

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ZMIANY STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY DARŁOWO

- WYŁOŻENIE -

Darłowo, 2022 r.

Autor prognozy oddziaływania na środowisko:

mgr. inż. Kama Kotowicz

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	6
1.1. Podstawy formalno - prawne opracowania prognozy oddziaływania na środowisko....	6
1.2. Cel i zakres prognozy oddziaływania na środowisko	8
1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	8
2. Ustalenia projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami... 13	
2.1. Charakterystyka gminy Darłowo - położenie terenu objętego projektem studium oraz stan ich zainwestowania	13
2.2. Główne cele, zakres i zawartość projektu studium	15
~ Główne cele projektu zmiany studium ~	15
~ Zakres projektu studium ~	16
~ Zawartość projektu studium ~	16
~ Ramy dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko ~	23
2.3. Powiązania projektu zmiany studium z innymi dokumentami	26
3. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska.....	33
3.1. Charakterystyka terenu pod kątem systemu powiązań przyrodniczych.....	33
~ Korytarze ekologiczne ~	33
~ Obszar Chronionego Krajobrazu "Koszaliński Pas Nadmorski" ~	35
~ Obszar Natura 2000 PLB990002 Przybrzeżne Wody Bałtyku ~	36
~ Obszar Natura 2000 PLH320016 Słowińskie Błoto~	37
~ Obszar Natura 2000 PLH320041 Jezioro Bukowo ~	38
~ Obszar Natura 2000 PLH320059 Jezioro Kopań ~	39
~ Obszar Natura 2000 PLH220038 Dolina Wieprzy i Studnicy ~	41
~ Rezerwat przyrody „Słowińskie Błota” ~	42
~ Użytek ekologiczny „Bagno” ~	43
~ Pomniki przyrody~	44
~ Proponowane formy ochrony przyrody~	46
3.2. Waloryzacja faunistyczna i florystyczna	48
3.3. Geologia, morfologia, zasoby naturalne i walory krajobrazowe	60
~ Geomorfologia ~	60
~ Geologia ~	62
~ Warunki podłoża budowlanego~	64
~ Ruchy masowe ziemi ~	65
~ Udokumentowane złoża kopalin ~	66
~ Walory krajobrazowe ~	68
~ Projektowane obszary kulturowo - krajobrazowe~	70

3.4. Charakterystyka warunków wodnych: wody powierzchniowe i podziemne	71
3.5. Charakterystyka i ocena warunków glebowych	85
3.6. Charakterystyka warunków klimatycznych, stanu jakości powietrza i higieny atmosfery	88
3.7. Zasoby dziedzictwa kulturowego.....	98
3.8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu.....	99
3.9. Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu zmiany studium	99
4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	100
5. Analiza i ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru	103
5.1. Ocena zgodności postanowień projektu dokumentu z aktami prawnymi dotyczącymi form ochrony przyrody	103
5.2. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.....	122
~ Cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 ~	122
~ Integralność obszaru Natura 2000 ~	123
5.3. Oddziaływanie na świat roślin i zwierząt oraz bioróżnorodność.....	124
~ Ochrona różnorodności biologicznej, w tym ochrona terenów zieleni ~	124
~ Ochrona gatunkowa okazów, siedlisk, ostoi roślin, zwierząt i grzybów ~.....	130
~ Ochrona lokalnych korytarzy ekologicznych ~	132
~ Proponowane formy ochrony przyrody ~	132
5.4. Oddziaływanie na zdrowie ludzi, krajobraz, zabytki i dobra materialne	134
~ Ochrona zdrowia ludzi oraz warunków i jakości życia mieszkańców ~	134
~ Ochrona krajobrazu i zabytków~	136
5.5. Przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu, wykorzystanie zasobów środowiska	137
5.6. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi, wody powierzchniowe i wody podziemne ...	140
~ Ochrona gleb i ukształtowania powierzchni ziemi ~	140
~ Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych oraz ewentualnych ujęć wód i ich stref ochronnych ~	140
~ Zasady gospodarki odpadami, z uwzględnieniem segregacji odpadów i ich odzysku oraz zasady odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych ~	142
~ Dotrzymanie celów środowiskowych określonych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry oraz oddziaływanie na stan ilościowy i stan chemiczny ~	142
5.7. Wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, emisja hałasu, promieniowanie elektromagnetyczne i ochrona klimatu	143

~ Ochrona klimatu m.in. w zakresie analizy założeń projektu mających wpływ na łagodzenie skutków zmian klimatu oraz służących adaptacji do jego zmian~	143
~ Ochrona powietrza, ochrona przed hałasem, ochrona przed wibracjami i polami elektromagnetycznymi ~	144
5.8. Oddziaływanie skumulowane.....	147
5.9. Ryzyko wystąpienia poważnej awarii	148
6. Charakterystyka rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.....	149
7. Rozwiązania inne niż w projektowanym dokumencie, eliminujące lub ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko.....	170
8. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia	170
9. Informacje o możliwości transgranicznego oddziaływania ustaleń projektu zmiany studium na środowisko.....	171
10. Spis rysunków, fotografii i tabel	172
11. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	174

Załączniki:

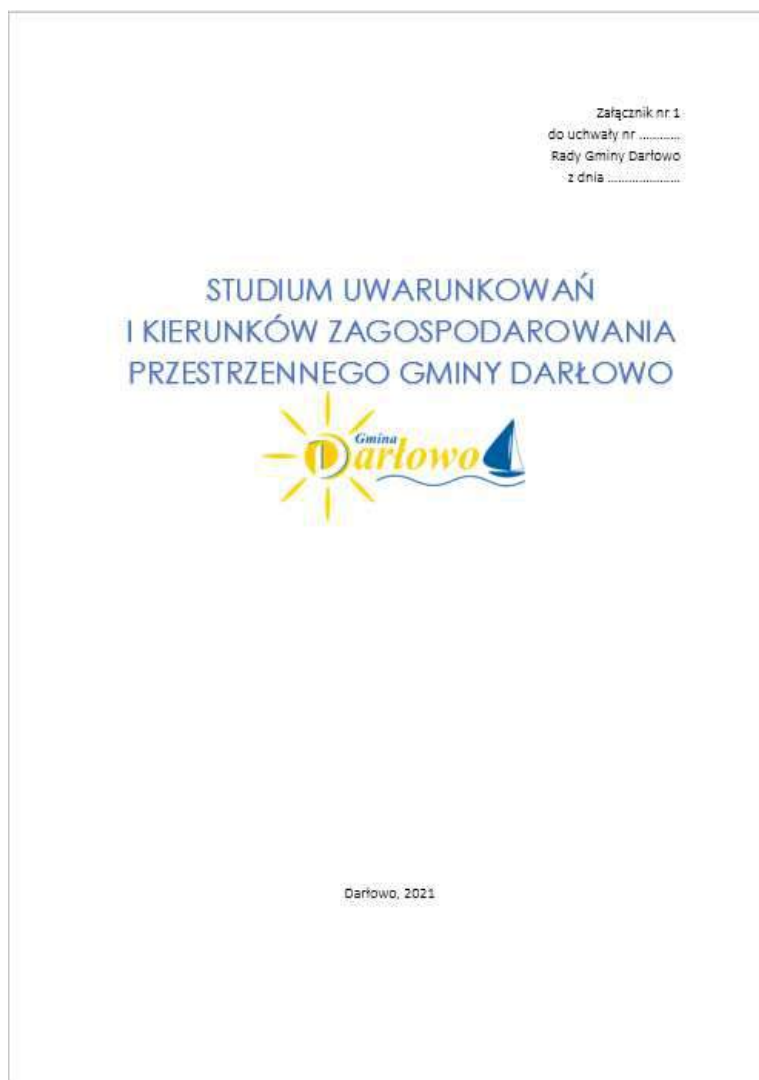
1. Oświadczenie autora prognozy

1. WSTĘP

1.1. PODSTAWY FORMALNO - PRAWNE OPRACOWANIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono w związku z wymogiem art. 46 pkt. 1. oraz 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 247). Zgodnie z art. 46 ww. ustawy, projekty studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Uchwała intencyjna została podjęta uchwałą Nr XX/164/2012 Rady Gminy Darłowo, z dnia 30 maja 2012r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Darłowo” – dalej określanej jako „projekt studium”, „zmiana studium”, „przedmiotowe studium” itp.

Poniżej wymieniono najważniejsze akty prawne, do których odwołują się zapisy prognozy:

1. Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych (Konwencja Berneńska) (Dz. U. z 1996 r. Nr 58, poz. 263, 264);
2. Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt tzw. Konwencja Bońska (Dz. U. z 2003 r. poz. 17);
3. Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzone we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98);
4. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 marca 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2012 r. poz. 358);
5. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409);
6. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183);
7. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408);
8. Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. z 1992 r. Nr 67, poz. 337);
9. Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839);
10. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55 ze zm.);
11. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 624);
12. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 710);
13. Ustawa z 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1463);
14. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 797);
15. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.);
16. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 741);
17. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1161);
18. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 247);
19. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1064 ze zm.);
20. Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 610 ze zm.);

21. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112);
22. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031);
23. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911 ze zm.);
24. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
25. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Siedliskowa);
26. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku;
27. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE.

1.2. CEL I ZAKRES PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Celem niniejszej „*Prognozy oddziaływania na środowisko...*” jest ocena wpływu na środowisko przyrodnicze ustaleń projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla gminy Darłowo.

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 247) z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i 58 ww. ustawy.

Biorąc pod uwagę powyższe, prognoza obejmuje: opis, analizę i ocenę aktualnego stanu funkcjonowania środowiska, ocenę skutków realizacji ustaleń projektowanego dokumentu oraz określenie ewentualnych rozwiązań eliminujących i ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko.

1.3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Sposób opracowania oraz zawartość niniejszej prognozy odpowiadają zapisom zawartym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 247).

Wszystkie informacje zawarte w prognozie zostały zweryfikowane w materiałach źródłowych. Posłużono się danymi dostępnymi publicznie bądź uzyskanymi w drodze wniosku o udostępnienie informacji o środowisku na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2176 ze zm.), a także na podstawie art. 8 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 247) uzasadniając to podnoszeniem jakości sporządzanych strategicznych ocen oddziaływania na środowisko.

Interpretacji sposobu opracowania prognozy wskazanej w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, dokonano na podstawie wytycznych określonych w opracowaniu: „Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym” pod redakcją Romana Bednarka (Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2012 r.).

1. Uchwała Nr XX/164/2012 Rady Gminy Darłowo, z dnia 30 maja 2012r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Darłowo”;
2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Darłowo, uchwalonego Uchwałą Nr XXXVII/503/2010 Rady Gminy Darłowo z dnia 10 listopada 2010 roku;
3. Lokalna Strategia Rozwoju Gminy Darłowo na lata 2015-2025 przyjęta uchwałą nr XVII.145.2015 rady Gminy Darłowo dnia 29 grudnia 2015 r.;
4. Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego z perspektywą do 2030 roku przyjęta uchwałą nr VIII/100/19 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 28 czerwca 2019 roku;
5. Program Rewitalizacji dla Gminy Darłowo na lata 2017-2023;
6. Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Darłowo oraz ocena aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących w granicach gminy Darłowo (2014 - 2018);
7. Statystyczne Vademecum Samorządowca, Gmina wiejska Darłowo 2020;
8. Raport oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia budowy dwóch elektrowni wiatrowych o mocy do 3,0 MW każda na działkach 7/15 w miejscowości Drozdowo oraz na działce 62 obręb Barzowice, Koszalin 2008 r.;
9. Raport o oddziaływaniu na środowisko Budowa i eksploatacja farmy wiatrowej „Dobiesław”, Warszawa 2009 r.;
10. Karta informacyjna przedsięwzięcia polegającego na budowie i eksploatacji parku wiatrowego Porzecze, Gdańsk 2012 r.;
11. Karta informacyjna przedsięwzięcia Budowa farmy wiatrowej „Wiekowice III” w gminie Darłowo;

12. Uchwała Nr XVI/206/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 4 czerwca 2020 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza oraz planu działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2020 r., poz. 3126);
13. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego, Uchwała nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r.;
14. „Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Darłowo” Biuro Konserwacji Przyrody S.C., Szczecin 2020 r.;
15. Standardowy Formularz Danych Obszaru Natura 2000 PLB990002 Przybrzeżne Wody Bałtyku;
16. Standardowy Formularz Danych Obszaru Natura 2000 PLH320016 Słowińskie Błoto;
17. Standardowy Formularz Danych Obszaru Natura 2000 PLH320059 Jezioro Kopań;
18. Plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Bukowo PLH 320041 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2014 r. poz. 1922 ze zm.);
19. Plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy PLH 220038 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2014 r. poz. 2098 ze zm.);
20. Plan ochrony ustanowiony Zarządzeniem nr 24/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2009 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Słowińskie Błota”, zmienione zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 6 lutego 2017 r.;
21. Waloryzacja przyrodnicza województwa zachodniopomorskiego, Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, Szczecin, luty 2010 r.;
22. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2015 - 2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025;
23. Raport o stanie środowiska w województwie zachodniopomorskim w 2017 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie 2017 r.;
24. Ocena jakości powietrza na terenie województwa zachodniopomorskiego w 2017 r., WIOŚ Szczecin kwiecień 2018 r.;
25. Ocena poziomów substancji w powietrzu oraz wyniki klasyfikacji stref województwa zachodniopomorskiego za rok 2017, WIOŚ Szczecin 2017;
26. Wyniki oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych województwa zachodniopomorskiego w latach 2007 - 2009, WIOŚ Szczecin;
27. Wyniki klasyfikacji i oceny stanu wód powierzchniowych w województwie zachodniopomorskim w roku 2017, WIOŚ Szczecin 2018;
28. Wyniki klasyfikacji oceny stanu wód podziemnych w województwie zachodniopomorskim w roku 2017, WIOŚ Szczecin 2018;
29. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r. poz. 1967);

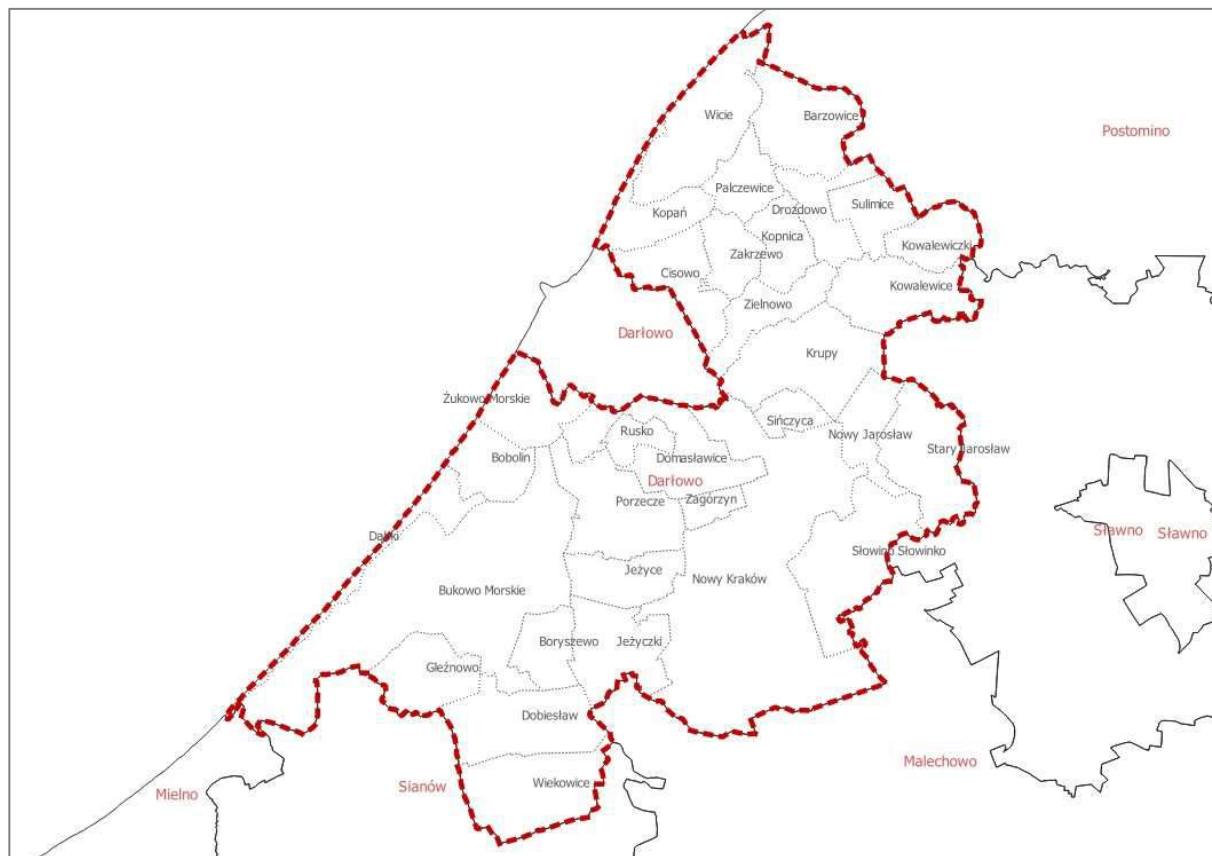
30. Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa zachodniopomorskiego, GDDKiA 2018 r.;
31. Jan Marek Matuszkiewicz Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa 2008;
32. J. M. Matuszkiewicz „Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski” PAN IGiPZ Prace Geograficzne Nr 158 s. 87 – 90;
33. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce; Włodzimierz Jędrzejewski, Sabina Nowak, Krystyna Stachura, Michał Skierczyński, Robert W. Mysłajek, Krzysztof Niedziałkowski, Bogumiła Jędrzejewska, Jan M. Wójcik, Hanna Zalewska, Małgorzata Pilot, Marcin Górny, Rafał T. Kurek, Radosław Ślusarczyk; Zakład Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk; Białowieża 2011 r.;
34. Natura 2000 w planowaniu przestrzennym - rola korytarzy ekologicznych, podręcznik metodyczny Ministerstwa Środowiska, Warszawa listopad 2016 r.;
35. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, red. Roman Bednarek, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2012 r.
36. Statystyka Regionalna oraz Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego;
37. Bilans Zasobów Kopalin i Wód Podziemnych w Polsce wg stanu na 31 XII 2019 r. Ministerstwo Środowiska;
38. Atlas Podziału Hydrograficznego Polski Seria Atlasy i monografie IMGW Warszawa 2005. Praca zespołowa pod kierunkiem Haliny Czarneckiej;
39. Mapa wrażliwości wód podziemnych na zanieczyszczenie 1: 500 000 Robert Duda, Stanisław Witczak, Anna Żurek, Kraków 2011;
40. Przeglądowa mapa osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie zachodniopomorskim” [PIG] - projekt Systemu Osłony Przeciw Osuwiskowej SOPO;
41. Typy reżimów rzecznych w Polsce Dynowska I., Zesz. Nauk. UJ Pr. Geogr. 28, 1971;
42. Hydrografia regionalne Polski Wody Słodkie Tom I Państwowy Instytut Geologiczny pod red. B. Paczyńskiego i A. Sadurskiego; Warszawa 2007;
43. W. Okołowicz, D. Martyn Rejony klimatyczne Polski Atlas geograficzny, Warszawa 1979 (w:) Alojzy Woś „Klimat Polski” Wyd. Naukowe PWN Warszawa 1999.
44. Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska - Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., Jadłowski M., Kistowski M., Kot R., Krąż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga - Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziaja W.: Physico-geographical mesoregions of Poland: verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data, Geographia Polonica 2018, Volume 91, Issue 2, pp. 143-170;
45. Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000. Arkusz 614 - Szlichtyngowa, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 1998 r.;
46. Trepiańska J. (red.), Olecki Z.: Klimatyczne aspekty środowiska geograficznego, Kraków: Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2006;
47. Grzegorzewska I, Wójtowicz J., Cwinarowicz A., Król J., Pasieczna A., Kwecko P.,

- Bojakowska I., Tomassi - Morawiec H.: Objasnienia do mapy geośrodowiskowej Polski 1:50 000 Arkusz Darłowo (18), Darłowo N (1073) PIG PIB Warszawa 2009;
48. Filonowicz P.: Objasnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50 000 Arkusz Darłowo (18), Instytut Geologiczny, Warszawa 1987;
49. Woźniak M., Maćków A., Pasieczna A., Wołkowicz S., Sikorska-Maykowska M., Koźma J., Gabryś - Godlewska A.: Objasnienia do mapy geośrodowiskowej Polski 1:50 000, Arkusz Szlichtyngowa (614), Warszawa 2004 r.

2. USTALENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. CHARAKTERYSTYKA GMINY DARŁOWO - POŁOŻENIE TERENU OBJĘTEGO PROJEKTEM STUDIUM ORAZ STAN ICH ZAINWESTOWANIA

Obszar opracowania obejmuje gminę wiejską Darłowo w jej granicach administracyjnych.

Rysunek 1. Gmina Darłowo na tle granic administracyjnych z podziałem na obręby (32 obręby) [źródło: opracowanie własne na potrzeby projektu studium]

Gmina Darłowo położona jest w północno - zachodniej części powiatu sławieńskiego, w województwie zachodniopomorskim.

Powierzchnia obszaru wynosi 269 km². Gmina dzieli się na 32 obręby. Na terenie gminy zlokalizowanych jest 46 miejscowości.

Główne miejscowości gminy Darłowo:

- **Barzowice** - funkcjonują tu gospodarstwa agroturystyczne, budynki usługowe, a także zakład przetwórstwa rybnego. Ponadto występują tu campingi oraz budynki turystyczne;
- **Bobolin** - jedna z głównych miejscowości wypoczynkowych w gminie Darłowo;
- **Boryszewo** - dominuje tu zabudowa siedliskowa (gospodarstwa rolne);
- **Bukowo Morskie** - zlokalizowana nad jeziorem Bukowo;

- [Cisowo](#) - zlokalizowana w odległości około dwóch kilometrów znajduje się jezioro Kopań;
- [Dąbki](#) - największa osada nadmorska i główny ośrodek wypoczynkowy w gminie;
- [Dobiesław](#) - dominuje tu zabudowa siedliskowa (gospodarstwa rolne);
- [Domasławice](#) - Miejscowość położona w bliskim sąsiedztwie miasta Darłowo, wielofunkcyjna, powstaje tu również coraz więcej zespołów domków turystycznych;
- [Drozdowo](#) - dominuje tu zabudowa mieszkaniowa;
- [Gleźnowo](#) - dominuje tu zabudowa siedliskowa, w tym gospodarstwa agroturystyczne;
- [Jeżyce](#) - wzdłuż miejscowości płynie dopływ Wieprzy - rzeka Grabowa; dominuje tu zabudowa siedliskowa; razem w [Jeżyczkami](#) tworzy jeden układ wsi typu ulicówka
- [Kopań](#) - w ostatnich latach rozwija się tu zabudowa usług turystyki, przybierająca najczęściej formę zespołów domków turystycznych;
- [Kopnica](#) - dominuje tu zabudowa siedliskowa (gospodarstwa rolne);
- [Kowalewice](#) - dominuje tu zabudowa siedliskowa (gospodarstwa rolne); znajduje się tu zakład przemysłowy zajmujący się przetwórstwem ryb;
- [Kowalewiczki](#) - dominuje zabudowa siedliskowa oraz zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna;
- [Krupy](#) - dominuje tu zabudowa siedliskowa (gospodarstwa rolne);
- [Nowy Jarosław](#) - dominuje tu zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zabudowa zagrodowa;
- [Stary Jarosław](#) - na terenie miejscowości znajduje się zespół szkół, boisko sportowe, świetlica wiejska, ujęcie wody oraz remiza OSP;
- [Palczewice](#) - wieś stanowi głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, brak jest gospodarstw rolnych, za wyjątkiem jednego gospodarstwa, będącego niegdyś Państwowym Gospodarstwem Rolnym;
- [Porzeczce](#) - na terenie wsi występują jedne z największych gabarytowo zagród o rozbudowanych, najczęściej dwóch budynkach gospodarczych i obszernych domach mieszkalnych; znajduje się tu poddane rekultywacji składowisko odpadów;
- [Rusko](#) - dominuje zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa jednorodzinna;
- [Sińczyca](#) - w odległości ok. 500 m od zabudowań wsi zlokalizowane są farmy wiatrowe; w pobliżu miejscowości znajduje się Główny Punkt Zasilający (GPZ);
- [Słowino](#) - miejscowość sąsiaduje z gminą Sławno oraz gminą Malechowo;
- [Sulimice](#) - dominuje tu zabudowa siedliskowa (gospodarstwa rolne);
- [Wicie](#) - miejscowość jest jednym z najbardziej atrakcyjnych miejsc i jednym z głównych ośrodków wypoczynkowych w gminie;
- [Wiekowice](#) - dominuje tu zabudowa siedliskowa (gospodarstwa rolne);
- [Zagórzyn](#) - dominuje tu zabudowa siedliskowa (gospodarstwa rolne);
- [Zakrzewo](#) - Dominuje rolniczy charakter wsi;
- [Zielnowo](#) - Dominuje rolniczy charakter wsi, z gospodarstwem agroturystycznym;
- [Żukowo Morskie](#) - na terenie obrębu znajduje się lotnisko wojskowe; na wschód od zabudowań wsi płynie rzeka Grabowa.

Gmina graniczy z gminami:

- Darłowo (gmina miejska, powiat sławieński);
- Malechowo (powiat sławieński);
- Postomino (powiat sławieński);
- Sławno (powiat sławieński);
- Mielno (powiat koszaliński);
- Sianów (powiat koszaliński).

Gminę zamieszkuje 4 370 osób (na dzień 01.12.2020 r.).

Długość sieci wodociągowej na terenie gminy Darłowo wynosi 163,6 km. Zgodnie z danymi na rok 2019, 96,1% mieszkańców posiada dostęp do instalacji wodociągowej. Zaopatrzenie mieszkańców wody w wodę odbywa się ze studni głębinowych, jednak z uwagi na stan techniczny niektóre z ujęć oraz stacji uzdatniania wody wymagają modernizacji.

Na terenie gminy Darłowo zlokalizowana jest sieć kanalizacji sanitarnej (bez przyłączy) o długości ok. 115,8 km, w tym 75,8 km kanalizacji grawitacyjnej i 40 km kanalizacji tłocznej. Ścieki ze zbiorczego systemu kanalizacyjnego odprowadzane są do komunalnej oczyszczalni ścieków, zlokalizowanej na działkach nr 23/9, 23/2 i 23/3 w obrębie Rusko. Oczyszczalnia ścieków komunalnych w Rusku wyposażona jest w układ mechanicznego i biologicznego oczyszczania ścieków oraz przeróbki osadów ściekowych. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych odprowadzanych z oczyszczalni w Rusku jest Kanał Domaślawicki, stanowiący dopływ rzeki Grabowej.

Na części terenu gminy Darłowo funkcjonuje sieć gazowa - w miejscowościach Dąbki, Bobolin, Porzeczce i Rusko. Na terenie Gminy znajduje się gazociąg (Ø 100mm), przebiegający przez obręby: Nowy Jarosław, Stary Jarosław, Sińczyca i Krupy.

Na terenie gminy Darłowo nie funkcjonuje scentralizowany system ciepłowniczy.

Odbiorem odpadów komunalnych z terenu gminy Darłowo, zajmuje się Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z siedzibą Krupach. Na terenie Gminy utworzono Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, który przyjmuje wszelkie komunalne odpady problemowe.

2.2. GŁÓWNE CELE, ZAKRES I ZAWARTOŚĆ PROJEKTU STUDIUM

~ Główne cele projektu zmiany studium ~

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest dokumentem, w którym ustala się politykę przestrzenną gminy, przy czym pod pojęciem

polityka rozumie się cele rozwojowe gminy i sposoby ich osiągnięcia w zakresie, który wiąże się z zagospodarowaniem przestrzeni.

~ Zakres projektu studium ~

Procedurę planistyczną aktualizacji zapisów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Darłowo zainicjowano Uchwałą Nr XX/164/2012 Rady Gminy Darłowo, z dnia 30 maja 2012r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Darłowo”.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Darłowo stanowi całkowitą i kompleksową aktualizację dotychczas obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Darłowo, uchwalonego Uchwałą Nr XXXVII/503/2010 Rady Gminy Darłowo z dnia 10 listopada 2010 roku.

Istotny wpływ na przebieg procedury sporządzania tego dokumentu miało przyjęcie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 485). Ustawa o rewitalizacji spowodowała konieczność ponownego przeanalizowania struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy oraz wykonania dodatkowego opracowania w postaci bilansu zagospodarowania poszczególnych terenów w granicach Gminy.

Wejście w życie ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 724) zahamowało prace nad opracowaniem studium. Powodem była konieczność sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zabezpieczających prawo do zabudowy na terenach wskazanych w dotychczas obowiązującym studium pod rozwój zabudowy mieszkaniowej, a znajdujących się w bliższej odległości od elektrowni wiatrowych niż minimalna odległość wskazana obowiązującymi od 2016 roku przepisami. Do prac nad projektem studium powrócono na początku 2020 roku.

~ Zawartość projektu studium ~

Część 1 projektu zmiany studium poświęcona Uwarunkowaniom zagospodarowania przestrzennego gminy Darłowo została ujęta w piętnastu działach:

- I. Uwarunkowania zewnętrzne rozwoju i zagospodarowania przestrzennego
- II. Tendencje rozwoju demograficznego i gospodarczego
- III. Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego
- IV. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej
- V. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia
- VI. Zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia
- VII. Stan prawny gruntów
- VIII. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych

- IX. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych
- X. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla
- XI. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej
- XII. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej
- XIII. Stan dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu
- XIV. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony
- XV. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy

Przy czym na dział III składa się dziesięć rozdziałów zawierających:

- 1. Położenie geograficzne, ukształtowanie powierzchni terenu
- 2. Zagrożenia środowiska przyrodniczego
- 3. Budowa geologiczna
- 4. Charakterystyka warunków wodnych
  - Wody powierzchniowe
  - Wody podziemne
  - Tereny zmeliorowane
  - Wody powodziowe
- 5. Warunki klimatyczne
  - Klimat
  - Topoklimat
- 6. Gleby - charakterystyka
- 7. Fauna, flora - jej różnorodność
- 8. Prawne formy ochrony przyrody
- 9. Jakość i zagrożenia środowiska przyrodniczego
  - Jakość zasobów wodnych
  - Jakość powietrza atmosferycznego i klimat akustyczny
  - Zanieczyszczenie gleb
- 10. Leśna przestrzeń produkcyjna
- 11. Rolnicza przestrzeń produkcyjna
- 12. Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska przyrodniczego oraz wymogów jego ochrony, w tym ze stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Część 2 poświęcona Kierunkom zagospodarowania przestrzennego Gminy Darłowo zawiera w szczególności:

- 1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego
- 2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy
- 3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk
- 4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej
6. Inwestycje celu publicznego
7. Obszary do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
8. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej
9. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych
10. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny
11. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej
12. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji oraz obszary zdegradowane
13. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Projekt studium kończy dział „Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń projektu studium”.

Zgodnie z tabelą 3.1. projektu studium, proponuje się funkcje dopuszczalne do realizacji oraz inwestycje wykluczone w ramach głównych obszarów funkcjonalnych Gminy:

Tabela 1. Podstawowe obszary funkcjonalne w projekcie studium gminy Darłowo

Podstawowe obszary funkcjonalne - opis na rysunku Studium	Funkcja dopuszczalna	Inwestycje wykluczone
Zabudowa mieszkaniowa	<ul style="list-style-type: none"> – Usługowa, uzupełniająca funkcję podstawową, w tym m. in. usługi publiczne, usługi oświaty i nauki, usługi kultury, kultu religijnego, usługi zdrowia – Usługi turystyczne, wyłącznie w obrębach: Wicie, Kopań, Żukowo Morskie, Bobolin, Dąbki, Cisowo – Zagrodowa – Agroturystyka – Rekreacji indywidualnej (jeden budynek na działce) – Zieleń, w tym ogrody działkowe i przestrzenie ogólnodostępne – Urządzenia i niekubaturowe obiekty sportu i rekreacji – Infrastruktura techniczna i drogowa, w tym parkingi – Ścieżki piesze i rowerowe 	<ul style="list-style-type: none"> – Chów i hodowla zwierząt powyżej 10 DJP – Przedsięwzięcia zawsze znacząco oddziałujące na środowisko – Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna – Przedsięwzięcia powodujące przekroczenia standardów jakości środowiska określonych przepisami, odpowiednich dla terenów zabudowy mieszkaniowej – Zespoły domków turystycznych* oraz rekreacji indywidualnej (tj. więcej niż jeden budynek na działce), za wyjątkiem obrębów: Wicie, Kopań, Bobolin, Dąbki, – Urządzenia wytwarzające energię elektryczną z

		<p>odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Infrastruktura przesyłowa kolidująca z funkcją terenu
Zabudowa zagrodowa	<ul style="list-style-type: none"> - Mieszkaniowa jednorodzinna, w odległości nie większej niż 100m od terenów zabudowy mieszkaniowej, wyznaczonej na rysunku Studium - Agroturystyka - Zieleń - Infrastruktura techniczna i drogową 	<ul style="list-style-type: none"> - Chów i hodowla zwierząt powyżej 10 DJP w odległości mniejszej niż 100m od terenów zabudowy mieszkaniowej, wyznaczonej na rysunku Studium - Przedsięwzięcia zawsze znacząco oddziałujące na środowisko - Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna - Zespoły domków turystycznych* oraz rekreacji indywidualnej (tj. więcej niż jeden budynek na działce) - Urządzenia wytwarzające energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kV - Infrastruktura przesyłowa kolidująca z funkcją terenu
Usługi, w tym usługi publiczne	<ul style="list-style-type: none"> - Mieszkanie lub budynek mieszkalny jednorodzinny dla właściciela lokalu usługowego - Zieleń i przestrzenie ogólnodostępne - Urządzenia i obiekty sportu i rekreacji - Infrastruktura techniczna i drogową, w tym parkingi - Ścieżki piesze i rowerowe 	<ul style="list-style-type: none"> - Przedsięwzięcia zawsze znacząco oddziałujące na środowisko - Przedsięwzięcia powodujące przekroczenia standardów jakości środowiska określonych przepisami, odpowiednich dla terenów zabudowy mieszkaniowej, zlokalizowane w sąsiedztwie terenów zabudowy mieszkaniowej - Zespoły domków turystycznych* oraz rekreacji indywidualnej (tj. więcej niż jeden budynek na działce), za wyjątkiem obrębów: Wicie, Kopań, Bobolin, Dąbki, - Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna - Infrastruktura przesyłowa kolidująca z funkcją terenu

		– Agroturystyka
Usługi kultu religijnego	<ul style="list-style-type: none"> – Towarzysząca funkcji podstawowej, ściśle z nią związana – Zieleń i przestrzenie ogólnodostępne – Infrastruktura techniczna i drogową 	<ul style="list-style-type: none"> – Przedsięwzięcia zawsze znacząco oddziałujące na środowisko – Infrastruktura przesyłowa kolidująca z funkcją terenu
Usługi turystyczne	<ul style="list-style-type: none"> – Zabudowa hotelowa, pensjonatowa, domki turystyczne* i rekreacji indywidualnej, – Pola namiotowe i kempingowe na terenach wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, – Mieszkanie dla właściciela obiektu turystycznego, za wyjątkiem strefy A uzdrowiska, – Usługi uzdrowskowe – Usługowa, w formie usług nieuciążliwych, uzupełniających funkcję podstawową – Zieleń i przestrzenie ogólnodostępne – Urządzenia i obiekty sportu i rekreacji – Infrastruktura techniczna i drogową, w tym parkingi – Ścieżki piesze i rowerowe 	<ul style="list-style-type: none"> – Przedsięwzięcia zawsze znacząco oddziałujące na środowisko – Zabudowa wielorodzinna – Infrastruktura przesyłowa kolidująca z funkcją terenu – Zespoły domków turystycznych* (tj. więcej niż jeden budynek na działce) w strefie z dopuszczeniem dominant wysokościowych, wyznaczonej w obrębie Kopań, zgodnie z rysunkiem studium – Urządzenia wytwarzające energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kV – Usługi niezwiązane z usługami turystycznymi w strefie z dopuszczeniem dominant wysokościowych, wyznaczonej w obrębie Kopań, zgodnie z rysunkiem studium – Agroturystyka
Zabudowa produkcyjno-usługowa	<ul style="list-style-type: none"> – Mieszkanie lub budynek mieszkalny jednorodzinny dla właściciela nieruchomości – Zieleń i przestrzenie ogólnodostępne – Usługi publiczne – Infrastruktura techniczna i drogową, w tym parkingi 	<ul style="list-style-type: none"> – Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna – Usługi turystyczne – Agroturystyka – Infrastruktura przesyłowa kolidująca z funkcją terenu
Obszary i tereny górnicze	<ul style="list-style-type: none"> – Zgodna z kierunkiem rekultywacji określonym w projekcie robót geologicznych – Zieleń – Infrastruktura techniczna i drogową 	–

Obsługa produkcji w gospodarstwach rolnych	<ul style="list-style-type: none"> - Zagrodowa - Produkcja, składy i magazyny - Usługi, w tym agroturystyka - Zieleń - Infrastruktura techniczna i drogową, w tym parkingi 	<ul style="list-style-type: none"> - Przedsięwzięcia powodujące przekroczenia standardów jakości środowiska określonych przepisami, odpowiednich dla terenów zabudowy mieszkaniowej, zlokalizowane w sąsiedztwie terenów zabudowy mieszkaniowej - Usługi turystyczne - Infrastruktura przesyłowa kolidująca z funkcją terenu
Cmentarze	<ul style="list-style-type: none"> - Towarzysząca funkcji podstawowej, ściśle z nią związana - Zieleń i przestrzenie ogólnodostępne - Infrastruktura techniczna i drogową, w tym parkingi 	<ul style="list-style-type: none"> - Przedsięwzięcia zawsze znacząco oddziałujące na środowisko - Infrastruktura przesyłowa kolidująca z funkcją terenu
Sport i rekreacja	<ul style="list-style-type: none"> - Towarzysząca funkcji podstawowej, ściśle z nią związana, w tym np. wypożyczalnie i przechowalnie sprzętu sportowego oraz pomieszczenia socjalne - Usługi publiczne - Zieleń i przestrzenie ogólnodostępne - Infrastruktura techniczna i drogową, w tym parkingi 	<ul style="list-style-type: none"> - Przedsięwzięcia zawsze i potencjalnie znacząco oddziałujące na środowisko - Agroturystyka - Usługi hotelarskie, w tym domki* turystyczne - Zabudowa rekreacji indywidualnej - Infrastruktura przesyłowa kolidująca z funkcją terenu
Rolnictwo	<ul style="list-style-type: none"> - Zieleń, w tym zalesienia, za wyjątkiem gruntów zmeliorowanych - Wody powierzchniowe śródlądowe - Urządzenia wytwarzające energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii wraz ze strefą oddziaływania, o ile jest to zgodne z obowiązującymi przepisami - Dopuszcza się lokalizację jednego siedliska rolniczego/ działki siedliskowej o min. pow. 3000m² dla rolnika w ramach prowadzonego przez niego gospodarstwa rolnego o powierzchni nie mniejszej niż średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego w Gminie. 	<ul style="list-style-type: none"> - Wszelka zabudowa, za wyjątkiem wskazanej w kolumnie „funkcja dopuszczalna”

	<p>Siedlisko ma stanowić część składową tego gospodarstwa tj. zbycie siedliska możliwe jest wyłącznie z gospodarstwem rolnym. W granicach działki siedliskowej dopuszcza się lokalizację budynków inwentarskich i gospodarczych o łącznej powierzchni zabudowy nieprzekraczającej 1000m² oraz jednego budynku mieszkalnego przeznaczonego dla rolnika o powierzchni zabudowy nieprzekraczającej 350m². Na wszystkich gruntach rolnych, zlokalizowanych poza działką siedliskową, dopuszcza się lokalizację wiat i budowli rolniczych.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Infrastruktura techniczna i drogowa 	
Lasy	<ul style="list-style-type: none"> – Towarzysząca funkcji podstawowej, ściśle z nią związana 	
Zieleń krajobrazowa	<ul style="list-style-type: none"> – Leśna - zalesienie – Zieleń urządzonej i przestrzeń ogólnodostępna – Infrastruktura techniczna i drogowa – Ścieżki piesze i rowerowe 	<ul style="list-style-type: none"> – Przedsięwzięcia zawsze znacząco i potencjalnie oddziałujące na środowisko – Zabudowa kubaturowa
Zieleń urządzonej	<ul style="list-style-type: none"> – Urządzenia i niekubaturowe obiekty sportu i rekreacji – Infrastruktura techniczna i drogowa 	<ul style="list-style-type: none"> – Przedsięwzięcia zawsze i potencjalnie znacząco oddziałujące na środowisko – Zabudowa kubaturowa, za wyjątkiem obiektów usług publicznych – Infrastruktura przesyłowa kolidująca z funkcją terenu
Ogrody działkowe	<ul style="list-style-type: none"> – Infrastruktura techniczna – Ścieżki piesze i rowerowe 	<ul style="list-style-type: none"> – Przedsięwzięcia zawsze znacząco oddziałujące na środowisko – Infrastruktura przesyłowa kolidująca z funkcją terenu
Plaże i wydmy	<ul style="list-style-type: none"> – Sezonowe obiekty usługowe (poza wydmy) – Urządzenia i niekubaturowe obiekty sportu i rekreacji (poza wydmy) 	<ul style="list-style-type: none"> – Przedsięwzięcia zawsze i potencjalnie znacząco oddziałujące na środowisko, za wyjątkiem infrastruktury technicznej

	<ul style="list-style-type: none"> – Urządzenia wodne – Infrastruktura techniczna (poza wydmy) – Obiekty służące ochronie przeciwpowodziowej 	
Wody powierzchniowe śródlądowe i ciek powierzchniowe	<ul style="list-style-type: none"> – Komunikacja wodna – Urządzenia wodne – Energetyczna - elektrownie wodne – Urządzenia sportu i rekreacji – Infrastruktura techniczna i drogową 	<ul style="list-style-type: none"> – Przedsięwzięcia zawsze i potencjalnie znacząco oddziałujące na środowisko

źródło: projekt studium rozdział: 3.1.1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów

~ Ramy dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko ~

Projekt Studium wyznacza obszary, które ze względu na swoją funkcję będą wyznaczać ramy dla realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Projekt studium wymienia podstawowe obszary funkcjonalne jak: **Usługi, w tym usługi publiczne, Usługi turystyczne** oraz **Zabudowa produkcyjno-usługowa**, gdzie przewiduje się realizację szeroko pojętych usług. Należy przewidzieć realizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, do których zgodnie z § 3.1. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839) zalicza się następujące rodzaje przedsięwzięć:

57) *zabudowa usługowa inna niż wymieniona w pkt 56, w szczególności szpitale, placówki edukacyjne, kina, teatry lub obiekty sportowe, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą:*

a) *objęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż:*

- *2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy,*

- *4 ha na obszarach innych niż wymienione w tiret pierwsze,*

b) *nieobjęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż:*

- *0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy,*

- 2 ha na obszarach innych niż wymienione w tiret pierwsze;

Na terenach usługowych należy uznać możliwość lokalizacji **stacji benzynowych**. Stacje paliw zgodnie z ww. rozporządzeniem kwalifikuje się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko na podstawie § 3.1. pkt 35 oraz 36

35) instalacje do podziemnego magazynowania:

- a) ropy naftowej,
- b) produktów naftowych,
- c) substancji lub mieszanin, w rozumieniu odpowiednio art. 3 pkt 1 i 2 rozporządzenia nr 1907/2006, niebędących produktami spożywczymi,
- d) gazów łatwopalnych,
- e) kopalnych surowców energetycznych innych niż wymienione w lit. a-d

- inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 22, z wyłączeniem instalacji do magazynowania paliw wykorzystywanych na potrzeby gospodarstw domowych, zbiorników na gaz płynny o łącznej pojemności nie większej niż 20 m³ oraz zbiorników na olej o łącznej pojemności nie większej niż 3 m³;

oraz 36) podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji;

Na terenach wyznaczonym pod rolnictwo, projekt studium przewiduje możliwość produkcji odnawialnych źródeł energii, instalacji o mocy **powyżej 100kW** - instalacji fotowoltaicznych. Zgodnie z § 3.1. ww. rozporządzenia:

54) zabudowa przemysłowa, w tym zabudowa systemami fotowoltaicznymi, lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż:

- a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy,
- b) 1 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a;

Z uwagi na potencjał teoretyczny **biogazu**, wytwarzanego w oczyszczalni ścieków w Rusku, dopuszcza się budowę w jej granicach lokalnej biogazowni, co pozwoli poprawić rentowność świadczonej usługi komunalnej. W związku z tym przewiduje się realizację przedsięwzięcia określonego w ww. rozporządzeniu:

82) instalacje związane z przetwarzaniem w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 41-47, z wyłączeniem instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, o zainstalowanej mocy elektrycznej nie większej niż 0,5 MW lub wytwarzających ekwiwalentną ilość biogazu rolniczego wykorzystywanego do innych celów niż produkcja energii elektrycznej, a także miejsca retencji powierzchniowej odpadów oraz rekultywacja składowisk odpadów;

Na terenie gminy projekt przewiduje tereny związane z [eksploatacją złóż](#). Zgodnie z § 3.1. pkt 40 ww. Rozporządzenia:

„Do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się następujące rodzaje przedsięwzięć:

40) wydobywanie kopalin ze złoża metodą odkrywkową

b) z obszaru górniczego o powierzchni większej niż 2 ha lub o wydobyciu większym niż 20 000 m³ na rok, inne niż wymienione w lit. a”

Na terenie gminy funkcjonuje [Lądowisko wraz z Lotniskiem](#) Darłowo będące w strukturach 44 Bazy Lotnictwa Morskiego, znajdujące się w zachodniej części gminy, w obrębie Żukowo Morskie, między Dąbkami a miastem Darłowo, wpisane do rejestru lotnisk i lądowisk wojewodzkich decyzją nr 12/Org.SSRLSZRP Ministra Obrony Narodowej z dnia 17 kwietnia 2013 r. Zgodnie z ww. Rozporządzeniem lotniska inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 30 lub lądowiska, z wyłączeniem lądowisk, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego (Dz. U. 2019 poz. 1213) kwalifikuje się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Projekt studium przewiduje budowę obwodnicy Dąbek. Przedsięwzięcie kwalifikuje się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i zgodnie z § 3.1. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839) należy zakwalifikować je jako:

§ 2. 1. Do przedsięwzięć mogących [zawsze znacząco](#) oddziaływać na środowisko zalicza się następujące rodzaje przedsięwzięć:

32) drogi inne niż wymienione w pkt 31 nie mniej niż o czterech pasach ruchu i długości nie mniejszej niż 10 km w jednym odcinku oraz zmianę przebiegu lub rozbudowę istniejącej drogi o dwóch pasach ruchu co najmniej do czterech pasów ruchu na długości nie mniejszej niż 10 km w jednym odcinku

Projekt studium nie przewiduje realizacji nowych farm elektrowni wiatrowych. Na rysunku studium został co prawda wskazany obszar lokalizacji elektrowni wiatrowych ze względu na ustalenie wynikające z obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W praktyce jednak, przy uwzględnieniu obowiązujących przepisów, nie ma możliwości realizacji nowych elektrowni wiatrowych w graniach tego terenu z uwagi na niespełnienie przepisów regulujących odległości pomiędzy elektrowniami wiatrowymi a zabudową mieszkalną.

Przez elektrownię wiatrową należy rozumieć, zgodnie z art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 981 ze zm.) budowlę w rozumieniu przepisów prawa budowlanego, składającą się co najmniej z fundamentu, wieży oraz elementów technicznych, o mocy większej niż moc mikroinstalacji w

rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. poz. 478 i 2365 oraz z 2016 r. poz. 925). Na obszarze gminy nie przewiduje się lokalizacji elektrowni wiatrowych rozumianych zgodnie art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 724 ze zm.). o mocy powyżej 100 kW. Nie oznacza to jednak wykluczenia możliwości realizacji nowych **turbin wiatrowych** na obszarze Gminy lub modernizacji istniejących turbin. Oznacza to możliwość realizacji turbin o mocy w przedziale od 50 kW do 100 kW tj. przekraczającej moc mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2021 r. poz. 610 ze zm.). Z tego względu przewiduje się możliwość realizacji przedsięwzięć wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 6:

instalacje wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 5:

- a) *lokalizowane na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, 2244 i 2340 oraz z 2019 r. poz. 1696 i 1815), z wyłączeniem instalacji przeznaczonych wyłącznie do zasilania znaków drogowych i kolejowych, urządzeń sterujących lub monitorujących ruch drogowy lub kolejowy, znaków nawigacyjnych, urządzeń oświetleniowych, billboardów i tablic reklamowych,*
- b) *o całkowitej wysokości nie niższej niż 30 m.*

2.3. POWIĄZANIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI

Projekt zmiany studium powiązany jest z innymi dokumentami:

1. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego (z 2020 r.)

W Planie Zagospodarowania Województwa **Zachodniopomorskiego**, przyjętego nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego, z dnia 24 czerwca 2020 roku (Dz. Urz. Województwa Zachodniopomorskiego poz. 3564) gmina Darłowo zaliczona jest do Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego.

W ramach głównych celów, określone zostały ustalenia, zalecenia i kierunki działania realizowane poprzez ustalenia studium:

Cel I: wzmacnianie powiązań zewnętrznych województwa

- współpraca z województwem pomorskim w zakresie długodystansowych tras rowerowych w szczególności trasy nadmorskiej (Velo Baltica) i Trasy Pojezierzy Zachodnich oraz gospodarki morskiej.

Cel II: Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego

- zachowanie odmienności typów krajobrazów, ochrona krajobrazów na terenach silnej antropopresji,
- tworzenie warunków sprzyjających funkcjonowaniu korytarzy ekologicznych poprzez zapewnienie migracji zwierząt z ominięciem barier antropogenicznych, w szczególności komunikacyjnych,

- zmniejszenie indywidualnego, sezonowego transportu samochodowego na obszarach turystycznych poprzez zapewnienie zrównoważonych rozwiązań transportowych, w tym w ramach ściśle powiązanych rozwiązań zrównoważonej mobilności,
- rozwój systemów monitoringu powietrza oraz systemów monitoringu i ostrzegania przed nadzwyczajnymi zjawiskami klimatycznymi,
- rozwój pozyskiwania energii odnawialnej,
- ograniczenie nowej zabudowy w obszarach zagrożonych potencjalnymi skutkami wzrostu poziomu morza,
- budowa, rozbudowa i utrzymanie systemu zabezpieczenia przeciwpowodziowego terenów nadmorskich, w tym usuwanie uszkodzeń w systemie zabezpieczenia przeciwpowodziowego brzegów morskich,
- ochrona terenów narażonych na zanieczyszczenia przed nadmiernym wykorzystaniem turystycznym,
- podział strefy brzegowej morza na rejony zabezpieczane przed skutkami przewidywanych zagrożeń przyrodniczych (rejony inwestycyjne) i na rejony pozostawione oddziaływaniu naturalnych procesów przyrodniczych,
- zalesienia gruntów nieprzydatnych do innych celów, poprawa jakości gleb, wprowadzanie zadrzewień śródpolnych,
- ochrona udokumentowanych złóż kopalin niezagospodarowanych, służąca potrzebom ich przyszłej eksploatacji,
- prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, stopniowa przebudowa drzewostanu, wprowadzenie drzewostanów mieszanych, zapewnienie nienaruszalności lasów ochronnych.

Cel III. Rozwój potencjału ludnościowego

- dostosowanie do zmian demograficznych - adaptacja przestrzenna, komunikacyjna, instytucjonalna, usługowa i społeczna miejscowości do zmian struktury wiekowej ludności.

Cel IV. Przekształcenia sieci osadniczej

- stworzenie warunków do efektywnego zarządzania zrównoważonym rozwojem na obszarach wiejskich oraz do promowania idei partnerstwa miejsko-wiejskiego, w celu pobudzenia kontaktów i współpracy z sąsiadującymi obszarami miejskimi,
- rewitalizacja obszarów wiejskich i wsparcie pozarolniczych funkcji wsi.

Cel V. Ochrona dziedzictwa i krajobrazu kulturowego

- rewaloryzacja i rewitalizacja zespołów parkowo-pałacowo-folwarcznych,
- zachowanie i odtworzenie historycznych założeń parkowych i cmentarzy,
- uwzględnianie w polityce przestrzennej jednostek samorządu terytorialnego ochrony wskazanych i rekomendowanych do ustanowienia pomników historii wraz z ich otoczeniem,
- ustanowienie Kościoła pw. Matki Boskiej Ostrobramskiej w Krupach pomnikiem historii,
- ochrona walorów wskazanych obszarów kulturowo-krajobrazowych, w tym zachowanie ich charakterystycznych cech kulturowych i krajobrazowych w drodze łącznego

stosowania przepisów dotyczących ochrony zabytków, krajobrazu i środowiska przyrodniczego,

- utrzymanie funkcji portów i przystani rybackich z właściwymi atrybutami lub nadanie im nowych funkcji, przy jednoczesnym nawiązaniu do ich tradycyjnego wykorzystania; ochrona i kształtowanie miejscowości nadmorskich poprzez: ochronę tradycyjnej zabudowy miejscowości nadmorskich oraz ochronę przestrzeni publicznej,
- uwzględnienie w polityce gminy projektowanego obszaru „Krupianka” zwaloryzowanego jako spełniającego kryteria parku kulturowego, jego ochrona i utrzymanie,
- opracowanie i upowszechnianie regionalnych katalogów historycznej zabudowy i zagospodarowania terenu, wdrażanie ich do stosowania przez odpowiednie zapisy w prawie miejscowym,
- studium przebiegu dróg o szczególnych walorach krajobrazowych jako wytyczne do wskazań i budowy systemu turystycznych tras komunikacyjnych regionu,
- uwzględnianie w polityce przestrzennej jednostek samorządu terytorialnego ochrony układów urbanistycznych i ruralistycznych wpisanych i wskazanych do wpisania do rejestru zabytków wraz z obowiązkiem sporządzania dla nich planów miejscowych,
- utrzymanie i eksponowanie otwarc krajobrazowych, punktów widokowych, miejsc ekspozycji wartościowych krajobrazów kulturowych i przyrodniczych,
- inwentaryzacja i waloryzacja zieleni przydrożnej, wprowadzenie zakazu wycinki alejowych obsadzeń drogowych lub obowiązku stosownych kompensacji,
- rewaloryzacja i rewitalizacja zespołów parkowo-pałacowo-folwarcznych,
- rewitalizacja zabytkowych układów przestrzennych, urbanistycznych i ruralistycznych.

Cel VI. Rozwój infrastruktury społecznej

- rewitalizacja tkanki mieszkaniowej i przestrzeni publicznych,
- rozwój ilościowy i jakościowy szkolnictwa,
- poprawa jakości i dostępności do usług opieki zdrowotnej,
- poprawa wykorzystania potencjału uzdrowiskowego,
- przeciwdziałanie zjawiskom mającym zły wpływ na „fizjonomię” uzdrowisk i ich założenia przestrzenne oraz cechy klimatu,
- ścisłe przestrzeganie warunków zabudowy w strefach ochronnych (A, B, C) obszarów uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej,
- modernizacja infrastruktury uzdrowiskowej, około uzdrowiskowej i turystycznej,
- ograniczanie ruchu samochodowego w uzdrowiskach, budowa parkingów buforowych i ulepszanie transportu zbiorowego, w tym zeroemisyjnego, wdrażanie ściśle powiązanych rozwiązań zrównoważonej mobilności,
- rozwój jakościowy i ilościowy usług kulturalnych,
- budowanie kompetencji kulturowych i zwiększenie uczestnictwa społeczeństwa w życiu kulturalnym.

Cel VII. Wzrost i rozwój gospodarczy

- przekształcanie terenów przemysłowych w strefy wielofunkcyjne z możliwością zachowania działalności gospodarczej,

- podtrzymywanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego na terenach turystycznych,
- podnoszenie atrakcyjności wizualnej frontów wodnych,
- zagospodarowanie turystyczne obiektów przemysłowych i pomilitarnych,
- prowadzenie trwale zróżnicowanej gospodarki leśnej.

Cel VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego

- przebudowa drogi wojewódzkiej nr 203,
- modernizacja linii kolejowej 202 Stargard-Gdańsk Główny (budowa drugiego toru) z możliwą zmianą geometrii linii i możliwością pozyskania części działek gruntowych dla potrzeb inwestycji,
- modernizacja infrastruktury i realizacja inwestycji infrastrukturalnych związanych z rozwojem małych portów i przystani morskich.

Cel IX. Rozbudowa infrastruktury technicznej, poprawa gospodarki wodno-ściekowej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej

- budowa, przebudowa i modernizacja wybranych sieci dystrybucyjnych wysokiego napięcia WN-110 kV,
- budowa, przebudowa i modernizacja sieci dystrybucyjnej średniego napięcia celem poprawy warunków zasilania odbiorców oraz odbioru energii ze źródeł rozproszonych,
- rezerwowanie korytarzy dla skablowania elektroenergetycznych linii najwyższych i wysokich napięć,
- budowa nowej i modernizacja istniejącej infrastruktury sieciowej średniego napięcia SN-15 kV i niskiego napięcia nn-0,4 kV zlokalizowanej na obszarach szczególnego rozwoju generacji prosumenckiej oraz elektromobilności,
- wykorzystanie korytarzy sieci przesyłowej dla budowy gazowej sieci dystrybucyjnej,
- budowa i rozbudowa sieci dystrybucyjnej średniego ciśnienia z uwzględnieniem możliwości przesyłu gazu do celów grzewczych,
- rozwój energetyki wiatrowej przy poszanowaniu wartości krajobrazowych,
- rozwój małej energetyki wodnej poprzez wykorzystanie istniejącej zabudowy hydrotechnicznej (budowli piętrzących) z jednoczesnym utrzymaniem lub poprawą drożności cieków wodnych jako korytarzy migracyjnych,
- zapewnienie dostępu do zasobów wodnych dla zaspokojenia potrzeb ludności, środowiska naturalnego oraz społecznie i ekonomicznie uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki,
- zwiększenie retencji na obszarach zurbanizowanych, leśnych i rolniczych,
- wykluczenie zabudowy na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią (z wyjątkiem infrastruktury technicznej),
- realizacja planów i programów przeciwdziałania skutkom suszy,
- zwiększenie dyspozycyjności zasobów wód powierzchniowych województwa przez realizację programu małej retencji,

- zwiększenie stopnia retencji gruntowej poprzez stosowanie nowoczesnych systemów zagospodarowania wód opadowych,
- szczegółowa analiza zagrożenia powodziowego oraz program ograniczania ryzyka powodziowego w rejonie jeziora Bukowo, Jamno.

Cel X. Rozwój infrastruktury obronności i bezpieczeństwa państwa

- uwzględnianie w dokumentach strategicznych i planistycznych samorządów terytorialnych i administracji rządowej (dla obszarów morskich) rozmieszczenia i bezkolizyjnego funkcjonowania obszarów, obiektów i urządzeń infrastruktury służącej obronności i bezpieczeństwu państwa (tereny zamknięte wraz z ich strefami ochronnymi) przy uwzględnieniu wytycznych Strategii Bezpieczeństwa Narodowego RP, Strategii Obronności RP oraz Wizji Sił Zbrojnych RP do roku 2030 i przepisów odrębnych,
- uwzględnianie w dokumentach strategicznych i planistycznych samorządów terytorialnych granic pozostałych terenów zamkniętych oraz ich stref ochronnych,
- uwzględnianie w dokumentach strategicznych i planistycznych samorządów terytorialnych obiektów szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa i obronności państwa, elementów infrastruktury technicznej, w tym w szczególności transportowej, zabezpieczenia przeciwpowodziowego, zarządzania kryzysowego, zabezpieczenia granic jako spójnego systemu bezpieczeństwa państwa i obywateli,
- kształtowanie rozwiązań systemu transportowego (drogi kołowe, koleje, drogi wodne, porty, lotniska) w sposób minimalizujący zagrożenia wynikające z przewozów ładunków niebezpiecznych, przemieszczania i rozmieszczenia sił zbrojnych (w tym międzynarodowych jednostek sojusznicych) w czasie pokoju i wojny, zjawisk naturalnych o charakterze katastroficznym a jednocześnie w sposób zapewniający bezpieczeństwo, sprawną ewakuację i prowadzenie akcji ratowniczych z zachowaniem możliwości zaopatrzenia w sytuacjach kryzysowych,
- porządkowanie stanu prawnego terenów zamkniętych i ich stref ochronnych przez wprowadzanie stosownych ograniczeń użytkowania terenu w planach miejscowych oraz ustanawianie obszarów ograniczonego użytkowania.

Cel XII. Racjonalizacja rozwoju gospodarczego i ochrona zasobów w obszarze funkcjonalnym Strefy Przybrzeżnej

- zachowanie morskich przystani rybackich jako nieodzownego elementu dziedzictwa kulturowego i krajobrazowego strefy nadmorskiej,
- rozwój funkcji turystycznych w portach i przystaniach morskich,
- preferencja rozwoju jakościowego nad ilościowym w obszarze turystyki oraz działania na rzecz wydłużenia sezonu turystycznego,
- rozwój sektora turystycznego na bazie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego,
- ograniczanie zanieczyszczeń powietrza oraz poprawa efektywności energetycznej budynków,
- rozwój turystyki zdrowotnej w oparciu o uzdrowiska nadmorskie,
- tworzenie przestrzeni sprzyjającej wypoczynkowi, w tym obszarów zielonych w miejscowościach nadmorskich,
- ograniczenie inwestycji na obszarach cennych przyrodniczo, w tym w ochrona lasów pasa nadmorskiego,

- modernizacja dróg wojewódzkich w pasie bezpośredniej obsługi wybrzeża: nr 203,
  - rozwój spójnego systemu tras rowerowych w oparciu o Velo Baltic,
- budowa parkingów buforowych w bezpośrednim sąsiedztwie miejscowości nadmorskich oraz preferencja dla transportu publicznego.

2. Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego 2030 r.

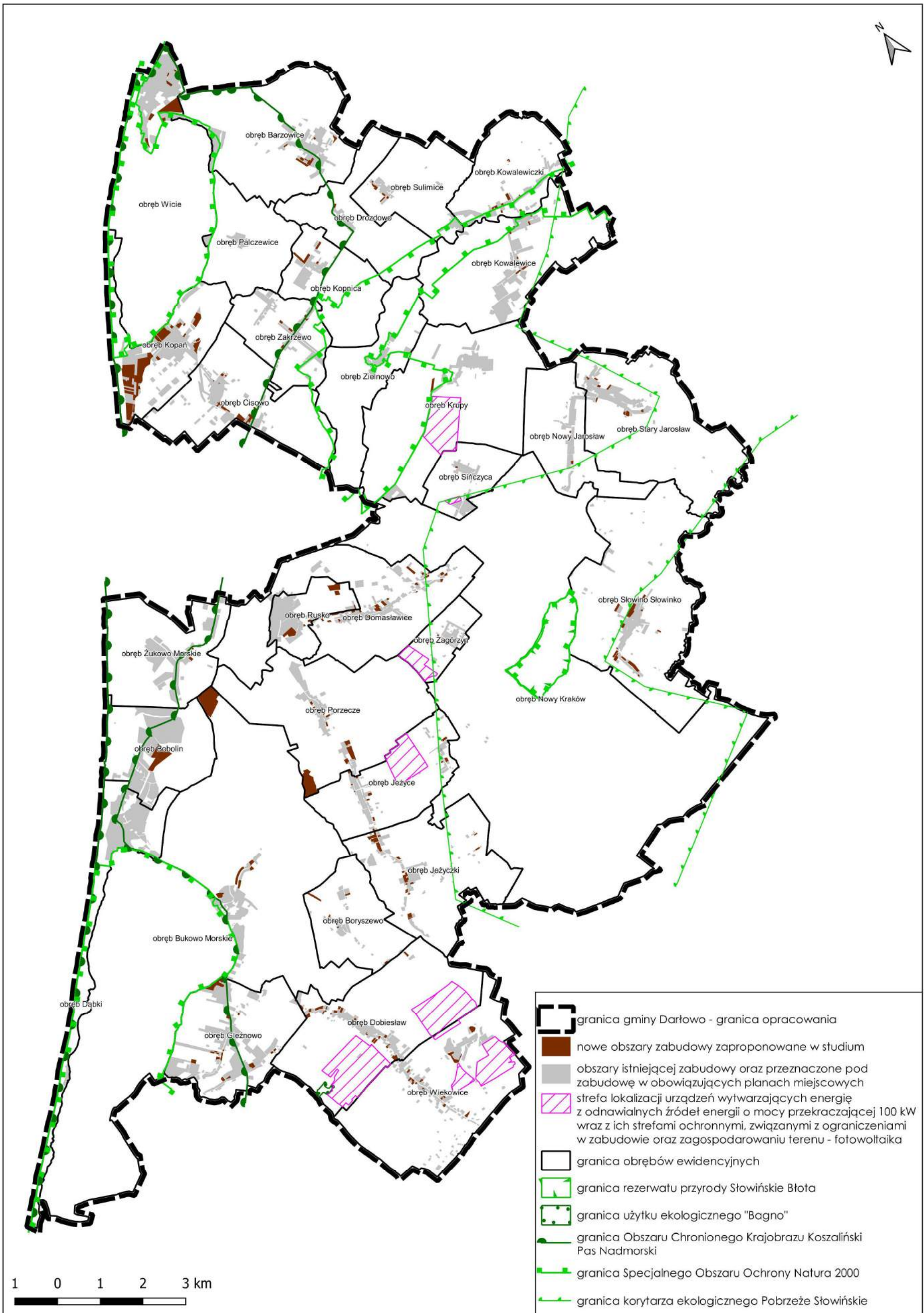
Projekt studium realizuje założenia Strategii poprzez realizację założeń czterech celów strategicznych: **Otwarta społeczność**, **Dynamiczna gospodarka**, **Sprawny Samorząd** oraz **Partnerski region**.

W ramach celu strategicznego **Sprawny Samorząd** zawarto priorytety i cele związane z planowaniem przestrzennym jak m. in.: prowadzenie zrównoważonej gospodarki przestrzennej, służącej racjonalizacji rozwoju infrastruktury oraz utrzymaniu wysokiej jakości życia na obszarach peryferyjnych, a także zapewnienie kompletności i spójności systemu komunikacyjnego, umożliwiającego sprawną obsługę ruchu pasażerskiego i przewozu towarów, co przyczyni się do zwiększenia dostępności komunikacyjnej, a tym samym zwiększenia aktywności gospodarczej i turystycznej województwa.

3. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

W Gminie obowiązuje aktualnie 27 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (stan na 28.02.2021r.), które pokrywają jej obszar w 100,0%. Z uwagi na pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego całego obszaru, w Gminie nie wydaje się decyzji o warunkach zabudowy.

Projekt studium wyznacza nowe tereny zabudowy, poza wyznaczonymi w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a także wyznacza strefy lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z OZE o mocy powyżej 100kW wraz z ich strefami ochronnymi, związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu terenu - fotowoltaika. Prócz nieznacznych uzupełnień w zabudowie istniejącej, projekt studium proponuje nowe obszary zabudowy w obrębach Bobolin, Kopań i Wicie, gdzie przewiduje usługi turystyczne oraz Bukowo Morskie i Porzecze, gdzie przewiduje obszary obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych.

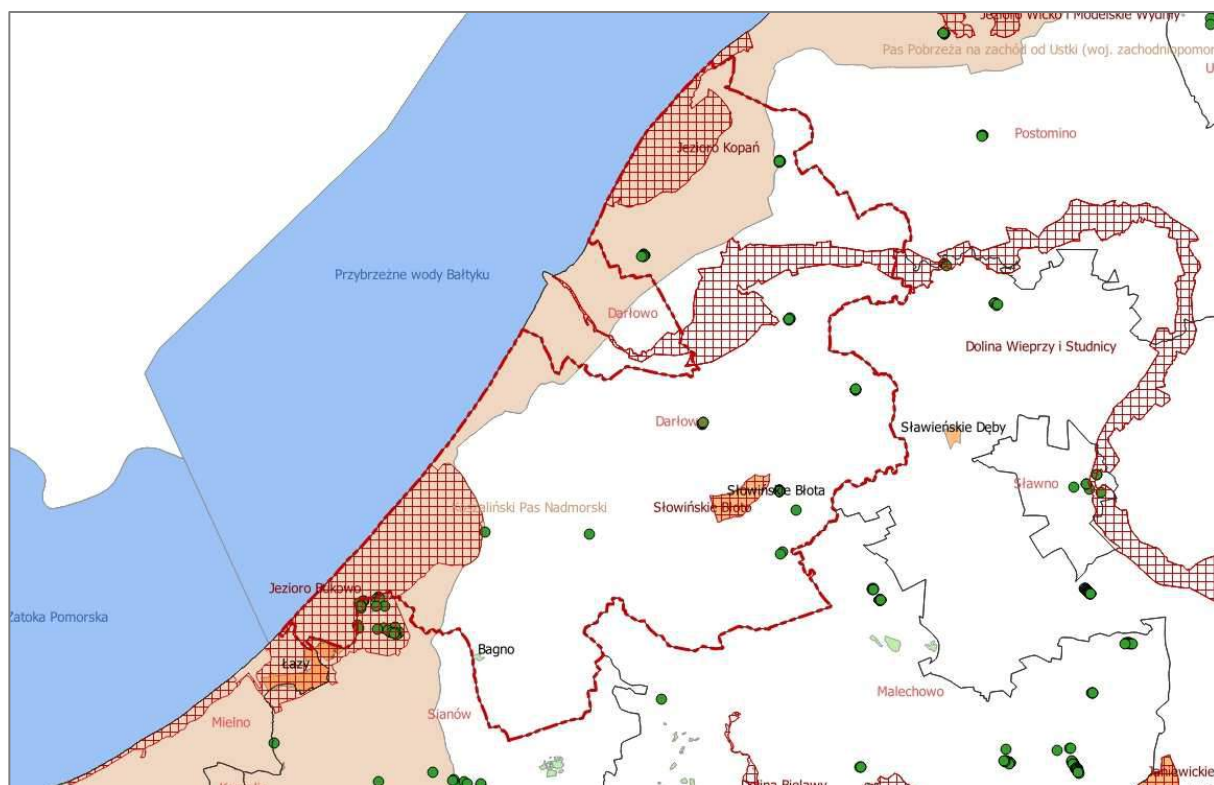
Rysunek 2. Obszary budowlane - przeznaczone pod zabudowę w obowiązujących mpzp oraz nowe tereny proponowane w studium [źródło: opracowanie Marek Żuchowski Fabryka Przestrzeni]

3. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA

3.1. CHARAKTERYSTYKA TERENU POD KĄTEM SYSTEMU POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH

Gmina Darłowo położona jest w obszarze unikalnych walorów przyrodniczych i krajobrazowych, nie tylko w skali gminy, ale i województwa zachodniopomorskiego. Gmina Darłowo leży w zasięgu pięciu obszarów Natura 2000 oraz częściowo w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu "Koszaliński Pas Nadmorski". Na terenie gminy ustanowiono rezerwat przyrody "Słowińskie Błota" oraz użytek ekologiczny „Bagno”. Ponadto, na terenie gminy ustanowiono 43 pomniki przyrody.

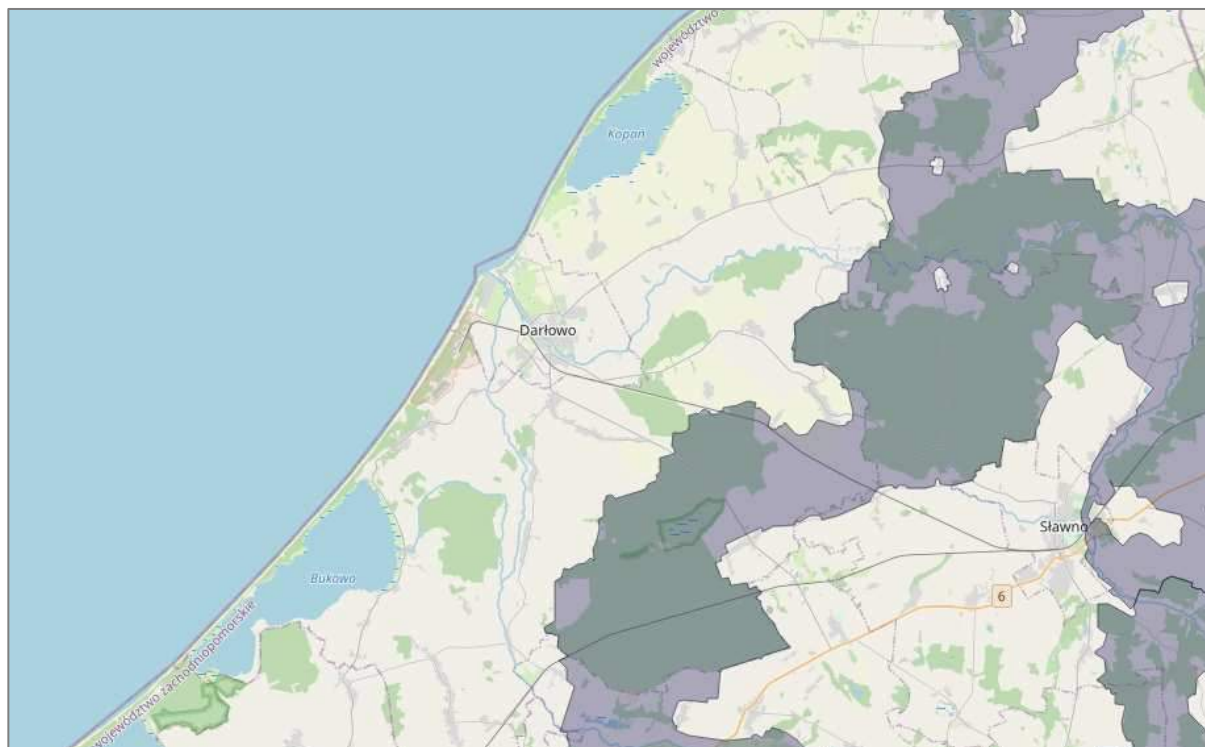

Rysunek 3. Prawne formy ochrony przyrody i korytarze ekologiczne w granicach gminy Darłowo [źródło: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska]

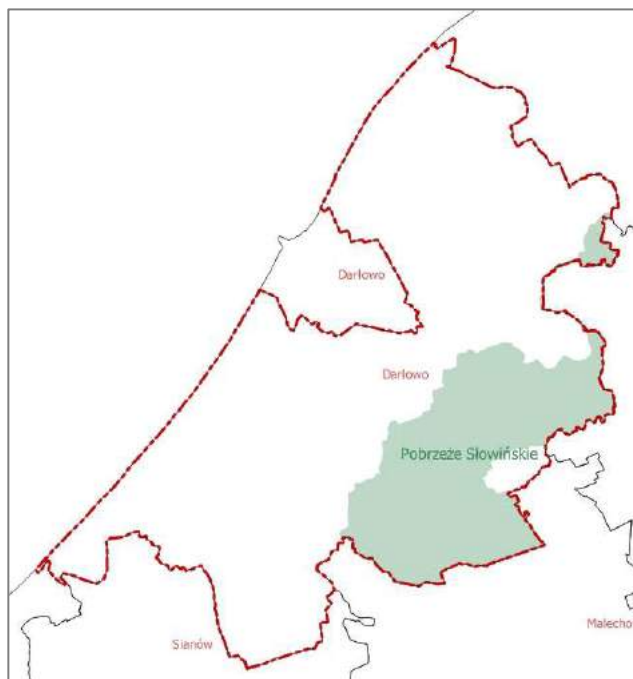
~ Korytarze ekologiczne ~

W strukturze krajobrazu ekologicznego stanowiącego mozaikę wielu różnych ekosystemów wyróżnia się węzły ekologiczne. Są to ekosystemy, które reprezentują najwyższe wartości środowiska przyrodniczego, odgrywają najważniejszą rolę ze względu na różnorodność, zagęszczenie gatunków, naturalność i stabilność. Węzły ekologiczne powiązane są między sobą korytarzami ekologicznymi lub w skali lokalnej ciągami ekologicznymi, umożliwiającymi ich zasilanie poprzez bardziej intensywny przepływ materii, energii i informacji genetycznej. Korytarz ekologiczny nie jest formą ochrony przyrody i nie podlega ochronie na mocy prawa. Jednak jego funkcjonowanie konieczne jest do zachowania ciągłości

i integralności sieci Natura 2000. Z dyrektywy siedliskowej nie wynika, aby obowiązek zachowania struktury i funkcji (m.in. ekologicznych) dotyczył samych obszarów Natura 2000.

Rysunek 4. Przebieg głównych korytarzy ekologicznych „Pobrzeże Słowińskie” (21B) i „Dolina Odry Środkowej” (19E) [Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce Włodzimierz Jędrzejewski, Sabina Nowak, Krystyna Stachura, Michał Skierczyński, Robert W. Mysłajek, Krzysztof Niedziałkowski, Bogumiła Jędrzejewska, Jan M. Wójcik, Hanna Zalewska, Małgorzata Pilot, Marcin Górny, Rafał T. Kurek, Radosław Ślusarczyk; Zakład Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk; Białowieża 2011]

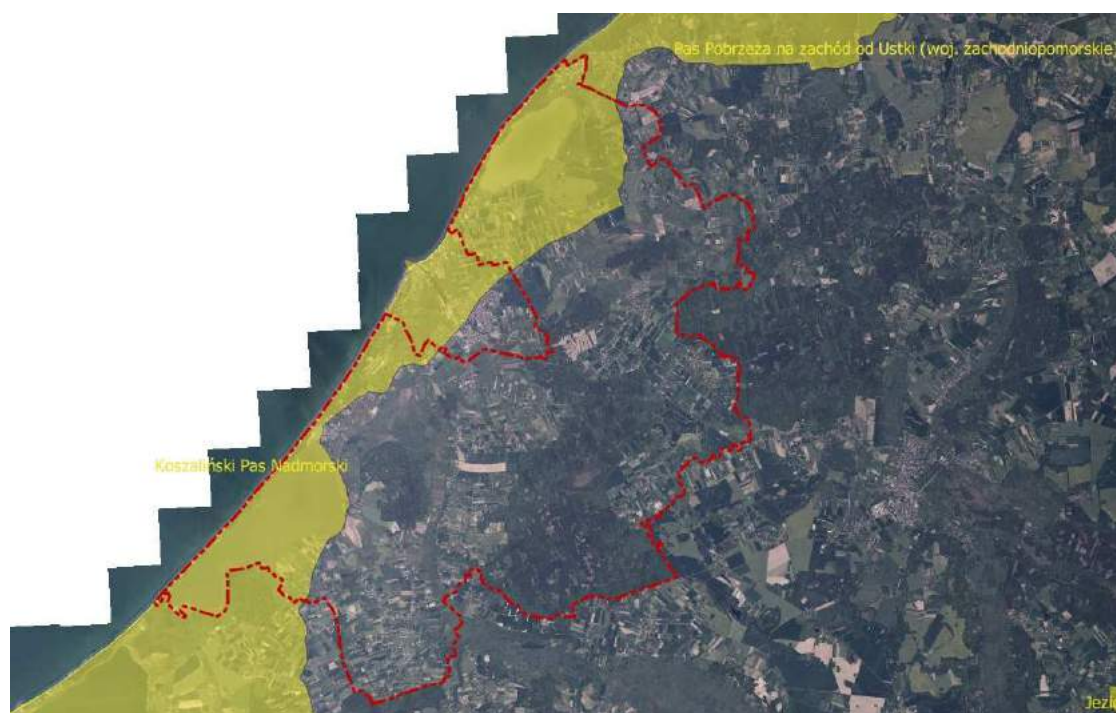
Rysunek 5. Korytarz ekologiczny „Pobrzeże Słowińskie” [źródło: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska]

Gdy ich istnienie jest konieczne dla zachowania siedlisk i gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, odpowiednia struktura i funkcje powinny być utrzymane także na obszarach nieobjętych ochroną prawną w ramach sieci Natura 2000, a szczególnie w obrębie korytarzy ekologicznych łączących obszary N2000 (M.Kistowski, M.Pchałek 2009). Funkcje takich korytarzy pełnią mało przekształcone przez człowieka doliny rzek i cieków, strefy zadrzewień i zakrzewień śródpolnych lub wydłużone kompleksy leśne.

Przez obszar gminy przebiega Główny korytarz migracji „Pobrzeże Słowińskie” (KPn-20A). Lokalne korytarze ekologiczne, oznaczone na rysunku studium, tworzą zwarty system związany z istniejącymi obszarami lasów i zadrzewień oraz topografią terenu.

~ Obszar Chronionego Krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski” ~

Obszar Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski został wyznaczony w roku 1975, w celu ochrony krajobrazu i naturalnych walorów środowiska przyrodniczego. Obszar charakteryzuje się bardzo zróżnicowanym ukształtowaniem terenu. Deniwelacja wynosi 70 m. Cenne obszary to klify, porośnięte lasem sosnowobrzozowym, brzeg morski, piaszczyste wydmy białe i szare z typową dla nich roślinnością, a także pofałdowany, pagórkowaty teren wysoczyzn morenowych, z licznymi obniżeniami wytopiskowymi okresowo wypełnionymi wodą, przecinany dolinami rzek i drobnych cieków, które kończą bieg w Bałtyku (np. rzeka Czerwona) lub w J. Jamno (np. rzeki Dzierżęcinka, Strzeżenica). Najcenniejsze fragmenty lasów to nadmorski bór bażynowy z gatunkami gruszynek (*Pyrola rotundifolia*, *Pyrola chlorantha*) oraz buczyny i olszyny.

Rysunek 6. Obszar Chronionego Krajobrazu "Koszaliński Pas Nadmorski" na tle granicy administracyjnej gminy Darłowo [źródło: Serwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska]

~ Obszar Natura 2000 PLB990002 Przybrzeżne Wody Bałtyku¹ ~

Przybrzeżne Wody Bałtyku obejmuje przybrzeżny akwen o głębokości do 15 m rozciągający się na odcinku ok. 200 km od nasady Półwyspu Helskiego do Zatoki Pomorskiej. Występują tu skupiska drobnych skorupiaków związane głównie z podłożem zwirowym. Dno morskie charakteryzuje się znacznymi deniwelacjami, sięgającymi nawet 3m, co jest wynikiem oddziaływania prądów przybrzeżnych.

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych (plan zadań nie obowiązuje) przedmiotami ochrony Obszaru Natura 2000 PLB990002 są:

Rysunek 7. Obszar Natura 2000 PLB990002 Przybrzeżne Wody Bałtyku [źródło: Serwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska]

- A 200 *Alca torda*,
- A202 *Cephus grylle*,
- A064 *Clangula hyemalis*,
- A002 *Gavia arctica*,

¹ Opracowano we fragmentach i na podstawie „Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego” Tom I Opracowanie, Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, Szczecin 2010 r.

- A001 *Gavia stellata*,
- A184 *Larus argentatus*,
- A182 *Larus canus*,
- A066 *Melanitta fusca*,
- A065 *Melanitta nigra*.

~ Obszar Natura 2000 PLH320016 Słowińskie Błoto²~

Ostoja położona jest na Równinie Sławieńskiej, na południowy-wschód od Darłowa. Zajmuje obszar na wododziale rzek Wieprzy i Grabowej, w niecce morenowej. Słowińskie Błoto jest torfowiskiem kopułowym typu bałtyckiego. Do ostoi należy również okalający torfowisko pas siedlisk na podłożu mineralnym, zajęty przez zbiorowiska leśne i łąkowe. W krajobrazie dominują lasy (77% powierzchni obszaru), głównie iglaste. Najcenniejsze siedliska przyrodnicze charakterystyczne dla tego typu obiektów, to: torfowisko wysokie nieznacznie zdegradowane, zdolne do naturalnej regeneracji jak i żywe z roślinnością torfotwórczą, obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion*. Z torfowiskiem związane są lasy i bory bagienne, a wokół niego występują kwaśne buczyny i grąd subatlantycki. Stwierdzono tu występowanie 6 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych (plan zadań nie obowiązuje) przedmiotami ochrony Obszaru Natura 2000 PLH320016 są:

- 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe),
- 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji,
- 7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion*,
- 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*),
- 9160 Grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*),
- 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*, *Bazzanio-Piceetum*) i brzożowo-sosnowe bagienne lasy borealne.

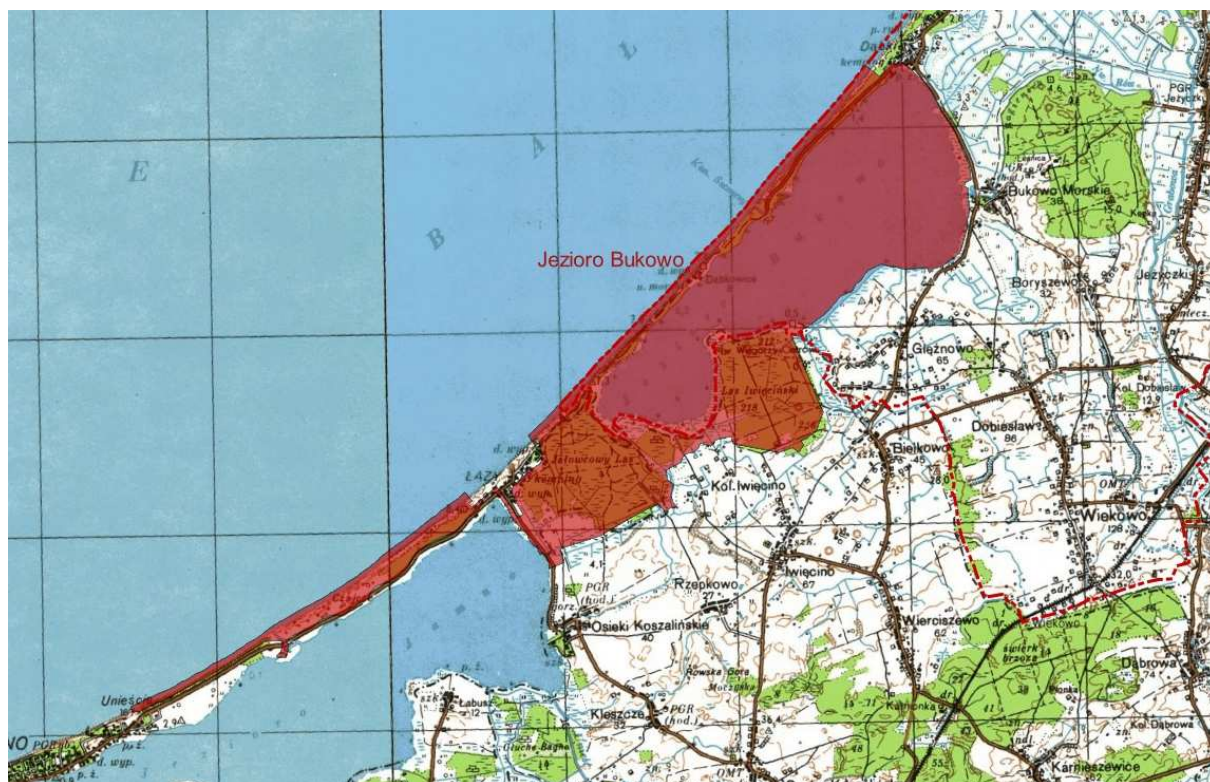
Rysunek 8. Natura 2000 PLH320016 Słowińskie Błoto [źródło: Serwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska]

² ibidem

Obszar obejmuje duże jezioro przymorskie, wraz z mierzeją oddzielającą go od morza, przylegające do jeziora dwa kompleksy leśne borów, brzezin bagiennych i łągów w odmianie przymorskiej oraz bagien z woskownicą porastających wysokie torfowisko typu bałtyckiego. Jest to jeden z lepiej zachowanych i słabo zabudowanych odcinków polskiego brzegu morskiego. W skład obszaru wchodzi też fragment mierzei sąsiadującej z jeziorem Jamno. Jezioro zachowuje naturalny, unikatowy rytm połączenia z morzem w okresie jesienno-wiosennym i zamknięcia latem, a także zwykle jeszcze zimą. Do największych walorów tego obszaru należą wydmy białe oraz szare, na których znajdują się stanowiska rzadkich gatunków (m.in. mikołajek nadmorski, Inica wonna). Zlokalizowane są również żyzne lasy (buczyny, grądy i łągi), kompleksy lasów bagiennych (brzezin, borów, olsów torfowcowych i typowych) oraz pomorskich lasów brzoźowo-dębowych z wiciokrzewem pomorskim.

Zgodnie z planem zadań ochronnych ustanowionym dla obszaru Natura 2000 PLH320041, przedmiotami ochrony są:

- 1130 Estuaria,
- 1150 Laguny przybrzeżne,
- 1210 Kidzina na brzegu morskim,
- 2110 Inicjalne stadia nadmorskich wydm białych,
- 2120 Nadmorskie wydmy białe (*Elymo Ammophiletum*)
- 2130 Nadmorskie wydmy szare
- 2180 Lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich
- 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji,
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*),
- 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*),
- 9160 Grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*),
- 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*, *Bazzanio-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne,
- 91E0 Łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe,
- 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowojesionowe (*Ficario-Ulmetum*),
- 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*),
- 2216 Lnica wonna *Linaria loeselii* (*Linaria odora*).

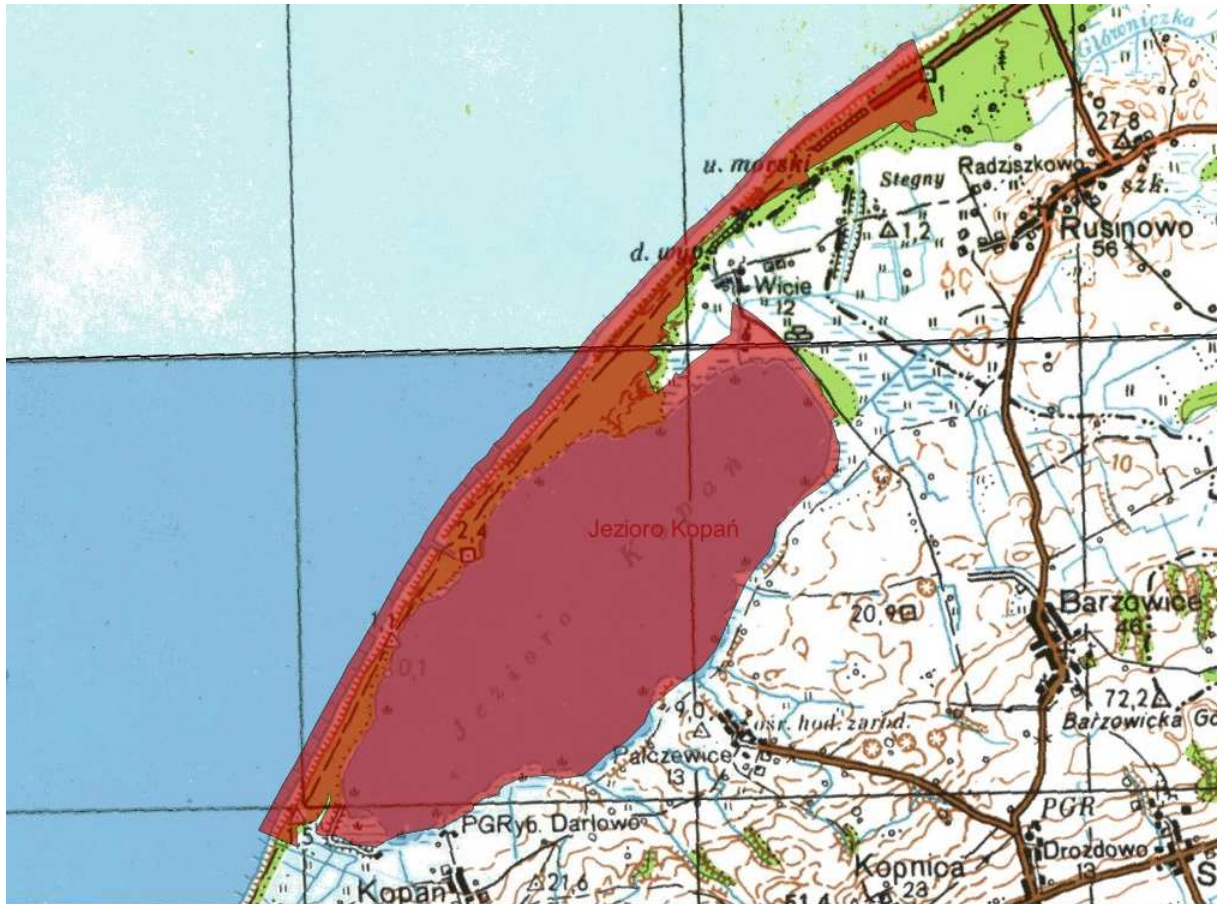

Rysunek 9. Granica Obszaru Natura 2000 PLH320041 Jezioro Bukowo [źródło: Serwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska]

~ Obszar Natura 2000 PLH320059 Jezioro Kopań ~

Obszar "Jezioro Kopań" obejmuje tereny przymorskie, z eutroficznym, przymorskim jeziorem Kopań, oddzielnym od morza piaszczystą, miejscami bardzo wąską mierzeją. Jezioro jest typowym przykładem jeziora przymorskiego (siedlisko 1150) i wśród polskich jezior przymorskich należy do lepiej zachowanych - nie jest zdegradowane ani zanieczyszczone, brzegi nie są jeszcze masowo zurbanizowane, a prowadzona ekstensywna gospodarka rybaczka nie zagraża ekosystemowi jeziornemu. Połączenie jeziora z morzem stanowi okresowo wypełniający się wodą kanał. Na brzegu morza są dobrze zachowane wydmy białe i szare oraz lasy nadmorskie - zwłaszcza lasy brzoźowo-dębowe (9190-1, 2180). Jezioro Kopań o powierzchni 790 ha, długości 5,1 km, szerokości 2,2 km i głębokości do 3,3, jest typowym jeziorem przymorskim, oddzielnym od morza wąską mierzeją. Brzegi są trudno dostępne, porośnięte szuwarami. Długość linii brzegowej jeziora wynosi 12,4 km. ok. 100 metrów na pn. od przystani rybackiej przy brzegu jeziora znajduje się głaz narzutowy z różowego granitu o obwodzie 6 m i wysokości- 1,2 m. Górna jego część widoczna jest przy niskim stanie wody. Od 1982 r. nad jeziorem Kopań prowadzone są badania prowadzone przez ornitologów ze Stacji Akcja Bałtyk "Kopań" z Uniwersytetu Gdańskiego. Zajmują się oni określeniem lęgowisk i zimowisk ptaków, co pozwala określić zmiany w środowisku. Jezioro jest jednym ze znanych miejsc dogodnych do windsurfingu, choć natężenie tej formy rekreacji nie jest jeszcze duże.

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych (plan zadań nie obowiązuje) przedmiotami ochrony Obszaru Natura 2000 PLH320059 są:

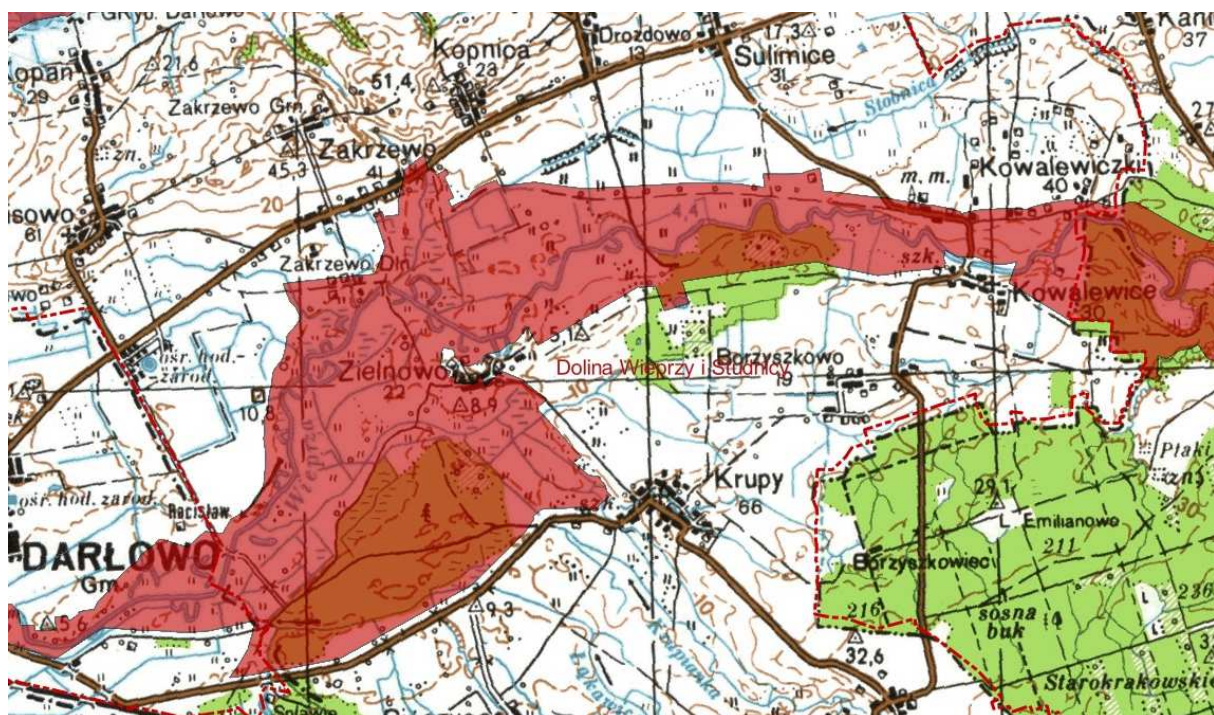
Rysunek 10. Granica Obszaru Natura 2000 Jezioro Kopań [źródło: Serwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska]

- 1130 Estuaria,
- 1150 Laguny przybrzeżne,
- 1230 Klify na wybrzeżu Bałtyku,
- 2110 Kidzina na brzegu morskim,
- 2120 Nadmorskie wydmy białe (*Elymo Ammophiletum*),
- 2130 Nadmorskie wydmy szare,
- 2180 Lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich,
- 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*),
- 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*),
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe.

~ Obszar Natura 2000 PLH220038 Dolina Wieprzy i Studnicy³~

Obszar obejmuje część dolin rzek Wieprzy i Studnicy, od źródeł koło Wałdowa i Miastka, aż po miejscowość Staniewice koło Sławna, wraz z dużymi fragmentami zlewni tych rzek, w tym z terenami źródłkowymi. Rzeki te mają naturalny charakter, w niewielkim tylko stopniu zostały przekształcone przez człowieka. Wzniesienia morenowe w otoczeniu dolin dochodzą do wysokości ponad 200 m n.p.m. Przełomowe odcinki rzek mają podgórski charakter. Szczególnie głęboko wcięta jest rynnna rzeki Wieprzy (od źródeł do Bożanki). W zlewni Wieprzy zachowały się duże połacie mokradeł, oraz torfowiska wysokie i bory bagienne.

Rysunek 11. Granica Obszaru Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy na terenie gminy Darłowo [źródło: Serwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska]

Występuje tutaj 21 siedlisk z zał. I DS: jeziora lobeliowe, naturalne eutroficzne i dystroficzne zbiorniki wodne, nizinne rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników, zalewane muliste brzegi rzek, suche wrzosowiska, ciepłolubne murawy napiaskowe, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, ziołorośla nadrzeczne, świeże łąki użytkowane ekstensywnie, torfowiska wysokie żywe i zdegradowane, torfowiska przejściowe i zasadowe oraz obniżenia na podłożu torfowym, źródła wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*, kwaśne i żyzne buczyny, grąd subatlantycki, bory i lasy bagienne oraz lasy łąkowe.

Zgodnie z planem zadań ochronnych ustanowionym dla obszaru Natura 2000 PLH220038, przedmiotami ochrony są:

- 3110 Jeziora lobeliowe,
- 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion, Potamion*,

³ ibidem

- 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne,
- 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników,
- 3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodium rubri p. p.* i *Bidention p. p.*,
- 4030 Suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno-Arctostaphylon*),
- 6120 Ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*),
- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*),
- 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylian alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*),
- 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe),
- 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji,
- 7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion*,
- 7220 Źródlika wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*,
- 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk, mechowisk,
- 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo - Fagion*),
- 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*),
- 9160 Grąd subatlantycki (*Stellario - Carpinetum*),
- 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori - petraeae*),
- 91D0 bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne,
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe,
- 1831 Elisma wodna *Luronium natans*,
- 1096 Minóg strumieniowy (*Lampetra planeri*),
- 1339 Różanka (*Rhodeus sericeus amarus*),
- 1163 Głowacz białopłetwy (*Cottus gobio*),
- 1149 Koza (*Cobitis taenia*),
- 1099 Minóg rzeczny (*Lampetra fluviatilis*),
- 1106 Łosoś atlantycki (*Salmo salar*),
- 1166 Traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*),
- 1188 Kumak nizinny (*Bombina bombina*),
- 1355 Wydra (*Lutra lutra*).

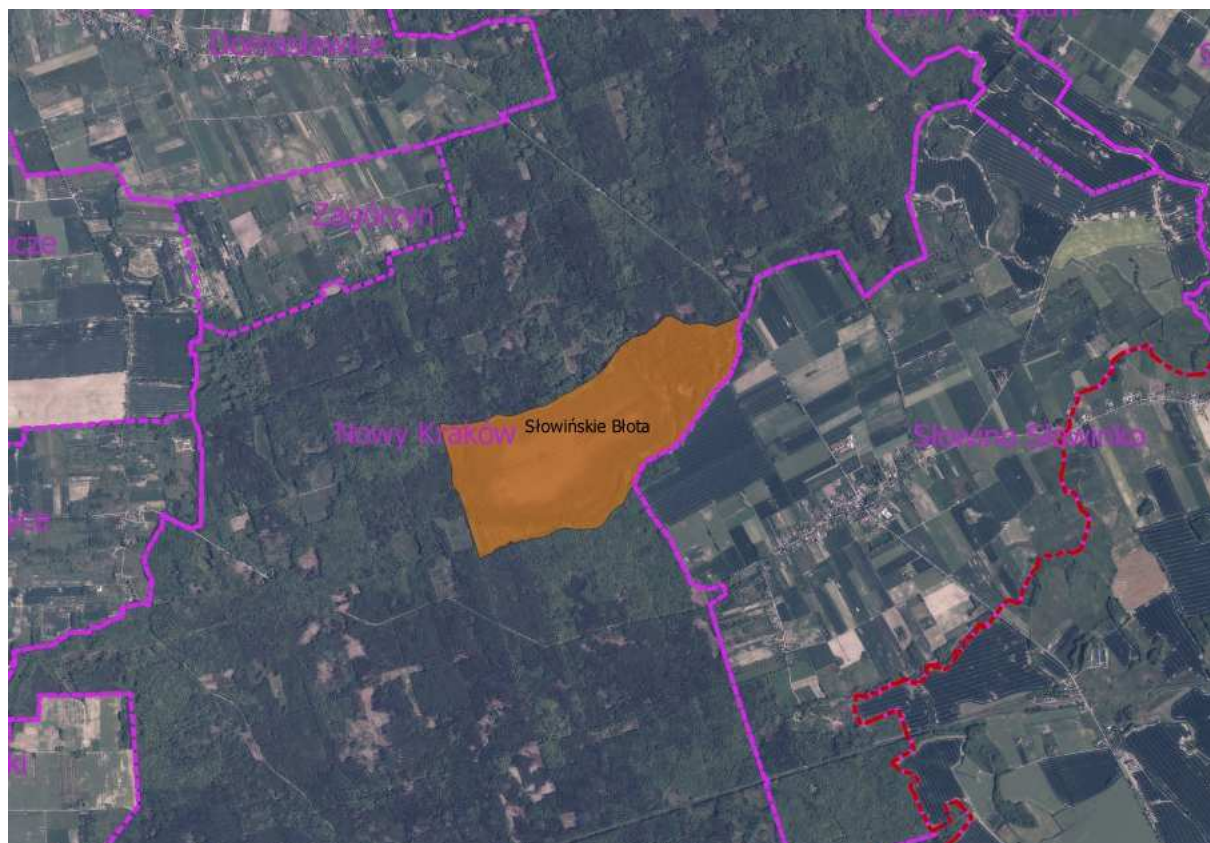
~ Rezerwat przyrody „Słowińskie Błota”⁴ ~

„Słowińskie Błota” został uznany za rezerwat przyrody Rozporządzeniem nr 20/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 26 września 2005 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody "Słowińskie Błota". Objęty jest ochroną czynną. Zajmuje powierzchnię 192,55 ha na terenie gminy Darłowo, na gruntach Nadleśnictwa Sławno. W rezerwacie „Słowińskie

---

⁴ Opracowano na podstawie i we fragmentach: D. Giełżecka - Mądry, A. Myśliwiec, J. Bruczyńska, A. Pasieczna, P. Kwecko, I. Bojakowska, H. Tomassi-Morawiec. J. Król, A. Cwinarowicz „Objaśnienia do mapy geosrodowiskowej Polski 1:50 000 Arkusz Sławsko (19)” PIG, Warszawa 2009

Błota" ochronie podlega torfowisko wysokie typu bałtyckiego, z charakterystyczną kopułą o płaskiej wierzchołku, podniesioną o 1,3 m w stosunku do otoczenia. Należy ono do jednych z najbardziej zagrożonych wyginięciem ekosystemów na obszarze Polski. Na torfowisku utrzymują się pozostałości naturalnych torfotwórczych fitocenoz mszarnych oraz liczne gatunki roślin typowych dla oligotroficznych i kwaśnych siedlisk wysokotorfowiskowych, w tym gatunki chronione.

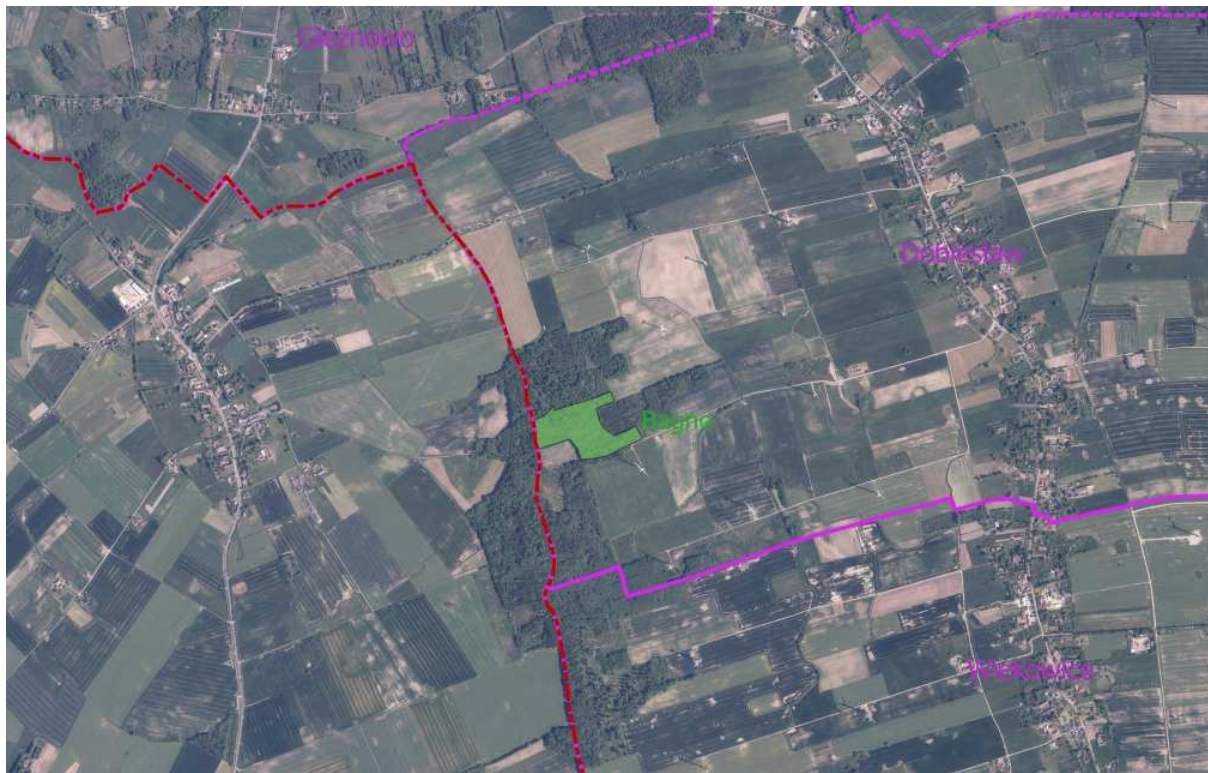
Rysunek 12. Rezerwat przyrody „Słowińskie Błota” [źródło: Serwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska]

Spośród około 50 torfowisk bałtyckich, występujących na Pomorzu, większość została zniszczona. Torfowisko „Słowińskie Błota” uważane jest za jedno z ostatnich na Pomorzu żywych torfowisk wysokich typu bałtyckiego (Połczyńska i in., 2004). Torfowisko jest dobrze zachowane. Na terenie rezerwatu wyróżniono 4 zespoły i 2 podzespoły roślinne (Herbich, 1992). Flora rezerwatu liczy 37 gatunków roślin naczyniowych, 41 gatunków mszaków oraz 45 gatunków porostów, wśród których jest wiele gatunków chronionych lub zagrożonych wyginięciem. Występują tu m. in.: malina moroszka, widłak gajowy, rosziczka okrągłolistna oraz zagrożone wyginięciem torfowce.

~ Użytek ekologiczny „Bagno” ~

Na terenie gminy Darłowo zlokalizowany jest jeden użytek ekologiczny o powierzchni ok. 0,27ha, powołany uchwałą nr XVI/201/96 Rady Gminy w Darłowie z dnia 12 kwietnia 1996r. Stanowi on śródleśne zagłębienie, okresowo wypełnione wodą, otoczone lasem

bukowym, położone w obrębie Dobiesław, w pobliżu granicy z gminą Sianów. Celem powołania przedmiotowego użytku jest ochrona cennych terenów podmokłych.

Rysunek 13. Użytek ekologiczny „Bagno” [źródło: Serwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska]

~ Pomniki przyrody~

Na terenie gminy Darłowo indywidualną ochroną objęto w formie pomników przyrody 43 okazy drzew⁵:

W sołectwie Słowino na terenie osady Słowino-Słowinko, na cmentarzu parafialnym na terenie działki nr 65:

1. Lipa drobnolistna *Tilia cordata*; obecne wymiary - obwód 270 cm;
2. Lipa drobnolistna *Tilia cordata*; obecne wymiary - obwód 255 cm;
3. Lipa drobnolistna *Tilia cordata*; obecne wymiary - obwód 320 cm;
4. Lipa drobnolistna *Tilia cordata*; obecne wymiary - obwód 335 cm;
5. Lipa drobnolistna *Tilia cordata*; obecne wymiary - obwód 290 cm;
6. Lipa drobnolistna *Tilia cordata*; obecne wymiary - obwód 220 cm;
7. Lipa drobnolistna *Tilia cordata*; obecne wymiary - obwód 305 cm;
8. Lipa drobnolistna *Tilia cordata*; obecne wymiary - obwód 300 cm;
9. Lipa drobnolistna *Tilia cordata*; obecne wymiary - obwód 245 cm;
10. Lipa drobnolistna *Tilia cordata*; obecne wymiary - obwód 495 cm;
11. Lipa drobnolistna *Tilia cordata*; obecne wymiary - obwód 325 cm;

⁵ Inwentaryzacja przyrodnicza Gminy Darłowo 2020 r.

12. Lipa drobnolistna *Tilia cordata*; obecne wymiary - obwód 225 cm;

13. Lipa drobnolistna *Tilia cordata*; obecne wymiary - obwód 330 cm;

W sołectwie Słowino, przy kościele:

14. Lipa drobnolistna *Tilia cordata*; obecne wymiary - obwód 340 cm;

W sołectwie Słowino, na terenie Leśnictwa Słowino:

15. Dąb szypułkowy *Quercus robur*; obecne wymiary - obwód 365 cm - oddz. 116 i;

16. Dąb szypułkowy *Quercus robur*; obecne wymiary - obwód 300 cm - 116 f;

W miejscowości Domasławice, na cmentarzu komunalnym:

17. Lipa drobnolistna *Tilia cordata*; obecne wymiary - obwód 370 cm;

18. Lipa drobnolistna *Tilia cordata*; obecne wymiary - obwód 420 cm;

19. Dąb szypułkowy *Quercus robur*; obecne wymiary - obwód 330 cm;

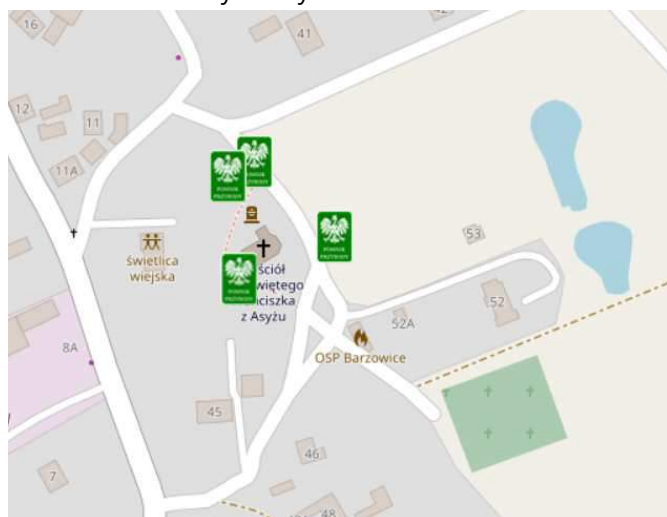
W miejscowości Barzowice, przy kościele:

20. Lipa drobnolistna *Tilia cordata*; obecne wymiary - obwód 420 cm;

21. Lipa drobnolistna *Tilia cordata*; obecne wymiary - obwód 395 cm;

22. Lipa drobnolistna *Tilia cordata*; obecne wymiary - obwód 605 cm;

23. Jesion wyniosły *Fraxinus excelsior* obecne wymiary - obwód 390 cm;

Rysunek 14. Barzowice; lokalizacja pomników przyrody przy kościele [źródło: geoserwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska]

W sołectwie Dąbki, na skraju lasu (dz. 279/7):

24. Jesion wyniosły *Fraxinus excelsior* obecne wymiary - b.d.;

W miejscowości Cisowo, przy kościele:

25. klon zwyczajny *Acer pseudoplatanus*; obecne wymiary - obwód 365 cm;

26. Jesion wyniosły *Fraxinus excelsior* obecne wymiary - obwód 265 cm;

27. Jesion wyniosły *Fraxinus excelsior* obecne wymiary - obwód 290 cm;

28. Jesion wyniosły *Fraxinus excelsior* obecne wymiary - obwód 290 cm;

29. Dąb szypułkowy *Quercus robur*; obecne wymiary - obwód 300 cm;

W miejscowości Krupy, przy kościele:

30. Lipa drobnolistna *Tilia cordata*; obecne wymiary - obwód 215 cm;

31. Lipa drobnolistna *Tilia cordata*; obecne wymiary - obwód 325 cm;

32. Lipa drobnolistna *Tilia cordata*; obecne wymiary - obwód 300 cm;

33. Lipa drobnolistna *Tilia cordata*; obecne wymiary - obwód 345 cm;

- 34. Lipa drobnolistna *Tilia cordata*; obecne wymiary - obwód 345 cm;
- 35. Lipa drobnolistna *Tilia cordata*; obecne wymiary - obwód 330 cm;
- 36. Lipa drobnolistna *Tilia cordata*; obecne wymiary - obwód 235 cm;

W miejscowości Stary Jarosław, przy kościele:

- 37. Kasztanowiec zwyczajny *Aesculus hippocastanus* ; obecne wymiary - obwód 330 cm
- 38. Lipa drobnolistna *Tilia cordata*; obecne wymiary - obwód 330 cm;
- 39. Lipa drobnolistna *Tilia cordata*; obecne wymiary - obwód 365 cm;
- 40. klon jawor *Acer pseudoplatanus*; obecne wymiary - obwód 260 cm;

W miejscowości Jeżyce, na cmentarzu komunalnym:

- 41. Jesion wyniosły *Fraxinus excelsior* obecne wymiary - obwód 345 cm;

W Jeżycach - Kolonia w lasach zarządzanych przez Nadleśnictwo Sławno:

- 42. cis pospolity *Taxus baccata*; obecne wymiary - obwód 105 cm; oddz. 89 f;

W miejscowości Bukowo Morskie, przy kościele:

- 43. Lipa drobnolistna *Tilia cordata*; obecne wymiary - obwód 650 cm.

Fot. 1. Lipa drobnolistna w Bukowie Morskim objęta ochroną jako pomnik przyrody [źródło: Serwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska]

Fot. 2. Lipa drobnolistna w Bukowie Morskim objęta ochroną jako pomnik przyrody [źródło: Serwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska]

~ Proponowane formy ochrony przyrody ~

Zgodnie z waloryzacją przyrodniczą województwa zachodniopomorskiego z 2010 roku, na terenie Gminy postuluje się powołanie **użytku ekologicznego**, którego celem będzie ochrona wąwozu z olsem porzeczkowym. Wąwóz zlokalizowany jest na granicy obrębów Drozdowo i Kopnica, w sąsiedztwie drogi powiatowej nr 0524Z. Największymi zagrożeniami są obniżenie poziomu wód gruntowych (osuszenie), wycinka drzew oraz zaśmiecanie. Stan zachowania jego walorów przyrodniczych określono na bardzo dobry.

Zgodnie z Inwentaryzacją przyrodniczą gminy Darłowo (2020 r.) proponuje się powołać nowe formy ochrony przyrody ukazujące walory gminy Darłowo:

Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Wieprzy i Grabowej”

Proponowany OCHK obejmuje tereny do ochrony ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowy także ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką. Ochrona dotyczy topografii terenu oraz punktów widokowych, sylwet miejscowości oraz rozległych dolin rzecznych Grabowej oraz Wieprzy.

Użytek ekologiczny Jar w Zakrzewie (UE-1)

Ochrona ekosystemu leśnego tworzącego śródpolny kompleks żyznych lasów grądowych i łągowych w głęboko wciętej dolinie młodoglacjalnej, stanowiący siedlisko dla rzadkich i zagrożonych gatunków roślin.

Użytek ekologiczny Jar koło Palczewic (UE-2)

Głęboko wcięta dolina strumienia, źródlika, strome zbocza. Na stokach bardzo dobrze zachowany grąd subatlantycki Stellario-Carpinetum, lokalnie mikrosiedliska łągowe Fraxino-Alnetum. W runie lasu grądowego miejscami masowo złoć pochwolista Gagea spathacea.

Użytek ekologiczny Jar koło Barzowic (UE-3)

Ochrona ekosystemu leśnego tworzącego śródpolny kompleks żyznych lasów grądowych i łągowych w głęboko wciętej dolinie młodoglacjalnej, stanowiący siedlisko dla rzadkich i zagrożonych gatunków roślin.

Użytek ekologiczny Jar w Sulimicach (UE-4)

Ochrona ekosystemu leśnego tworzącego śródpolny kompleks żyznych lasów grądowych i łągowych w głęboko wciętej dolinie młodoglacjalnej, stanowiący siedlisko dla rzadkich i zagrożonych gatunków roślin.

Użytek ekologiczny Torfowiska śródleśne pod Zielnowem (UE-5)

Ochrona ekosystemów mokradłowych stanowiących siedlisko dla rzadkich i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt.

Tabela 2. Drzewa proponowane do objęcia ochroną jako pomniki przyrody w granicach gminy Darłowo

Lp.	Gatunek	Obwód [cm]	Położenie
1	buk zwyczajny Fagus sylvatica	490	Leśnica: rozstaje dróg na skraju lasu
2	buk zwyczajny Fagus sylvatica	410	przy drodze z Leśnicy do Pęciszewka m. oddz. 759 i 760
3	dąb szypułkowy Quercus robur	570	przy drodze z Leśnicy do Pęciszewka m. oddz. 759 i 760
4	jesion wyniosły Fraxinus excelsi	350	Bukowo Morskie: dz. 269/7
5	dąb szypułkowy Quercus robur	405	Bukowo Morskie: dz. 269/7
6	dąb szypułkowy Quercus robur	505	Kopań: przydroże przy budynku we wsi
7	dąb szypułkowy Quercus robur	575	Palczewice: rozstaje dróg przy parku

8	dąb szypułkowy Quercus robur	400	Palczewice: park
9	lipa drobnolistna Tilia cordata	670	Zielnowo: teren rekreacyjny
10	dąb szypułkowy Quercus robur	350	Zielnowo: oddz. 168a/b
11	lipa szerokolistna Tilia platyphyl	330	Krupy: działka obok kościoła
12	dąb szypułkowy Quercus robur	415	Stary Jarosław: centrum wsi
13	dąb szypułkowy Quercus robur	445	Wiekowice: gospodarstwo we wsi
14	dąb szypułkowy Quercus robur	440	Porzecze: rozstaje dróg we wsi
15	dąb szypułkowy Quercus robur	375	Zakrzewo: Nadl. Sławno Oddz. 100A s
16	buk zwyczajny Fagus sylvatica	370	Zakrzewo: Nadl. Sławno Oddz. 100A s
17	dąb szypułkowy Quercus robur	360	Drozdowo: Nadl. Sławno 100Am
18	lipa drobnolistna Tilia cordata	400	Bukowo Morskie: dz. 269/7
19	dąb szypułkowy Quercus robur	455	Bukowo Morskie: dz. 269/7

źródło: Inwentaryzacja przyrodnicza Gminy Darłowo 2020 r.

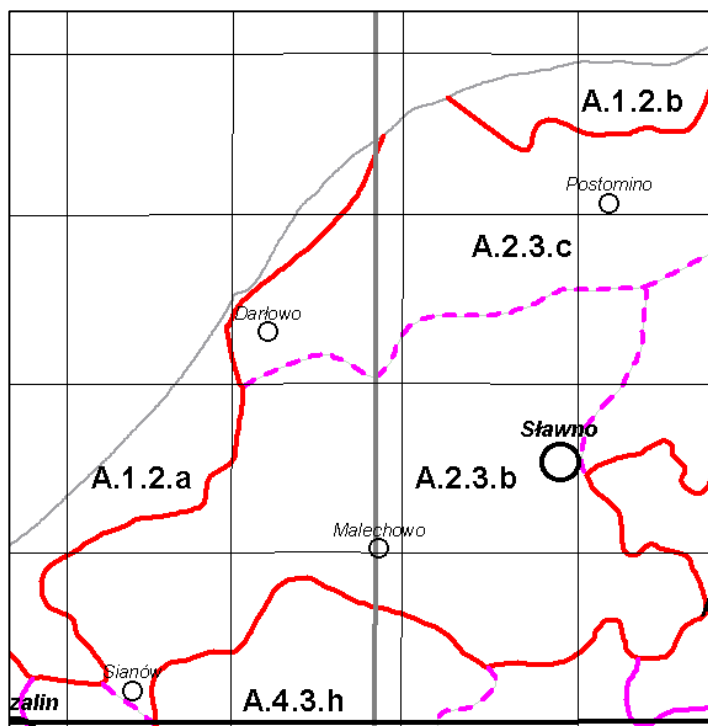
Wskazuje się, że powyższe dane dotyczące form ochrony przyrody oraz głównych korytarzy ekologicznych tj. ważnych elementów sieci ekologicznej, stanowią o istotnej randze gminy w sieci powiązań przyrodniczych na poziomie międzynarodowym i krajowym, które poprzez sieć międzynarodowych i krajowych korytarzy ekologicznych łączą się tworząc europejską sieć ekologiczną.

3.2. WALORYZACJA FAUNISTYCZNA I FLORYSTYCZNA

Flora Pomorza należy do bogatszych w kraju, co wynika z dużego zróżnicowania siedlisk w młodoglacjalnym krajobrazie wybrzeża Bałtyku, nizin i wysoczyzn pomorskich, pojezierzy północno- i południowopomorskich oraz równin sandrowych. Występują tu ekosystemy wodne, torfowiskowe, łąkowe a nawet stepowe oraz ekosystemy leśne. We florze spotyka się gatunki rzadkie i mające ograniczony zasięg nie tylko w Polsce, ale w ogóle w Europie Środkowej. Na uwagę zasługują w pierwszym rzędzie gatunki, które występują wyłącznie lub głównie na Pomorzu⁶.

⁶ Opracowano we fragmentach i na podstawie „Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego” Tom I Opracowanie, Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, Szczecin 2010 r.

Rysunek 15. Podział geobotaniczny w rejonie gminy Darłowo [źródło: Matuszkiewicz J. M. 2008]

Pod względem geobotanicznym [Matuszkiewicz J. M. 2008] przedmiotowy teren położony jest w prowincji Środkowoeuropejskiej, podprowincji Południowobałtyckiej (Dział A), Działo Pomorskim (A). Obszar pasu nadbrzeżnego należy do Krainy Południowego Brzegu Bałtyku (A.1), natomiast pozostała część obszaru gminy leży w Krainie Pobrzeża Południowobałtyckiego (A.2).

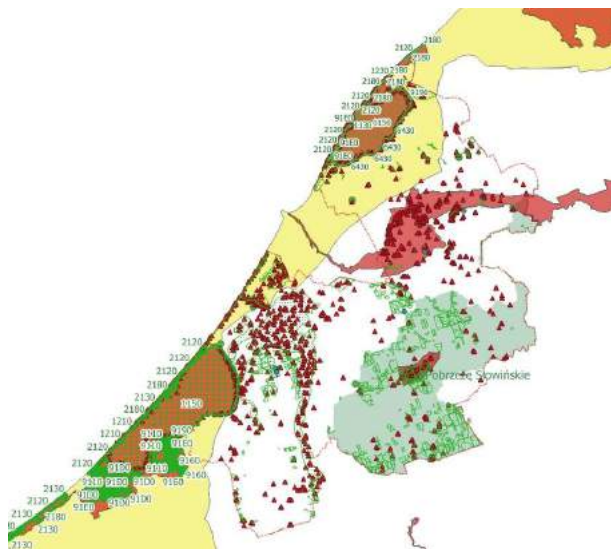
Gmina Darłowo zajmuje część Okręgu Wybrzeża Słowińskiego (A.1.2.), a w szczególności podokręgu Jezior Jamno i Bukowno (A.1.2.a), należącego do Krainy Południowego Brzegu Bałtyku (A.1). Kraina Pobrzeża Południowobałtyckiego (A.2) dzieli się tu natomiast na Okręg Słupski (A.2.3.), który w północnej części gminy obejmuje podokręg Darłowski (A.2.3.c), a w części południowej podokręg Sławnowski (A.2.3.b).

Kraina Południowego Brzegu Bałtyku bardzo wyraźnie wyodrębnia się od pozostałych krain Działu Pomorskiego. Odznacza się występowaniem zbiorowisk związanych z bezpośrednim oddziaływaniem morza. Specyficzny dla tej krainy jest krajobraz sosnowych borów nadmorskich zespołu *Empetro nigri-Pinetum*, ciągnący się szerszym lub węższym pasem wzdłuż wybrzeża, na którym występują wydmy utworzone z piasków morskich.

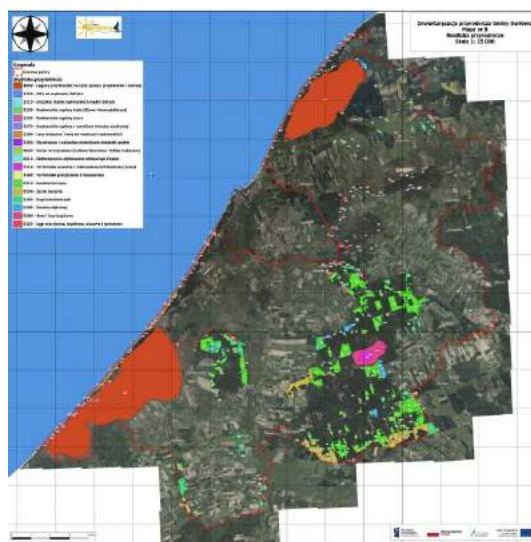
Kraina Pobrzeża Południowobałtyckiego odznacza się dominacją krajobrazu pomorskich buczyn, a o specyfice geobotanicznej tej krainy stanowi występowanie (miejscami) wyraźnie atlantyckiego zbiorowiska acidofilnego lasu brzoźowo-dębowego zespołu *Betulo-Quercetum*⁷.

⁷ J. M. Matuszkiewicz „Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski” PAN IGiPZ, Wrocław - Warszawa - Kraków 1993 r.

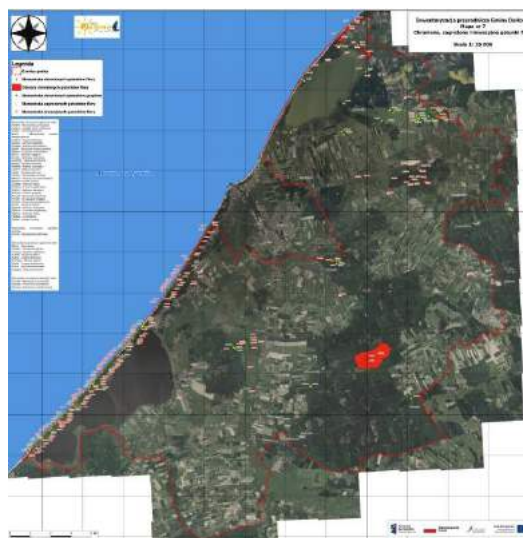
Roślinność gminy⁸ wyróżnia się z racji nadmorskiego położenia kompleksem zbiorowisk roślinnych typowych dla brzegu morskiego, przy czym wyjątkowo w skali kraju są tu dobrze zachowane i rozległe murawy napiaskowe typowe dla wydm białych i szarych, a także znane z pojedynczych stanowisk w Polsce zbiorowiska inicjalne wydm z perzem sitowym.

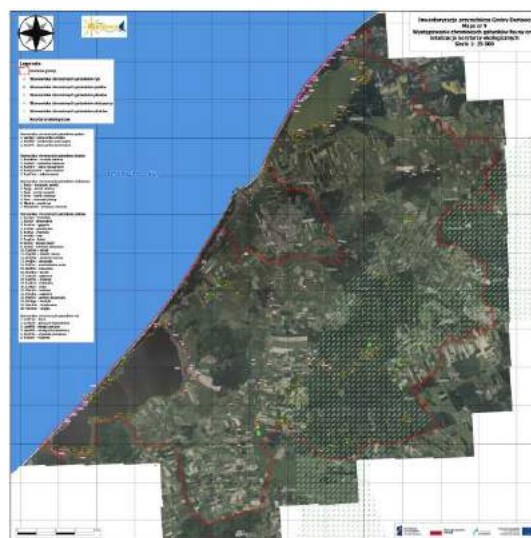
Rysunek 16. Dane z inwentaryzacji z 2010 r. na tle form ochrony przyrody w gminie Darłowo [źródło: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie]

Rysunek 17. Zweryfikowane siedliska przyrodnicze w opracowaniu: „Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Darłowo” Biuro Konserwacji Przyrody S.C., Szczecin 2020 r.

Rysunek 18. Zweryfikowane stanowiska fauny w opracowaniu: „Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Darłowo” Biuro Konserwacji Przyrody S.C., Szczecin 2020 r.

Rysunek 19. Zweryfikowane stanowiska fauny w opracowaniu: „Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Darłowo” Biuro Konserwacji Przyrody S.C., Szczecin 2020 r.

⁸ Opis roślinności stanowi fragmenty opracowania: „Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Darłowo” Biuro Konserwacji Przyrody S.C., Szczecin 2020 r.

Ze względu na występowanie na zapleczu wałów wydmych dwóch rozległych jezior przy-morskich, lokalizację miejscowości letniskowych i jednostek wojskowych - relatywnie nie-wielką powierzchnię zajmują lasy na wydmach - bory bażynowe i kwaśne lasy brzo-zowo-dębowe. Niewielkie odcinki brzegu porastają zbiorowiskami typowymi dla klifów glinia-nych. Innym elementem szaty roślinnej gminy związanym z położeniem nadmorskim jest rozległe torfowisko z mszarami wysokotorfowiskowymi i mszarami typowymi dla obniżen z przygiętką białą (Słowińskie Błota).

W latach 2019 - 2020 przeprowadzono [szczegółową inwentaryzację przyrodniczą gminy Darłowo w ramach projektu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachod-niopomorskiego 2014-2020; Oś Priorytetowa IV Naturalne otoczenie człowieka. Działanie 4.8 Podnoszenie jakości ładu przestrzennego](#). Opracowanie powstało na bazie obserwacji własnych uzupełnionych o materiały publikowane i niepublikowane (Nadleśnictwo Karnie-szewice i Sławno, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie, Urząd Morski w Szczecinie). Za stan aktualny przyjęto informacje dotyczące występowania gatunków i sie-dlisk zarejestrowanych podczas prac terenowych w latach 2019-2020 oraz w ciągu ostatnich kilkunastu lat (po roku 2000). W ostatnim przypadku wyjątkiem były sytuacje, gdy podawane w źródłach dane o gatunkach i obiektach zostały jednoznacznie zweryfikowane negatywnie jako już niewystępujące lub przekształcone. Jako wiarygodne przyjęto dane z publikacji na-ukowych i dokumentacji specjalistycznych. Przeanalizowane zostały także dane GIS. Przea-nalizowano dokumentację Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy (lokalizacje siedlisk przyrodniczych na terenie gminy), dane udostępniane na GeoSerwisie GDOŚ, dane z inwentaryzacji powszechnej w Lasach Państwowych (2008), waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego (2010) oraz opublikowane w „Atlasie rozmieszczenia chronionych i zagrożonych gatunków roślin naczyniowych na podstawie danych z inwentaryzacji przyrodniczych i planów ochrony w zasobach Biura Konserwacji Przyrody w Szczecinie” (2010).

We florze gminy występuje:

- 660 gatunków roślin naczyniowych, w tym m. in. :
Dzięgiel nadbrzeżny (arcydzięgiel nadbrzeżny) *Angelica archangelica* subsp. *litoralis*,
turzyca piaszkowa *Carex arenaria*, storczyk szerokolistny *Dactylorhiza majalis*, rosiczka okrągłolistna *Drosera rotundifolia*, kruszczyk rdzawoczerwony *Epipactis atrorubens*,
kruszczyk szerokolistny *Epipactis helleborine*, mikołajek nadmorski *Eryngium mariti-mum*, kruszyna pospolita *Frangula alnus*, śnieżyczka przebiśnieg *Galanthus nivalis*,
przytulia (marzanka) wonna *Galium odoratum*, tajeża jednostronna *Goodyera repens*,
bluszcz pospolity *Hedera helix*, kocanki piaskowe *Helichrysum arenarium*, przylaszczka pospolita (przelaszczka trojanek) *Hepatica nobilis*, śnieżyczka wiosenna *Leucojum ver-num*, lilia złotogłów *Lilium martagon*, wiciokrzew (suchokrzew) pomorski *Lonicera pe-riclymenum*, widłak jałowcowaty *Lycopodium annotinum*, grążel żółty *Nuphar lutea*,
grzybienie białe *Nymphaea alba*, wilżyna ciernista *Ononis spinosa*, malina moroszka *Rubus chamaemorus*, cis pospolity *Taxus baccata*, pływacz zwyczajny *Utricularia vulga-ris*,

- z czego 34 gatunki poddane ochronie, w tym pięć podlegających ochronie ścisłej; Pięć spośród gatunków chronionych rośnie tu jednak tylko jako uciekinierzy z upraw i nie podlegają w efekcie sankcjom prawnym związanym z ochroną gatunkową. Do grupy tej należą: śnieżyczka przebiśnieg, śnieżycza wiosenna, lilia złotogłów (prawdopodobnie tu tylko uprawiana i dziczejąca z upraw), jarząb szwedzki i cis pospolity. Turzycza piaskowa i kocanki piaskowe rosną pospolicie na wydmach nadmorskich (zwłaszcza szarej, turzycza także w lasach na wydmach). Dzięgiel litwor jest dość częsty wzdłuż cieków i nad jeziorami przymorskimi, a wiciokrzew pomorski w lasach na terenie gminy. Specyfiką i dużym walorem przyrodniczym gminy jest wyjątkowo obfite występowanie mikołajka nadmorskiego na wydmie szarej w zachodniej części gminy. Do innych rzadkich i zagrożonych w skali regionalnej i krajowej należą stwierdzone tu także takie gatunki jak: kruszczyk rdzawoczerwony, tająża jednostronna, gruszczyk jednokwiatowy, storczyk męski. Do zaginionych roślin chronionych, być może wymarłych lokalnie należą: widłak jałowcowaty, malina moroszka, wełnianeczka darniowa i świbka nadmorska.

Tabela 3. Wykaz gatunków objętych ochroną gatunkową stwierdzonych w trakcie inwentaryzacji

Nazwa naukowa	Nazwa zwyczajowa	1	2	3	Występowanie w gminie
Andromeda polifolia	Modrzewnica zwyczajna	V	V	OCz	(!, Prajs i in. (2004): „Słowińskie Błoto” (Jasnowska i in. 1996a,c), Nadl. Sławno oddz. 122d.
Angelica archangelica subsp.litoralis	Dzięgiel nadbrzeżny, arcydzięgiel nadbrzeżny			OCz	(!): Bobolin: rów uchodzący do morza (licznie); Dąbkowice: jezioro (licznie); dolina Wieprzy między Zielnowem i Kowalewicami; Prajs i in. (2004): Żukowo Morskie - przy przepompowni, wschodni brzeg jeziora Kopań, brzeg jeziora Bobolin.
Carex arenaria	Turzycza piaskowa			Ocz	(!): Bobolin; Dąbkowice; Dąbki; Żukowo Morskie; wszędzie pospolicie na wydmach nadmorskich; Zielnowo; Prajs i in. (2004): podany ogólnie z gminy
Dactylorhiza majalis	Storczyk szerokolistny		V	OCz	(!): Barzowice: wilgotne łąki nad jez. Kopań; Prajs i in. (2004): łąki na południowy zachód od jeziora Kopań.
Drosera rotundifolia	Rosiczka okrągłolistna	I	V	OCz	Prajs i in. (2004): Słowińskie Błoto - Nadl. Sławno oddz. 80b,c (Jasnowska i in. 1996a), Nadl. Sławno oddz. 122d.
Epipactis atrorubens	Kruszczyk rdzawoczerwony	V	E	OCz	(!): Dąbkowice: wydmy; Prajs i in. (2004): pospolicie na wybrzeżu, w pasie wydmy szarej.

Epipactis helleborine	Kruszczyk szerokolistny			OCz	(!): Dąbkowice; Prajs i in. (2004): pospolicie na wybrzeżu, w pasie wydmy szarej.
Erica tetralix	Wrzosiec bagienny			OCz	(!): Torfowisko śródlądowe między Zielnowem i Kowalewicami;
Eryngium maritimum	Mikołajek nadmorski	VU	VU	Oś	(!): Boblin: na wydmach; Dąbkowice: na wydmach; Dąbki: na wydmach; Wicie: na wydmach; Prajs i in. (2004): na wybrzeżu, w pasie wydmy białej.
Galanthus nivalis	Śnieżyczka przebiśnieg	I	I	OCz	Prajs i in. (2004): Park wiejski w Palczewicach, cmentarz parafialny i park podworski w Bukowie Morskim, Rusko przy drodze Darłowo-Sławno, Domasławice przy drodze Darłowo-Sławno, cmentarz przykościelny w miejscowości Krupy.
Goodyera repens	Tajęża jednostronna	V	E	OCz	(!): Boblin: las na wydmach; Prajs i in. (2004): mierzeja nad jeziorem Kopań.
Helichrysum arena-rium	Kocanki piaskowe			Ocz	(!): Boblin: na wydmach; Dąbkowice: na wydmach; Dąbki: na wydmach; Żukowo Morskie; Prajs i in. (2004): Murawa na wschód od Kowalewiczek, murawa na wschód od jeziora Kopań.
Ledum palustre	Bagno zwyczajne		V	Ocz	(!, Prajs i in. 2004): „Słowińskie Błoto” (Jasnowska i in. 1996a,c), Nadl. Sławno oddz. 122d.
Leucojum vernum	Śnieżyca wiosenna		I	OCz	Prajs i in. (2004): Park wiejski w Palczewicach.
Lilium martagon	Lilia złotogłów	V	V	OCz	Prajs i in. (2004): Park wiejski w Palczewicach, cmentarz parafialny w miejscowości Bobolin Morskie, jar na wschód od Parzowic (oddz. 100i), jar przy drodze do Palczewic (oddz. 100Aw).
Lonicera periclymenum	Wiciokrzew pomorski		V	OCz	(!): Dąbki: las na zachód od miejscowości; Wicie; Zielnowo: las między wsią i Kowalewicami; Prajs i in. (2004): bardzo często na terenach leśnych gminy, w pasie wydmy szarej, ok. 0,4 km na wschód od Domasławic (Nadl. Sławno oddz. 36j), las na wschód od Bukowa Morskiego oddz. 190, 198, 202, las na zachód od Kowalewic oddz. 165, las na zachód od Słowina oddz. 54d.
Lycopodium annotinum	Widłak jałowcowaty		R	OCz	Prajs i in. (2004): „Słowińskie Błoto” - Nadl. Sławno oddz. 81c.

Moneses uniflora	Gruszyca jednokwiatowy		V	OCz	(!): Bobolin: las na wydmach; Dąbkowice;
Nasturtium officinale	Rukiew wodna	NT	V	Ocz	(!): masowo w Bagnicy w Bukowie Morskim, Pęciszewku, Jeżycach;
Nymphaea alba	Grzybienie białe			Ocz	(!, Prajs i in. 2004): Jeziora: Kopań, Bobolin, starorzecza Wieprzy.
Ononis spinosa	Wilżyna ciernista			Ocz	Prajs i in. (2004): na wybrzeżu, w pasie wydmy białej.
Orchis mascula	Storczyk męski		Ex	Oś	(!): Sulimice: N od wsi oddz. 100Ak (10 egz.)
Platanthera chlorantha	Podkolan zielonawy		E	Ocz	(!): Sulimice: N od wsi oddz. 100Ak (3 egz.)
Pyrola chlorantha	Gruszyca zielonawa		V	OCz	(!): Dąbki: na zachód od miejscowości; Wicie: las na wydmach na zachód od miejscowości; Prajs i in. (2004): podany ogólnie z gminy
Pyrola media	Gruszyca średnia	V	E	Ocz	Prajs i in. (2004): podany ogólnie z gminy
Pyrola minor	Gruszyca mniejsza			Ocz	(!): Dąbki: na zachód od miejscowości; Wicie; Prajs i in. (2004): podany ogólnie z gminy
Pyrola rotundifolia	Gruszyca okrągłolistna			Ocz	(!): Wicie: las na wydmach
Rubus chamaemorus	Malina moroszka	E	E	Oś	Prajs i in. (2004): rezerwat „Słowińskie Błoto” (brak potwierdzenia w terenie)
Sorbus intermedia	Jarząb szwedzki		E	Oś	(!): Dąbkowice; Żukowo Morskie: siewka w lesie na wydmach;
Taxus baccata	Cis pospolity	R	R	OCz	(!): Bobolin: siewka w lesie na wydmach; Nadl. Sławno oddz. 89a; Prajs i in. (2004): Nadl. Sławno oddz. 89a.
Trichophorum cespitosum	Wełnianeczka darniowa		V	Ocz	Pawlaczyk i in. 2005: Słowińskie Błota
Triglochin maritimum	Świbka morska	V	V	Ocz	Prajs i in. (2004): łąki na południowy wschód i południowy zachód od jeziora Kopań.
Utricularia minor	Pływacz mniejszy		V	Oś	(!): mokradła śródlądowe między Zielnowem i Kowalewicami;

źródło: Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Darłowo, Biuro Konserwacji Przyrody S.C., Szczecin 2020 r.

Legenda:

1 - Czerwona lista roślin Polski, 2 - Czerwona lista Pomorza Zachodniego, 3 - ochrona prawna

(!) - stanowiska stwierdzone w sezonie 2019-2020 przez autorów opracowania

Oś - gatunki pod ochroną całkowitą

Ocz - gatunki pod ochroną częściową

W granicach gminy Darłowo nie występują rodzime gatunki roślin wymienione w załącznikach Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory.

Grzyby

W gminie Darłowo porosty w dużej obfitości rosną w lasach nadmorskich, zwłaszcza z rodzajów *Ramalina*, *Parmelia*. Porosty te często są także na przydrożnych drzewach, zwłaszcza klonach i jesionach tworzących aleje (np. Drozdowo-Palczewice).

Grzyby wielkoowocnikowe ze względu na panującą suszę obserwowane były rzadko – przez większą część sezonu w zasadzie poza niektórymi pospolitymi gatunkami i gatunkami wieloletnimi (hubami) nie można było stwierdzić ich obecności. Poza tym znaczna część gatunków do niedawna chronionych wyjęta została spod ochrony w 2014. W związku z powyższym udokumentowano nieliczne stanowiska gatunków chronionych lub zagrożonych takich jak: czarka szkarłatna *Sarcoscypha coccinea* (już niechroniona, ale wciąż zagrożona) – okolice Drozdowa, błyskoporek podkorowy *Inonotus obliquus* – Słowino.

Mszaki

W odniesieniu do mszaków gmina dość wyjątkowo na tle innych zachodniopomorskich wyróżnia się bardzo skąpym występowaniem, gdzie indziej pospolitych gatunków mchów borowych objętych ochroną częściową. Ich stanowiska koncentrują się niemal wyłącznie w pasie borów nadmorskich, gdzie z kolei występują w znacznym zróżnicowaniu. Brak typowych siedlisk borowych w głębi lądu. W pasie nadmorskim licznie rośnie (gatunki pod ochroną częściową) brodawkowiec czysty *Pseudoscleropodium purum*, rzadziej: raketnik pospolity *Pleurozium schreberi*, widłoząb miotłasty *Dicranum scoparium*, widłoząb kędzierzawy *Dicranum polysetum*, bielistka siwa *Leucobryum glaucum*, fałdownik nastroszony *Rhytidiadelphus squarrosus*, drabik drzewkowaty *Climacium dendroides*.

Na torfowisku Słowińskich Błotach i mokradłach mszarnych między Zielnowem i Kowalewicami obecne są chronione płonniki pospolity *Polytrichum commune* oraz cienki *P. strictum* oraz torfowce: kończysty *S. fallax*, czerwonawy *S. rubellum*, magellański *S. magellanicum*, błotny *S. palustre*, próchniczek błotny *Aulacomnium palustre*.

Dendroflora

Najstarsze drzewa przekraczające wiek osiągnięty przez drzewostany w lasach użytkowanych gospodarczo zachowały się w miejscowościach jako drzewa tworzące zieleń przy kościołach, na dawnych cmentarzach i w parkach. Wyjątkowo takie okazy utrzymywane są także jako pamiątki kultury leśnej na terenach leśnych. Zieleń komponowana terenów wiejskich, często chroniona jako zlokalizowana na terenach wpisanych do rejestru zabytków.

W gminie Darłowo pomnikami przyrody są bez wyjątku okazałe drzewa, zwykle pojedyncze, rzadziej grupy na terenie dawnych cmentarzy, często na terenach przykościelnych.

Na terenach niezabudowanych, jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla ludzi lub mienia, drzewa stanowiące pomniki przyrody podlegają ochronie aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu. Nie jest wskazane wykonywanie wobec nich także zabiegów ochronnych, z wyjątkiem okazów o dużym znaczeniu kulturowym i krajobrazowym. Na terenach zurbanizowanych obiekty wymagają stałego nadzoru konserwatorskiego. W tym drugim przypadku w razie złego stanu drzewa i zagrożenia dla bezpieczeństwa mienia i życia oraz niemożności jego zabezpieczenia wskazane jest zdejmowanie drzewa z rejestru chronionych.

Siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. siedliskowej) zinventaryzowane na terenie gminy Darłowo:

- Estuaria (kod 1130)
- Laguny przybrzeżne (w tym: jeziora przymorskie i zalewy)* (kod 1150)
- Klify na wybrzeżu Bałtyku (kod 1230)
- Nadmorskie wydmy białe (*Elymo-Ammophiletum*) (kod 2120)
- Nadmorskie wydmy szare - siedlisko priorytetowe (kod 2130)
- Lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich (2180)
- 4030 Suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno-Arctostaphylion*)
- 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)
- 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)*
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*)
- 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*)
- 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*)
- 9160 Grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*)
- 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*)
- 91D0 bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzoźwososnowe bagienne lasy borealne)*
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe

Różnorodność fauny zachodniopomorskiej determinują specyficzne warunki fizjograficzne regionu - jego położenie geograficzne, rzeźba terenu, warunki hydrologiczne, klimat, szata roślinna, wpływające bezpośrednio na zróżnicowanie i charakter biotopów stanowiących siedliska zwierząt. Różnorodność siedlisk wiąże się z występowaniem w województwie zachodniopomorskim długiej strefy pobrzeża Bałtyku wraz z szeregiem jezior mierzejowych i rzek przymorskich, rozbudowanego estuarium odrzańskiego, bagnistego odcinka dolnego biegu Odry oraz urozmaiconą subglacialną rzeźbą terenu Pojezierza Zachodniopomorskiego. Formacje polodowcowe, będące skutkiem działania zlodowacenia bałtyckiego, w szczególności stadiału pomorskiego wywarły największe piętno na ukształtowaniu krajobrazu województwa, zaś związane z nimi biotopy należą do najbardziej typowych dla regionu. Stosunkowo łagodny klimat Pobrzeża zapewniający krótkie i ciepłe zimy, umożliwia w tych rejonach zimowanie wielu cennych gatunków ptaków wodnych.

W porównaniu z innymi gminami fauna gminy Darłowo odznacza się dużą różnorodnością. Wpływ na to ma przede wszystkim obecność w granicach gminy zbiorników i cieków wodnych oraz przybrzeżnych wód Bałtyku. Pomimo tego, że w ciągu ostatnich lat z gminy wycofała się część gatunków zwierząt - w wyniku przede wszystkim niszczenia lub znacznego

przekształcania zbiorników wodnych, zaniechania uprawy pól, łąk i pastwisk – gmina Darłowo charakteryzuje się w dalszym ciągu dużym zróżnicowaniem gatunkowym.

W gminie Darłowo zarejestrowano 311 kręgowców (stanowiska lęgowe), z czego na teriofaunę składa się 39, awifaunę 225, herpetofaunę 15 i ichtiofaunę 33 gatunki⁹. Najwięcej gatunków zagrożonych i rzadkich występuje wśród ptaków. Na obszarze gminy stwierdzono co najmniej 15 gatunków bezkręgowców, z czego 10 gatunków mięczaków, 1 gatunek pajęczaków, 1 gatunek skorupiaków i 3 gatunki owadów.

Tabela 4. Gatunki ryb i minogów stwierdzone w ważniejszych akwenach w granicach gminy Darłowo

l.p.	Gatunki stwierdzone podczas bonitacji 2019/2020				
	gatunek	zlewnia j. Kopań	zlewnia j. Bukowo	Wieprza i jej dopływy	Grabowa i jej dopływy
1.	szczupak	+	+	+	+
2.	plóć	+	+	+	+
3.	wzdręga	+	p		
4.	lin	+	+		
5.	kiełb		+	+	+
6.	ukleja	+	+	+	p
7.	krąp	p	+	+	P
8.	leszcz	+	P	p	p
9.	<i>minóg rzeczny</i>		+	p	+
10.	węgorz	p	+	p	p
11.	słonecznica		+	+	p
12.	ciernik		+	+	+
13.	okoń	+	+	+	+
14.	troć wędowna		+	p	+
15.	<i>różanka</i>		+	+	p
16.	cierniczek		+	p	p
17.	pstrąg potokowy			+	+
18.	kleń			+	p
19.	strzebla potokowa			+	+
20.	jelec			+	+
21.	pstrąg tęczowy		p	p	+
Gatunki notowane w okresie ostatnich 10 lat					

⁹ Inwentaryzacja 2010 r. Brak danych zbiorczych z inwentaryzacji z 2020 r.

	gatunek	zlewnia j. Kopań	zlewnia j. Bukowo	Wieprza i jej dopływy	Grabowa i jej dopływy
22	<i>koza</i>			p	p
23	miętus			p	p
24	rozpiór		p		
25	sandacz	p	p		
26	<i>głowacz białopletwy</i>			p	p
27	jazgarz	p	p		
28	karp		p		
29	karaś pospolity	p			
30	jaź	p		p	
31	gładzica	p	p		
32	<i>lipień</i>			p	p
33	stornia		p		
34	<i>łosoś</i>			p	
35	<i>minóg strumieniowy</i>			p	p
36	stynka		p		
37	certa			p	
38	jesiotr syberyjski				p
Gatunki nie wykazywane w okresie ostatnich 10 lat, jednak ich obecność w wodach gminy jest wysoce prawdopodobna					
	gatunek	zlewnia j. Kopań	zlewnia j. Bukowo	Wieprza i jej dopływy	Grabowa i jej dopływy
39	sum			tak	tak
40	<i>piskorz</i>	tak	tak	tak	tak
41	babka bycza	tak	tak	tak	
42	karaś japoński (srebrzysty)	tak	tak		

Źródło: Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Darłowo, Biuro Konserwacji Przyrody S.C., Szczecin 2020 r.

Podkreślono kursywą gatunki chronione i (lub) naturalne

+ stwierdzenie w czasie waloryzacji

p - występowanie potwierdzone poprzez kwerendę danych

Spośród gatunków cennych na terenie gminy Darłowo należy spodziewać się obecności co najmniej 3 gatunków:

1. Mieniak tęczowiec *Apatura iris*. PCLZ LC najmniejszej troski.

Gatunek występujący w całej Polsce (Buszko, Masłowski 2008). Zasiedla lasy liściaste i mieszane, preferując gruntowe drogi leśne i skraje lasów. Gatunek nie jest w Polsce zagrożony.

Niekorzystny wpływ na ten gatunek może mieć gospodarka leśna, prowadząca do usuwania wierzb iwy w drzewostanach gospodarczych. W celu ochrony pożądane jest zachowanie w lasach pojedynczych drzew lub skupień wierzb iwy oraz utrzymanie dróg gruntowych.

2. Przeplatka diamina *Melitaea diamina*. PCLZGiZ¹⁰ VU narażony.

Gatunek występujący w całej Polsce (Buszko, Masłowski 2008). Zasadza wilgotne łąki na skrajach lasów, obrzeża torfowisk niskich. Gatunek nie jest zagrożony wymieraniem w Polsce zachodniej.

3. Strzępotek sopłaczek - Ochrona częściowa PCLZGiZ VU narażony.

Gatunek występujący w całej Polsce (Buszko, Masłowski 2008). Zasadza wilgotne łąki, turzycowiska, torfowiska nieskie i przejściowe. Gatunek jest zagrożony wymieraniem wskutek utraty środowisk łąkowych - osuszanie i zagospodarowanie rolnicze terenów podmokłych oraz zarastaniem na skutek naturalnej sukcesji roślinności drzewiastej. W celu ochrony powinno się zachowywać w niezmienionym stanie środowiska występowania tego gatunku.

Gmina należy też do najbogatszych w województwie gmin pod względem awifauny. Choć ptaki łąkowe stanowią największą wartość awifauny, należy pamiętać, że różnorodność refugium, umożliwiających przetrwanie trudnego okresu zimy lub umożliwiający odpoczynek w trakcie dalekich wędrówek, posiada znaczącą wartość przyrodniczą i jest jednym z zasadniczych czynników decydujących o przetrwaniu wielu gatunków, zagrożonych w skali europejskiej i światowej. Szczególne bogactwo jakościowe i ilościowe awifauny obserwuje się w pasie nadmorskim, dolin rzecznych oraz w pasie pojezierzy, nad dużymi zbiornikami wodnymi. Z kolei obszary pokryte siecią drobnych zbiorników, torfowisk, półnaturalnych łąk i słonaw, jak również niezdegradowane pod względem siedliskowym kompleksy leśne, stanowią miejsce rozrodu i przebywania znaczących czasem populacji lokalnych. Heterogenny krajobraz sprzyja zróżnicowaniu gatunkowemu awifauny.

Wśród przedstawicieli awifauny, zaobserwowanych na terenie gminy Darłowo, wyróżniono 44-46 gatunków ptaków, uznanych za szczególnie cenne ze względu na swoją rzadkość i znaczenie w ekosystemach, znajdujących się na czerwonych listach i w księgach gatunków zagrożonych w Polsce, lub wskazanych w I załączniku Dyrektywy Ptasiej, jako gatunki wymagające ochrony siedlisk w skali europejskiej. Szczególnie liczna jest przepiórka (11 stanowisk), derkacz (22 stanowiska), łączak (1 stanowisko), puchacz (1 stanowisko).

Na terenie gminy odnotowano obecność gatunków podlegających ochronie strefowej tj.:

- bielik *Haliaeetus albicilla*;
- orlik krzykliwy *Aquila pomarina*;
- kania ruda *Milvus milvus*;
- kania czarna *Milvus migrans*.

Strefa ochronna kani rudej znajduje się w kompleksie leśnym na północny wschód od Bukowa Morskiego.

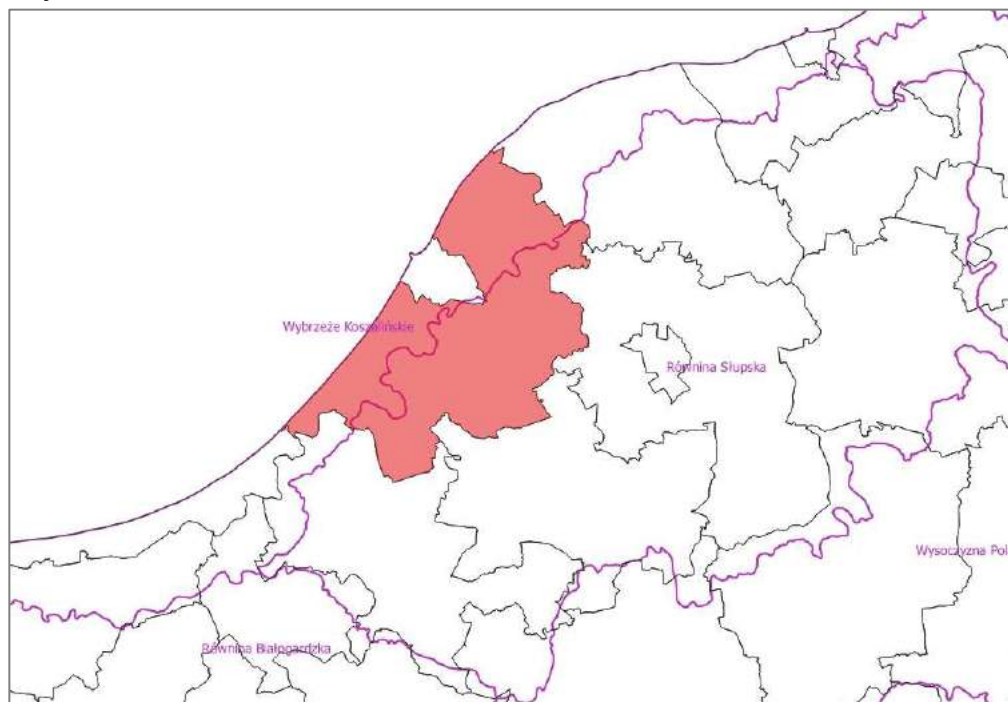
¹⁰ Polska czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych

Z płazów wymienić należy: kumaka nizinnego *Bombina bombina*, ropuchę zieloną *Bufo viridis*, ropuchę szarą *Bufo bufo*, rzekotkę drzewną *Hyla arborea*, grzebiuszkę ziemną *Pelobates fuscus*, żabę jeziorkową *Rana lessonae*, żabę moczarową *Rana arvalis*, żabę wodną *Rana hibernica*, żabę śmieszkę *Rana ridibunda*, żabę trawną *Rana temporaria*, padalca zwyczajnego *Anguis fragilis*, jaszczurkę żyworodną *Lacerta vivipara*, zaskronica zwyczajnego *Natrix natrix*, żmiję zygzakowatą *Vipera berus*.

3.3. GEOLOGIA, MORFOLOGIA, ZASOBY NATURALNE I WALORY KRAJOBRAZOWE

~ Geomorfologia¹¹ ~

Obszar Gminy położony jest w centralnej części Pobrzeża Koszalińskiego. Pod względem fizyczno-geograficznym [Solon J. i in. 2018] gmina Darłowo położona jest w prowincji Nizina Środkowoeuropejska (31), podprowincji Pobrzeże Południowobałtyckie (313), makroregionie Pobrzeże Koszalińskie (313.4). Nadmorską część Pobrzeża Koszalińskiego zajmuje Wybrzeże Słowińskie (313.41) inaczej zwane też Wybrzeżem Koszalińskim. Dalej w kierunku lądu teren gminy zajmuje mezoregion Równina Słupska (313.43). Krajobraz Wybrzeża Słowińskiego to głównie nadmorskie wydmy, bagna i jeziora. Na terenie tego mezoregionu leży miasto Darłowo.

Rysunek 20. Lokalizacja terenu gminy Darłowo na tle jednostek fizyczno-geograficznych Polski [J. Solon i in. 2018]

¹¹ Opracowano na podstawie i we fragmentach: I. Grzegorzewska, J. Wójtowicz, A. Cwinarowicz, J. Król, A. Pasieczna, P. Kwecko, I. Bojakowska, H. Tomassi-Morawiec „Objaśnienia do mapy geośrodowiskowej Polski 1:50 000 Arkusz Darłowo (18) Darłowo N (1073)” PIG, Warszawa 2009, D. Giełżecka – Mądry, A. Myśliwiec, J. Bruczyńska, A. Pasieczna, P. Kwecko, I. Bojakowska, H. Tomassi-Morawiec, J. Król, A. Cwinarowicz „Objaśnienia do mapy geośrodowiskowej Polski 1:50 000 Arkusz Sławsko (19)” PIG, Warszawa 2009

Równina Słupska charakteryzuje się natomiast wyjątkowo niewielkim urozmaiceniem powierzchni. Miejscami nie ma żadnych wzniesień, a powierzchnia terenu jest zupełnie płaska – od 1 m n.p.m. do 2 m n.p.m. Zbudowana jest z gliny morenowej, piasków glacialfluwialnych oraz iłów i mułków glacialimnicznych.

W północnej części równiny ciągnie się pasmo moren czołowych pochodzących z ostatniej fazy (Gradzieńskiej) zlodowacenia północnopolskiego. W kierunku południowym teren stopniowo się wznosi i w części południowo-wschodniej tworzy rozległą wysoczyznę o wysokości do 38 m n.p.m. – tak zwaną wysoczyznę Słupską. Na obszarze gminy Darłowo wznosi się do rzędnych 20-25 m n.p.m. Wyjątkiem jest północna część Gminy, ze wzgórzami morenowymi (Wzgórze Barzowickie) o bardzo urozmaiconej rzeźbie, które w rejonie Zakrzewa osiągają rzędną 45 m n.p.m., koło Kopnicy około 50 m n.p.m., a na wschodniej granicy Gminy, koło Barzowic – 72 m n.p.m. (Barzowicka Góra).

Występują tu formy pochodzenia lodowcowego (wysoczyzny morenowe, pagórki morenowe, wzgórza morenowe, zagłębienia), formy utworzone w strefie martwego lądu (pagórki morenowe), formy pochodzenia wodnolodowcowego (równiny sandrowe i wodnolodowcowe, równiny zastoiskowe, kemy, erozyjne równiny wód roztopowych, pagóry wodnolodowcowe, zagłębienia powstałe po martwym lodzie), formy pochodzenia eolicznego (wydmy, równiny piasków przewianych, zagłębienia deflacyjne), formy pochodzenia rzecznoego (dna dolin rzecznych i tarasy zalewowe, tarasy akumulacyjno-erozyjne w dolinach rzecznych, starorzecza, krawędzie i skoki, dolinki, parowy, wąwozy, ostańce, stożki napływowe, długie stoki), formy pochodzenia jeziornego i morskiego (równiny jeziorne, plaże, powierzchnie abrazyjne, klify), formy utworzone przez roślinność (równiny torfowe) i formy antropogeniczne (wały przeciwpowodziowe, nasypy i nabrzeża portowe).

Dolny odcinek doliny Grabowej od Jeżyczek do Pęciszewka uważa się za rynnę subglacialną (J. Sylwestrzak). Wykazano tu, że podłoże glin zwałowych występuje dość płytko i tworzy pod torfami poprzeczną kulminację. Rynna subglacialna jest tu dość wąska i ciągnie się wzdłuż rzeki tylko po jej wschodniej stronie.

Gmina Darłowo posiada strefę brzegu morskiego, stanowiącą wschodnią część Zatoki Koszalińskiej. Ten fragment Morza Bałtyckiego charakteryzuje się bardzo łagodnym nachyleniem podwodnego skłonu brzegowego. Izobata 10 m przebiega w odległości 750-800 m od brzegu, natomiast izobata 15 m przebiega już 2,0-3,5 km od linii brzegowej, a izobata 20 m w odległości średnio 6 km od brzegu. Dno akwenu bałtyckiego, poniżej skłonu brzegowego, to w zdecydowanej przewadze obszar współwystępowania reliktywów pagórków morenowych i pagórków akumulacji morskiej (Michałowska, Pikies, 1990; 1992). Niewielkie powierzchnie dna zajmują równiny abrazyjne i tarasy abrazyjne, którym towarzyszą klify kopalne, dokumentujące położenie dawnych odcinków linii brzegowych.

Wybrzeże morskie południowego Bałtyku w tym rejonie, to typowe wybrzeże mierzejowo-aluwialne, z nadbudową nadmorskiego wału wydmowego, o niewielkiej wysokości. Jego charakterystyczną cechą są mierzeje morskie jezior Bukowo i Kopań oraz łączące je odcinki brzegu aluwialnego (dolina Wieprzy). Jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie Gminy 268,6-270,0 km linii brzegowej występuje odcinek brzegu klifowego.

Mierzeja jeziora Bukowo ma długość 7,5 km. Na 282,5 km linii brzegowej znajduje się przetoka jeziora (tzw. Kanał Szczuczy), przez którą odbywa się odpływ wód jeziora do Bałtyku. Często dochodzi do zasypywania przez rumowisko wylotu kanału łączącego jezioro z morzem, podnoszenie się poziomu wód w jeziorze i zatapianie południowych brzegów. Szerokość mierzei wynosi od 150 m (285 km linii brzegowej wybrzeża) do blisko 400 m u wschodniej jej nasady (Dąbki) oraz blisko 600 m w strefie przetoki (delta wsteczna). Mierzeja nadbudowana jest nadmorskim wałem wydmy o szerokości do 250 m i wysokości wydmy wałowych do 5 m n.p.m.

Jezioro Kopań oddzielone jest od morza wąską, piaszczystą mierzeją (262,4–266,5 km linii brzegowej), nadbudowaną grzędą niskich wydmy nadmorskich, wznoszących się zaledwie do 4,5 m n.p.m. Jedynie w północnej części mierzei wydmy osiągają wysokość 12,4 m n.p.m. W obrębie mierzei wykonano sztuczny przekop (kanał), łączący jezioro z morzem. Przepływ wody odbywa się w stronę morza lub w stronę jeziora, w zależności od kierunku wiatru. Kanał ten ulega stałemu zapiaszczaniu, często jest niedrożny. Także na mierzei jeziora Kopań, przy wysokich stanach morza, niski wał wydmy ulega rozmyciu. Wydma przednia występuje jedynie okresowo, a wał wydmy jest silnie podcinany. Tworzy się podcios klifowy o wysokości do 1,5 m. Tempo niszczenia brzegu mierzei jeziora Kopań wykazuje tendencje do krótkookresowych zmian położenia linii brzegowej.

Odjeziorne brzegi mierzei zajmuje zalewowa równina torfowa o bardzo niestabilnej linii brzegowej. Fazy chwilowej stabilizacji mierzei jeziora Kopań (zasilanie rumowiskiem z niszczonej mierzei bukowskiej) są przedzielone dłuższymi fazami abrazji. W latach 1971–1983 prędkość cofania się linii brzegowej sięgnęła 2,5 m/rok, a podnóża wydmy – 1,1 m/rok (Zawadzka-Kahlau, 1999). Zwężanie się strefy plażowej sięgało w tym okresie 1,5 m/rok. Wielkości te odpowiadają stracie lądu o powierzchni 11 tys. m²/rok. Według obserwacji z lat 1998–2002 (Zachowicz, Dobracki, 2003) tempo cofania się linii brzegowej sięga 0,5–0,6 m/rok.

Ukształtowanie powierzchni na przeważającym obszarze Gminy należy uznać za stosunkowo korzystne pod kątem warunków budowlanych. Zasadniczo, rzeźba terenu Gminy nie stwarza ograniczeń w zagospodarowaniu, z wyjątkiem terenów zalesionych, obszarów gleb o wysokich klasach bonitacyjnych (I–IVa), łąk na podłożu organicznym, zbiorników wodnych (jezior), plaży nadmorskiej oraz obszarów zwartej zabudowy.

~ Geologia¹² ~

Obszar gminy Darłowo położony jest w brzegowej części platformy wschodnioeuropejskiej, w obrębie strefy Łeby, która została wydzielona w zachodniej części obniżenia

---

¹² Opracowano na podstawie i we fragmentach: I. Grzegorzewska, J. Wójtowicz, A. Cwinarowicz, J. Król, A. Pasieczna, P. Kwecko, I. Bojakowska, H. Tomassi-Morawiec „Objaśnienia do mapy geośrodowiskowej Polski 1:50 000 Arkusz Darłowo (18) Darłowo N (1073)” PIG, Warszawa 2009, D. Giełżecka – Mądry, A. Myśliwiec, J. Bruczyńska, A. Pasieczna, P. Kwecko, I. Bojakowska, H. Tomassi-Morawiec. J. Król, A. Cwinarowicz „Objaśnienia do mapy geośrodowiskowej Polski 1:50 000 Arkusz Sławsko (19)” PIG, Warszawa 2009

nadbałtyckiego (syneklizy perybałtyckiej). Strefę tę wydzielono ze względu na stwierdzoną dużą głębokość podłoża krystalicznego (ok. 3 400 m p.p.m. w rejonie Darłowa). Jej cechą charakterystyczną jest występowanie dużych miąższości osadów kambru i syluru oraz niewielkiej miąższości osadów ordowiku.

Najstarsze utwory, których obecność stwierdzono w głębokich otworach w rejonie Darłowa, to sylurskie łupki ilasto-mułowcowe, przechodzące w iłowce i osiagające miąższość ponad 1 500 m. Na nich występują osady permu (cechsztynu), triasu (iłowce, mułowce) o miąższości około 157 m, kredy górnej (mułowce, margle, opoki i wapienie kredowate) o miąższości nieprzekraczającej 700 m, przykryte osadami trzeciorzędu oraz czwartorzędu.

Po wycofaniu się morza kredowego panowały warunki lądowe, trwające do czasu transgresji morskiej w eocenie górnym (paleogen). W okresie tym osadziła się seria piasków, mułków i iłów, często glaukonitowych około trzydziestometrowej miąższości. Na powierzchni terenu można je obserwować jedynie jako krę lodowcową, tkwiącą w glinach zwałowych zlodowaceń północnopolskich, odsłaniają się w stoku moreny czołowej, na południowy wschód od Cisowa (Filonowicz, 1987).

Utworów dewonu i karbonu w tej części Polski nie ma, więc bezpośrednio na osadach syluru zalegają osady górnego permu (cechsztynu) i triasu dolnego (pstręgo piaskowca), o miąższości 430 m. Wykształcone są one w postaci: wapieni, anhydrytów, mułowców i iłowców, piaskowców, piaskowców marglistych z wkładkami wapieni oolitycznych. Na omawianym obszarze nie stwierdzono również osadów triasu środkowego i górnego oraz jury i kredy dolnej. Utworami kredy górnej, o całkowitej miąższości około 400 m, są: piaski kwarcowo-glaukonitowe, margle, margle piaszczyste, opoki, iłowce margliste z wkładkami piaskowców glaukonitowych. Strop osadów kredy górnej zalega na głębokości od 130 m w Borzyszkowie i do 150 m w Kowalewicach.

Osadami eocenu są: piaski, iłowce, mułowce, mułki z glaukonitem. Występują w formie pojedynczych, izolowanych płatów, głównie w obniżeniach powierzchni podkenozoicznej, a ich rozpoznana miąższość, w rejonie Kowalewic, wynosi 38 m. Osady oligocenu wykształcone są jako: mułowce, mułki piaszczyste i piaski kwarcowo-glaukonitowe. Całkowita miąższość tych osadów wynosi 9-25 m. Wśród nich występuje charakterystyczna dla całego Pomorza warstwa tzw. iłów toruńskich. Są to mułowce piaszczyste i mułki piaszczyste, zawierające cienkie wkładki i przerosty iłów tłustych i zwięzłych iłowców.

W miocenie odbywała się sedymentacja lądowa - jeziorna, rzeczna i bagienna, w wyniku, której powstały piaski kwarcowe, mułki i ily. Stwierdzona maksymalna miąższość osadów miocenu wynosi 70-80 m. Powierzchnię arkuszy pokrywają utwory czwartorzędowe, osiagające w miejscach obniżeń podłoża czwartorzędu (najczęściej o charakterze rynien subglacialnych) miąższość ponad 200 m. W profilu czwartorzędu występuje sześć poziomów glin zwałowych. Najstarszy reprezentuje osady zlodowaceń południowopolskich, trzy środkowe osadziły się podczas zlodowaceń środkowopolskich, a dwa najmłodsze powstały w stadiale głównym zlodowaceń północnopolskich. Poziomy glin zwałowych rozdzielają piaski rzeczne, piaski, żwiry wodnolodowcowe oraz piaski ze żwirami i mułki kemów. W rejonie od Cisowa do Zakrzewa, obserwuje się występowanie moreny z wyciśnięcia, zbudowanej

z północnopolskich glin zwałowych. Podczas zanikania i wycofywania się lodowca na obszarze arkuszy akumulowane były: piaski wodnolodowcowe, piaski i mułki kemów, piaski i żwiry moren martwego lodu oraz miejscami mułki i piaski zastoiskowe.

U schyłku późnego glaciału powstały tarasy nadzalewowe, o wysokości 1–3 m nad poziom rzek. Holocen to okres akumulacji: rzecznej, jeziornej, eolicznej i morskiej. W jeziorach osadzały się mułki z humusem oraz z przewarstwieniami gytii i kredy jeziornej, a w dolinach rzek tworzące tarasy zalewowe o wysokości do 2 m nad poziom rzek.

W ramach fazy pomorskiej wyodrębniono najmłodszą oscylację lodowcową znaną w literaturze jako tzw. faza gardzieńska. Moreny czołowe fazy gardzieńskiej reprezentowane są przez łańcuch moren wyciśnięcia, ciągnący się od Barzowic do Postomina. Forma ta zbudowana jest głównie z glin zwałowych i piasków lodowcowych, wśród których tkwią kry i porwaki osadów mioceńskich i oligoceńskich. Utwory w morenach wyciśnięcia są w znacznym stopniu glacitektonicznie zaburzone i zdeformowane. Z fazą gardzieńską związany jest występujący w pradolinie pomorskiej sandr dolinny. Wzdłuż zboczy doliny Wieprzy ciągną się wąskie listwy tarasów nadzalewowych, zbudowanych z piasków, miejscami z domieszką żwirów. Akumulacja oraz typy facjalne osadów holocenijskich uzależnione były od: bliskiego położenia linii brzegu morskiego, zmian jego zasięgu i wahań poziomu wód morskich. W holocenie powstał taras zalewowy Wieprzy, zbudowany z piasków, przykrytych torfami niskimi i madami piaszczystymi. W rynnach polodowcowych i licznych na wysoczyźnie zagłębieniach po martwym lodzie osadzały się torfy, namuły torfiaste, piaszczyste i piaszczystomułkowate.

Torfy zajmują duże obszary Gminy. Występują one m.in. w dolinach rzek: Grabowej, Bukowej, Wieprzy i Dąbrowy. Zazwyczaj są to torfy niskie, jedynie w rezerwacie „Słowińskie Błota” występują torfy przejściowe i wysokie. Na mierzejach jezior Bukowo i Kopań oraz w zagłębieniach terenu między Dąbkami a Darłowem, występują piaski morskie, lokalnie nadbudowane piaskami eolicznymi. Piaski eoliczne w formie wydym, oprócz strefy przybrzeżnej, występują również na wschód od Darłowa.

Wzdłuż wybrzeża, pasem o szerokości 50–60 m, ciągną się współcześnie akumulowane i przemieszczane morskie piaski plażowe, ząbające się z piaskami eolicznymi, pokrywającymi wały przybrzeżne. Ich miąższość waha się od kilkudziesięciu centymetrów do ok. 1,5 m. W piaskach tych występują nagromadzenia minerałów ciężkich.

~ Warunki podłoża budowlanego¹³~

Wydzielenie obszarów: o warunkach korzystnych dla budownictwa i o warunkach geologiczno-inżynierskich utrudniających budownictwo (niekorzystnych), dokonano

---

¹³ Opracowano na podstawie i we fragmentach: I. Grzegorzewska, J. Wójtowicz, A. Cwinarowicz, J. Król, A. Pasieczna, P. Kwecko, I. Bojakowska, H. Tomassi-Morawiec „Objaśnienia do mapy geośrodowiskowej Polski 1:50 000 Arkusz Darłowo (18) Darłowo N (1073)” PIG, Warszawa 2009, D. Giełżecka – Mądry, A. Myśliwiec, J. Bruczyńska, A. Pasieczna, P. Kwecko, I. Bojakowska, H. Tomassi-Morawiec. J. Król, A. Cwinarowicz „Objaśnienia do mapy geośrodowiskowej Polski 1:50 000 Arkusz Sławsko (19)” PIG, Warszawa 2009

na podstawie analizy map geologicznych, hydrogeologicznych i topograficznych. Warunki korzystne dla budownictwa wyznaczono na przeważającym obszarze. O warunkach geologiczno-inżynierskich terenu decydują: rodzaj i stan gruntów, ukształtowanie terenu, a także położenie zwierciadła wód gruntowych. Tereny o korzystnych warunkach budowlanych to rejony, gdzie występują:

- grunty spoiste zlodowaceń północnopolskich, tzn. gliny zwałowe w stanie: zwartym, półzwartym i twaroplastycznym,
- grunty niespoiste, średniozagęszczone i zagęszczone zlodowaceń północnopolskich, wodnolodowcowe piaski i piaski ze żwirami, piaski rzeczne, piaski i mułki zastoiszkowe na glinach zwałowych oraz pokrywy piasków eolicznych, gdy głębokość do zwierciadła wody przekracza 2 m p.p.t.

Takie grunty, zgodnie z mapą geośrodowiskową Polski (arkusz Darłowo), występują w kilku miejscach na wysoczyźnie morenowej i równinie sandrowej, m.in. na południe od jeziora Kopań, na wschód i północny wschód od Darłowa, w rejonie Ruska, Domasławic i Zagórzyna oraz pomiędzy miejscowościami: Bukowo Morskie i Boryszewo.

Niekorzystne warunki dla budownictwa występują na terenach, gdzie poziom zwierciadła wód gruntowych znajduje się na głębokości mniejszej niż 2 m p.p.t. Są to przede wszystkim obszary z gęstą siecią hydrograficzną, tereny podmokłe i zabagnione, związane głównie z dolinami Grabowej, Wieprzy oraz położone nad jeziorami Bukowo i Kopań. Niekorzystne warunki geologiczno-inżynierskie związane są również z występowaniem gruntów słabonośnych, tzn. gruntów organicznych (torfy, namuły torfiaste, gytia) i gruntów niespoistych, luźnych (piaski eoliczne, wydmy nadmorskie). Budownictwo jest również utrudnione na terenach z obszarami zaburzonymi glacitektonicznie – morenach z wyciśnięcia. Są to zbocza większych wzniesień na wschód od Jeżyczek oraz wzgórze pomiędzy Cisowem, Zakrzewem, Kopnicą.

Niekorzystne dla budownictwa są również tereny predysponowane do występowania ruchów masowych. Są to obszary wzniesień czołowo morenowych oraz rozległych form szczelinowych i depresji glacialnych. Na terenie gminy strefy zagrożone ruchami masowymi mogą występować w Cisowie oraz w obszarze ciągnącym się od Kopania na wschód do Zakrzewa i Kopnicy.

Warunki geologiczno-inżynierskie w strefie brzegowej w zdecydowanej mierze są niekorzystne (wydmy nadmorskie, piaski eoliczne, płytkie występowanie wód gruntowych, lokalnie – znaczne spadki terenu). W większości są to obszary zalesione. Jest to obszar przeznaczony do utrzymania brzegu w stanie zgodnym z wymogami bezpieczeństwa i ochrony środowiska.

~ Ruchy masowe ziemi ~

Realizowany przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie krajowy program pn. „System Osłony Przeciwsuwiskowej” (SOPO), nie wskazuje na obszarze gminy Darłowo terenów o predyspozycjach do powstawania osuwisk.

~ Udokumentowane złoża kopalin¹⁴ ~

Na terenie gminy Darłowo występuje obszar i teren górniczy „Porzecze” (nr w rejestrze 10-16/3/255), zlokalizowane w obrębie Porzecze, użytkowane przez Gminny Zakład Użyteczności Publicznej sp. z o.o., na terenie których znajduje się złożo kopalin „Porzecze” (nr TO 11388). Przedmiotowe złożo o formie pokładowej, zajmujące powierzchnię 1,75ha, zawiera torfy lecznicze (borowinę). Złożo jest zagospodarowane, eksploatowane w sposób odkrywkowy od 2018 roku.

Ponadto, w granicach obrębu Porzecze znajduje się również złożo kopalin „Porzecze” (nr KN 4328) o powierzchni 3,07ha, w granicach którego znajdują się kruszywa naturalne. Eksploatacja złoża została zaniechana w roku 1987.

W granicach gminy Darłowo, w obrębie Rusko, znajduje się jeszcze jedno złożo kopalin – złożo kruszywa naturalnego i piasków budowlanych Rusko (nr KN 6492), o powierzchni 1,33ha.

W złożu kruszywa naturalnego „Rusko” kopalina są plejstocenijskie piaski rzeczne tarasu nadzalewowego. W obrębie złoża, w spągu występują piaski gruboziarniste, lokalnie przechodzące w pospółkę. Jakość kruszywa miejscami obniża obecność zanieczyszczeń organicznych. Złożo jest częściowo zawodnione, zwierciadło wody występuje na głębokości 1,35 – 2,0 m p.p.t.

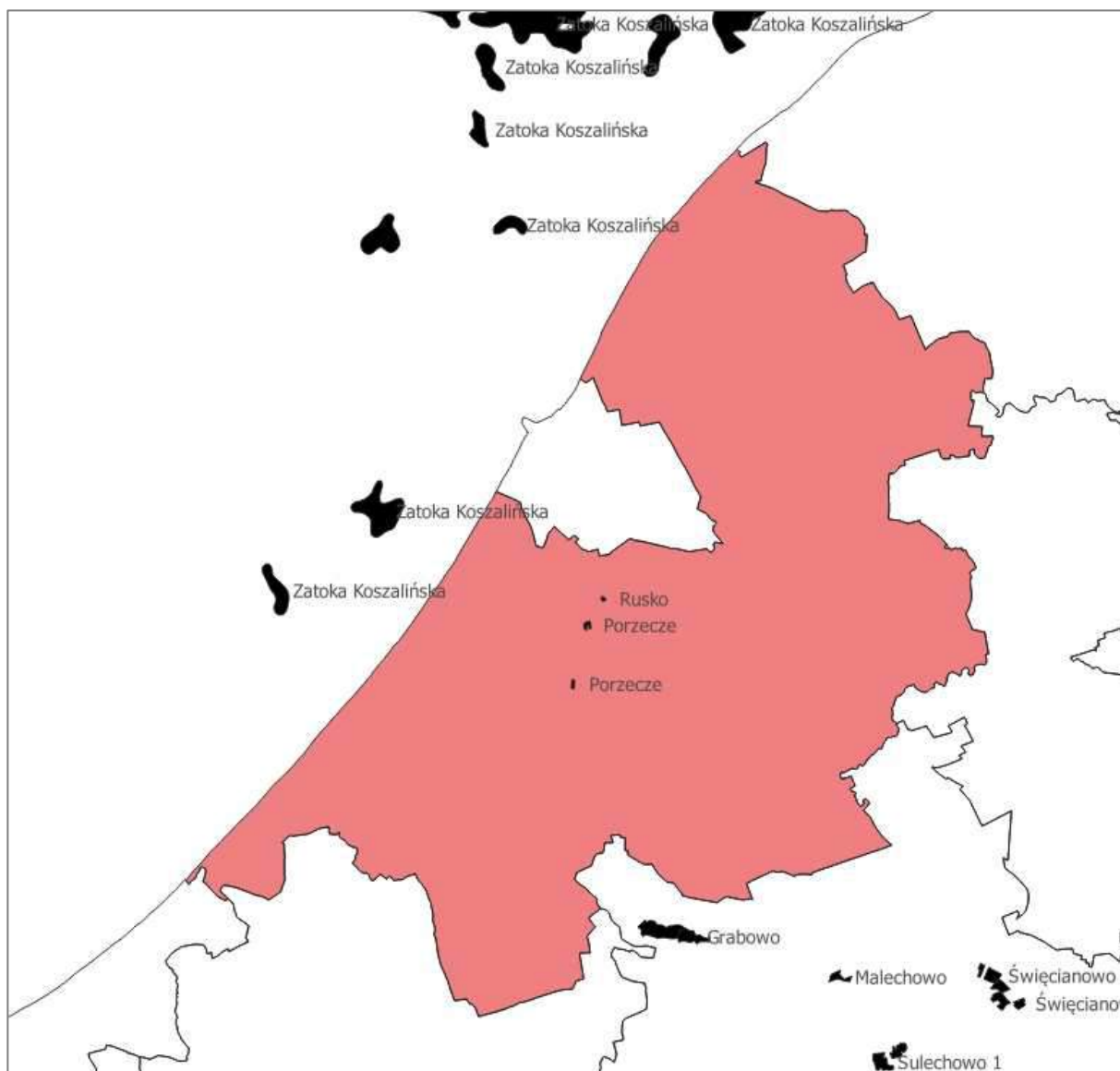
W złożu kruszywa naturalnego „Porzecze” kopalina są plejstocenijskie piaski wodnolodowcowe, miejscami piaski ze żwirami, podścielone mułkami. Osady o charakterze pospółki zalegają w spągu złoża, tworząc nieregularne soczewki. Jakość kruszywa miejscami obniża obecność grudek gliny, a w partiach stropowych lokalnie również zanieczyszczeń organicznych; jednak przy selektywnej eksploatacji i odpowiednim uszlachetnianiu możliwe jest wykorzystanie tej kopaliny. Złożo jest częściowo zawodnione – zwierciadło wody występuje na głębokości 0,5-2,5 m p.p.t.

Kopalina z części złóż „Rusko” i „Porzecze” nie spełnia obecnie obowiązujących kryteriów bilansowości (Rozporządzenie..., 2001), z uwagi na zbyt małą miąższość (poniżej 2,0 m), a z części złoża „Porzecze”, również ze względu na zbyt wysoki stosunek N/Z (powyżej 0,5). Parametry te nie wykluczają jednak możliwości wykorzystania kopaliny z tych złóż na potrzeby lokalne.

Według klasyfikacji sozologicznej złóż z punktu widzenia ich ochrony (Zasady..., 1999) złoża kruszywa naturalnego „Rusko” i „Porzecze” zostały zaliczone do powszechnie występujących na terenie całego kraju (klasa 4). Z uwagi na ochronę środowiska uznano je za mało konfliktowe (klasa A).

---

¹⁴ Opracowano na podstawie „Bilansu zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31. XII. 2019 r.” PIG Warszawa 2020 r.

Rysunek 21. Udokumentowane złoża na tle obszaru gminy Darłowo [źródło: Państwowy Instytut Geologiczny]

Złoże torfu „Porzecze” o powierzchni 1,75 ha udokumentowano w kat. C1. Należy do złóż torfu typu niskiego i ma postać tzw. łąki torfowej, składa się z torfu turzycowo-zielonego o średnim stopniu rozkładu tworzącego kompleks o miąższości 3,5–4,4 m, średnio 3,95 m pod nadkładem 0,2 m. Stosunek grubości nadkładu do miąższości złoża wynosi 0,05. Kopalina ma jednolitą konsystencję charakteryzującą się częściowym stopniem zachowania szczątków roślinnych. W dnie złoża zalega cienka warstwa gliny pylastej z zawartością części organicznych około 10%. Miąższość gliny wynosi 0,2–0,8 m na głębokości 3,8–4,5 m, śr. 4,2 m. Pod gliną występują nieprzewiercone piaski średnioziarniste. We wschodniej części złoża stwierdzono występowanie piasku drobnoziarnistego. Kopalina jest torfem średnio rozłożonym o stopniu humifikacji wynoszącym 40% (H4-H5 wg skali von Posta). Zawartość substancji organicznych wynosi 78,2–84,2%, śr. 81,5% o minimalnym stopniu rozkładu wynoszącym 40%. Torf ze względu na znaczny stopień humifikacji spełnia wymagania określone dla borowiny typu niskiego przydatnej do celów leczniczych. Stan bakteriologiczny torfu nie budzi

zastrzeżeń pod względem zbadanych parametrów mikrobiologicznych. Jest to złożo zawodnione, zwierciadło wody występuje na głębokości 0,6-1,2 m p.p.t. Według klasyfikacji zoologicznej złóż z punktu widzenia ich ochrony (Zasady..., 1999) złożo torfu „Porzecze” zostało zaliczone do złóż skoncentrowanych w określonym regionie (klasa 2), a z uwagi na ochronę środowiska uznane za mało konfliktowe (klasa A).

Złożo kruszywa naturalnego „Rusko” eksploatowane było w okresie ważności koncesji (01.07.1995 r.-30.06.2002 r.). Eksploatacja objęła ok. 80% powierzchni złoża. Powstało szereg niezbyt dużych wyrobisk, o głębokości 1-2 metrów, sąsiadujących z niewielkimi składowiskami nadkładu. W dniu większości wyrobisk jest woda (wrzesień 2008 r.). Teren prowadzonej eksploatacji jest nieuporządkowany. Brak jest informacji o ilości wydobytej kopaliny. Na obszarze Gminy odnaleziono dwie małe odkrywki, które uległy samorekultywacji - wyrobiska w rejonie Bukowa Morskiego i Boryszewa.

~ Walory krajobrazowe ~

Obszar gminy Darłowo¹⁵ jest nizinny, rozcięty dolinami ciągnącymi się często równolegle do brzegu morskiego. W krajobrazie lekko falistym zaznaczają się oderwane wzgórza moreny czołowej. Wybrzeże jest przeważnie płaskie. Zauważyć się daje silne działanie prądów morskich, powodujących osadzanie się olbrzymich mas piasku wzdłuż wybrzeża. Obszar po-brzeża urozmaicony jest rozległymi jeziorami przybrzeżnymi. Miejscami wyróżniają się w krajobrazie liczne, bezładnie rozrzucone wzgórza kemowe o świeżych, słabo zdenudowanych kształtach. Szatę roślinną charakteryzują rozległe torfowiska łąkowe. Zalegają one na większych dolinach rzek i dnach pradolin. Towarzyszą im bory bagienne i podmokłe olszyny, w których masowo występuje woskownica europejska tworząc gęste zarośla. W wielu miejscach występują wrzosowiska typu atlantyckiego. Wydmy szare porośnięte są borami sosnowymi. Na wysoczyznach występują lasy bukowe i bukowo - mieszane. W pradolinach przeważają lasy mieszane z dębem, sosną i grabem oraz lasy sosnowe.

Biorąc pod uwagę powyższe walory można dokonać klasyfikacji krajobrazu. Najistotniejszą częścią krajobrazu zawsze są elementy naturalne lub prawie naturalne. Są one uzupełniane mniejszą lub większą ilością elementów antropogenicznych. Do elementów naturalnych zaliczane są: klimat, gleba, rzeźba terenu, powietrze atmosferyczne, szata roślinna, świat zwierząt, natomiast do elementów antropogenicznych: infrastruktura (budynki, drogi, zakłady przemysłowe itp.), sztuczne użytki gruntowe oraz różnego rodzaju odpady i zanieczyszczenia pochodzące z działalności człowieka.

Na terenie gminy Darłowo wyróżnia się następujące typy krajobrazu¹⁶:

- **krajobraz zbliżony do naturalnego** - udział elementów wprowadzonych przez człowieka jest stosunkowo niski, stąd jego działalność nie spowodowała na tych obszarach istotnych zmian. Krajobraz zbliżony do naturalnego tworzą więc tereny lasów, jezior, teren nadmorski. Najbardziej charakterystyczne dla tego krajobrazu są plaże

---

¹⁵ Opis krajobrazu zasięgnięty z S. Jarosz „Krajobrazy Polski i ich pierwotne fragmenty” Instytut Urbanistyki i Architektury BA Warszawa 1954 s. 36-37

¹⁶ Podział na podstawie klasyfikacji: Więckowicz Z. w: Bieszczad S., Sobota J. 1999

nadmorskie oraz tereny jezior Kopań i Bukowo; W krajobrazie nadmorskim zawierają się: wydmy, jeziora i bagna związane ze zbiornikami jezior Kopań i Bukowo. Do Krajobrazów dolin i równin akumulacyjnych zaliczają się doliny rzek Wieprzy i Grabowej, wzdłuż których występują terasy wraz z wydmami. Krajobrazy młodoglacjalne zaliczają się do gatunku równin i wzniesień morenowych, jako najbardziej powszechnie występujący na danym obszarze.

- **krajobraz seminaturalny** (in. naturalno-kulturowy) – krajobraz zmieniony działalnością człowieka, który jednak nie zatracił jeszcze głównych cech krajobrazu pierwotnego tzn. w krajobrazie tym występuje jeszcze równowaga biologiczna. Pod względem ekologicznym różnica pomiędzy wartościami biocenoz krajobrazów naturalnych i pierwotnych jest jeszcze niewielka. Do tego typu krajobrazu zaliczono tereny leśno-rolnicze, tereny otwarte o charakterze letniskowym (zabudowa podmiejska i letniskowa, związana z rozwojem usług z zakresu turystyki i rekreacji) oraz wiejskim (wnętrza wsi),
- **krajobraz kulturowy** – zmiany wprowadzone przez człowieka zaszły tak daleko, że istnienie tak ukształtowanego krajobrazu może być utrzymane tylko dzięki stałym zabiegom. Krajobraz kulturowy można podzielić na harmonijny bądź zdewastowany. Najcenniejsze wsie o wysokich walorach krajobrazowych: Barzowice, Cisowo, Kopań, Kopnica, Krupy, Słowino, Stary Jarosław. Jako wyróżniające się (częściowo zdegradowane) zakwalifikowano: Bukowo Morskie, Drozdowo, Kowalewice, Sulimice. Dominanty i obiekty dysharmonijne:
  - farmy elektrowni wiatrowych (Cisowo w bezpośrednim sąsiedztwie terenów o znacznej rozległości widokowej, Porzeczce). Obie farmy elektrowni wiatrowych zaznaczają się dość silnie w krajobrazie gminy i występują jako element bądź dominanta wielu ujęć widokowych, szczególnie w perspektywach z osiami widokowymi dróg oraz terenów otwartych łąk i obniżeń terenowych polderów rzecznych. Są one widoczne z ujęć widokowych np. w okolicy Barzowic czy Drozdowa.
  - dominanty o charakterze produkcyjnym lub przemysłowym np. w miejscowości Rusko zlokalizowany jest zakład utylizacji odpadów (oczyszczalnia) oraz przedsiębiorstwo produkcyjno-usługowe. W Barzowicach zlokalizowany jest zakład przetwórczy, a w Wiekowe stacja paliw i zakład produkcyjny.
  - słupy konstrukcyjne linii napowietrznych, szczególnie w miejscach gdzie efekt ten jest skumulowany np. w krajobrazie otwartym na południe od miejscowości Boryszewo, w którym liczne słupy konstrukcyjne kumulują się z siłowniami wiatrowymi.
  - ciągi zabudowy o wydźwięku dysharmonijnym, w których ład przestrzenny jest zaburzony. Tego typu zabudowa dotyczyć będzie przede wszystkim miejscowości nadmorskich tj. Wicie i Dąbki.

W gminie Darłowo nie wytypowano jednak miejsc, które można by zaliczyć do zdewastowanych.

W piśmiennictwie można też spotkać typologię krajobrazu pod względem pełnionej funkcji przez określone obszary [Minorski J. 1977]. Biorąc pod uwagę powyższe można mówić, że tereny zabudowy to głównie rodzaj krajobrazu osiedleńczego, pomiędzy którym występuje krajobraz rolniczy. Krajobraz rekreacyjny i osiedleńczy to tereny zlokalizowane bliżej linii brzegowej morza. Część środkowa Gminy to krajobraz leśny.

W opracowaniach planistycznych często używa się określenia „krajobrazu otwartego”, [Więckowicz Z. w: Bieszczad S., Sobota J. 1999] używanego dla rozległego widoku obszarów niezabudowanych, zielonych itp., gdzie elementami przyrodniczymi są rzeźba terenu, wody powierzchniowe i szata roślinna, a elementami sztucznymi są szlaki komunikacyjne oraz budowle i osiedla. W tym ujęciu, można mówić, że teren gminy Darłowo dzieli się na krajobraz otwarty oraz krajobraz leśny.

Na terenie województwa zachodniopomorskiego nie został opracowany i uchwalony audyt krajobrazowy, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz.U. z 2015 r. Poz. 774, 1688).

~ Projektowane obszary kulturowo - krajobrazowe~

W celu ochrony dziedzictwa kulturowego oraz wartościowych walorów krajobrazu - zarówno naturalnego, jak i antropogenicznego, w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego 2030 wskazano kategorię obszarów kulturowo-krajobrazowych (OKK) z zaleceniem uwzględnienia ich w polityce przestrzennej jednostek samorządu terytorialnego. Gmina Darłowo położona jest w zasięgu trzech projektowanych obszarów kulturowo-krajobrazowych:

Obszar Kulturowo-Krajobrazowy „Dolina Grabowej”

Obszar w północno-wschodniej części woj. zachodniopomorskiego, w granicach gmin: Polanów, Sławno, Malechowo i Darłowo, którego elementami charakterystycznymi są wsie o średniowiecznej metryce z zabudową zagrodową (ryglową) oraz zabytki architektury gotyckiej (kościół) i renesansowo-barokowej (zamki, dwory).

Do walorów przyrodniczo-krajobrazowych obszaru zalicza się zróżnicowaną rzeźbę terenu, która w górnym biegu rzeki Grabowej tworzy krajobraz wysoczyzny morenowej, w części środkowej łagodnie pofałdowany z szerokimi osiami widokowymi wzdłuż doliny, natomiast w części dolnej płaski krajobraz, o otwartych przestrzeniach.

Do walorów kulturowych obszaru, w granicach gminy Darłowo należą typowe wsie chłopskie, z zespołami ryglowej zabudowy, które stanowią również element obszaru „Kraina w Kratę”, a w szczególności średniowieczne wsie, które zachowały historycznie ukształtowane układy ruralistyczne, np. owalnicowe - Słowino.

Obszar Kulturowo-Krajobrazowy „Kraina w Kratę”

Obszar stanowiący fragment większego obszaru kulturowego „Kraina w Kratę”, położonego w woj. pomorskim. Zachodniopomorski obszar kulturowo-krajobrazowy „Kraina w Kratę” obejmuje gminy Darłowo i Postomino, a także częściowo gminy Sławno i Malechowo.

Jest to obszar kulturowo-krajobrazowy, którego elementem charakterystycznym są przede wszystkim dobrze zachowane, średniowieczne układy ruralistyczne, wkomponowane w znacznej części nieprzekształcony krajobraz naturalny, a także liczne zespoły zabudowy chłopskiej wzniesionej w technice ryglowej, nadające regionowi specyficzny charakter, określane w koncepcjach zagospodarowania przestrzennego jako „kraina w kratę”.

Cennymi elementami tego obszaru w granicach gminy Darłowo są zwarte wsie o założeniach owalnicowych z szachownicowym układem pól (np. Słowino) oraz ulicowych – łanowych (np. Jeżyce), wraz z dominantami w postaci centralnie usytuowanych kościołów, często o metryce średniowiecznej (np. Krupy, Stary Jarosław), a także wsie rybackie z zabudową ryglową (Dąbki).

Zabudowa zagrodowa w granicach tego obszaru tworzy zwarte pierzeje i odzwierciedla historycznie wykształcone podziały własnościowe. W krajobrazie wsi wyróżniają się czworoboczne zagrody zamknięte, z budynkiem bramnym na froncie oraz chałupą w głębi siedliska.

Do walorów kulturowych należą ponadto pozostałości archeologiczne – grodziska oraz cmentarzyska, m.in. w Kopaniu.

Obszar Kulturowo-Krajobrazowy „Zachodniopomorski Pas Nadmorski”

Obszar wzdłuż wybrzeża Bałtyku, w obrębie gmin: Świnoujście, Międzyzdroje, Wolin, Dziwnów, Rewal, Trzebiatów, Kołobrzeg, Ustronie Morskie, Mielno, Koszalin, Darłowo, Postomino, w granicach geograficznego Pobrzeża Bałtyku (wyspy Uznam i Wolin, Wybrzeże Trzebiątkowskie, Wybrzeże Słowińskie), w którym charakterystycznymi elementami są m.in. wsie o historycznych układach ruralistycznych.

Do walorów przyrodniczo-krajobrazowych obszaru zalicza się pas nadmorski o zróżnicowanej geomorfologii, tj. brzegi klifowe, wydmy, mierzeje, płytkie ujścia rzek, jeziora przybrzeżne, tereny leśne oraz łąki i bagna.

3.4. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW WODNYCH: WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Badany obszar znajduje się w zlewni Morza Bałtyckiego, którego wody morskie stanowią północną granicę Gminy. Obszar gminy Darłowo w całości należy do dorzecza Odry. Wody gminy Darłowo są ściśle związane ze zlewnią Wieprzy i jej lewobrzeżnego dopływu – Grabowej, do których to rzek dopływają inne, mniejsze ciek. Drugą zlewnią, znacznie mniejszą, jest zlewnia rzeczki Główniczki. Wododział pomiędzy tymi dwoma zlewniami wyznaczają

wzniesienia wysoczyzny morenowej przebiegającej na odcinku Darłowo miasto - Cisowo - Zakrzewo - Barzowice, osiągające wysokość 50 - 70 m budowane przez gliny zwałowe.

Rzeka Wieprza wpada do Bałtyku w Darłówniku tj. poza granicami gminy Darłowo. Liczne, mniejsze i większe cieką stanowią dopływy Wieprzy i Grabowej bądź uchodzą bezpośrednio do jezior Kopań i Bukowo. Wieprza i Grabowa płynące szerokimi, płaskimi, w większości zatorfionymi, dolinami, okresowo zalewały niżej położone łąki. Rzeki zostały uregulowane: wykonano szereg rowów melioracyjnych i kanałów ze śluzami, np.: Nowy Rów, łączący Grabowę z jeziorem Bukowo i Leniowiec, wpadający do Bałtyku koło Bobolina. Na odcinku gminy Darłowo nurt Wieprzy silnie meandruje, miejscami w kilkumetrowych wąwozach. W rejonie wsi Zakrzewo rzeka rozlewa się w szerokiej płaskiej dolinie.

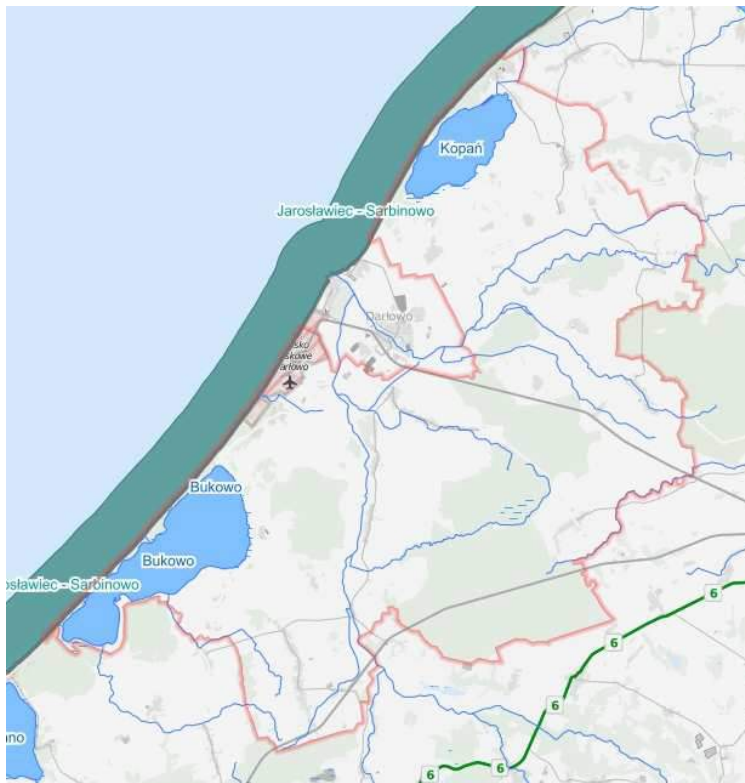
Wody płynące na terenie Gminy to prócz wyżej wymienionych: Kanał nr 4, Rów nr 1, Rzeka Łąkawica, rzeka Kurpianka, rzeka Stobnica, Nowy Rów, kanał D, Kanał AB, Martwa Woda, rzeka Bagiennica, Rów Wiekowski.

Na obszarze gminy Darłowo, znajdują się dwa duże jeziora przymorskie (przybrzeżne): Bukowo i Kopań. Jezioro Bukowo ma powierzchnię 1747,4 ha a jezioro Kopań - 789,7 ha. Są to jeziora kryptodepresyjne (rzędna dna jeziora znajduje się poniżej poziomu morza). Maksymalna głębokość jeziora Bukowo wynosi 2,8 m, a Kopiań 3,9 m (Filipiak, Raczyński, 2000). Obydwa jeziora zasilane są przez niewielkie cieką i rowy melioracyjne, a jezioro Bukowo także przez Bukową (Bagienicę). Jezioro Bukowo jak i Kopań (zwane też czasami Witowskim) to dawne zatoki morskie utworzone w płytkim obniżeniu równin nadmorskich odciętych mierzejami od morza. Oba przymorskie jeziora: Bukowo i Kopań posiadają swoje zlewnie.

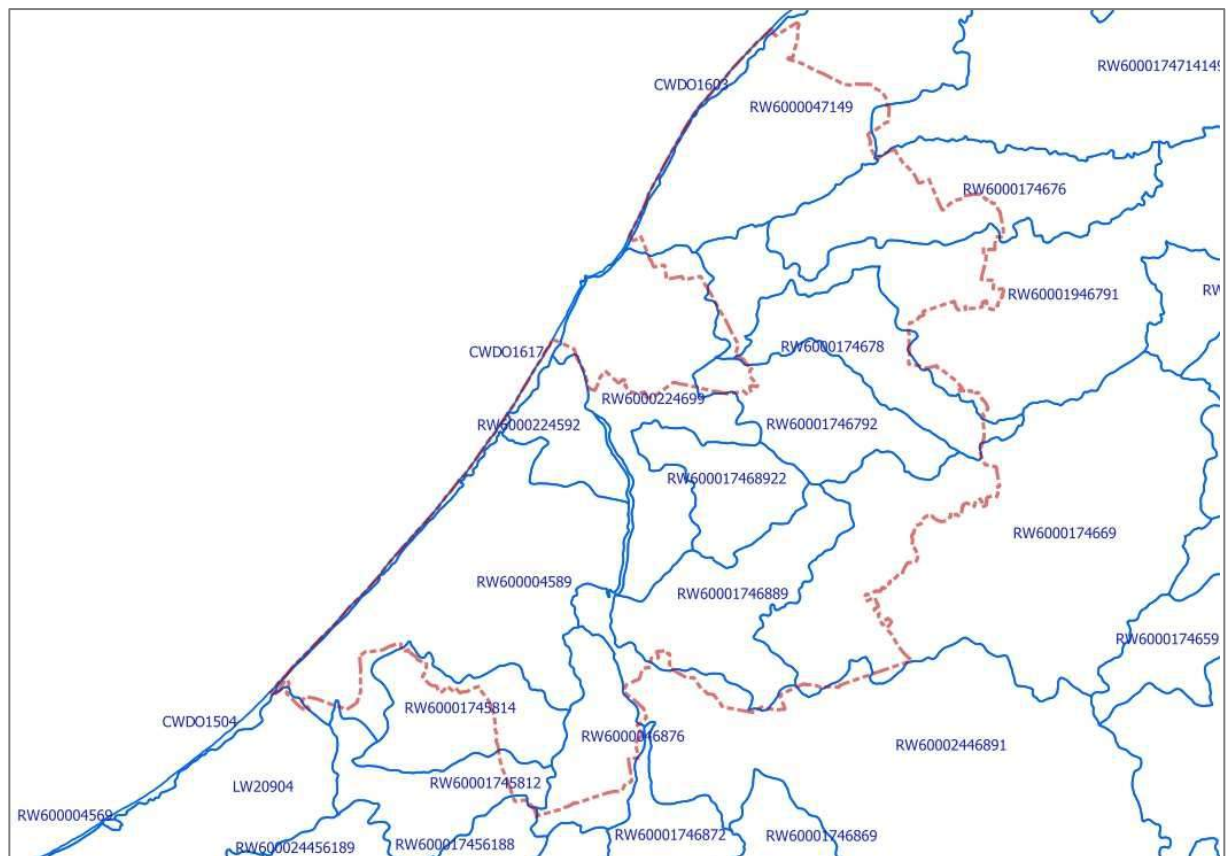
Teren objęty opracowaniem położony jest w granicach jednolitych części wód powierzchniowych -

- RW6000047149 Głównica z jeziorami Kopań i Wicko;
- RW600004589 Kanał Szczuczy;
- RW60001745814 Iwięcinka;
- RW60001746889 Dąbrowa;
- RW60001946791 Wieprza od Moszczenicy do Łąkawicy;
- RW6000174682 Grabowa do Wielinki;
- RW6000224592 Martwa Woda;
- RW600017468922 Dopływ z Domasławic;
- RW60001746792 Łąkawica;
- RW6000174678 Krupianka;
- RW6000174669 Moszczenica;
- RW6000174676 Stobnica;
- RW6000046876 Rów Wiekowski;
- LW20950 Kopań;
- LW20912 Bukowo.

Rysunek 22. Sieć hydrograficzna na terenie gminy Darłowo [System Informacji Przestrzennej Urzędu Gminy Darłowo]

Rysunek 23. Jednolite części wód w rejonie gminy Darłowo [źródło: System Informacji Przestrzennej Urzędu Gminy Darłowo z warstwą informacyjną Państwowego Gospodarstwa Wodnego "Wody Polskie"]

Ramowa Dyrektywa Wodna określa wymóg osiągnięcia dobrego stanu ekologicznego i chemicznego dla jednolitych części wód. Podstawą formalno-prawną dokonania oceny jakości wód powierzchniowych jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 roku w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1187).

Stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych klasyfikuje się w pięciostopniowej skali ustalonej wg wskaźników biologicznych, fizykochemicznych i hydromorfologicznych: (klasa I – stan bardzo dobry, klasa II – stan dobry, klasa III – stan umiarkowany, klasa IV – stan słaby, klasa V – stan zły).

Potencjał ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych klasyfikuje się w skali: (klasa I-II – potencjał dobry i wyższy niż dobry, klasa III – potencjał umiarkowany, klasa IV – potencjał słaby, klasa V – potencjał zły).

Monitoring wód powierzchniowych w województwie zachodniopomorskim w 2017 roku prowadzony był zgodnie z „Programem państwowego monitoringu środowiska województwa zachodniopomorskiego na lata 2016 – 2020” w 2017 roku zmienionym aneksem nr 2, w oparciu o przepisy ustawy Prawo wodne oraz rozporządzenia MŚ z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1187) oraz wytyczne opracowane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Wytyczne z GDOŚ wprowadzają procedurę dziedziczenia oceny, która polega na przeniesieniu wyników oceny elementów biologicznych, fizykochemicznych, hydrograficznych oraz chemicznych na kolejny rok, gdy nie były one objęte monitoringiem.

Ocenę monitorowanych jednolitych części wód powierzchniowych występujących na terytorium Gminy Darłowo w punktach pomiarowych przeprowadzano w 2017 roku, a wyniki publikuje Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Tabela 5. Wykaz jednolitych części wód na terenie gminy Darłowo

JCWP	Nazwa JCWP	Status	Aktualny stan JCWP	Cel środowiskowy	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Odstępstwo	Przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego
RW60000471 49	Głównica z jeziorami	NAT	zły	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	zagrożona	tak	2027

	Kopań i Wicko						
RW60004589	Kanał Szczuczny	SCW	dobry	dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny	niezagrożona	nie	2015
RW60001745814	Iwięcinka	NAT	zły	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	zagrożona	tak	2021
RW60001746889	Dąbrowa	NAT	dobry	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	niezagrożona	nie	2015
RW60001946791	Wieprza od Moszczenicy do Łąkawicy	NAT	zły	dobry stan ekologiczny, możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieku istotnego - Wieprza w obrębie JCWP, dobry stan chemiczny	zagrożona	tak	2027
RW6000174682	Grabowa do Wielinki	SZCW	zły	dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny	zagrożona	tak	2027
RW6000224592	Martwa Woda	NAT	dobry	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	niezagrożona	nie	2015
RW600017468922	Dopływ z Domasławic	NAT	zły	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	zagrożona	tak	2021
RW60001746792	Łąkawica	NAT	zły	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	zagrożona	tak	2021
RW6000174678	Krupianka	SZCW	dobry	dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny	niezagrożona	nie	2015
RW6000174669	Moszczenica	NAT	zły	dobry stan ekologiczny,	zagrożona	tak	2027

				dobry stan chemiczny			
RW6000174676	Stobnica	SZCW	dobry	dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny	niezagrożona	nie	2015
RW6000046876	Rów Wiekowski	SCW	dobry	dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny	niezagrożona	nie	2015

źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r. poz. 1967)

[RW6000047149 Głównica z jeziorami Kopań i Wicko](#)

Naturalna część wód, której stan określa się jako zły. Zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych - dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny. Termin osiągnięcia celu środowiskowego został przedłużony do 2027 r.

Dla JCWP RW6000047149 punkt pomiarowy nosi nazwę „Głównica - ujście do morza (m. Jarosławiec)”. Badania w 2017 r. wykazały klasę elementów biologicznych - 4, klasę elementów fizykochemicznych - <2, klasę elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia - 2. Klasyfikacja stanu / potencjału ekologicznego wskazała na klasę 4 - słaby stan ekologiczny. Klasyfikacja stanu chemicznego - stan chemiczny poniżej dobrego, a ocena stanu JCWP określiła JCWP na zły stan wód.

[RW600004589 Kanał Szczucz](#)

Stanowi scaloną część wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego (DO1618) w obszarze dorzecza Odry, niemonitorowaną. Jej aktualny stan określa się na dobry. Niezagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego - dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny.

[RW60001745814 Iwięcinka](#)

Naturalna część wód, niemonitorowana. Aktualny stan określa się na zły. Niezagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego - dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny. Termin osiągnięcia celu środowiskowego został przedłużony do 2021 r., ze względu na brak możliwości technicznych, dysproporcjonalne koszty.

[RW60001746889 Dąbrowa](#)

Naturalna część wód, niemonitorowana. Aktualny stan określa się na dobry. Niezagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego - dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny.

[RW60001946791 Wieprza od Moszczenicy do Łąkawicy](#)

Naturalna część wód, monitorowana. Aktualny stan określa się na zły. Zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego - dobry stan ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku ciekę istotnego - Wieprza w obrębie JCWP, dobry stan chemiczny.

Termin osiągnięcia celu środowiskowego został przedłużony do 2027 r. ze względu na brak możliwości technicznych.

Dla JCWP RW60001946791 punkt pomiarowy nosi nazwę „Wieprza - m. Stary Kraków”. Badania w 2017 r. wykazały klasę elementów biologicznych - 2, klasę elementów fizykochemicznych - <2, klasę elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia - 2. Klasyfikacja stanu / potencjału ekologicznego wskazała na klasę 3 - umiarkowany stan ekologiczny. Klasyfikacja stanu chemicznego - stan chemiczny poniżej dobrego, a ocena stanu JCWP określiła JCWP na zły stan wód.

[RW6000174682 Grabowa do Wielinki](#)

Sztuczna część wód, monitorowana. Aktualny stan określa się na zły. Zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego - dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny. Termin osiągnięcia celu środowiskowego został przedłużony do 2027 r. ze względu na brak możliwości technicznych.

Dla JCWP RW6000174682 punkt pomiarowy nosi nazwę „Grabowa - m. Grabowo”. Badania w 2017 r. wykazały klasę elementów biologicznych - 3, klasę elementów fizykochemicznych - <2, klasę elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia - 2. Klasyfikacja stanu / potencjału ekologicznego wskazała na klasę 3 - umiarkowany stan ekologiczny. Klasyfikacja stanu chemicznego - stan chemiczny poniżej dobrego, a ocena stanu JCWP określiła JCWP na zły stan wód.

[RW6000224592 Martwa Woda](#)

Naturalna część wód, niemonitorowana. Aktualny stan określa się na dobry. Niezagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego - dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny.

[RW600017468922 Dopływ z Domaśławic](#)

Naturalna część wód, niemonitorowana. Aktualny stan określa się na zły. Zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego - dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny. Termin osiągnięcia celu środowiskowego został przedłużony do 2021 r. ze względu na brak możliwości technicznych, dysproporcjonalne koszty.

[RW60001746792 Łąkawica](#)

Naturalna część wód, niemonitorowana. Aktualny stan określa się na zły. Zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego - dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny. Termin osiągnięcia celu środowiskowego został przedłużony do 2021 r. ze względu na brak możliwości technicznych, dysproporcjonalne koszty.

[RW6000174678 Krupianka](#)

Sztuczna część wód, niemonitorowana. Aktualny stan określa się na dobry. Niezagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego - dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny.

RW6000174669 Moszczenica

Naturalna część wód, monitorowana. Aktualny stan określa się na zły. Zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego - dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny. Termin osiągnięcia celu środowiskowego został przedłużony do 2027 r. ze względu na brak możliwości technicznych.

Dla JCWP RW6000174669 punkt pomiarowy nosi nazwę „Moszczenica - ujście do Wieprzy (m. Sławno)”. Badania w 2017 r. wykazały klasę elementów biologicznych - 3, klasę elementów fizykochemicznych - <2. Klasyfikacja stanu / potencjału ekologicznego wskazała na klasę 3 - umiarkowany stan ekologiczny. Ocena stanu JCWP określiła JCWP na zły stan wód.

RW6000174676 Stobnica

Sztuczna część wód, niemonitorowana. Aktualny stan określa się na dobry. Niezagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego - dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny.

RW6000046876 Rów Wiekowski

Stanowi scaloną część wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego (DO1618) w obszarze dorzecza Odry, niemonitorowaną. Jej aktualny stan określa się na dobry. Niezagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego - dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny.

Gmina Darłowo leży w zasięgu dwóch jednolitych części [wód jeziornych](#):

LW20950 Kopań

Stanowi scaloną część wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego (DO1603) w obszarze dorzecza Odry. Jest to naturalna część wód, objęta monitoringiem. Jej aktualny stan określono na zły. Zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego - dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny. Badania w 2017 roku wykazały dobry stan chemiczny.

LW20912 Bukowo

Stanowi również scaloną część wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego (DO1618) w obszarze dorzecza Odry. Naturalna część wód, niemonitorowana. Zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego - mniej rygorystyczny cel środowiskowy, dobry stan chemiczny.

Warunki hydrogeologiczne obszaru Gminy są ściśle związane z jej budową geologiczną, tektoniką podłoża i morfologią terenu. W obrębie Gminy można wyróżnić 3 poziomy wodonośne: czwartorzędowy, trzeciorzędowy i górnokredowy, stanowiące źródła zaopatrzenia w wody do celów komunalnych i przemysłowych.

Piętro czwartorzędowe występuje w sposób nieciągły. Jest to uwarunkowane dużą zmiennością litologii osadów czwartorzędowych oraz ich bardzo zmienną miąższością: od około 20 m w rejonie Ruska do około 200 m w rejonie Jeżyczek. Nieciągłe warstwy wodonośne

występują na różnych głębokościach, natomiast ich miąższości nie wykazują tak znacznego zróżnicowania i nie przekraczają na ogół kilkunastu metrów. W osadach czwartorzędu wyróżniono: wody gruntowe i wody wgłębne.

Wody gruntowe występują w piaskach wydmych pasa nadmorskiego oraz osadach dolinnych, głównie w dolinie Wieprzy. Nie stwierdzono w obrębie obszaru arkuszy takich miąższości, które pozwalałyby zaliczyć je do użytkowych poziomów wodonośnych.

Wody wgłębne piętra czwartorzędowego występują ascensyjnie w stosunku do wód gruntowych, co świadczy o ich dobrej izolacji, a tym samym o znacznym stopniu odporności na ewentualne potencjalne zanieczyszczenia, a także zasoleniu ze strony dwóch dużych jezior przybrzeżnych: Bukowo i Kopań. Zasadniczo wszystkie użytkowe struktury wodonośne piętra czwartorzędowego występują pod nakładem glin i charakteryzują je ciśnienia subartezyjskie.

Występowanie wód podziemnych w utworach trzeciorzędowych warunkuje zmienna miąższość tych utworów. Jest ona spowodowana zarówno zróżnicowaniem powierzchni podczwartorzędowej, jak i stropu mezozoiku. Strop utworów kredowych zalega w przedziale rzędnych 120-180 m p.p.m. W rejonie Jeżyczek miąższość osadów trzeciorzędowych została zredukowana do kilku metrów, głównie wskutek bardzo głębokiej erozji w czwartorzędzie. W rejonie wypiętrzeń osadów trzeciorzędowych występują warstwy wodonośne o znacznych miąższościach: od kilkunastu do ponad 25 m na wschód od Dąbek i dość szerokim rozprzestrzenieniu. Warunki ciśnieniowe wód piętra trzeciorzędowego są subartezyjskie.

Należy przypuszczać, że głębokie wcięcia erozyjne i lokalne dolinki kopalne, o nierozpoznanym przebiegu, stanowią strefy kontaktów hydraulicznych wód podziemnych obu tych pięter. Nie występują znaczące różnice ciśnień między piętrami czwartorzędowym i trzeciorzędowym. Hydroizohipsy wykazują przebieg dość jednostajny - w przybliżeniu równoległy do wybrzeża.

Kredowe piętro wodonośne ujmowane jest jednym otworem studziennym, znajdującym się w Darłówku. Wodonośne wapienie mastrychtu zalegają tam na głębokości 135-140 m p.p.t. Ośrodek szczelinowy piętra kredowego wykazuje ciśnienie artezyjskie. Rozprzestrzenienie piętra kredowego jest nieznanne.

Wody podziemne pięter trzeciorzędowego i czwartorzędowego, charakteryzują się dosyć zbliżonymi parametrami chemicznymi. Są to wody zwykłe, o suchej pozostałości w granicach 103-911 mg/dm³. Wody o podwyższonej mineralizacji (powyżej 500 mg/dm³) występują głównie w utworach trzeciorzędowych. Są to wody od bardzo miękkich do bardzo twardych (70-600 mg CaCO₃/dm³). Stężenia żelaza (0,18-3,00 mg Fe/dm³) i manganu (maksymalnie 0,25 mg Mn/dm³) w większości są ponadnormatywne dla wód do picia. Różnice jakości wody obydwu pięter obserwuje się w zawartości chlorków. Wyraźnie wyższe wartości oznaczono w wodach związanych z utworami trzeciorzędowymi. Maksymalne wartości tła hydrochemicznego (Ziółkowski, 2000), określone dla piętra czwartorzędowego (65 mg/dm³)

i trzeciorzędowego (219 mg/dm^3), są poniżej dopuszczalnej zawartości chlorków w wodach do picia. Przekroczenia, w stosunku do tła, w wodzie piętrowej czwartorzędowej obserwuje się w dwóch małych, izolowanych od siebie obszarach - w okolicy Dąbek i Zakrzewa. Ten drugi obszar znajduje się w pewnym oddaleniu od morza i niewykluczone, że związany jest z lokalnym ogniskiem zanieczyszczenia. Strefa podwyższonego tła zawartości chlorków w piętrowej trzeciorzędowej obejmuje wąski pas wybrzeża od mierzei zamykającej jezioro Bukowo aż do Darłówka.

Obserwuje się tu bardzo słaby wpływ zasolenia odmorskiego na wody podziemne. Wynika to z braku użytkowego poziomu wodonośnego w utworach czwartorzędowych w znacznej części strefy nadmorskiej oraz ze znacznego ograniczenia eksploatacji studni głębinowych pasa nadmorskiego, co eliminuje niebezpieczeństwo przyspieszonej migracji chlorków w obszarach wytworzonych lejów depresyjnych. Odmorskie zasolenie wód podziemnych obserwowane jest jedynie w pasie nadmorskim, w wąskiej strefie wód gruntowych, niezaliczonych do użytkowego piętrowego wodonośnego. Największe znaczenie jako źródło zaopatrzenia miejscowej ludności w wodę pitną mają wody z utworów czwartorzędowych i w mniejszym zakresie - z utworów trzeciorzędowych.

Na terenie gminy Darłowo nie występuje Główny Zbiornik Wód Podziemnych. Woda podziemna wykorzystywana jest głównie do zaspokojenia potrzeb bytowych mieszkańców. Drugim głównym eksploatatorem wód w Gminie, zarówno podziemnych, jak i powierzchniowych, jest przemysł - w szczególności przemysł spożywczy.

Na terenie gminy Darłowo zostało zaewidencjonowanych łącznie 17 udokumentowanych otworów hydrogeologicznych. Studnie rozmieszczone są zasadniczo dość równomiernie, choć wyraźnie jest ich brak w południowej części gminy - najintensywniej zalesionej. Studnie występują w miejscowościach: Dąbki, Sulimice, Krupy, Żukowo Morskie, Słowino, Dobieślawa, Wicie, Cisowo, Kowalewice, Stary Jarosław i Zakrzewo.

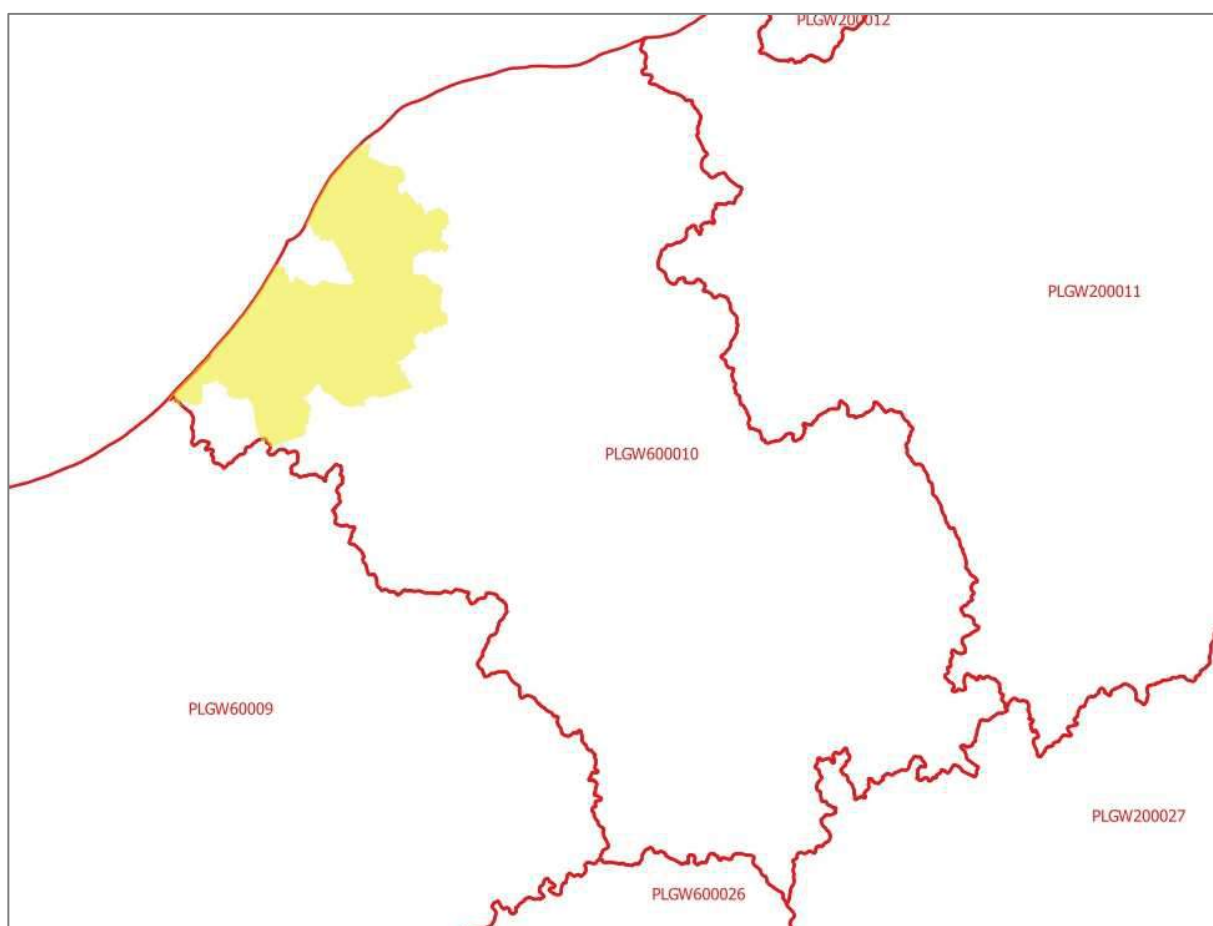
Ujmowane wody podziemne w większości wypadków wymagają uzdatniania. Wody z ujęć w Cisowie, Dąbkach, Krupach, Starym Jarosławiu, Sulimicach, Wiciu i Zakrzewie wykazują podwyższoną zawartość żelaza i manganu oraz związaną z tym barwę i mętność. Obszary o najwyższej wydajności potencjalnej studni powyżej $50 \text{ m}^3/\text{h}$ to rejony Cisowa, Krup, Dobieślawa, Dąbek i Zakrzewa, rejony o wydajności potencjalnej studni poniżej $10 \text{ m}^3/\text{h}$ występują w Wiciu i Sulimicach.

Największym ujęciem piętrowej trzeciorzędowej jest ujęcie komunalne w Dąbkach. Pobór wody z czynnych ujęć w ciągu roku jest bardzo zróżnicowany - ze względu na ruch turystyczno-wypoczynkowy, znacznie wzrasta latem. Prawie we wszystkich miejscowościach wybudowano sieć wodociągową. Większość wykonanych ujęć wód podziemnych, głównie dla ośrodków wypoczynkowych, obecnie jest nieczynna.

Rysunek 24. Granice i zasięg jednolitej części wód podziemnych nr 10 [źródło: Polska Służba Hydrogeologiczna]

Rysunek 25. Granice i zasięg jednolitej części wód podziemnych nr 10 oraz obszar gminy Darłowo (kolorem żółtym) [źródło: Polska Służba Hydrogeologiczna]

Z uwagi na budowę geologiczną, obecność ekranujących warstw glin zwałowych, dla istniejących ujęć wód podziemnych, odstąpiono od ustanawiania stref ochronnych – terenów ochrony pośredniej.

Zgodnie z „Mapą obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony w skali 1: 500 000” pod red. A.S Kleczowskiego, obszar gminy Darłowo leży poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych.

Zgodnie z aktualnym, zweryfikowanym podziałem (Państwowa Służba Hydrogeologiczna „Charakterystyka geologiczna i hydrogeologiczna zweryfikowanych JCWPd” Wa-wa, grudzień 2009), terytorium gminy Darłowo leży w zasięgu jednolitej części wód podziemnych JCWPd 10 (Id PLGW680010).

Obszar występowania zwykłych wód podziemnych w granicach zlewni hydrograficznej Wieprzy i przyległych zlewni bezpośrednich Bałtyku uznaje się za wielowarstwowy system wodonośny, uformowany w utworach kenozoicznych i mezozoicznych. Granice systemu są granicami hydro-dynamicznymi, stąd należy on do systemów o granicach przejściowo zamkniętych.

Głównymi osiami drenażu wszystkich poziomów wodonośnych są rzeki Wieprza i Grabowa, a w obszarze Przymorza – Bałtyk. Rzeki te i ich dopływy są związane hierarchicznie z poszczególnymi drenażami poziomów wodonośnych; drobne cieki drenują zwykle pierwszy poziom wodonośny, większe – drugi i trzeci. W układzie pionowego krążenia wód granicę górną systemu stanowi powierzchnia terenu, wraz ze strefą aeracji w poziomie gruntowym i międzyglinowym górnym, lub gliny morenowe, ropy i mułki o charakterze słabo przepuszczalnym, o zróżnicowanej miąższości. Granica dolna systemu jest słabo zarysowana i występuje na zmiennej głębokości od 100 - 150 m w rejonie przymorskim do 250 - 340 m na pozostałym obszarze wysoczyznowym. Stanowi ją mało wyraziście zarysowana granica odnawialności i mineralizacji wód w utworach kredy górnej wykształconej jako margle i wapienie.

Zasilanie poziomów zachodzi na drodze infiltracji opadów, przesączania wód z poziomów nad i podległych i wynosi $10,8 \text{ m}^3 / \text{h} \cdot \text{km}^2$ ($3,0 \text{ l/s} \cdot \text{km}^2$) w przypadku poziomu gruntowego oraz międzyglinowego górnego i $2,84 \text{ m}^3 / \text{h} \cdot \text{km}^2$ ($0,79 \text{ l/s} \cdot \text{km}^2$) w przypadku poziomów wgłębnych czwartorzędu. Poziomy wodonośny w utworach czwartorzędu, neogenu i kredy są drenowane przez główne rzeki obszaru i Bałtyk.

Ocena stanu JCWPd w 2012 r., w zależności od oddziaływań wód podziemnych na ekosystemy lądowe zależne od wód podziemnych, wykazała stan dobry. Stan ilościowy i chemiczny określono na dobry. Ocenę ryzyka niespełnienia celów środowiskowych określono jako niezagrażoną.

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r. poz. 1967), JCWPd 10 jest monitorowana i niezagrażona nieosiągnięciem celów środowiskowych, którymi są dobry stan ilościowy i dobry stan chemiczny.

Na obszarze objętym Opracowaniem występują obszary szczególnego zagrożenia powodziowego oraz narażonych na powódzie.

Ważnym zagadnieniem ze względu na ochronę środowiska jest ochrona przeciwpowodziowa. Obecnie priorytety w tym zakresie wynikają z dokumentu „Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE” Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dyrektywa Powodziowa). Wymogiem tej Dyrektywy było stworzenie wstępnej oceny ryzyka powodziowego (WORP).

Celem wstępnej oceny ryzyka powodziowego jest wyznaczenie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, czyli obszarów, na których istnieje znaczące ryzyko powodziowe lub wystąpienie dużego ryzyka jest prawdopodobne. Mapy zagrożenia powodziowego są podstawą do prowadzenia polityki przestrzennej na obszarach zagrożenia powodziowego. W celu zapewnienia ochrony ludności i mienia przed powodzią, zgodnie z art. 166 ust 1 pkt 1 ustawy Prawo Wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 624), obszary szczególnego zagrożenia powodzią uwzględnia się w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Wodostany wszystkich pomniejszych rzek i strumieni zależą od stanu wód. Roczne wahania wodostanów wskazują na wezbrania wiosenne i letnie. Wyżówki wiosenne związane są z odprowadzaniem wód roztopowych najczęściej przypadają na marzec, jednakże przy krótkiej zimie wystąpienie wezbrań może nastąpić już w styczniu. Przy długotrwałej zimie kończy się dopiero w maju. Wezbrania letnie związane są z gwałtownymi i ciągłymi opadami atmosferycznymi, występującymi najczęściej w lipcu. Wyżówka letnia trwa krócej i jest bardziej regularna. Niskie stany wód obserwowane są najczęściej od połowy lipca i trwają przez cały sierpień. Determinują je głównie długotrwałe susze, spowodowane stabilną, suchą i upalną pogodą. Nizówka zimowa pojawia się głównie wraz z okresem suchej oraz mroźnej pogody.

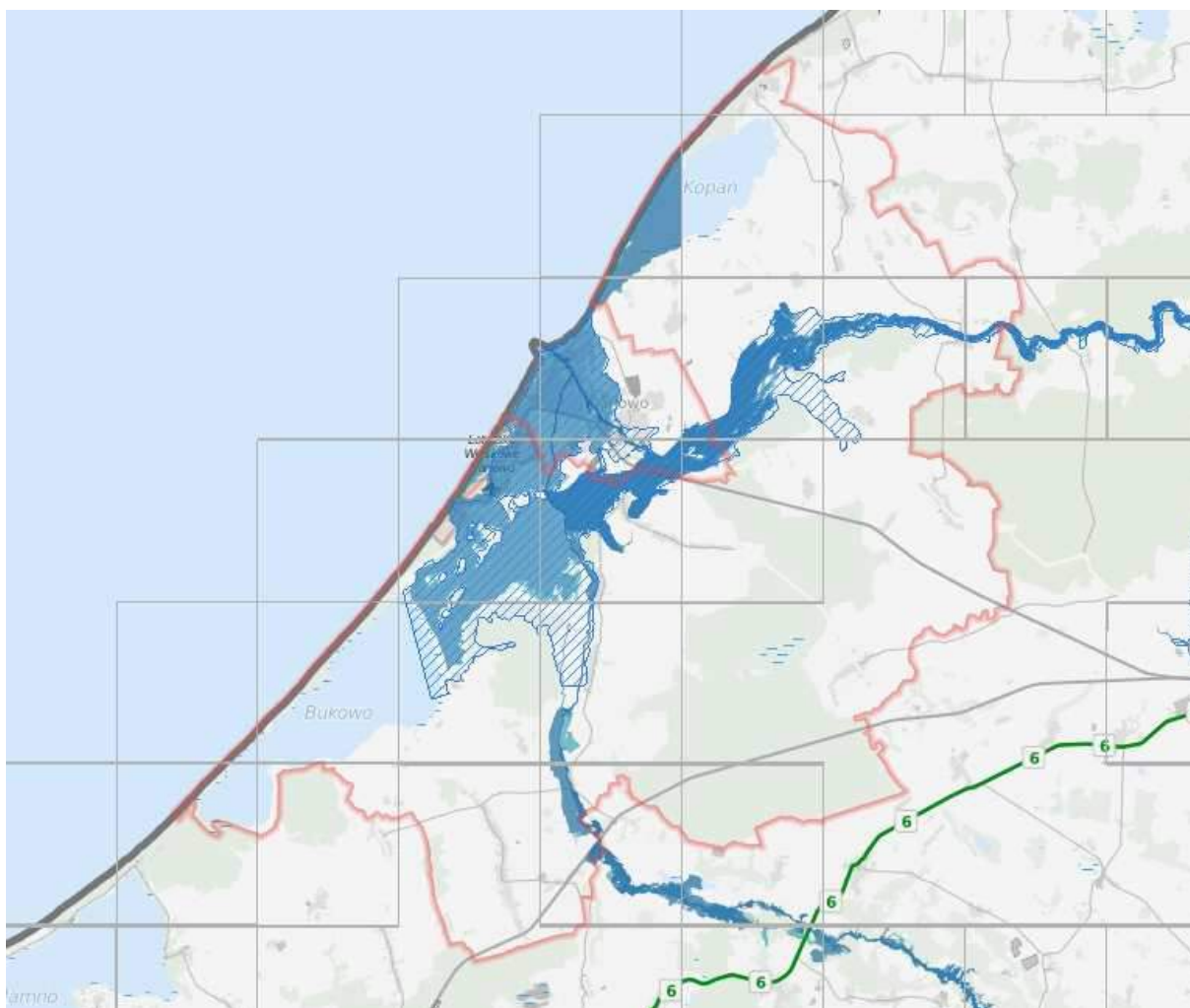
Niebezpieczeństwo wezbrań powodziowych stwarzają wody rzeki Wieprza i Grabowa. Gmina Darłowo leży w strefie zagrożenia powodzią sztormową.

Na terenie gminy Darłowo występują:

- obszar szczególnego zagrożenia powodziowego – obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%),
- obszar szczególnego zagrożenia powodziowego – obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10 %),
- obszary szczególnego zagrożenia powodziowego – wynikające z położenia w granicach pasa technicznego brzegu morskiego.

Ponadto, występują również obszary zagrożenia powodziowego – obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q 0,2 %).

Teren gminy Darłowo objęty jest też scenariuszem zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego (mapy zagrożenia powodziowego wraz z głębokością wody).

Rysunek 26. Zagrożenie powodziowe na terenie gminy Darłowo [źródło: System Informacji Przestrzennej Urzędu Gminy Darłowo]

Na obszarach przyległych do cieków należy zachować pasy ochronne w celu dostępu do wody w ramach powszechnego korzystania z wód oraz umożliwienia administratorowi cieków prowadzenia konserwacji w korytach cieków jak również w celu ochrony otuliny biologicznej cieku. Pasy ochronne wzdłuż cieków wodnych należy zagospodarować poprzez porost łąkowy, łąki lub pastwiska (bez stałego pobytu bydła) z wykluczeniem lub ograniczeniem gruntów ornych. Pas ochronny powinien zostać wykluczony spod zabudowy kubaturowej.

Zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawa Wodnego zabrania się grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu. W związku z art. 28 w/w ustawy właściciel nieruchomości przyległej do powierzchniowych wód publicznych jest obowiązany umożliwić dostęp do wody na potrzeby wykonywania robót związanych z utrzymywaniem wód. W związku z art. 25 w/w ustawy Prawo wodne zabrania się niszczenia lub uszkodzenia brzegów śródlądowych wód powierzchniowych, tworzących brzeg wodny, budowli lub murów niebędących urządzeniami wodnymi oraz gruntów pod śródlądowymi wodami powierzchniowymi.

W celu zapobiegania małym lokalnym podtopieniom należy zadbać o stan rowów odwadniających wykonanych na terenach rolnych oraz wzdłuż dróg, tak aby spływająca nimi woda nie natrafiała na przeszkody umożliwiające jej rozlanie się. Aby zapewnić właściwy odpływ wody w rowach należy zadbać także o ich częstą konserwację i wykaszanie.

Nieprawidłowe stosowanie nawozów i chemicznych środków ochrony roślin

Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie określił wody wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć. Ze względu na zmiany w ustawie Prawo Wodne rozporządzenie nie jest aktualne, natomiast stanowi ważną informację o środowisku.

Dużym zagrożeniem dla jakości wód może być nadmierne stosowanie nawozów sztucznych i chemicznych środków ochrony roślin używanych w rolnictwie. Zbyt wysokie dawki tych substancji tylko częściowo są wykorzystywane przez rośliny, podczas gdy pozostała ilość spływa z wodami opadowymi do wód powierzchniowych oraz przenika w wyniku infiltracji do wód podziemnych.

Skażenie pestycydami stanowi poważne zagrożenie dla życia biologicznego w wodach. W wyniku dopływu biogenów zawartych w nawozach (gł. związków azotu i fosforu) następuje stopniowy proces eutrofizacji wód. Zwiększa się ilość organizmów, gł. planktonowych (masowe zakwity glonów), zmniejsza się przezroczystość wód, następuje spadek stężenia tlenu w wodzie oraz nasycenie wody szkodliwymi metabolitami i produktami rozkładu materii organicznej. W krańcowych przypadkach może dojść do saprotrofizacji, czyli „duszenia” się zbiornika z powodu braku tlenu i wysokich stężeń trujących produktów beztlenowego rozkładu materii.

W celu zapobiegania spływów powierzchniowych należy:

- stosować odpowiednie dawki nawozów i środków ochrony roślin,
- stale utrzymywać gleby pod okrywą roślinną,

stosować ochronne pasy zadrzewień, zakrzewień, zbiorowisk szuwarowych oraz roślinności łąkowej i nadwodnej wzdłuż cieków wodnych i zbiorników wód, które stanowią skuteczną barierę biogeochemiczną, przechwytyjąc i neutralizując spływające zanieczyszczenia.

3.5. CHARAKTERYSTYKA I OCENA WARUNKÓW GLEBOWYCH

Gmina charakteryzuje się wysokim wskaźnikiem rolniczej przestrzeni produkcyjnej, obejmującej prawie cały obszar gminy z wyłączeniem kompleksów leśnych. Dominują gleby brunatne oraz bielicowe, wykształcone na utworach wodnolodowcowych i lodowcowych. Gleby brunatne właściwe i wyługowane, gleby pseudobielicowe oraz czarne ziemie stanowią tu gleby chronione dla rolniczego użytkowania klas I-IVa. Zajmują one powierzchnię w całej części gminy, ale najbardziej zwarte kompleksy tworzą w części północnej, na wschód od jeziora Kopań do wschodnich granic gminy i na południe do granic sołectw Zielnowo,

Kowalewice i Kowalewiczki, którą przepływa rzeka Wieprza. Pomiędzy kompleksami gleb brunatnych występują gleby bielcowe.

Dolina rzeki Wieprzy to głównie mady i czarne ziemie. Czarne ziemie powstałe w procesie przekształcania torfów niskich, wytworzyły się w większości na glinach zwałowych, mułkach i piaskach zastoiskowych. Prócz ww. doliny Wieprzy zajmują one tereny w zachodnio-środkowej części gminy, w dolinach rzecznych, głównie Grabowej. Chronione są tu również gleby pochodzenia organicznego: torfowe, mułowo-torfowe i mursze. Drugim licznym typem gleb utworów aluwialnych są mady, wytwarzane też w obrębie dolin rzecznych tj. z osadów aluwialnych.

Od strony Morza Bałtyckiego znajduje się pas piaszczystych gleb luźnych wydmych. Gleby słabej jakości występują w rejonach wsi Sulimice, Domasławice, Borzyszkowo, Krupy, Zielnowo oraz w pobliżu jeziora Bukowo.

Znaczne kompleksy gleb bielcowych znajdują się na południu gminy – sołectwo Boryszewo, Dobiesław i Wiekomicie oraz na wschodzie – sołectwo Słowino, Stary Jarosław i Nowy Jarosław, ze względu na występowanie tu ubogich skał macierzystych jak piasek pochodzenia wydmy (wysoczyzna morenowa falista).

Stopień zakwaszenia gleb na terenie gminy jest przeciętny. Największą powierzchnię wśród gruntów ornych zajmują gleby klasy IVa, natomiast wśród łąk i pastwisk gleby klasy IV.

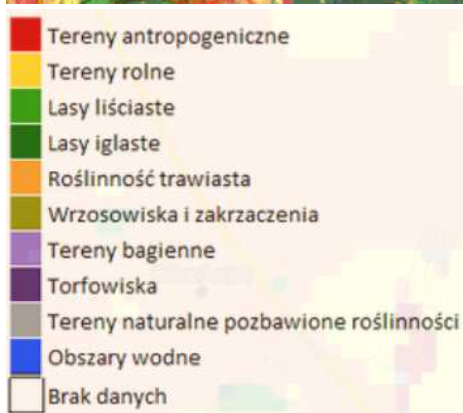
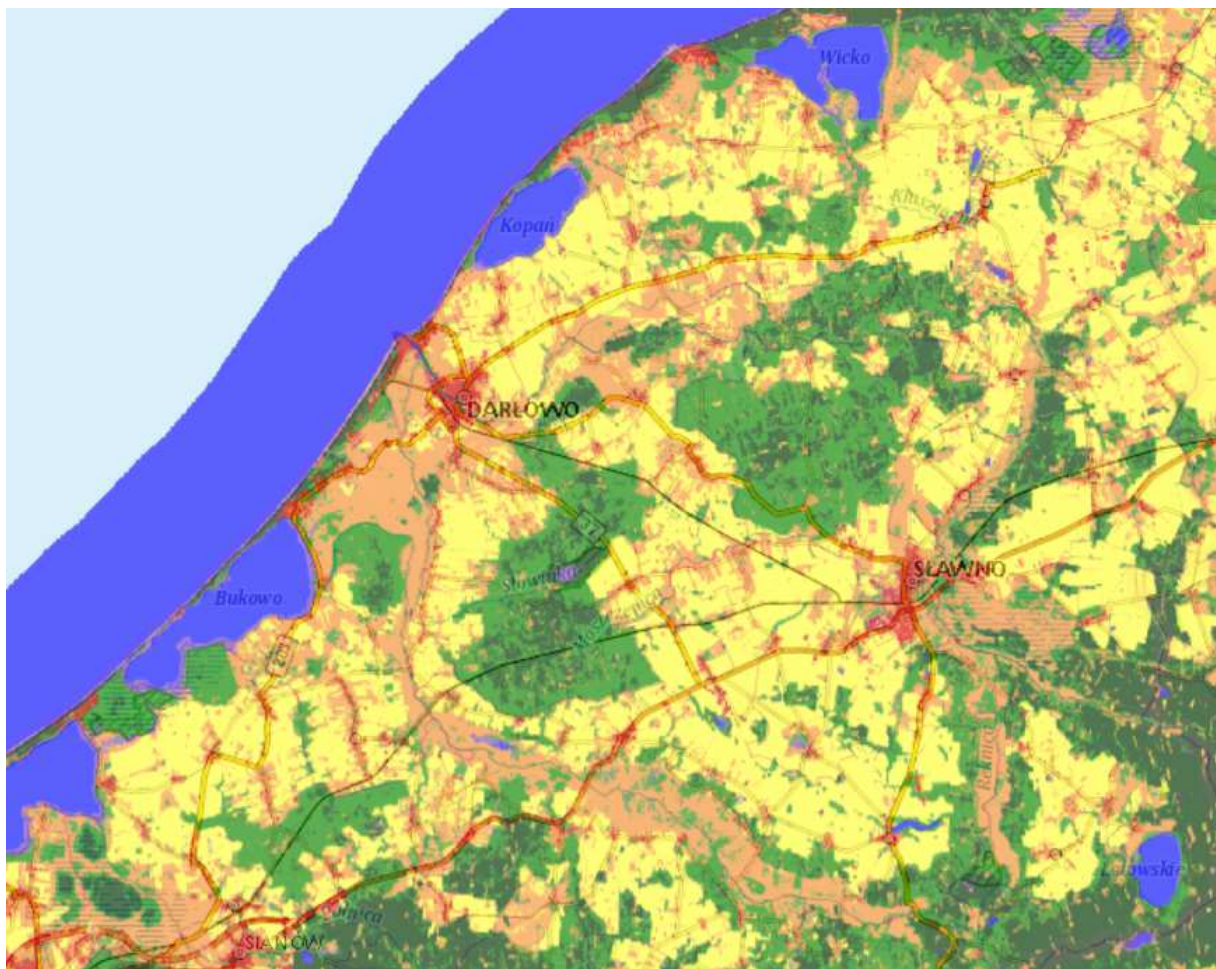
Na gruntach ornych i użytkach zielonych najwięcej powierzchni zajmuje kompleks pszenno-żytni – cała południowo-wschodnia część gminy oraz na wschód od jeziora Kopań. Tereny dolinne rzeki Wieprzy i Grabowej zajmują użytki zielone.

Obowiązek prowadzenia monitoringu gleby i ziemi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wynika z zapisów art. 109 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z ww. przepisami okresowe badania jakości gleby i ziemi należą do zadań własnych starosty. Stosownie do zapisów art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie, wojewoda prowadzi zbiorcze zestawienia terenów, na których wystąpiło przekroczenie standardów jakości gleby i ziemi.

Degradacja gleb, polegająca na stracie określonej masy gleby w granicach opracowania, spowodowana jest wieloma czynnikami. Najważniejszym zagrożeniem jest likwidowanie zespołów zieleni wysokiej, czy ograniczanie terenów biologicznie czynnych. Niebezpieczna jest również powierzchniowa erozja wodną i wiatrowa niszcząca (wskutek wymywania lub zwiewania) wierzchnich, a często także i głębszych warstw gleby oraz przemieszczane cząstek glebowych i składników mineralnych zawartych w glebie do wód powierzchniowych. Ponadto, zachodzi mechaniczne niszczenie roślin i odślanianie ich systemu korzeniowego. Również jakość wód (w szczególności związki biogenne – azot i fosfor) oraz powietrza jest zagrożona ze względu na zanieczyszczenie cząstkami gleby. Ochrona gleb przed erozją wodną jest też zarazem ochroną wód.

Nasilenie zjawisk erozyjnych uzależnione jest od następujących czynników:

- wielkości i natężenia opadów atmosferycznych, spływów roztopowych,
- rodzaju i składu granulometrycznego gleb (największa podatność gleb z kompleksów 3 i 6),
- nachylenie i długości zbocza (spadki 5-12% - zagrożenie silne, >12% - zagrożenie bardzo silne),
- rodzaju okrywy roślinnej, sposobu uprawy gleby.

Rysunek 27. Klasyfikacja pokrycia terenu [źródło: Polska Agencja Kosmiczna]

3.6. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW KLIMATYCZNYCH, STANU JAKOŚCI POWIETRZA I HIGIENY ATMOSFERY

Pod względem klimatycznym, obszar gminy Darłowo należy do regionu środkowonadmorskiego, charakteryzującego się bardzo dużą zmiennością występowania różnych typów pogody. Średnia temperatura roczna wynosi od 7°C do 8°C, przy średniej temperaturze lipca od 16°C do 17°C i średniej temperaturze stycznia na poziomie od -2°C do -1°C. Suma rocznych opadów zawiera się w przedziale 650-750 mm (opad klimatologiczny o prawdopodobieństwie wystąpienia 50%). Średni opad roczny dla Darłowa (Dąbrowski (red.), 1996), wynosi 736 mm i jest jednym z najwyższych na Pomorzu. Przeważają wiatry z zachodnich (25-30%). Średni czas trwania zimy termicznej (średnia dobową temperaturą poniżej 0°C) wynosi 50-60 dni, a średni czas trwania lata termicznego (średnia dobową temperaturą powyżej 15°C) jest nieco dłuższy i dochodzi do 60-70 dni.

Południowo-wschodni i wschodni fragment gminy leży zgodnie z w/w podziałem w III Krajinie Klimatycznej – północnego pasa Pojezierza Pomorskiego. Kraina ta obejmuje prawie cały obszar Ziemi Sławieńskiej. Odróżnia się od I Krajinie - Nadmorskiej bardziej surowymi warunkami temperaturowymi i większymi opadami, których optimum przypada na sierpień. Również wrzesień na tym obszarze klimatycznym charakteryzuje się obfitymi opadami. Element ten ma niewątpliwą wpływ na tworzenie się i funkcjonowanie torfowisk, w szczególności wysokich i przejściowych.

Cechą charakterystyczną są także długotrwałe wiosenne przymrozki, występujące w dolinach rzecznych o podłożu torfowym, w tym w szczególności w dolinie Grabowej.

Klimat gminy Darłowo kształtowany jest przede wszystkim pod wpływem morskich mas powietrza (oddziaływanie Bałtyku) i przewagi wiatrów zachodnich i północno-zachodnich. Efektem zróżnicowania termicznego wód Bałtyku, wód jezior przybrzeżnych oraz lądu jest występowanie bryzy morskiej i lądowej (cechującej się różnym stopniem wilgotności oraz zróżnicowaną obecnością cząsteczek chlorku sodu), łagodnymi zimami, chłodniejszymi miesiącami letnimi niż to ma miejsce w głębi lądu, późniejszą wiosną, w porównaniu nawet z południową i środkową częścią województwa, dłuższą jesienią.

Według obowiązujących przepisów, ocena jakości powietrza dokonywana jest w ramach państwowego monitoringu środowiska. Na potrzeby ustalenia odpowiedniego sposobu oceny jakości powietrza wojewoda dokonuje przynajmniej co pięć lat klasyfikacji stref, odrębnie pod kątem poziomu każdej substancji, wyodrębniając strefy, w których przekroczone są wartości kryterialne (dopuszczalne, progowe) oraz co roku dokonuje oceny poziomu substancji w powietrzu w danej strefie, a następnie dokonuje klasyfikacji stref. Wykonawcą obu ocen, w imieniu Wojewody Zachodniopomorskiego, jest Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Wynikiem przeprowadzonej oceny jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim w roku 2017 jest zaliczenie wszystkich substancji podlegających ocenie, do jednej z klas A lub C. Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń

występujących na jej obszarze i wiąże się z określonymi wymaganiami, co do działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione określone kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy).

Na podstawie przeprowadzonych badań („Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim” GIOŚ, kwiecień 2018) stwierdzono przekroczenia pyłów (PM10 i PM2,5 faza II) i benzo(a)pirenu oraz poziomu celu długoterminowego ozonu. Do najważniejszych niekorzystnych zjawisk, wymuszających działania w zakresie ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem, zalicza się:

- emisję zorganizowaną, pochodzącą ze źródeł punktowych (przemysł, usługi, lokalne kotłownie, z ogrzewania budynków mieszkalnych tzw. niska emisja),
- emisję niezorganizowaną, tj. emisję substancji wprowadzanych do powietrza bez pośrednictwa przeznaczonych do tego celu środków technicznych np. spawanie czy lakiowanie wykonywane poza obrębem warsztatu czy spalanie na powierzchni ziemi jak wypalanie traw, itp.,
- emisję ze źródeł liniowych i powierzchniowych.

Na stan sanitarny powietrza atmosferycznego ma wpływ przede wszystkim emisja komunikacyjna. Zanieczyszczenia komunikacyjne to głównie: tlenek i dwutlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, pyły, metale ciężkie. Istotne jest również zapylenie powstające na skutek ścierania się opon, okładzin hamulcowych i nawierzchni dróg. Emisja komunikacyjna stanowi szczególne zagrożenie dla terenów położonych wzdłuż dróg. Emisja z transportu generowana jest przez transport oraz tranzyt.

Sieć dróg o nawierzchni utwardzonej (bitumicznej) na obszarze Gminy jest dość równomierna. Łączy ona wszystkie większe miejscowości (sołectwa). Do ważniejszych szlaków komunikacyjnych o zasięgu regionalnym należy zaliczyć drogę relacji Darłowo - Sławno oraz drogę przechodzącą przez Darłowo, która łączy Koszalin i Ustkę.

Przez południowowschodni kraniec omawianego obszaru przechodzi linia kolejowa relacji Szczecin - Koszalin - Gdańsk. Linia kolejowa o znaczeniu lokalnym, łącząca Darłowo i Sławno została wybudowana w 1878 r., na potrzeby rozwijającej się już wtedy turystyki. Znaczącym źródłem hałasu jest Lądowisko wraz z Lotniskiem Darłowo będące w strukturach 44 Bazy Lotnictwa Morskiego, znajdujące się w zachodniej części gminy, w obrębie Żukowo Morskie, między Dąbkami a miastem Darłowo.

Wpływ na stan powietrza ma również emisja niska. Jej źródłem są lokalne kotłownie i piece węglowe, używane w indywidualnych gospodarstwach domowych. Takie lokalne systemy grzewcze i piece domowe nie posiadają urządzeń ochrony powietrza atmosferycznego. Wielkość emisji z tych źródeł jest trudna do oszacowania i wykazuje zmienność sezonową wynikającą z sezonu grzewczego. Budynki mieszkalne ogrzewane są wyłącznie ze źródeł indywidualnych. Na podstawie przeprowadzonej ankietyzacji mieszkańców blisko 90% budynków wykorzystuje węgiel jako podstawowe źródło ciepła. Zanieczyszczenia z tego rodzaju źródła zawierają znaczne ilości popiołu (ok. 20%), siarki (1-2%) oraz azotu (1%).

Ze względu na małą wysokość emitorów, emisja taka może powodować wyraźne okresowe pogorszenie stanu sanitarnego powietrza na terenach zasiedlonych i w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Jest to szczególnie uciążliwe na terenach o słabych warunkach przewietrzania.

Na stan powietrza udział mają również zanieczyszczenia gazowe i pyłowe przemieszczające się zgodnie z kierunkiem wiatru, które emitowane są do środowiska spoza obszarów Gminy, tj. zanieczyszczenia komunikacyjne i niska emisja oraz zanieczyszczenia przemysłowe z dużych ośrodków przemysłowych.

Tabela 6. Klasy strefy zachodniopomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia w roku 2017

strefa zachodniopomor-	SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5	O ₃
	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A/A1****	A*/D2**

źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie
 „Ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim w roku 2018”
 Szczecin WIOŚ 2018

*według poziomu docelowego **według poziomu celu długoterminowego ***faza I ****faza II

Reasumując, stwierdza się, iż stan czystości powietrza na terenie gminy przedstawia się zadowalająco. Nie występują tu również przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń, stanowiące zagrożenia dla zdrowia ludzi.

Źródłami niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego mającego negatywny wpływ na środowisko są linie przesyłowe energii elektrycznej, stacje elektroenergetyczne, stacje radiowe i telewizyjne, stacje telefonii komórkowej, urządzenia diagnostyczne, niektóre urządzenia przemysłowe. Gmina Darłowo zasilana jest z dwóch transformatorów z Głównego Punktu Zasilania umieszczonego w Mieście Darłowo o napięciu 110/15 kV i mocy 16 MVA. Dostawcą energii dla Gminy Darłowo jest Energa-Operator S.A. Oddział w Koszalinie. Na terenie Gminy Darłowo ENERGA-OPERATOR SA posiada między innymi linie elektroenergetyczne o napięciu 110kV, 15kV i 0,4kV, które są obsługiwane przez Rejon Dystrybucji w Koszalinie.

Dane gestora sieci z okresu 2012-2017 wykazują wzrost długości linii kablowych o napięciu 15kV o ok. 100,84%, a także wzrost długości linii kablowych o napięciu 0,4 kV o 44,82% na terenie Gminy Darłowo w 2017 roku (w porównaniu z rokiem 2012). W przypadku linii napowietrznych również odnotowano wzrost, ale nieznaczny - linii o napięciu 15 kV o ok. 0,91%, oraz o napięciu 0,4 kV o ok. 2,78%.

Świadczy to o korzystnym trendzie rozbudowy sieci energetycznych na obszarze gminy Darłowo. Z uwagi na potencjalną awaryjność energetycznych sieci napowietrznych, wskazana jest ich stopniowa modernizacja, a także zastępowanie ich energetycznymi liniami kablowymi. Obecnie istniejąca infrastruktura energetyczna, zlokalizowana na terenie Gminy, pokrywa bieżące zapotrzebowanie na energię elektryczną zadeklarowane przez mieszkańców.

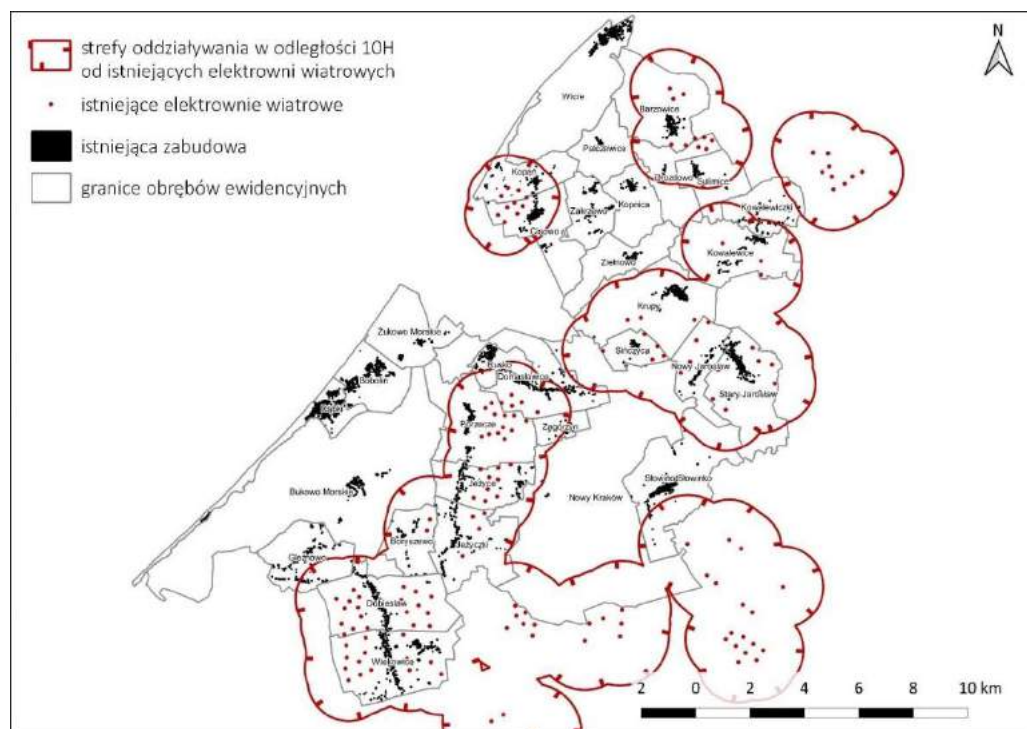
Przewidzenie zmian zapotrzebowania na energię elektryczną na terenie gminy Darłowo aktualnie nie jest możliwe, z uwagi na zależność tych zmian od dynamiki rozwoju sektora gospodarki komunalnej, sektora przemysłowego i sektora usług turystyki.

W celu umożliwienia właściwego użytkowania terenu oraz zapewnienia warunków bezpieczeństwa, stosownie do odrębnych przepisów ustalono strefy techniczne wzdłuż tych linii. Linia napowietrzna 15 kV posiada pasy ochronne o szerokości 15 m (po 7,5m od osi linii). Ponadto, szerokości tych pasów mogą ulec zmianom, w wyniku wytycznych i decyzji zarządów sieci elektroenergetycznych.

Stacje telefonii komórkowej są obecnie najbardziej rozpowszechnionym rodzajem obiektów radiokomunikacyjnych. W otoczeniu typowych stacji bazowych telefonii komórkowych pola elektromagnetyczne o wartościach wyższych od dopuszczalnych występują nie dalej niż kilkadziesiąt metrów od samych anten i na wysokości ich zainstalowania.

Energia odnawialna

W granicach Gminy zlokalizowanych jest obecnie 112 elektrowni wiatrowych.

Rysunek 28. Istniejące elektrownie wiatrowe w granicach gminy Darłowo [źródło: opracowanie Fabryka Przestrzeni 2021 r.]

Najwięcej elektrowni wiatrowych zlokalizowanych jest w obrębach Dobiesław (20 EW), Wiekowice (14 EW) oraz Porzecze (13 EW). Farmą wiatrową o największej liczbie elektrowni wiatrowych jest Farma Porzecze, obejmująca 16 turbin. Wysokości elektrowni wiatrowych w Gminie mieszczą się w przedziale od 120 do 185 m.

Tabela 7. Wykaz istniejących elektrowni wiatrowych na terenie gminy Darłowo

Nazwa farmy wiatrowej	Obręb	Nr działki ewid.	Wysokość wieży [m]	Średnica wirnika [m]
Farma Barzowice-Drozdowo	Barzowice	8/1	100,0	90,0
Farma Barzowice-Drozdowo	Barzowice	9	100,0	90,0
Farma Barzowice-Drozdowo	Barzowice	63/4	100,0	90,0
Farma Barzowice-Drozdowo	Barzowice	63/5	100,0	90,0
Farma Barzowice-Drozdowo	Barzowice	74/2	105,0	90,0
Farma Barzowice-Drozdowo	Drozdowo	7/10	105,0	90,0
Farma Barzowice-Drozdowo	Drozdowo	7/16	105,0	90,0
Farma Barzowice-Drozdowo	Drozdowo	7/17	105,0	90,0
Farma Barzowice-Drozdowo	Drozdowo	7/18	105,0	90,0
Farma Kopań-Cisowo	Cisowo	547/4	80,0	80,0
Farma Kopań-Cisowo	Cisowo	523/2	80,0	80,0
Farma Kopań-Cisowo	Cisowo	531/1	80,0	80,0
Farma Kopań-Cisowo	Cisowo	543/1	80,0	80,0
Farma Kopań-Cisowo	Cisowo	551	80,0	80,0
Farma Kopań-Cisowo	Cisowo	561/1	80,0	80,0
Farma Kopań-Cisowo	Cisowo	5/2	80,0	80,0
Farma Kopań-Cisowo	Kopań	151/1	80,0	80,0
Farma Kopań-Cisowo	Kopań	153/1	80,0	80,0
Farma Kopań-Cisowo	Kopań	174/2	80,0	80,0
Farma Wiatrowa Barzowice	Barzowice	14	100,0-105,0	80,0
Farma Wiatrowa Boryszewo	Wiekowice	530/1	98,5	103,0
Farma Wiatrowa Boryszewo	Wiekowice	524/5	98,5	103,0
Farma Wiatrowa Boryszewo	Wiekowice	426/1	98,5	103,0

Farma Wiatrowa Boryszewo	Wiekowice	412/1	98,5	103,0
Farma Wiatrowa Boryszewo	Wiekowice	602	98,5	103,0
Farma Wiatrowa Boryszewo	Dobiesław	398/6	98,5	103,0
Farma Wiatrowa Boryszewo	Dobiesław	397/2	98,5	103,0
Farma Wiatrowa Boryszewo	Dobiesław	342/1	98,5	103,0
Farma Wiatrowa Boryszewo	Dobiesław	388/5	98,5	103,0
Farma Wiatrowa Boryszewo	Dobiesław	328/1	98,5	103,0
Farma Wiatrowa Boryszewo	Dobiesław	373/1	98,5	103,0
Farma Wiatrowa Boryszewo	Dobiesław	318/2	98,5	103,0
Farma Wiatrowa Dobiesław	Dobiesław	8/20	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Dobiesław	Dobiesław	8/18	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Dobiesław	Dobiesław	9/9	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Dobiesław	Dobiesław	35/37	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Dobiesław	Dobiesław	111/2	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Dobiesław	Porzecze	118/4	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Dobiesław	Porzecze	94/2	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Dobiesław	Porzecze	60/2	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Dobiesław	Porzecze	2/2	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Dobiesław	Porzecze	325/2	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Dobiesław	Porzecze	51/2	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Gorzyca-Wiekowo	Jeżyczki	165/2	do 125,0	do 120,0
Farma Wiatrowa Gorzyca-Wiekowo	Dobiesław	427/3	do 125,0	do 120,0
Farma Wiatrowa Gorzyca-Wiekowo	Dobiesław	410/2	do 125,0	do 120,0

Farma Wiatrowa Go-rzyca-Wiekowo	Boryszewo	134/1	do 125,0	do 120,0
Farma Wiatrowa Go-rzyca-Wiekowo	Boryszewo	139/1	do 125,0	do 120,0
Farma Wiatrowa Jeżyce	Jeżyczki	136/2	85,0	100,0
Farma Wiatrowa Jeżyce	Jeżyczki	108/2	85,0	100,0
Farma Wiatrowa Jeżyce	Jeżyczki	89/2	85,0	100,0
Farma Wiatrowa Jeżyce	Jeżyce	401/2	85,0	100,0
Farma Wiatrowa Jeżyce	Jeżyce	415/2	85,0	100,0
Farma Wiatrowa Jeżyce	Jeżyce	434/2	85,0	100,0
Farma Wiatrowa Jeżyce	Jeżyce	363/2	85,0	100,0
Farma Wiatrowa Jeżyce	Jeżyce	435/2	85,0	100,0
Farma Wiatrowa Jeżyce	Jeżyce	178/2	85,0	100,0
Farma Wiatrowa Jeżyce	Jeżyce	183/2	85,0	100,0
Farma Wiatrowa Jeżyce	Jeżyce	191/2	85,0	100,0
Farma Wiatrowa Nowy Jarosław	Sińczycza	9/1	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Nowy Jarosław	Sińczycza	30/2	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Nowy Jarosław	Sińczycza	144/2	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Nowy Jarosław	Sińczycza	148/1	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Nowy Jarosław	Sińczycza	133/1	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Nowy Jarosław	Krupy	344/1	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Nowy Jarosław	Nowy Jarosław	72/2	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Nowy Jarosław	Nowy Jarosław	24/4	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Nowy Jarosław	Nowy Jarosław	202/12	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Nowy Jarosław	Nowy Jarosław	207/3	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Stary Jarosław	Stary Jarosław	207/2	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Stary Jarosław	Stary Jarosław	271/4	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Stary Jarosław	Stary Jarosław	188/1	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Stary Jarosław	Stary Jarosław	274/1	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Stary Jarosław	Stary Jarosław	467/1	100,0	100,0

Farma Wiatrowa Stary Jarosław	Stary Jarosław	316/1	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Stary Jarosław	Stary Jarosław	330/1	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Stary Jarosław	Stary Jarosław	374/1	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Stary Jarosław	Stary Jarosław	448/1	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Wiekowice	Wiekowice	189/2	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Wiekowice	Wiekowice	176/2	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Wiekowice	Wiekowice	601	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Wiekowice	Wiekowice	138/2	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Wiekowice	Wiekowice	126/4	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Wiekowice	Wiekowice	101/4	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Wiekowice	Wiekowice	97/2	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Wiekowice	Wiekowice	156/1	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Wiekowice	Dobiesław	3/3	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Wiekowice	Dobiesław	1/10	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Wiekowice III	Wiekowice	124/1	100,0	100,0
Farma Wiatrowa Krupy	Sińczycza	99/1	98,5	103,0
Farma Wiatrowa Krupy	Krupy	382/1	98,5	103,0
Farma Wiatrowa Krupy	Krupy	388/1	98,5	103,0
Farma Wiatrowa Krupy	Krupy	402/1	98,5	103,0
Farma Wiatrowa Krupy	Kowalewice	55/4	98,5	103,0
Farma Wiatrowa Krupy	Kowalewice	169/1	98,5	103,0
Farma Wiatrowa Krupy	Kowalewice	175/1	98,5	103,0
Park Wiatrowy Porzecze	Jeżyce	230	80,0	82,5
Park Wiatrowy Porzecze	Porzecze	410/1	80,0	82,5
Park Wiatrowy Porzecze	Porzecze	43, 44	80,0	82,5
Park Wiatrowy Porzecze	Porzecze	54/1	80,0	82,5
Park Wiatrowy Porzecze	Porzecze	119/1	80,0	82,5
Park Wiatrowy Porzecze	Porzecze	125/3	80,0	82,5
Park Wiatrowy Porzecze	Porzecze	136/1	80,0	82,5
Park Wiatrowy Porzecze	Porzecze	142/1	80,0	82,5

Park Wiatrowy Porzecze	Domasławice	374/1	80,0	82,5
Park Wiatrowy Porzecze	Domasławice	401/1	80,0	82,5
Park Wiatrowy Porzecze	Domasławice	409/1	80,0	82,5
Park Wiatrowy Porzecze	Domasławice	435/1	80,0	82,5
Park Wiatrowy Porzecze	Dobiesław	35/42	80,0	82,5
Park Wiatrowy Porzecze	Dobiesław	54/5, 54/6	80,0	82,5
Park Wiatrowy Porzecze	Dobiesław	54/11	80,0	82,5
Park Wiatrowy Porzecze	Dobiesław	55, 56	80,0	82,5

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Darłowo

Liczba i rozmieszczenie elektrowni wiatrowych na obszarze Gminy wpływa w istotny sposób na strukturę funkcjonalno-przestrzenną Gminy, a w szczególności na możliwości rozwoju terenów przewidzianych pod budownictwo mieszkaniowe. W obowiązujących dokumentach planistycznych przewidziano strefy buforowe wokół elektrowni wiatrowych wynoszące 400m. Strefy te związane są z oddziaływaniem akustycznym pracujących elektrowni wiatrowych. W ich granicach nie ma możliwości lokalizacji budynków mieszkalnych.

Biorąc jednak pod uwagę, że elektrownie wiatrowe zlokalizowane są na gruntach rolnych, często w większej odległości od zabudowań niż ustalone 400m to wyprowadzenie opisanych restrykcji nie stanowiło istotnego ograniczenia dla rozwoju Gminy. Sytuacja skomplikowała się po wejściu w życie ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 724). Ustawa ta, niezależnie od ustaleń dokumentów planistycznych, wprowadziła ogólnie normy dotyczące minimalnych odległości pomiędzy elektrowniami wiatrowymi oraz budynkami mieszkalnymi i budynkami o funkcji mieszanej, w skład których wchodzi funkcja mieszkaniowa. Na mocy wskazanych wyżej przepisów strefa buforowa związana z ograniczeniami w zabudowie i zagospodarowaniu terenów wokół elektrowni wiatrowych zwiększyła się ponad 3-krotnie. Ustawodawca uzależnił wielkość tej strefy od wysokości elektrowni wiatrowych, wprowadzając zasadę $10 \times H$, co oznacza, że zakazuje się lokalizacji elektrowni wiatrowych i zabudowy mieszkaniowej w odległości mniejszej niż 10-krotność wysokości istniejącej lub planowanej elektrowni wiatrowej, mierzonej w sposób określony w ustawie o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. Zasięg nowych stref oddziaływania wyznaczonych zgodnie ze wspomnianą zasadą $10 \times H$ pokazany jest na 28. Łącznie na obszar Gminy Darłowo oddziałuje 126 elektrowni wiatrowych (w tym 4 elektrownie wiatrowe zlokalizowane poza granicami Gminy). Wspomniane strefy oddziaływania obejmują swym zasięgiem ok. 50% powierzchni Gminy, w tym całe miejscowości.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami żaden nowy budynek mieszkalny oraz budynek o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa nie może powstać w odległości mniejszej niż 10-krotność całkowitej wysokości istniejącej i planowanej elektrowni

wiatrowej. Od powyższej zasady ustawodawca przewidział wyjątki. W strefie oddziaływania elektrowni wiatrowych jest możliwość wybudowania budynku mieszkalnego i budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa jeżeli:

- dana nieruchomość jest objęta miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, który przeznaczają dany teren pod lokalizację zabudowy mieszkaniowej lub dopuszcza jej lokalizację
- na daną nieruchomość została wydana decyzja o warunkach zabudowy na budowę budynku mieszkalnego lub budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa.

Dodatkowo, zgodnie z przepisami przejściowymi zawartymi w par. 15 ust. 8 „o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych”:

„w ciągu 72 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy dopuszcza się uchwalanie planów miejscowych przewidujących lokalizację budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, na podstawie przepisów dotychczasowych”.

Oznacza to, że gminy mają czas do 15 lipca 2022 roku na uchwalanie MPZP przewidujących możliwość lokalizacji zabudowy mieszkaniowej na terenach znajdujących się w strefach oddziaływania elektrowni wiatrowych, wyznaczonych zgodnie z zasadą 10xH, bez konieczności uwzględniania tej zasady. Na podstawie tak uchwalonych planów będzie możliwość uzyskania w przyszłości (również po 16 lipca 2022 roku) pozwolenia na budowę dla budynku mieszkalnego i budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa. Celem niniejszego opracowania jest wskazanie, które tereny powinny zostać objęte takimi planami. Gmina Darłowo jest pokryta obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego w 100%. Na większości obszaru Gminy obowiązuje jednak miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządzony w 2005r., którego ustalenia na wielu terenach odbiegają od potrzeb rozwojowych. W związku z tym w 2017 roku władze Gminy przystąpiły do sporządzania zmiany tego planu na 16 wytypowanych obszarach, dla których w dotychczas obowiązującym studium przewidziano rozwój terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe. Prace nad tymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego zakończyły się w 2019 roku. W ten sposób Gmina skorzystała z przepisów przejściowych przewidzianych przez ustawodawcę. Kolejnym podjętym krokiem było rozpoczęcie prac nad całkowitą aktualizacją studium, w celu dostosowania struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy do aktualnych potrzeb i możliwości w zakresie rozwoju poszczególnych terenów funkcjonalnych.

Omawiane przepisy zahamowały całkowicie rozwój energetyki wiatrowej w Polsce, co w przypadku gminy Darłowo nie ma aż tak dużego znaczenia, ponieważ obszar Gminy został już intensywnie wykorzystany pod ten rodzaj inwestycji. Możliwości rozwoju energetyki wiatrowej uwarunkowane są również ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 610) oraz ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1333 z późn. zm.).

3.7. ZASOBY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

W granicach gminy Darłowo występuje siedemnaście obiektów wpisanych do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego oraz 429 obiektów i obszarów ujętych w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków. Gminna Ewidencja Zabytków gminy Darłowo została przyjęta zarządzeniem nr KW.0050.122.2018. Wójta Gminy Darłowo z dnia 25 października 2018 roku w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Darłowo, zmienionym zarządzeniem nr KW.0050.130.2019. Wójta Gminy Darłowo z dnia 10 października 2019 roku. W Gminnej Ewidencji Zabytków zostało ujętych łącznie 732 obiektów.

Ponadto, na terenie gminy ustanowiono na mocy ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Darłowo, uchwalonego uchwałą nr XXII/282/2005 Rady Gminy Darłowo z dnia 30 czerwca 2005 r. strefy ochrony konserwatorskiej „A” i „B”, strefę ochrony krajobrazu kulturowego „K” oraz strefę ochrony ekspozycji „E”.

Strefa „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej obejmuje obszary historycznie zachowanej zabudowy, stanowiące przeważnie centralne części następujących wsi: Barzowice, Palczewice, Sulimice, Kopnica, Kopań, Cisowo, Kowalewice, Krupy, Sińczycza, Stary Jarosław, Słowino, Słowinko, Boryszewo, Porzecze. Ponadto, obejmuje również teren cmentarza w Domasławicach, kościoły wraz z terenami przykościelnymi w Dobiesławiu i Jeżycach, leśniczówki w obrębie Nowy Kraków oraz teren stacji kolejowej wraz z fabryką płatków ziemniaczanych w Wiekowicach.

Strefa „B” ochrony konserwatorskiej obejmuje historyczne układy następujących miejscowości: Żukowo Morskie, Bobolin, Rusko, Domasławice, Nowy Jarosław, Słowino, Słowinko, Jeżyce, Jeżyczki, Gleźnowo, Dobiesław, Wiekowice.

Strefę „K” ochrony krajobrazu kulturowego wyznaczono dla cmentarzy w Kowalewicach, Krupach, Słowinie, Pęciszewku i Dobiesławiu, a także dla zespołu folwarcznego w Drozdowie.

Strefą „E” ochrony ekspozycji, objęto ekspozycje na następujące miejscowości: Barzowice, Drozdowo, Palczowice, Kowalewice Zielnowo, Zakrzewo, Cisowo, a także ekspozycje z dwóch kierunków na wieś Sulimice oraz Kopnica.

Obszar gminy Darłowo jest dobrze rozpoznany pod względem archeologicznym, a przy tym jest bogaty w liczne stanowiska. Tereny należące do dzisiejszej gminy Darłowo przez wieki stanowiły część Ziemi Sławieńskiej. Na terenie gminy Darłowo zarejestrowano stanowiska archeologiczne od epoki kamienia do średniowiecza, w tym 5 w strefie WI - pełnej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej, z czego 4 wpisane do rejestru zabytków. Na rysunku studium oznaczono 479 stanowisk archeologicznych, wraz ze strefami ochronnymi.

Pełną ochroną konserwatorską objęto:

- Dąbki - osada (AZP 11-22/1) - rejestr zabytków nr: 886/20.01.1975;
- Dąbki - osada/grodzisko (AZP 11-22/2);

- Kopań - grodzisko, ślad osadniczy (AZP 9-23/1) - rejestr zabytków nr: 725/25.06.1969;
- Kopań - osada (AZP 9-23/1) - rejestr zabytków nr: 725/25.06.1969;
- Porzecze - osada (AZP 10-23/86) - rejestr zabytków nr: 761/6.08.1968.

Prace ziemne w obrębie stanowisk archeologicznych, winny być poprzedzone archeologicznymi badaniami ratowniczymi. Wszelkie prace ziemne w obrębie stanowisk archeologicznych powinny mieć zapewniony nadzór archeologiczny uzgodniony z Dolnośląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

3.8. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Bliskość miasta Darłowo powoduje zagrożenie dużą presją inwestycyjną i urbanizacyjną. Tereny otwarte wobec niewystarczająco rozwiniętego systemu komunikacyjnego, transportowego czy infrastrukturalnego poddawane obciążeniom skutkują niedostosowanym i dynamicznym przeobrażeniami w przestrzeni gminy.

Głównymi problemami i zagrożeniami stanu środowiska istotnymi z punktu widzenia projektowanego dokumentu są więc:

- 1) presja urbanizacyjna na środowisko powodowana ekspansją zabudowy na nowych obszarach, której skutkiem są zmiany ukształtowania powierzchni ziemi oraz krajobrazu, a także wiąże się z utratą dotychczasowych funkcji przyrodniczych pełnionych przez dany teren;
- 2) na terenie gminy Darłowo nie funkcjonuje scentralizowany system ciepłowniczy,
- 3) zmiany w sposobie użytkowania i gospodarowania terenów rolniczych, w tym odchodzenie od tradycyjnej, ekstensywnej gospodarki łąkarskiej;
- 4) wzrost ruchu drogowego powodowany wzrostem ruchu turystycznego skutkujący pogorszeniem jakości klimatu akustycznego i zwiększeniem zanieczyszczenia powietrza oraz pogorszeniem warunków życia ludzi;
- 5) zanieczyszczenie powietrza mające pochodzenie antropogeniczne, którego źródłem jest głównie transport samochodowy, gospodarstwa domowe, działalność gospodarcza oraz gromadzenie i utylizacja odpadów i ścieków, oddziałujące niekorzystnie na klimat, florę i faunę oraz pogarszający warunki życia mieszkańców;
- 6) promieniowanie niejonizujące, którego źródłem są znajdujące się na terenie opracowania turbiny wiatrowe, stacje bazowe telefonii komórkowych, stacje transformatorowe i linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia.

3.9. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

W przypadku zaniechania realizacji ustaleń projektu studium, środowisko omawianego terenu, w zakresie wielu geokomponentów pozostanie niezmienione w stosunku do stanu

istniejącego - w zakresie szaty roślinnej oraz fauny, wód powierzchniowych i podziemnych. Przekształceniom nie uległyby takie komponenty jak krajobraz, gleby, szata roślinna.

Ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy dają konkretne wskazania do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wskazanie szczegółowych ustaleń dotyczących parametrów i wskaźników zabudowy w warunkach udziału społeczeństwa. Oznacza to, że zarówno organy nadzorujące jak i osoby fizyczne mogą zapoznać się z jego treścią i wnieść uwagi. Również procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko pozwala wypracować optymalne zagospodarowanie. Z tego punktu widzenia, teren o szczególnej presji inwestycyjnej powinien zostać poddany szczegółowej analizie warunków zagospodarowania.

W przypadku pozostawienia dotychczasowego użytkowania i zaniechania aktualizacji kierunków polityki przestrzennej gminy, będą obowiązywać ustalenia obecnego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, które nie uwzględniają aktualnego stanu i wiedzy o środowisku.

Studium gminy jako dokument strategiczny podlega konsultacjom społecznym, w związku z czym zapobiega konfliktom przestrzennym. Gwarantuje to rozwój gminy oparty na jawnej i akceptowanej polityce rozwoju gminy. Rozwój terenów działalności górniczej to zawsze kierunki konfliktogenne. Powstanie tych inwestycji powinno być poprzedzone dyskusją nad kierunkiem polityki przestrzennej gminy.

W przypadku zaniechania realizacji ustaleń projektu studium, środowisko omawianego terenu, w zakresie wielu geokomponentów pozostanie niezmienione w stosunku do stanu istniejącego, natomiast nieujawnione byłyby udokumentowane w ostatnim czasie złoża.

4. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, ratyfikowane przez Polskę, m.in.:

A. Konwencja Berneńska- Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych, zawarta w Bernie w 1979r., zobowiązująca poszczególne państwa do ochrony siedlisk dzikiej fauny na swoim terytorium, zwłaszcza gatunków ginących i zagrożonych, migrujących i endemicznych. Gatunki te zostały wymienione w załącznikach. Ponadto określono ściśle zakazane sposoby i środki odłowu dzikich zwierząt. Państwa, które ratyfikowały Konwencję zgadzają się na ochronę siedlisk tych gatunków w swoich planach i polityce rozwoju oraz na zwrócenie szczególnej uwagi na obszary, które są ważne dla gatunków wędrownych podanych w załącznikach

do tej Konwencji. Na terenie opracowania występują zwierzęta umieszczone w II załączniku do tej Konwencji jako ściśle chronione.

- B. Konwencja o różnorodności biologicznej podpisana w Rio de Janeiro w 1992 r.
- C. Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo),
- D. Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- E. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro - 1992 r.,
- F. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto - 1997 r. wraz Protokołem.,
- G. Konwencja Bońska - Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, zawarta w Bonn w 1979r., zobowiązująca do ochrony i w miarę możliwości odtworzenia siedlisk gatunków wędrownych, zapobiegania, usuwania, rekompensowania lub zmniejszania skutków uniemożliwiających lub pogarszających wędrówkę gatunków
- H. Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000r.

Ramy działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska oparte są o programy. Polska jako członek Unii Europejskiej jest zobowiązany do dostosowania swoich działań do polityki Unii Europejskiej. Cele określone w powyższych dokumentach ustanowionych na szczeblu światowym są zbyt ogólne, aby odnieść się do kierunków zagospodarowania przestrzennego określanych dla polskiej gminy. Stąd odniesiono się do obecnie obowiązującego [7 Programu Działań Wspólnoty Europejskiej](#) w dziedzinie Środowiska przyjętego decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1386/2013/UE w sprawie ogólnego unijnego programu działań do 2020 r. pod nazwą: „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety” (Dz. Urz. L347 z 28.12.2013 r.). Decyzja zobowiązuje instytucje Unii i państwa członkowskie do podejmowania działań służących osiągnięciu celów priorytetowych Siódmego Programu, który stanowi załącznik aktu, a wszelkie organy publiczne do współpracy z przedsiębiorstwami, partnerami społecznymi, społeczeństwem europejskim i obywatelami w realizacji programu.

Cele priorytetowe Siódmego Programu to:

- ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii,
- przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną,
- ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem presjami i zagrożeniami dla zdrowia, i dobrostanu,
- maksymalizacja korzyści z prawodawstwa środowiskowego, doskonalenie wiedzy i bazy dowodowej w zakresie środowiska i ochrony klimatu,
- zabezpieczenie inwestycji ekologicznych i wspieranie zrównoważonych miast,
- lepsze uwzględnianie w działaniach bardziej spójnej polityki środowiskowej i efektywne podejmowanie wyzwań międzynarodowych, dotyczących środowiska i klimatu.

Projekt dokumentu uwzględnia powyższe cele poprzez wprowadzenie zapisów dotyczących przestrzegania zakazów ustanowionych na obszarach objętych ochroną prawną.

Postanowienia dokumentów ustanowionych na szczeblu krajowym:

1. *„Polska 2030 - Trzecia fala nowoczesności” długookresowa strategia rozwoju kraju*

Priorytet dla Polski przyjęty w związku ze Strategią „Europa 2030”

„Wzrost efektywności energetycznej, wykorzystanie OZE, redukcja emisji CO₂”

Cel 7 - Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska

Projekt studium realizuje poniższe kierunki interwencji:

Kierunek interwencji - Zwiększenie poziomu ochrony środowiska przez następujące działania: ochrona czystości wód - redukcja zanieczyszczeń i związków biogennych (azot, fosfor) odprowadzanych do wód oraz sanitacja wsi; wprowadzenie monitorowania i ochrony różnorodności biologicznej i przeciwdziałanie fragmentacji ekosystemów; ustanowienie narzędzi finansowania różnorodności biologicznej (w tym podnoszenie świadomości ekologicznej obywateli); opracowanie i wdrożenie strategicznego planu adaptacji do zmian klimatu; wprowadzenie instrumentów polityki publicznej integrujących działania w poszczególnych sektorach (gospodarki wodnej, rolnictwa, leśnictwa, transportu, zdrowia, budownictwa, gospodarki przestrzennej, gospodarki morskiej, turystyki, energetyki) dla zwiększenia ochrony klimatu.

2. *„Polityka energetyczna Polski do 2030 roku”*

Cele w zakresie ograniczania oddziaływania energetyki na środowisko:

- I. Ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego.
- II. Ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych.
- III. Ograniczenie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych.
- IV. Minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszersze wykorzystanie ich w gospodarce.
- V. Zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnej.

3. *Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowiskowe perspektywa do 2020r.*

Celem głównym strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko jest zapewnienie wysokiej jakości życia obecnych i przyszłych pokoleń z uwzględnieniem ochrony środowiska oraz stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju nowoczesnego sektora energetycznego, zdolnego zapewnić Polsce bezpieczeństwo energetyczne oraz konkurencyjną i efektywną gospodarkę.

4. *Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa na lata 2012-2020*

Głównym celem strategii jest poprawa życia na obszarach wiejskich oraz efektywne wykorzystanie ich zasobów i potencjału, w tym rolnictwa i rybactwa dla zrównoważonego rozwoju.

Strategia obejmuje 5 celów szczegółowych, z których ostatni – piąty stanowi: „5. Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich”.

Priorytety Celu 5:

- ochrona środowiska naturalnego w sektorze rolniczym i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich;
- kształtowanie przestrzeni wiejskiej z uwzględnieniem ochrony krajobrazu i ładu przestrzennego;
- adaptacja rolnictwa i rybactwa do zmian klimatu oraz ich udział w przeciwdziałaniu tym zmianom (mitygacji).

Projekt studium uwzględnia wszystkie cele ustanowione w nadrzędnych dokumentach odnoszące się do rozwoju obszarów wiejskich w oparciu o zasoby endogeniczne oraz wzmacnianie ośrodków wiejskich poprzez zwiększanie atrakcyjności i konkurencyjności. Przedmiotowy dokument został więc oparty o postanowienia wyżej wymienionych dokumentów, ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, krajowym i wspólnotowym.

5. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA, W TYM NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

5.1. OCENA ZGODNOŚCI POSTANOWIEŃ PROJEKTU DOKUMENTU Z AKTAMI PRAWNYMI DOTYCZĄCYMI FORM OCHRONY PRZYRODY

Gmina Darłowo leży w zasięgu form ochrony przyrody, dla których obowiązują akty prawa miejscowego:

- 1) **Obszar Natura 2000 Słowińskie Błoto PLH320016** - nie obowiązuje plan zadań ochronnych;
- 2) **Obszar Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy PLH220038** obowiązuje plan zadań ochronnych podjęty Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy PLH 220038 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2014 r. poz. 2098) oraz Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 14 listopada 2018 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy PLH220038 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2018 r. poz. 5325).

Zgodnie z załącznikiem 4 dot. wskazań do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego należy przestrzegać:

- a) zachowania stref wolnych od zabudowy na odległość 100 m od stanowisk starorzeczy wyznaczonych współrzędnymi geograficznymi: 16°29'32,01"E 54°26'8,37"N (części dz. 193, 194, 195, 196, 335, obręb Zielnowo),

Rysunek 29. Projekt studium (podkład geodezyjny) w części dz. 193, 194, 195, 196, 335, obręb Zielnowo

Rysunek 30. Zgodnie z rys. 2 do niniejszej prognozy, wskazane w projekcie studium tereny wynikają z obowiązującego mpzp (kolorem szarym oznaczono tereny „przeniesione” z obowiązującego mpzp

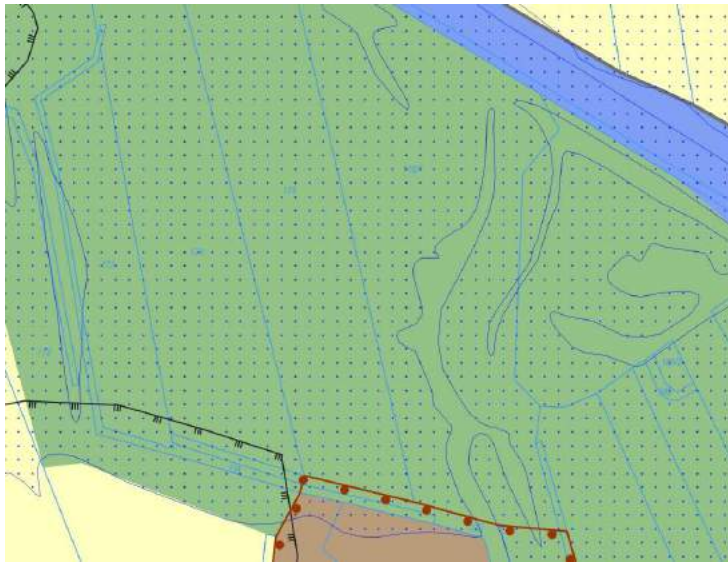

Rysunek 31. Zdjęcie lotnicze w części dz. 193, 194, 195, 196, 335, obręb Zielnowo

- projekt studium przewiduje zabudowę na części terenu, ze względu na przeznaczenie tych terenów w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego; teren ten jest już częściowo przekształcony, co uwiadcniają zdjęcia lotnicze; bezpośrednia bliskość zabudowy spowodowała presję na tą część terenu i utratę wartości ochronnych;

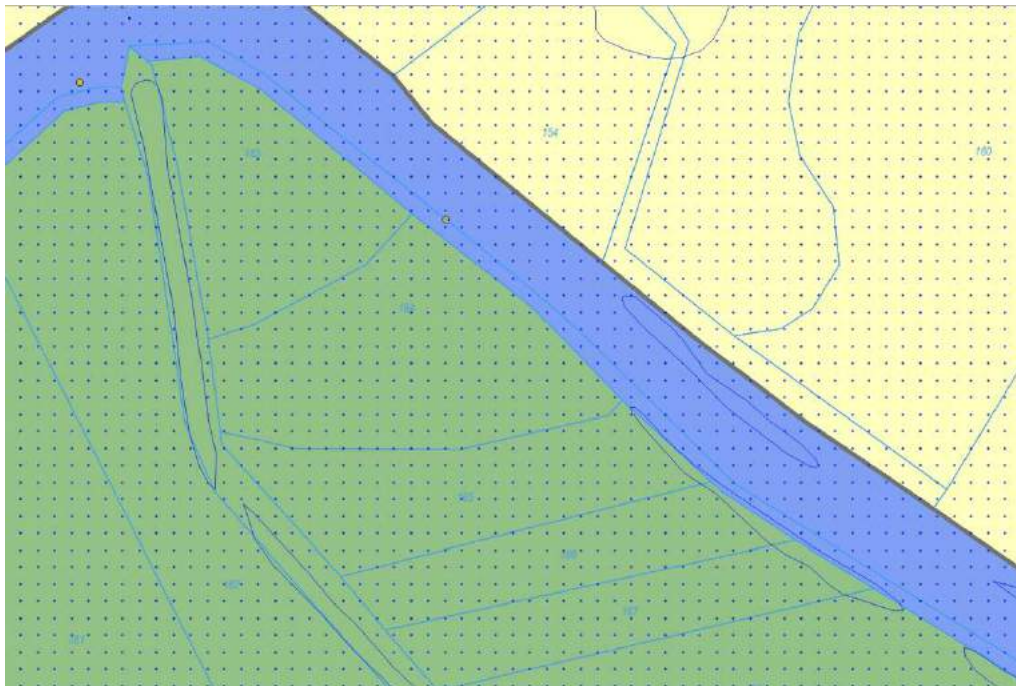
N 54°26'17.20"E 16°29'0.50" (części dz. 172, 174, 175, obręb Zielnowo),

Rysunek 32. Projekt studium (podkład geodezyjny) w części dz. 172, 174, 175, obręb Zielnowo

- projekt studium przewiduje na tym terenie pozostawienie dotychczasowej funkcji wolnej od zabudowy;

16°28'40,11"E 54°26'25,89"N (części dz. 163, 164, 165, obręb Zielnowo),

Rysunek 33. Projekt studium (podkład geodezyjny) w części dz. 163, 164, 165, obręb Zielnowo

- projekt studium przewiduje na tym terenie pozostawienie dotychczasowej funkcji wolnej od zabudowy;

- b) na terenach poza ukształtowanymi układami osadniczymi należy zachować strefy wolne od zabudowy na odległość 100 m od odcinków Wieprzy z siedliskiem 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitans*) - m.in. w strefie 100 m od stanowisk wyznaczonych współrzędnymi geograficznymi: 16°28'30,64"E 54°26'30,36"N (części dz. 328 i 328/3, obręb Zielnowo),

- projekt studium przewiduje na tym terenie pozostawienie dotychczasowej funkcji wolnej od zabudowy w granicach obszaru Natura 2000, na północ od granic obszaru przewiduje natomiast kontynuację zabudowy w kierunku doliny rzecznej; rozwój ten jest związany z istniejącymi gospodarstwami rolnymi, niemniej granice obszaru funkcjonalnego sięgają granic rzeki; studium nie stanowi zmiany przeznaczenia terenu, a jedynie kierunek zmian; doprecyzowanie przebiegu linii zabudowy określa miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego; a należy podkreślić, że ustalenia studium w tym zakresie wynikają z obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

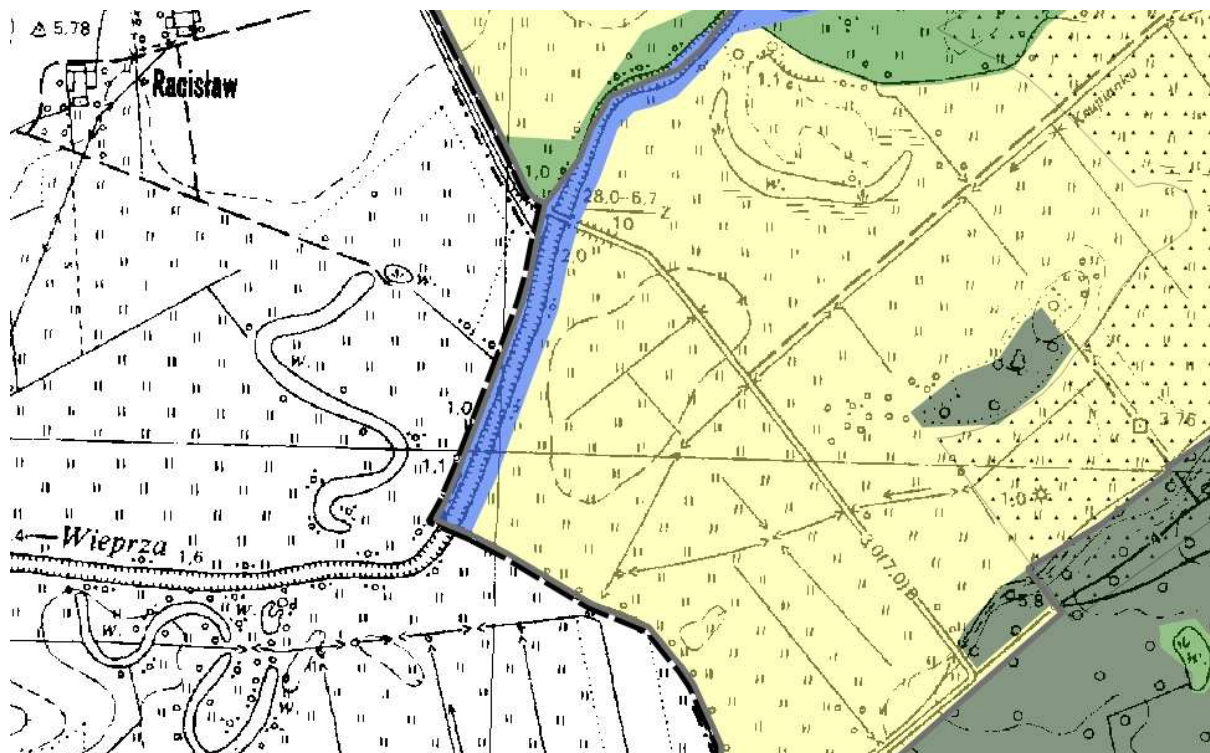

Rysunek 35. Projekt studium (podkład geodezyjny) w części dz. 328 i 328/3, obręb Zielnowo

Rysunek 34. Zgodnie z rys. 2 do niniejszej prognozy, wskazane w projekcie studium tereny wynikają z obowiązującego mpzp (kolorem szarym oznaczono tereny „przeniesione” z obowiązującego mpzp

16°27'9,43"E 54°25'11,17"N (część dz. 1, obręb Zielnowo).

Rysunek 36. Projekt studium (podkład geodezyjny) w rejonie 16°27'9,43"E 54°25'11,17"N

- projekt studium przewiduje na tym terenie pozostawienie dotychczasowej funkcji wolnej od zabudowy;

Nie dotyczy zabudowań związanych z istniejącymi gospodarstwami rolnymi, o ile nie będą negatywnie wpływać na stan wody w rzece,

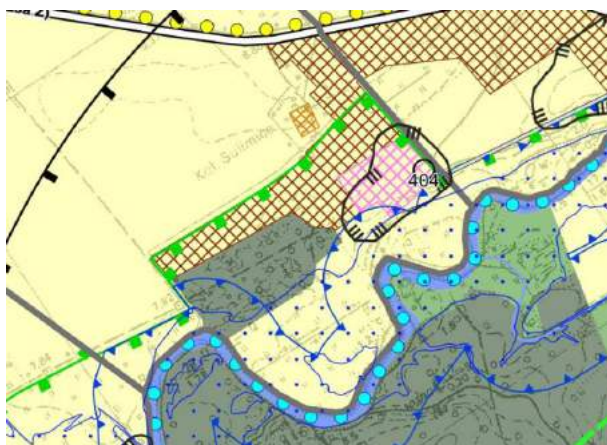
c) uporządkowania gospodarki ściekowej w zlewni rzek/cieków poprzez:

- dążenie do budowy kanalizacji ściekowej, uszczelniania szamb,
- dążenie do wyposażania istniejących budynków w zabudowie rozproszonej w szczelne zbiorniki bezodpływowe do gromadzenia ścieków lub w przydomowe oczyszczalnie ścieków,
- wyposażanie nowych budynków w zabudowie rozproszonej w szczelne zbiorniki bezodpływowe do gromadzenia ścieków lub w przydomowe oczyszczalnie ścieków, w pasie przynajmniej 100 m od brzegów Wieprzy oraz jej dopływów w obszarze Natura 2000. Przydomowe rozsączkowe oczyszczalnie ścieków lokalizować tylko w przypadku przeprowadzenia badania geotechnicznego potwierdzającego przydatność gruntów do rozsączania ścieków i zapewniającego brak ryzyka przedostawania się ścieków do wód powierzchniowych i podziemnych,

- projekt studium postuluje uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej, natomiast egzekwowanie prawa w tym zakresie wykracza poza ustalenia planistyczne studium;

d) nielocalizowania przy Wieprzy oraz jej dopływach w obszarze Natura 2000:

- nowych miejsc parkingowych, biwakowych i innych obiektów turystycznych, mogących wpływać niekorzystnie na stan wód w rzekach,

Rysunek 38. Projekt studium w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy przewiduje obszar usług turystyki (różowy szraf)

Rysunek 37. Zgodnie z rys. 2 do niniejszej prognozy, wskazane w projekcie studium tereny wynikają z obowiązującego mpzp (kolorem szarym oznaczono tereny „przeniesione” z obowiązującego mpzp)

- projekt studium przewiduje powstanie obszaru usług turystyki w granicach obszaru Natura 2000 z dostępem do rzeki Wieprzy na powierzchni 2,86 ha; w ramach usług turystyki mogą być realizowane domki turystyczne, pola namiotowe i kempingowe i inne; w sąsiedztwie obszaru usług turystyki obowiązujący plan przewiduje obszar sportu i rekreacji w celu utworzenia obsługi terenu usługowego tj. utworzenia wypożyczalni i przechowalni sprzętu sportowego; antropopresja będzie miała tu znaczenie w zachowaniu przedmiotów ochrony Obszaru; ustalenia projektu studium wynikają tu z obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;

- nowej zabudowy brzegów rzek, mogącej wpływać niekorzystnie na stan wód w rzekach,

- projekt studium nie przewiduje zabudowy brzegów rzek;

e) nielocalizowania nowych stawów rybnych, wymagających okresowych zrzutów ścieków poprodukcyjnych do rzeki Wieprzy i jej dopływów oraz jezior w obszarze Natura 2000,

- projekt studium nie przewiduje lokalizowania nowych stawów rybnych;

f) zachowania strefy wolnej od zabudowy na odległość 50 m od brzegów zbiorników, będących siedliskiem występowania traszki grzebieniastej, kumaka nizinnego lub wydry w obszarze Natura 2000, na terenach poza ukształtowanymi układami osadniczymi,

- projekt studium nie przewiduje lokalizowania zabudowy na odległość 50 m od brzegów zbiorników;

g) nielocalizowania na terenie obszaru Natura 2000 nowych budowli piętrzących oraz nieprzebudowywanie istniejących budowli piętrzących (za wyjątkiem budowy

przeplawek), zakładających zwiększenie poziomu piętrzenia ponad dopuszczalną aktualnie rzędną poziomu wody.

- projekt studium nie przewiduje lokalizowania nowych budowli piętrzących;

3) Obszar Natura 2000 Jezioro Bukowo PLH320041

Działania w zakresie ochrony czynnej ekosystemu i zakazy należy realizować zgodnie z ustanowionym planem zadań ochronnych Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Bukowo PLH 320041 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2014 r. poz. 1922) oraz Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 25 maja 2018 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Bukowo PLH 320041 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2018 r. poz. 2603).

Zgodnie z załącznikiem 4 dot. wskazań do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego należy:

- a) dostosować intensywność turystycznego zagospodarowania i form wypoczynku do rzeczywistej chłonności środowiska, która w sezonie wakacyjnym już jest przekroczona,

Rysunek 39. Projekt studium w obrębie Gleźnowo przewiduje rozwój obszarów usług turystyki

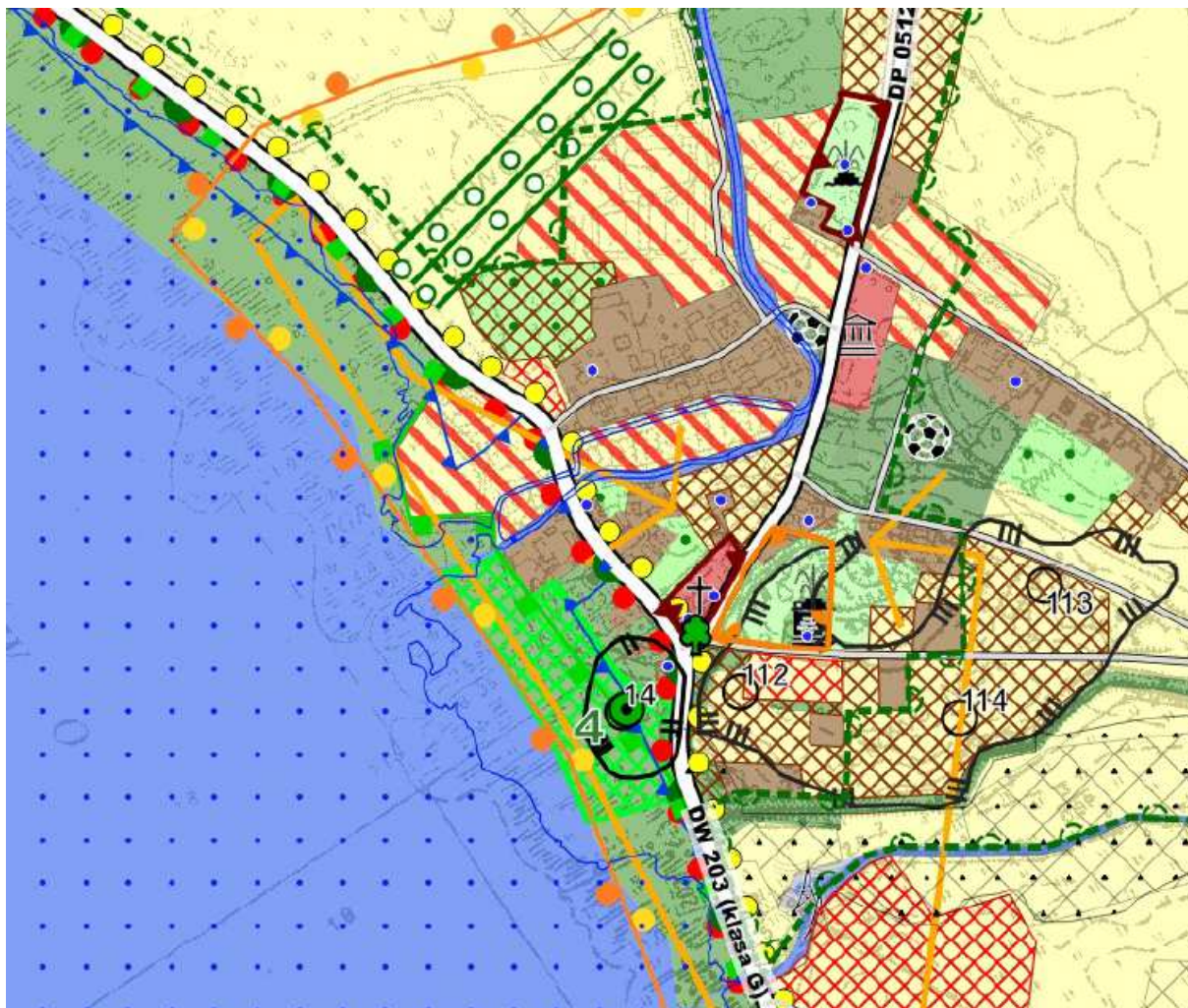
Rysunek 40. Zgodnie z rys. 2 do niniejszej prognozy, wskazane w projekcie studium tereny wynikają z obowiązującego mpzp (kolorem szarym oznaczono tereny „przeniesione” z obowiązującego mpzp)

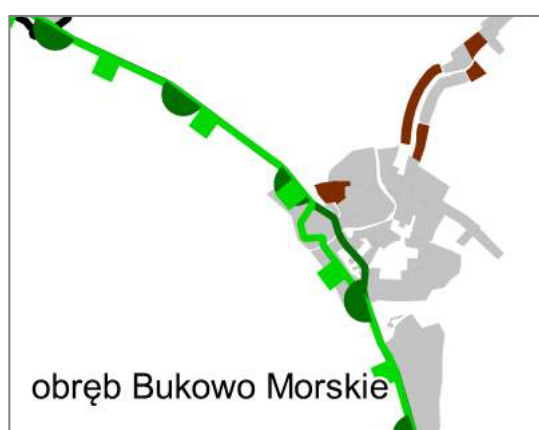
Rysunek 41. Zdjęcie lotnicze terenów na południe od Jeziora Bukowo - obręb Gleźniewo

- obowiązujący plan przewiduje na tym terenie rozwój usług turystycznych na południe od jeziora Bukowo w miejscowości Gleźnowo; powierzchnia obszarów to: 6,91 ha (wąski pas terenu), 3,65 ha i 5,08 ha; przewiduje się tu zabudowę typu domków turystycznych, pól kempingowych i namiotowych, czyli usługi turystyczne o mniejszej intensywności; ustalenia projektu studium wynikają tu z obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;

- b) nie „przebudowywać” środowiska przyrodniczego dla potrzeb rekreacji, w pasie wybrzeża, gdyż niszczy to przyrodę, która decyduje o wartości kuracyjnej miejscowości, zwłaszcza Dąbek, z dopuszczeniem przebudowy istniejących miejsc rekreacji, mającej na celu uporządkowanie infrastruktury i poprawę standardów, umożliwiając tym samym obniżenie negatywnego wpływu na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Jezioro Bukowo,

Rysunek 42. Projekt studium przewiduje rozwój obszaru sportu i rekreacji w Bukowie Morskim w granicach obszaru Natura 2000, co wynika z ustaleń obowiązującego planu

Rysunek 43. Zgodnie z rys. 2 do niniejszej prognozy, wskazane w projekcie studium tereny wynikają z obowiązującego mpzp (kolorem szarym oznaczono tereny „przeniesione” z obowiązującego mpzp)

- projekt studium nie przewiduje zmiany dotychczasowego użytkowania wybrzeża Jeziora Bukowo; od strony miejscowości Dąbki projekt nie przewiduje zasadniczych zmian w stosunku do obecnego użytkowania terenu; na niewielkiej powierzchni w miejscowości Bukowo

Morskie projekt przewiduje obszar sportu i rekreacji na terenie sąsiadującym z zabudową i drogą wojewódzką 203, co wynika z ustaleń obowiązującego na tym terenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gdzie umożliwia się budowę parkingów, zabudowę usług publicznych, a także instalację urządzeń wytwarzających energię z oze; Teren znajduje się poza siedliskami przyrodniczymi oraz stanowiskami chronionych gatunków flory i fauny;

- c) nie lokalizować w obszarze Natura 2000 obiektów budowlanych, w tym tymczasowych i innych urządzeń służących rekreacji na wydmach, z wyłączeniem urządzeń służących zachowaniu czystości (toalety i kosze na śmieci) tylko przy przejściach na plażę,

- projekt studium nie przewiduje możliwości lokalizowania obiektów budowlanych w granicach obszaru Natura 2000 Jezioro Bukowo poza ww. terenem sportu i rekreacji w Bukowie Morskim;

- d) we wsiach Dąbki, Dąbkowice zwiększyć całoroczne miejsca noclegowe poprzez rozwój funkcji sanatoryjnej w istniejących ośrodkach wypoczynkowych, w celu odciążenia sezonu turystycznego w lecie,

- projekt studium nie odnosi się do sposobu użytkowania obiektów noclegowych i ośrodków wypoczynkowych, w projekcie postuluje się rozwój całorocznej obsługi turystów;

- e) rozwój turystyki wodnej wykorzystującej silniki motorowe o mocy do 20 KM ograniczyć tylko do akwenu we wschodniej części jeziora Bukowo,

- poza ustaleniami dokumentów planistycznych;

- f) utrzymać ekstensywny kierunek hodowli ryb na wodach jeziora Bukowo,

- poza ustaleniami dokumentów planistycznych;

- g) wszystkie istniejące i nowo tworzone obiekty budowlane wyposażać w szczelne i atestowane zbiorniki na ścieki lub przyłączyć do kanalizacji,

- powyższe regulują przepisy odrębne;

- h) ewentualną lokalizację marin nad jez. Bukowo ograniczyć do południowowschodniego brzegu.

- projekt studium nie odnosi się do lokalizacji marin

- 4) Obszar Natura 2000 Jezioro Kopań PLH320059 - nie obowiązuje plan zadań ochronnych;
- 5) Obszar Natura 2000 Przybrzeżne wody Bałtyku PLB990002 - nie obowiązuje plan zadań ochronnych;

6) Obszar Chronionego Krajobrazu "Koszaliński Pas Nadmorski"

wyznaczony Uchwałą Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2009 r. Nr 66 poz. 3153 ze zm.). Na podstawie niniejszej Uchwały wprowadza się na terenie Obszaru następujące działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy:

1) w obszarze tym ustala się następujące działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- w zakresie ochrony ekosystemów leśnych - prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej, polegającej na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk,

- poza ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;

- w zakresie ochrony nieleśnych ekosystemów lądowych - dostosowanie zabiegów agrotechnicznych do wymogów zbiorowisk roślinnych i zasiedlających je gatunków fauny, zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości, oczek wodnych oraz sprzyjanie ograniczaniu ich sukcesji,

- postulat częściowo poza ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy; projekt przewiduje zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości, oczek wodnych pozostawiając te tereny w dotychczasowym użytkowaniu;

- w zakresie ochrony ekosystemów wodnych - zachowanie i ochrona zbiorników wodnych wraz w pasem roślinności okalającej, ograniczanie zabudowy na skarpach wysoczyznowych, zapewnianie swobodnej migracji fauny w ciekach wodnych, wdrażanie programów reintrodukcji i restytucji rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt, roślin i grzybów bezpośrednio związanych z ekosystemami wodnymi,

- poza ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;

2) na terenie obszaru chronionego krajobrazu zakazuje się:

- a) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,

Tereny objęte projektem studium położone w granicach OChK to też miejscowości Dąbki, częściowo Gleźnowo, Wicie i Kopań. Poza terenami zabudowanymi to obecnie w większości otwarte i nieprzekształcone grunty orne, w tym łąki, gdzie miejscowo występują zadrzewienia oraz pojedyncze wydzielienia leśne. Z tego względu tereny te mogą stanowić dogodne warunki siedliskowe dla dziko żyjących gatunków zwierząt oraz występowania chronionych gatunków zwierząt, roślin i grzybów. Biorąc pod uwagę powyższe, projekt studium dopuszcza zabudowę na terenach zadrzewionych i otwartych, na których mogą znajdować się dziko

występujące zwierzęta. Na skutek prowadzenia robót budowlanych, czy to przy zabudowie indywidualnej jak mieszkalnictwo, czy w przypadku dróg i innych inwestycji, może dojść do złamania zakazu. Również w glebie znajdują się drobne organizmy: dżdżownice, nicienie, pierwotniaki i inne. Na pewno realizacja inwestycji w jakiś sposób będzie na nie oddziaływać. Jednakże z uwagi na ich liczebność i występowanie w każdym gramie gleby, ciężko byłoby temu zapobiec. Dotyczy to zarówno terenów przeznaczonych pod rozbudowę infrastruktury technicznej jak i zabudowy kubaturowej. Natomiast tereny szczególnie cenne zostały wykluczone w studium z możliwości zabudowy. Tereny, na których przewiduje się zmianę przeznaczenia terenu w stosunku do obecnego zagospodarowania zajmują powierzchnię ok. 260 ha, co stanowi 0,7 % powierzchni Obszaru Chronionego Krajobrazu "Koszaliński Pas Nadmorski". Nie można mówić tu o znaczącym zagrożeniu dziko występujących zwierząt. Ocenia się więc brak negatywnego oddziaływania założeń projektu zmiany planu na dziko występujące zwierzęta ich nory, legowiska i inne schronienia i miejsca rozrodu oraz tarliska, złożoną ikrę w obszarze Obszaru Chronionego Krajobrazu "Koszaliński Pas Nadmorski".

Dodatkowo zaznacza się, że na dalszym etapie realizacji inwestycji, w zakresie dopuszczenia zabudowy na terenach otwartych na których mogą występować miejsca rozrodu, regularnego przebywania dziko występujących zwierząt, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, zgodnie z art. 35 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2017 r. poz. 1332 ze zm.) właściwy organ sprawdza zgodność projektu budowlanego m. in. z wymaganiami ochrony środowiska, do których zaliczyć należy kwestie związane z ochroną gatunkową. Zgodnie z art. 75 ust. 4 ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519 ze zm.), właściwy organ administracji w pozwoleniu na budowę określa szczegółowo zakres obowiązków dot. ochrony środowiska na obszarze prowadzenia prac oraz kompensację przyrodniczą. Z uwagi na awifaunę - wycinkę drzew i krzewów przeprowadza się w okresie jesiennym i zimowym (od 16 października do końca lutego).

- b) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,

Na terenie położonym w granicach OChK istnieje farma wiatrowa. Na terenie sąsiadującym (poza strefą oddziaływania) z miastem Darłowo, w miejscowości Kopań projekt studium przewiduje powstanie obszaru usług turystyki o większej intensywności, przez co należy rozumieć hotele i usługi wysokości do 6 kondygnacji. Zabudowa ta ma korespondować z zamierzeniami miasta Darłowo. Powstanie tego rodzaju usług należy więc traktować jako inwestycje mogącą potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Teren przeznaczony w studium pod intensywniejsze wykorzystanie niż w innych częściach gminy Darłowo wynika z dogodnego połączenia z miastem Darłowo oraz z obserwowanymi już zmianami w zagospodarowaniu terenu. Inwentaryzacja przyrodnicza przeprowadzona w 2010 roku wykazała tu siedliska przyrodnicze. Weryfikacja danych przeprowadzona w 2020

roku nie wykazała na tym terenie obszarów cennych przyrodniczo ani pod względem florystycznym ani faunistycznym. Obecnie nie występują na tym terenie siedliska przyrodnicze. Obserwuje się natomiast dużą presję turystyczną ze względu na bliskość miasta.

Fot. 3. Obręb Kopań - widok w kierunku powstającej zabudowy wysokiej na terenie miasta Darłowo [fot. 2021 r.]

Fot. 4. Prace budowlane w obrębie Kopań na terenach przeznaczonych w projekcie studium pod rozwój zabudowy [fot. 2021 r.]

Fot. 5. Powstająca zabudowa letniskowa na terenach obrębu Kopań przewidzianych w projekcie studium pod rozwój usług turystyki [fot. 2021 r.]

Fot. 6. Zabudowa letniskowa na terenie obrębu Kopań przewidzianych w projekcie studium pod rozwój usług turystyki [fot. 2021 r.]

Fot. 7. Powstająca zabudowa letniskowa na terenach obrębu Kopań przewidzianych w projekcie studium pod rozwój usług turystyki [fot. 2021 r.]

Projekt studium sankcjonuje rzeczywiste zmiany jakie zachodzą w zagospodarowaniu tego terenu, a dopuszczona zabudowa wysoka ma na celu skoncentrowanie usług całorocznych w nawiązaniu do zmian zachodzących na sąsiadującym terenie miasta Darłowo. Powierzchnia obszaru przeznaczonego pod rozwój usług turystyki w obrębie Kopań wynosi ok. 63 ha i będzie stanowić ograniczenie dalszego rozprzestrzeniania się zabudowy letniskowej na tym terenie. Z uwagi na powyższe nie przewiduje się oddziaływania ustaleń projektu studium na przyrodę Obszaru Chronionego Krajobrazu "Koszaliński Pas Nadmorski". Stosuje się przepis art. 24 ustawy o ochronie przyrody.

- c) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,

Obszar Chronionego Krajobrazu "Koszaliński Pas Nadmorski" zajmuje powierzchnię 36 229 ha, z czego na terenie gminy Darłowo obejmuje on teren ok. 7 100 ha. Tereny, na których przewiduje się zmianę przeznaczenia terenu w stosunku do obecnego zagospodarowania zajmują powierzchnię ok. 260 ha (3,7% powierzchni OChK "Koszaliński Pas Nadmorski" na terenie gminy Darłowo i 0,7% powierzchni całego OChK). Przeważająca część gminy położona w OChK to tereny użytkowane w sposób dotychczasowy jak jeziora, plaże, grunty rolne, łąki itd. Wizja w terenie ujawniła niewiele zadrzewień. Zadrzewienia występują w dolinach rzek i nad jeziorem, natomiast na terenach otwartych występują pojedyncze drzewa i zakrzewienia. Zaznacza się, że tereny, które przewidziane są pod zabudowę w niniejszej edycji studium, to w znacznej mierze tereny już budowlane ze względu na obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Fot. 8. Zadrzewienia doliny rzecznej w obrębie Kopań [fot. 2021]

Fot. 9. Niezadrzewione tereny rolne [fot. 2021]

Fot. 10. Tereny rolnicze na terenie farmy wiatrowej w obrębie Kopań [fot. 2021]

Fot. 11. Zadrzewienia przykościelne w miejscowości Cisowo. Na pierwszym planie wierzy wśród pól [fot. 2021 r.]

Skala tego zjawiska (niespełna 0,7% powierzchni chronionej całego OChK) jak i możliwość zastosowania szeregu działań minimalizujących, pozwalają stwierdzić brak negatywnego wpływu projektu zmiany planu na ochronę przyrody Obszaru Chronionego Krajobrazu "Koszaliński Pas Nadmorski".

Zaznacza się, że z uwagi na wartość przyrodniczą drzew i krzewów, remiz śródpolnych, zadrzewień przydrożnych i nadwodnych, należy projektować nowopowstałą zabudowę oraz drogi w taki sposób, by usunąć tylko te drzewa i krzewy, które mogą stanowić na przykład zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi czy ruchu drogowego. Z uwagi na awifaunę - wycinkę drzew i krzewów przeprowadza się w okresie jesiennym i zimowym (od 16 października do końca lutego).

- d) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu,

Projekt studium nie przewiduje wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości itd.

- e) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych,

Podobnie jak w pkt a) i b) przewiduje się na terenie położonym w granicach OChK prace budowlane w kierunku posadowienia zabudowy. Nie będą to prace makroniwelacyjne ani zniekształcające rzeźbę terenu. Projekt studium nie przewiduje też możliwości wydobywania kopalin, które mogłyby trwale zniekształcić rzeźbę. W związku z powyższym nie przewiduje się oddziaływania ustaleń projektu studium na przyrodę Obszaru Chronionego Krajobrazu "Koszaliński Pas Nadmorski".

Fot. 12. Tereny położone w granicach OChK "Koszaliński Pas Nadmorski" charakteryzują się płaskim ukształtowaniem terenu, miejscami lekko falistym. Powyżej teren obrębu Kopań podlegający intensywnemu zagospodarowaniu zabudową letniskową [fot. 2021 r.]

- f) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka,

Projekt zmiany studium przewiduje powstanie nowej zabudowy, nowe drogi oraz inne inwestycje. Realizacja wszystkich tych zamierzeń mimo iż zlokalizowana w bliskości terenów istniejącej i ukształtowanej struktury osadniczej, może wpłynąć na stosunki wodne tego rejonu. Znaczne powierzchnie położone w granicach OChK "Koszaliński Pas Nadmorski" wyznaczone w studium pod obszary podlegające zabudowie (ok 260 ha) mogą wpłynąć na stabilność stosunków wodnych w granicach OChK "Koszaliński Pas Nadmorski". Powstanie zabudowy wiązać się będzie z ubytkiem powierzchni biologicznie czynnej zapewniającej naturalną retencję wód opadowych i roztopowych. Zaznacza się, że projekt studium przewiduje wysoki odsetek powierzchni biologicznie czynnej, a teren zajmowany pod przyszłą zabudowę i infrastrukturę drogową nie stanowi lasów a głównie tereny rolnicze, które nie charakteryzują się wysoką retencją wód. Biorąc pod uwagę powyższe określa się brak negatywnego oddziaływania w zakresie zmiany stosunków wodnych na obszarze OChK "Koszaliński Pas Nadmorski".

- g) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych,

Ustalenia projektu studium nie przewidują likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

- h) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych oraz zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne - z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej,
- i) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od linii brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego.

Ad. Do pkt h) i i)

Projekt studium w zaproponowanym kształcie otwiera drogę dla dalszego doprecyzowania ustaleń i ograniczeń wobec wszystkich terenów na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Oznacza to, że obranie kierunku rozwoju w projekcie studium gminy nie jest równoznaczne ze zmianą przeznaczenia terenu, co jest z kolei przedmiotem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Studium nie określa więc lokalizacji zabudowy, a jedynie rodzaje dopuszczonych przeznaczeń i parametry graniczne do ustaleń w miejscowych planach. Zabudowę czy różnego rodzaju przedsięwzięcia należy więc realizować w taki sposób, by w jak najmniejszym stopniu ingerować w pas 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych.

W odniesieniu do zakazów, o których mowa w ust. 1, obowiązują odstępstwa wskazane w art. 24 ust. 2-3a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Na części obszaru chronionego krajobrazu, stanowiącej grunty rolne, nie wprowadza się zakazu likwidowania zadrzewień śródpolnych obejmujących:

- a) drzewa i krzewy do lat 20 niestanowiące siedlisk przyrodniczych w rozumieniu rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. Nr 77, poz. 510),
- b) drzewa i krzewy stanowiące źródło gradacji szkodliwych owadów.

7) Rezerwat przyrody „Słowińskie Błota”

Dla rezerwatu przyrody „Słowińskie Błota” obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 26 stycznia 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Słowińskie Błota” (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2017 r. poz. 549).

Obowiązujące Zarządzenie nr 24/2009 Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2009 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Słowińskie Błota” (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego 2009 r. Nr 36 poz. 979) wraz ze zmianami wprowadzonymi Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w

Szczecinie z dnia 6 lutego 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego 2017 r. poz. 675) oraz Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 11 lipca 2017r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego 2017 r. poz. 3134), które wprowadza cele ochrony przyrody w rezerwacie oraz wskazania do studium gminy Darłowo:

- a) dla rezerwatu ustala się cel ochrony przyrody: zachowanie kopułowego torfowiska wysokiego typu bałtyckiego z charakterystyczną florą i fauną,
- b) przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu są:
  - zachowanie występujących w rezerwacie wielu cennych oraz chronionych gatunków roślin, w szczególności: rosiczki okrągłolistnej, wiciokrzewu pomorskiego, bagna zwyczajnego, widłaka jałowcowatego, maliny moroszki i torfowców oraz zwierząt, w szczególności: włośchatki, samotnika, dzięcioła czarnego i czeczotki,
  - zachowanie występujących w rezerwacie siedlisk wymagających ochrony w formie wyznaczania obszarów Natura 2000: żywego torfowiska wysokiego (7110), torfowiska wysokiego zniekształconego, lecz zdolnego do regeneracji (7120), kwaśnej buczyny niżowej (9110) oraz borów i brzezin bagiennych (91D0),
  - położenie rezerwatu w Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 na terenie projektowanego specjalnego obszaru ochrony siedlisk (SOO) „Słowińskie Błoto” (PLH320016),
  - powstrzymanie ekspansji sosny i brzozy na obszarze regenerujących się potorfi,
  - położenie rezerwatu z dala od uciążliwych obiektów przemysłowych i dużych aglomeracji oraz brak obecnej antropopresji na kopułę torfowiska.

Projekt zmiany studium nie przewiduje zmiany funkcji czy zagospodarowania innego niż rezerwat przyrody na terenie rezerwatu przyrody Słowińskie Błota. Projekt studium respektuje wszystkie zakazy ustanowione dla rezerwatu przyrody Słowińskie Błota. Ustalenia projektu studium nie wpłyną negatywnie na rezerwat przyrody Słowińskie Błota.

8) Użytek ekologiczny „Bagno”

obowiązuje Uchwała Nr XVI/201/96 Rady Gminy Darłowo z dnia 12 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny bagna. W stosunku do użytku ekologicznego mogą być wprowadzone zakazy z mocy art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody. Projekt zmiany studium nie przewiduje zmiany funkcji czy zagospodarowania innego niż użytek ekologiczny na terenie użytku ekologicznego „Bagno”. Wskazuje się na zgodność ustalonego w projekcie studium zagospodarowania z zakazami obowiązującymi dla tej formy ochrony przyrody.

9) Pomniki Przyrody

Ochrona pomników przyrody odbywa się na podstawie powołujących te obiekty aktów prawa miejscowego.

Projektowany dokument nie wprowadza zmiany w sposobie zagospodarowania terenów znajdujących się w sąsiedztwie pomników przyrody, a w przypadku zmiany sposobu zagospodarowania terenów sąsiadujących z nimi nie wprowadza funkcji, które mogły by mieć negatywny wpływ na ich przyrodę.

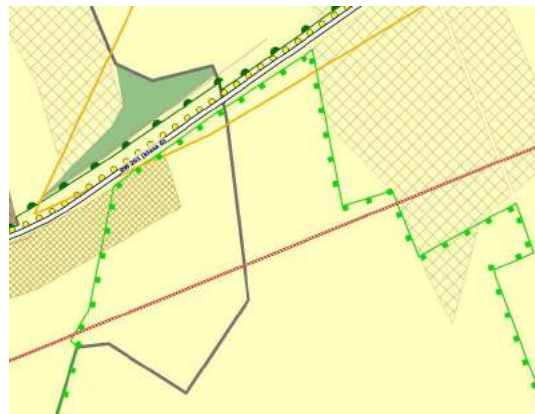
5.2. ODDZIAŁYWANIE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000

~ Cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 ~

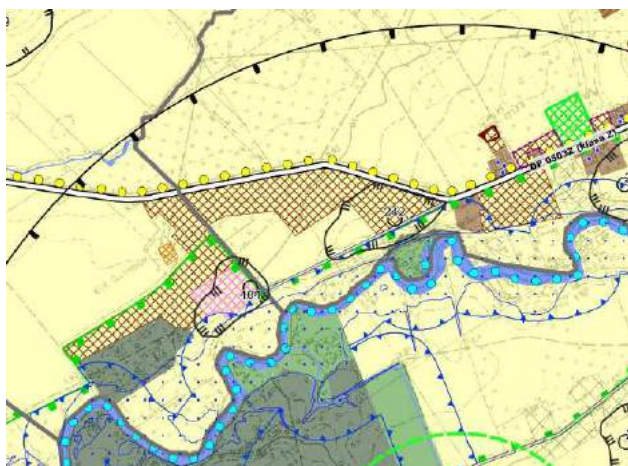
Gmina Darłowo leży w zasięgu pięciu obszarów Natura 2000. Projekt studium wyznacza rozwój terenów o różnej funkcji w granicach tych obszarów, co wyszczególniono poniżej.

Rysunek 44. Zakrzewo Dolne - obszary zabudowy mieszkaniowej (3 ha) oraz zabudowy zagrodowej (0,79 ha, 0,50 ha, 0,31 ha i 0,46 ha) w granicach Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy

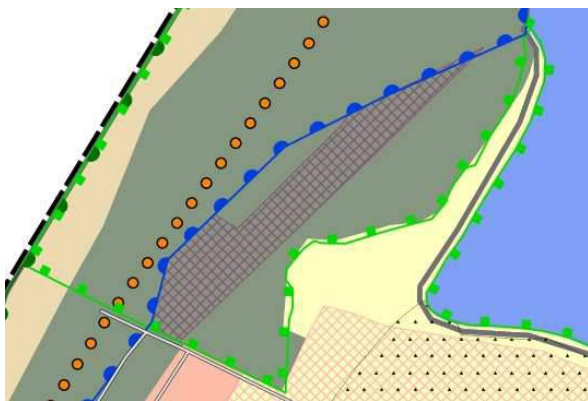
Rysunek 45. Zakrzewo - obszary zabudowy mieszkaniowej (3,38 ha) w granicach Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy

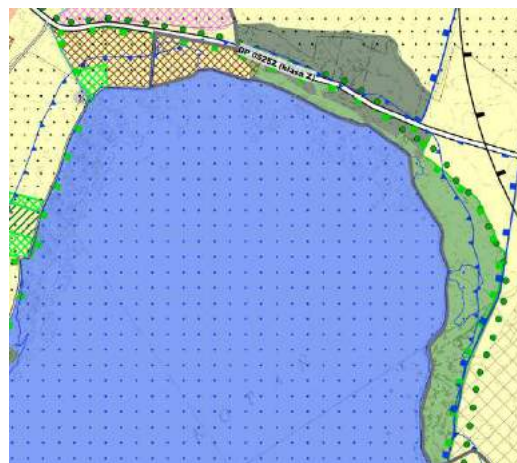
Rysunek 46. Kowalewiczki - obszary zabudowy mieszkaniowej (4,68 ha, 1,10 ha, 2,83 ha,) oraz usług turystycznych (ok. 2 ha) w granicach Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy

Rysunek 47. Kowalewiczki - obszary zabudowy mieszkaniowej (3,24 ha, 1,64 ha, 0,21 ha,) w granicach Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy

Rysunek 48. Kopań - obszary zabudowy usług turystycznych (2,39 ha) w granicach Natura 2000 Jezioro Kopań

Rysunek 49. - Wicie obszary zabudowy mieszkaniowej w granicach Natura 2000 Jezioro Kopań

~ Integralność obszaru Natura 2000 ~

Ocenę oddziaływania ustaleń projektu studium na integralność obszaru przeprowadzono biorąc pod uwagę:

- stopień oddziaływania ustaleń na przedmioty ochrony,
- skalę zmian w stosunku do obecnego użytkowania terenów,
- skalę zmian w stosunku do optymalnego (pożądanego) użytkowania terenu;
- niedużą powierzchnię terenu objętego projektem studium oraz ustalenia tego projektu,
- lokalizacja przedmiotowego obszaru poza głównymi korytarzami ekologicznymi.

Korytarz ekologiczny nie jest formą ochrony przyrody, zgodnie z przepisami ustawy o ochronie przyrody. Jednak jego funkcjonowanie konieczne jest do zachowania ciągłości i integralności sieci Natura 2000. Z dyrektywy siedliskowej nie wynika, aby obowiązek zachowania struktury i funkcji (m.in. ekologicznych) dotyczył samych obszarów Natura 2000. Gdy ich istnienie jest konieczne dla zachowania siedlisk i gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, odpowiednia struktura i funkcje powinny być utrzymane także na obszarach nieobjętych ochroną prawną w ramach sieci N2000, a szczególnie w obrębie korytarzy ekologicznych łączących obszary N2000 (M. Kistowski, M. Pchałek 2009). Z tego względu, niezbędnym jest zapewnienie drożności korytarza ekologicznego celem zachowania spójności sieci Natura 2000.

Ustalenia projektu studium uwzględniają przebieg lokalnych korytarzy ekologicznych (przebieg korytarzy lokalnych został wskazany na rysunku projektu studium). Lokalne korytarze ekologiczne stanowią kluczowy obszar pozwalający na zachowanie spójności obszarów chronionych. Ustalenia studium wykluczają niebezpieczeństwo negatywnego wpływu na integralność obszarów Natura 2000 położonych poza granicami tych terenów.

Na skutek wybranej polityki przestrzennej określonej w projekcie studium, nie przewiduje się powstania negatywnych oddziaływań w zakresie integralności Obszarów Natura 2000. Nie wskazuje się na możliwość negatywnego oddziaływania ustaleń projektu studium na stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, wpływania negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000.

5.3. ODDZIAŁYWANIE NA ŚWIAT ROŚLIN I ZWIERZĄT ORAZ BIORÓŻNORODNOŚĆ

~ Ochrona różnorodności biologicznej, w tym ochrona terenów zieleni ~

Poprzednie rozdziały dotyczące wpływu na świat roślin i zwierząt nie ujmowały wpływu na bioróżnorodność obszaru. Studium gminy jako dokument strategiczny w planowaniu przestrzennym, również w zakresie ochrony przyrody, powinien formułować cele jakie gmina chce osiągnąć. W projekcie czytelne i jasne są zapisy dotyczące rozwoju gospodarczego oraz rozwoju funkcji turystycznej. W zakresie ochrony przyrody, ochrony wartości kulturowych i krajobrazowych sformułowano poszczególne wytyczne. Cele te powinny być realistyczne, rzetelne i wiarygodne.

Jako kontynuację istniejącej zabudowy wsi, osad i przysiółków gminy Darłowo, dokument ustanawia zabudowę mieszkaniową, której rozwój może skutkować wzrostem oddziaływań antropogenicznych na przyrodę. W wyniku zabudowy nowych powierzchni dojdzie do zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej, zniszczenia pokrywy glebowej i zniszczenia roślinności i nastąpi wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza, pogorszenia klimatu akustycznego oraz wzrostu ilości produkowanych odpadów. Jednocześnie w związku ze wzrostem liczby mieszkańców należy spodziewać się zwiększenia penetracji ludzkiej na tereny otwarte, co skutkować będzie wydeptywaniem roślinności, śmieceniem, emisją hałasu oraz płoszeniem zwierząt.

Zmiany wprowadzone w Studium polegające na rozwoju zabudowy prowadzić będą do zmian w krajobrazie. Realizacja dokumentu spowoduje znaczący wzrost powierzchni zabudowanych w krajobrazie kulturowym i spadek powierzchni terenów rolniczych, jednocześnie dojdzie do zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej, zauważalne przekształcenie powierzchni terenu oraz zniszczenie pokrywy glebowej, dojdzie również do zniszczenia roślinności. Z terenów, które zostaną przeznaczone do użytkowania jako zabudowa mieszkaniowa lub usługowa oraz ich sąsiedztwa wycofa się większość gatunków zwierząt i roślin. W związku ze wzrostem zaludnienia nastąpi wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza, pogorszenia klimatu akustycznego oraz wzrostu ilości produkowanych odpadów.

W projekcie studium ustala się zachowanie pasów ochronnych na obszarach przyległych do cieków wodnych w celu dostępu. Pasy ochronne wzdłuż cieków wodnych należy zagospodarować poprzez porost łągowy, łąki lub pastwiska (bez stałego pobytu bydła) z wykluczeniem lub ograniczeniem gruntów ornych. Pas ochronny powinien zostać

wykluczony spod zabudowy kubaturowej. W obszarze dolin projekt studium wpisuje preferowane rolnictwo ekstensywne tzn. z dużym udziałem trwałych użytków zielonych, celem zapewnienia stref buforowych pomiędzy gruntami ornymi a wodami powierzchniowymi w postaci pasa użytków zielonych, co ograniczy spływ z terenów rolnych. Z tego zakresu wymienia się też ochronę zbiorowisk roślinności wodnej i przywodnej; zapewnienie optymalnych warunków zasilania cieków; zakaz grodzenia terenów w odległości mniejszej niż 1,5 m od brzegów cieków i zbiorników wodnych, działania polegające na utworzeniu wzdłuż większych potoków, strefy biologicznej obudowy, przeciwdziałającej spływowi zanieczyszczeń z pól, a także zalecenie: regulację potoków należy prowadzić wyłącznie w oparciu o materiały naturalne.

Na spadek bioróżnorodności terenu może mieć wpływ planowana zabudowa różnorodnej funkcji - mieszkaniowej, usługowej czy związanej z turystyką. Skutkiem bezpośrednim zabudowy będzie utrata bazy pokarmowej wielu gatunków zwierząt. Na terenach dotychczas otwartych, gdzie planuje się zabudowę, z typowych zwierząt krajobrazu rolniczego osiedlą się tu gatunki synantropijne, przystosowane do życia w środowisku przekształconym przez człowieka. Zabudowę można więc kształtować tak, by pozostawić istniejące zadrzewienia, czy okazy drzew.

W zakresie odnawialnych źródeł energii projekt studium dopuszcza lokalizację urządzeń o mocy pow. 100 kW. Na terenach tych instalacje oze mogą być realizowane pod warunkiem, że ponadnormatywna uciążliwość tych instalacji obiektów i urządzeń zamknie się w granicach stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie lub zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu - zawartych w obszarze funkcjonalnym na jakim powstaje.

Na podstawie ustawy o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 610 ze zm.) mikroinstalacje uznaje się za źródło energii, które nie wymaga uzyskania koncesji na zasadach i warunkach określonych w ustawie Prawo energetyczne. Oddziaływanie tych urządzeń jest na tyle niewielkie, iż nie przewiduje się negatywnego wpływu na komponenty środowiska, również w zakresie świata roślin i zwierząt.

Panele słoneczne i ich eksploatacja mogą spowodować bezpośrednią utratę siedlisk. Zaburzenia związane ze straszeniem przebywających tam gatunków ptaków, mogą wystąpić głównie poprzez prace przy budowie parku solarnego i utrzymaniu jego późniejszej działalności. W sposób bezpośredni lokalizacja elektrowni słonecznej może przyczynić się paradoksalnie do powstania alternatywnych miejsc żerowania, np. dla łuszczaków (fragmenty trawiaste i krzewy pomiędzy panelami i sektorami) oraz gniazdowania (panele są zakładane na specjalnych stojakach, które mogą być wykorzystywane przez niektóre gatunki do umieszczania gniazd). Pomimo różnych opinii nie ma naukowych dowodów na istnienie ryzyka śmiertelności dla ptaków związanych z panelami słonecznych ogniw fotowoltaicznych („Wpływ elektrowni słonecznych na środowisko przyrodnicze” prof. dr hab. Piotr Tryjanowskiego „Czysta Energia” - nr 1/2013). „Zwykle w tym kontekście wskazuje się pracę McCrary i współpracowników, informujące o śmierci zwierząt kilku gatunków w USA

w wyniku kolizji z ekranami paneli słonecznych. Jednak przyczyną zderzeń były nie same panele, lecz heliostaty - lustra stosowane do koncentracji energii słonecznej. Obecnie rozwijane technologie nie wykorzystują już tego typu niebezpiecznych, a także energetycznie mało wydajnych rozwiązań”.

Strukturalnie ryzyko porównuje się obecnie do wielu innych wykonanych przez człowieka inwestycji, wykorzystujących płaskie, przeszklone przestrzenie (ekrany akustyczne, szyby wysokich budynków).

Dobrym przykładem projektu parku solarnego jest obiekt Gondorf Kobern w Niemczech, gdzie stworzono nie tylko miejsce atrakcyjne dla ptaków, ale obecnie chroni się go na prawach rezerwatu dla zagrożonych gatunków roślin i zwierząt.

Konstrukcja pod panele fotowoltaiczne oparta jest na fundamentach punktowych. Czyli grunt pod panelami jest wolny od zabudowy. Pomiędzy rzędami paneli znajdują się ścieżki technologiczne, które również nie są utwardzane. Proponowana w projektowanym mpzp powierzchnia biologicznie czynna odnosi się do powierzchni nie przysłoniętej bądź w żaden sposób nie zajętej przez infrastrukturę techniczną. Rzeczywisty współczynnik terenu czynnego biologicznie będzie znacznie wyższy.

Fot. 14. Przykład realizacji farmy fotowoltaicznej o niekorzystnym działaniu dla zwierząt i roślin - siedlisko roślinne zostało zdewastowane i ulega powolnej regeneracji i przekształceniu; ogrodzenie powoduje barierę dla zwierząt; Nienburg (Weser) Niemcy [źródło: <http://westmillsolar.coop/>]

Fot. 13. Farma fotowoltaiczna Westmill Solar Co-operative w Oxfordshire w Anglii jest przykładem dobrze zagospodarowanej przestrzeni, o wysokiej bioróżnorodności i otwartej przestrzeni, pozwalającej na utrzymanie i rozwój lokalnych korytarzy ekologicznych. Największa społeczna farma fotowoltaiczna na świecie [źródło: <http://westmillsolar.coop/>]

Lokalizacja elektrowni słonecznych nie musi powodować negatywnego wpływu na populację ptaków. Nowoczesne technologie pozwalają na znalezienie takich rozwiązań, które zadowolą obie strony – techników i przyrodników. Co więcej, można nawet zauważyć pozytywne aspekty lokalizacji elektrowni słonecznych na awifaunę. Samo wytwarzanie energii w sposób przyjaźniejszy środowisku jest dobre, gdyż nie trzeba eksploatować źródeł nieodnawialnych. Dodatkowo przy sprawnym zarządzaniu taką elektrownią jej zlokalizowanie – zwłaszcza w zubożonym krajobrazie rolniczym – może być korzystne dla ptaków, stanowiąc urozmaicenie krajobrazu. By jednak bilans strat i zysków był dla populacji ptaków jak najlepszy, niezbędne jest przestrzeganie zasad mogących zminimalizować wpływ inwestycji, zwłaszcza tych zajmujących większe obszary krajobrazu. Dodatkową zmienną jest fakt lokalizacji elektrowni na terenie górniczym, silnie przekształconym przez człowieka. Działalność kopalni na tym obszarze jeszcze nie została zakończona, a już dostrzega się zaanektowanie tego obszaru dla przyrody wszędzie tam, gdzie było to już możliwe.

Tereny przeznaczone pod budowę elektrowni fotowoltaicznych położone są poza głównymi korytarzami migracji zwierząt. Należy przypuszczać, że gatunki migracyjne ptaków będą korzystać z przelotu nad przedmiotowym terenem w sposób dotychczasowy, a ich trasy przelotu nie ulegną zmianie. Dla obiektów i urządzeń instalacji fotowoltaicznych powinny być zastosowane powłoki antyrefleksyjne na panelach fotowoltaicznych oraz oznaczenie paneli białymi pasami podziału mającymi na celu eliminację zjawiska imitacji tafli wody lub inne rozwiązania technologiczne zapobiegające efektowi tafli wody.

Dla zminimalizowanie wpływu prac budowlanych i montażowych należy przeprowadzać je poza okresem zimowania, jesiennego poszukiwania kryjówek do zimowania oraz wiosennego poszukiwania miejsc żerowania i rozrodu.

W zakresie migracji małych zwierząt powinny być zastosowane ogrodzenia ze światłem (otworem) nad gruntem.

Roślinność obszaru opracowania, w związku z realizacją szeregu nowych funkcji, których skutkiem będzie powstanie nowej zabudowy związany z tym rozwój infrastruktury komunikacyjnej, będzie narażona na zagrożenia wynikające ze zniszczenia warstwy glebowej na terenach nowo zainwestowanych, a także skażenia gleb i wód w wyniku awarii sprzętu budowlanego. Wpływ samej budowy na tereny sąsiadujące, przy odpowiedniej organizacji robót i przy właściwym zabezpieczeniu adaptowanej roślinności powinien mieć charakter czasowy, a ograniczenie wycinki istniejącej zieleni do niezbędnego minimum w sposób znaczący ograniczy negatywne oddziaływanie fazy budowy w analizowanym zakresie. Realizacja ustaleń dokumentu będzie się wiązała z przygotowaniem dużych powierzchni terenu do budowy. Roboty ziemne oraz inne roboty związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w pobliżu drzew lub krzewów albo ich zespołów, mogą być wykonywane wyłącznie w sposób nieszkodzący drzewom lub krzewom, nieprzeznaczonych do wycinki.

Oddziaływanie na świat zwierząt i roślin poprzez silną antropopresję, będzie zachodzić w zakresie rozbudowy infrastruktury drogowej, w szczególności nowej obwodnicy miejscowości Dąbek. Jedynym rozwiązaniem minimalizującym wpływ planowanych dróg na świat zwierząt i roślin jest przestrzeganie zasad tworzenia bezpiecznych przejść dla zwierząt.

W zakresie realizacji obwodnicy Dąbek oddziaływanie będzie mieć skutek długoterminowy, stały i bezpośredni. Oddziaływanie odbędzie się w zakresie:

- zmiany przeznaczenia gruntów, przez co należy rozumieć nieodwracalną utratę dotychczasowego sposobu użytkowania ziemi;
- we fragmencie utratę istniejącego ekosystemu leśnego ze wszystkimi organizmami i szatą roślinną.

Niezbędnym jest przeprowadzenie monitoringu przedrealizacyjnego. W pierwszej kolejności po przeprowadzeniu inwentaryzacji i waloryzacji terenu, koniecznym jest wyznaczenie kierunków migracji zwierząt oraz miejsc najczęściej przez nie wykorzystywanych. Następnie, w celu ochrony środowiska bytowania zwierząt, zapewnienia ciągłości korytarzy migracyjnych, należy zaprojektować przejścia dla zwierząt. Przebieg planowanej obwodnicy Dąbek nie odbywa się kompleksem leśnym, ale cennym przyrodniczo obszarem – użytkiem ekologicznym. Przewiduje się potrzebę analizy rozmieszczenia przejść dla zwierząt. Przejścia te powinny uwzględniać małe zwierzęta poprzez budowę przepustów (przejścia dolne średnie i małe). Należy przewidzieć system naprowadzający na przejścia w formie wygrodzeń o dodatkowej funkcji ochronnej. W przypadku przepustów dla płazów należy pamiętać o wprowadzeniu ogrodzeń ochronnych (naprowadzających) o specjalnym kształcie, wysokości, profilu i szczelności. Przejścia należy odpowiednio zagospodarować, w tym:

- dno przejść dla małych zwierząt i przepustów dla płazów powinno być pokryte warstwą ziemi mineralnej i posiadać wyrównaną powierzchnię,
- gęste, rzędowe nasadzenia krzewów nieregularnej linii wzdłuż ogrodzeń.

Zastosowane przejścia, odpowiednio zagospodarowane, wraz z wygrodzeniami o charakterze ochronnym i naprowadzającym, powinny zapewnić drożność korytarzy migracyjnych i zminimalizować oddziaływanie drogi na środowisko bytowania zwierząt.

Niemniej, w zakresie siedlisk roślinnych i zwierzęcych oddziaływanie będzie mieć skutek długoterminowy, stały i bezpośredni. Oddziaływanie odbędzie się w zakresie zmiany przeznaczenia gruntów, przez co należy rozumieć nieodwracalną utratę dotychczasowego sposobu użytkowania ziemi. Tereny działalności wydobywczej będą podlegać rekultywacji terenu między innymi w kierunku wodnym. Tereny te odzyskają status terenów wysokiej bioróżnorodności.

Ustalenia dokumentu mogą się przyczynić do pośredniego oddziaływania na świat zwierzęcy, które będą polegać głównie na:

- ryzyku degradacji środowiska życia zwierząt w obrębie zasięgu prowadzonych robót przy planowanych inwestycjach. Zagrożone będą zwierzęta (przed

wszystkim drobne ssaki i ptaki) zamieszkujące tereny przyległe do istniejących cieków, a także okoliczne lasy i zarośla;

- wzmożonym ruchu pojazdów ciężkich po terenie, generujących hałas maszyn, a także ogólny ruch związany z funkcjonowaniem zaplecza budowy, co spowodować może płoszenie zwierząt bytujących w pobliżu realizowanej funkcji oraz wzrostem śmiertelności zwierząt w wyniku kolizji z pojazdami;
- fragmentacji siedlisk poprzez tworzenie efektu bariery na szlaku migracji zwierząt.

Ryzyko degradacji środowiska życia zwierząt można zminimalizować odpowiednio chroniąc i zabezpieczając to środowisko podczas budowy, m.in. przez unikanie lokalizacji zaplecza budowy na terenach atrakcyjnych dla zwierzyny. Znaczą część wyznaczonych w dokumencie nowych funkcji zagospodarowania stanowią tereny użytkowane obecnie rolniczo. Wiąże się to z występowaniem na tych terenach gatunków ptaków i drobnych gryzoni, których często miejsce żeru i schronienia są zadrzewienia i zakrzaczenia śródpolne oraz miedze, dlatego też zmiana użytkowania spowoduje opuszczenie przez większość tych gatunków tego terenu. Wraz z rozpoczęciem prac budowlanych będzie generowany hałas mogący stanowić uciążliwość dla gatunków zamieszkujących tereny leśne i rolne występujące w pobliżu terenów budowy.

Pozytywnie na florę i faunę oddziałują tereny leśne i wód śródlądowych, które są miejscem schronienia liczny gatunków oraz pełnią rolę korytarzy ekologicznych, dlatego też wprowadzenie nowych terenów przeznaczonych do zalesienia będzie zmianą mającą korzystny wpływ na ten element środowiska poprzez zwiększenie się powierzchni siedlisk przyrodniczych, uzupełnienie istniejących kompleksów leśnych oraz tworzenie między nimi połączeń przyrodniczych. Pozytywny wpływ na ten element środowiska mają tereny zieleni naturalnej cieków, których wyznaczoną rolą jest ochrona dolin cieków oraz naturalnych łąk i pastwisk, na obszarze których nakazano ograniczenie działalności rolniczej do utrzymania terenów jako trwałych użytków zielonych, zakaz wykorzystywania gruntu jako ornego oraz zachowanie istniejących zadrzewień nadwodnych i roślinności łęgowej, ochronę skarp i brzegów koryt cieków, a także utrzymanie ekosystemów. Korzystnie na różnorodność biologiczną wpłynie utworzenie zbiorników wodnych, które staną się potencjalnym siedliskiem licznych gatunków ptaków wodno-błotnych oraz prawdopodobnie staną się miejscem odpoczynku dla migrujących ptaków. Dodatkowo studium nie wprowadza nowych funkcji powodujących wzrost antropopresji na terenie lasów czy w sąsiedztwie rzek.

Studium wskazuje podstawowe kierunki kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej np. użytkowanie i ochronę lasów, prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, zwiększenie różnorodności biologicznej z jednoczesnym rozwijaniem wodochronnych, klimatowórczych i środowiskotwórczych funkcji lasów, poprzez dążenie do tworzenia drzewostanów wielogatunkowych i wielowiekowych o charakterze lasu naturalnego, odnowienie naturalne jako główny sposób odnawiania lasu, realizację zalesień z uwzględnieniem zachowania bioróżnorodności istniejących żerowisk, zachowanie istniejących łąk śródleśnych,

odpowiednie kształtowanie granicy rolno-leśnej poprzez wprowadzanie zalesień na gruntach położonych w enklawach i półenklawach leśnych, przylegających bezpośrednio do kompleksów leśnych lub znajdujących się w szachownicy z użytkami leśnymi, narażonych na znaczne szkody wyrządzone przez zwierzynę leśną oraz podstawowe kierunki kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej np. ochrona istniejących oraz zwiększanie terenów zakrzewień i zadrzewień śródpolnych, których przestrzeganie zapewni zachowanie prawidłowego funkcjonowania systemu przyrodniczego gminy, ciągłość przestrzennej układów przyrodniczych, a także zapewnieni odpowiednie funkcjonowania istniejących terenów o dużej wartości przyrodniczej oraz zachowanie różnorodności biologicznej na terenie opracowania.

~ Ochrona gatunkowa okazów, siedlisk, ostoi roślin, zwierząt i grzybów ~

Na terenie objętym studium stwierdzono występowanie gatunków roślin objętych ochroną, wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409) oraz gatunków zwierząt objętych ochroną, wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183).

Analiza rozmieszczenia tych gatunków względem planowanych funkcji wykazała brak konfliktów - stanowiska gatunków roślin i zwierząt pozostają w dotychczasowym użytkowaniu. Również tereny na których wykazano siedliska przyrodnicze pozostają bez zmian w stosunku do obecnej funkcji (poza terenem nad Jeziorem Kopań - rozdz. 5.2). Nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń studium na gatunki chronione, siedliska i ostoje roślin i zwierząt.

Gmina Darłowo posiada rozległe tereny otwarte. Część terenów stanowią obszary dolin rzecznych. Projekt studium wyodrębnił te tereny jako zieleni krajobrazową. Część terenu gminy to obszary leśne. Projekt studium nie wnosi na tych terenach nowej funkcji i pozostawia je w dotychczasowym użytkowaniu. Tereny biologiczne czynne, należące do systemu przyrodniczego gminy będą więc pełnić dotychczasowe funkcje, w znacznym stopniu przyrodnicze.

W stosunku do roślin i zwierząt należy stwierdzić oddziaływanie, w związku z realizacją różnych funkcji, gdzie będą one narażone na zagrożenia wynikające ze zniszczenia warstwy glebowej, a także skażenia gleb i wód w wyniku awarii sprzętu budowlanego. Przy odpowiedniej organizacji robót i przy właściwym zabezpieczeniu adaptowanej roślinności, oddziaływanie powinno mieć charakter czasowy w sposób znaczący ograniczające negatywne oddziaływanie fazy eksploatacji. Roboty ziemne oraz inne roboty związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w pobliżu drzew lub krzewów albo ich zespołów, mogą być wykonywane wyłącznie w sposób nieszkodzący drzewom lub krzewom.

Ustalenia dokumentu mogą się przyczynić do pośredniego oddziaływania na świat zwierzęcy, które będą polegać głównie na:

- ryzyku degradacji środowiska życia zwierząt w obrębie zasięgu prowadzonych robót przy planowanych inwestycjach. Zagrożone będą zwierzęta (przede wszystkim drobne ssaki i ptaki) zamieszkujące tereny przyległe, a także okoliczne lasy i zarośla;
- wzmożonym ruchu pojazdów ciężkich po terenie, generujących hałas maszyn, a także ogólny ruch związany z funkcjonowaniem zaplecza budowy, co spowodować może płoszenie zwierząt bytujących w pobliżu realizowanej funkcji oraz wzrostem śmiertelności zwierząt w wyniku kolizji z pojazdami;
- fragmentacji siedlisk poprzez tworzenie efektu bariery na szlaku migracji zwierząt.

Ryzyko degradacji środowiska życia zwierząt można zminimalizować odpowiednio chroniąc i zabezpieczając to środowisko m.in. przez unikanie lokalizacji zaplecza budowy na terenach atrakcyjnych dla zwierzyny. Część obszaru objętego projektem studium stanowią tereny użytkowane obecnie rolniczo. Wiąże się to z występowaniem na tych terenach gatunków ptaków i drobnych gryzoni, których często miejsce żeru i schronienia są zadrzewienia i zakrzaczenia śródpolne oraz miedze, dlatego też zmiana użytkowania spowoduje opuszczenie przez większość tych gatunków tego terenu. Wraz z rozpoczęciem prac budowlanych będzie generowany hałas mogący stanowić uciążliwość dla gatunków zamieszkujących tereny leśne i rolne występujące w pobliżu terenów budowy.

Pozytywnie na florę i faunę oddziałują tereny leśne i wód śródlądowych, które są miejscem schronienia liczny gatunków oraz pełnią rolę korytarzy ekologicznych, dlatego też utrzymanie terenów wód wraz z ich otuliną biologiczną oraz planowanie nowego zbiornika wodnego Zochcin II będzie mieć korzystny wpływ na ten element środowiska. Powstanie terenu wód powierzchniowych, stanie się potencjalnym siedliskiem licznych gatunków ptaków wodno-błotnych oraz prawdopodobnie staną się miejscem odpoczynku dla migrujących ptaków.

Należy więc stwierdzić, że oddziaływanie na świat roślin i zwierząt zajdzie w zakresie:

- zwiększenia antropopresji na terenach przeznaczonych związanym z zabudową osadniczą, usługową czy przemysłową oraz zwiększenia penetracji ludzkiej na terenach sąsiadujących,
- usunięcie istniejących zbiorowisk roślinnych gatunków zwierząt wykorzystujących teren w przypadku zabudowy terenu,
- wzrost liczebności gatunków synantropijnych na terenach zabudowy, siedzib ludzkich itp.,
- wzrost liczebności i frekwencji ptaków krukowatych i mew w związku ze wzrostem odpadów komunalnych,

- wzrost niebezpieczeństwa rozprzestrzeniania się gatunków obcych flory i fauny, w szczególności w przypadku niewłaściwego doboru roślin w ogrodach przydomowych i towarzyszących usługom,
- spłaszczenie gatunkowe w przypadku prowadzenia monokultury rolniczej.

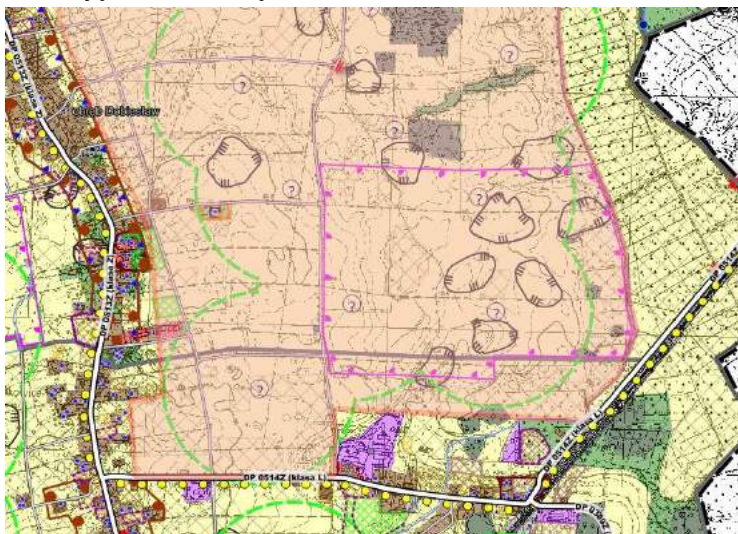
~ Ochrona lokalnych korytarzy ekologicznych ~

Teren objęty niniejszym opracowaniem położone są w zasięgu głównego korytarza ekologicznego Pobrzeże Słowińskie.

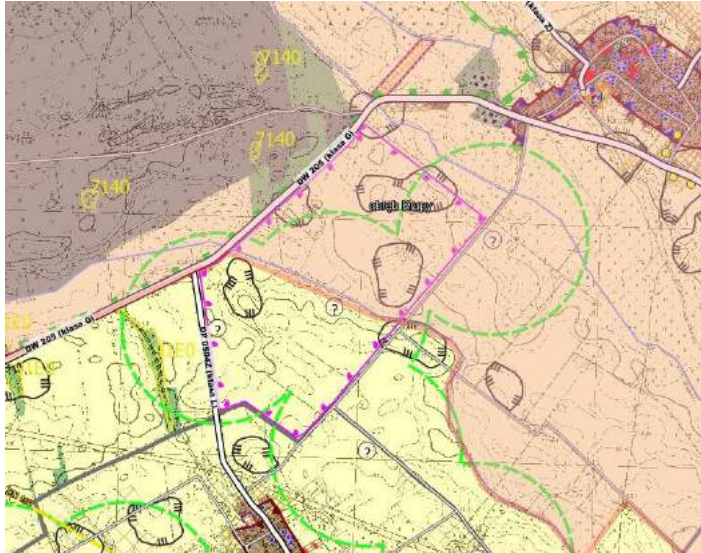
W przebiegu głównych korytarzy ekologicznych projekt studium nie wprowadza ustaleń mogących mieć wpływ na ich drożność. Nie przewiduje się wpływu projektu studium na korytarze migracji.

~ Proponowane formy ochrony przyrody ~

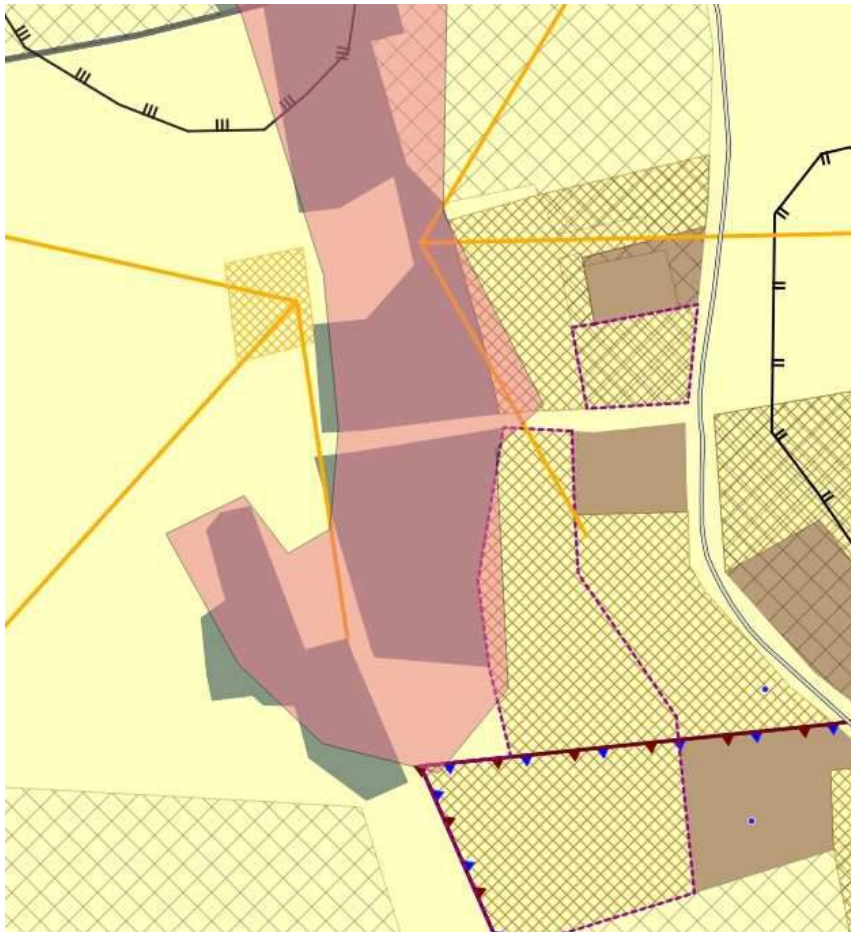
Istotne obszary dla zachowania walorów przyrodniczych proponowane są do objęcia formami ochrony przyrody. Analiza ustaleń projektu studium wykazała trzy konflikty w stosunku do terenów, które wskazuje się jako cenne przyrodniczo. Zagospodarowanie terenów przewidzianych w studium może ograniczyć (wykluczyć) tereny predysponowane do objęcia ochroną.

Rysunek 50. Obszar pomiędzy miejscowościami Dobiesław i Wiekowo przeznaczony pod rozwój farmy fotowoltaicznej położony jest w całości na terenie proponowanego obszaru chronionego krajobrazu

Rysunek 51. Obszar pomiędzy miejscowościami Krupy i Sińczycza przeznaczony pod rozwój farmy fotowoltaicznej położony jest częściowo na terenie proponowanego obszaru chronionego krajobrazu

Rysunek 52. Obszar w miejscowości Sulmice przeznaczony pod rozwój zabudowy mieszkaniowej położony jest częściowo na terenie proponowanego użytku ekologicznego

5.4. ODDZIAŁYWANIE NA ZDROWIE LUDZI, KRAJOBRAZ, ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE

~ Ochrona zdrowia ludzi oraz warunków i jakości życia mieszkańców ~

W wyniku realizacji ustaleń studium powstaną oddziaływania wpływające zarówno korzystnie jak i niekorzystnie na zdrowie ludzi. Projekt zmiany Studium zawiera zapisy mające na celu minimalizację negatywnych oddziaływań na środowisko takie jak rozwój infrastruktury sanitarnej czy sieci gazowej, które to jednocześnie spowodują podnoszenie się komfortu życia mieszkańców.

Dokładne granice lokalizacji zabudowy ustala się w miejscowych planach sporządzanych w skali 1:1000, poprzez nieprzekraczalne lub obowiązujące linie zabudowy. Na etapie sporządzania planu miejscowego należy przewidzieć oddziaływanie hałasu drogowego na planowaną zabudowę mieszkaniową. W tym celu należy możliwie daleko odsunąć nową zabudowę od krawędzi drogi oraz tam gdzie to niezbędne, zastosować ekrany akustyczne, aby nie przekroczyć dopuszczalnych poziomów hałasu określonych dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenów domów opieki społecznej, terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, terenów zabudowy zagrodowej, terenów mieszkaniowo - usługowych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t. j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112).

Ponadto wskazuje się na oddziaływanie na zdrowie ludzi terenów o funkcji zabudowy usługowej, usług turystyki, obszarów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, planowanej obwodnicy Dąbek. Na terenach tych przewiduje się oddziaływanie w zakresie hałasu i emisji innych zanieczyszczeń do powietrza. Skala oddziaływania jest zróżnicowana w zależności zarówno od funkcji jak i użytkowania terenu. Na terenach tych oddziaływanie będzie zamykać się w granicach terenu do którego właściciel posiada tytuł prawny. Skala oddziaływania będzie mieć charakter chwilowy, krótkotrwały i będzie wiązać się z sezonem letnim, kiedy wzrasta popularność miejsc o funkcji rekreacyjnej. Hałas na tych terenach nie będzie mieć charakteru uciążliwości, ponieważ z definicji tereny te mają mieć charakter wypoczynkowy. Nie mniej, obsługa ich będzie wiązać się z organizacją imprez masowych, ruchem pojazdów silnikowych itp. W przypadku obwodnicy Promnika, hałas będzie rozprzestrzeniać się wzdłuż drogi. Projekt drogowy będzie uwzględniać minimalizację hałasu. Na odcinkach, gdzie na hałas mogą być narażone tereny chronione akustycznie zastosowane będą ekrany akustyczne bądź inne metody ograniczające i minimalizujące ekspozycje na tą uciążliwość.

W przypadku niestosowania się do przepisów w zakresie ochrony środowiska dotyczących gospodarki odpadami i gospodarki wodno - ściekowej konsekwencje mogą sięgać również zdrowia ludzi. Dotyczy to w szczególności terenów bezpośrednio sąsiadujących z zabudową mieszkaniową.

Realizacja ustaleń dokumentu, wiąże się również ze wzrostem natężenia ruchu drogowego skutkującego wzrostem emisji zanieczyszczeń powietrza, hałasu i wibracji oraz emisją hałasu w wyniku użytkowania nowopowstałych obiektów. Chwilowe zagrożenia na zdrowie ludzi wiązać się będą z etapem realizacji ustaleń projektu studium poprzez pracę ciężkiego sprzętu i w związku z przemieszczaniem mas ziemnych. Wynikające z tych prac, emisje zanieczyszczeń do powietrza, pylenie, hałas oraz wibracje mają jednak charakter przejściowy, a jeżeli prace zostaną właściwie zorganizowane i dozorowane nie powinny powodować dużej uciążliwości. Istotne jest również prowadzenie prac przy użyciu sprawnego sprzętu i w odpowiednich warunkach BHP i przeciwpożarowych, co zapobiegnie zaistnieniu sytuacji awaryjnych. Niezależnie od etapu realizacji inwestycji powinny być wykonane pomiary kontrolne, na podstawie których będzie można sformułować propozycje działań ochronnych. Typowy poziom emisji hałasu w odległości 7m od pracującego urządzenia to w przypadku młota pneumatycznego (np. przy pracach związanych z rozbiórką elementów betonowych) 90dB(A), koparki gąsienicowej - 85dB(A), a pojazdów ciężarowych (wywrotki, pompy betonu, gruszki do transportu betonu) - 82dB(A). Poziom mocy akustycznej urządzeń stosowanych w budownictwie podlega ograniczeniom, zgodnie z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 roku w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz. U. z 2005 r. Nr 263, poz. 2202 ze zm.). W zakresie minimalizacji emisji pyłów z odkrytych powierzchni gruntów zaleca się zraszanie wodą, szczególnie w okresie upałów. Tereny mieszkaniowe zakwalifikowane są do terenów, dla których określa się dopuszczalne poziomy hałasu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t. j. Dz.U. z 2014 r. poz. 112). Należy zatem dążyć do eliminacji tej uciążliwości wszystkimi dostępnymi sposobami.

Zapisane w projekcie zmiany studium ustalenia, stwarzają warunki do zagospodarowania terenów w inny, bardziej intensywny sposób niż dotychczas. Rozwój dóbr materialnych będzie następował w toku budowy obiektów i urządzeń. Realizacji ustaleń dokumentu skutkować będzie zwiększeniem atrakcyjności obszaru opracowania dla potencjalnych inwestorów. Zmiana sposobu użytkowania spowoduje również wzrost wartości nieruchomości, a pośrednio w wyniku realizacji nowej zabudowy przyczyni się do wzrostu wpływów z podatków lokalnych. Utworzenie zbiorników wodnych korzystnie wpłynie na walory rekreacyjne gminy, a modernizacja infrastruktury komunikacyjnej zwiększy dostępność obszaru. Powstanie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej, korzystnie wpłynie na strukturę zatrudnienia mieszkańców, poprzez konieczność utworzenia nowych miejsc pracy. Dodatkowo w celu ochrony dóbr materialnych w zmianie studium nie wyznaczono terenów zabudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. W wyniku realizacji postanowień projektowanego dokumentu nastąpi również wzrost wartości nieruchomości, ruchu turystycznego i wpływów z podatków lokalnych, co korzystnie wpłynie na dobra materialne oraz mieszkańców gminy.

Projekt studium ustala możliwość realizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii (OZE) o mocy przekraczającej 100 kW. Wykluczono możliwość lokalizacji elektrowni wiatrowych.

~ Ochrona krajobrazu i zabytków ~

Ważnym zagadnieniem w ocenie wpływu ustaleń projektu studium na środowisko jest ujęcie krajobrazu. Realizacja ustaleń dokumentu wprowadza zmiany w strukturze krajobrazu obszaru opracowania. Największa ingerencja w dotychczas ukształtowany krajobraz, na strukturę którego składają się obecnie zabudowania i tereny rolnicze dotyczy będzie realizacji przede wszystkim ustaleń z zakresu instalacji fotowoltaicznych, a w drugiej kolejności funkcji mieszkaniowych i usługowych.

Panele fotowoltaiczne zajmują dużą powierzchnię, ale ich konstrukcja nie jest wysoka - maksymalna wysokość zabudowy dla terenów elektroenergetyki - fotowoltaiki wynosi 4 m. Znaczne powierzchnie dla których obrano ten kierunek rozwoju, będą mieć wpływ na odbiór estetyczny. W tym zakresie ocena nie będzie obiektywna, ponieważ wprowadzenie nowoczesnych, nowych elementów w krajobraz wiejski wywołuje różne reakcje. Nie ocenia się jednak znacząco negatywnego oddziaływania ustaleń projektu studium na krajobraz. Wprowadzenie nowego zagospodarowania nie będzie mieć wpływu na widoczność z ważnych punktów widokowych.

Czas użytkowania paneli fotowoltaicznych wynosi przeciętnie 25 lat. Likwidacja przedsięwzięcia polegać będzie na demontażu paneli słonecznych wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz rekultywacji terenu zajmowanego przez stalową konstrukcję pod farmę fotowoltaiczną. Rekultywacja będzie miała na celu przywrócenie środowiska glebowego do stanu przed realizacyjnego oraz uzupełnienie ewentualnych ubytków gleby powstałych w wyniku prowadzenia wykopów. Można mówić o tymczasowości farmy fotowoltaicznej i możliwości przywrócenia wartości przyrodniczych i krajobrazowych. Nie są to zatem zmiany nieodwracalne i stale przekształcające rzeźbę terenu czy krajobraz.

Rozwój osadnictwa, tj. przekształcenie obecnego krajobrazu związane ze wzrostem udziału powierzchni zabudowanych ma cechę nieodwracalną. W związku z realizowaną polityką proinwestycyjną ustalenia projektu studium wyznaczają tereny, których sposób docelowego zagospodarowania wpłynie na zmianę proporcji udziału czynnika naturalnego i antropogenicznego w strukturze krajobrazowej gminy. Część terenów zostanie wyłączona z dotychczasowej funkcji rolnej na rzecz realizacji przyjętych w projekcie studium funkcji, lokalnie tworząc dominanty krajobrazowe (np. zabudowa mieszkaniowa i usługowa) na terenach dotychczas niezainwestowanych. Nowe tereny zainwestowania zlokalizowane są w bliskim sąsiedztwie terenów już zabudowanych i stale poddawanych presji antropogenicznej, w związku z tym skala zmian nie spowoduje przekształceń krajobrazu naturalnego, ostateczny wpływ zmian na walory krajobrazowe uzależniony będzie od ostatecznego zagospodarowania terenu oraz przyjętych rozwiązań architektonicznych.

Zagrożeniem dla wartości kulturowej może być nie przestrzeganie podczas powstawania nowej zabudowy i remontowania już istniejącej, zasad ochrony krajobrazu kulturowego. Podnoszenie w krajobrazie walorów estetycznych nowej zabudowy może być realizowane poprzez kształtowanie zieleni urządzonej oraz tworzenie szpalerów drzew wzdłuż ciągów komunikacyjnych.

Na ten element środowiska postanowienia projektowanego dokumentu będą wpływać pozytywnie poprzez wprowadzenie wielu zapisów dotyczących ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego, potrzeby rewaloryzacji, ochrony i rozwoju wartości kulturowych oraz wskazanie do rehabilitacji.

Ocenia się brak negatywnego oddziaływania postanowień projektu studium na krajobraz.

5.5. PRZEKSZTAŁCENIE NATURALNEGO UKSZTAŁTOWANIA TERENU, WYKORZYSTANIE ZASOBÓW ŚRODOWISKA

Na terenie gminy Darowo zlokalizowane są udokumentowane złoża kopalin, stąd projekt studium przewiduje możliwość eksploatacji, co jest zgodne z art. 72 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo Ochrony Środowiska, gdzie mowa o zapewnianiu warunków utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalnej gospodarce zasobami środowiska, w szczególności przez uwzględnianie obszarów występowania złóż kopalin oraz obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji tych złóż w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Realizacja założeń projektu zmiany studium może wiązać się z przekształceniami powierzchni ziemi, ze względu na przewidywane wydobycie kopalin. Będzie się to wiązać z koniecznością przemieszczania w jego obrębie mas ziemnych i skalnych, w celu wydobycia surowca. Po wyeksploatowaniu złoża, zdeponowane na tymczasowych zwałowiskach masy nadkładu zostaną wykorzystane do rekultywacji skarpy wyrobiska poeksploatacyjnego, a nadmiar tych mas ziemnych może być zdeponowany w wyrobisku wgłębnym, powodując nieznaczne spłylenie poeksploatacyjnego zbiornika wodnego. Przewiduje się między innymi wodny kierunek rekultywacji.

Prace w kierunku posadowienia zabudowy czy budowy dróg, będą wiązać się z przemieszczeniem mas ziemnych w celu niwelacji terenu, przekształceniem wierzchniej warstwy gleby i zajęciem powierzchni ziemi. W wyniku realizacji funkcji mieszkaniowej na etapie inwestycyjnym należy spodziewać się typowych prac budowlanych, prowadzących do przekształcenia obszaru, prace te będą miały charakter przejściowy, a w wyniku ich przeprowadzenia należy prognozować m.in.: przekształcenie przypowierzchniowych struktur geologicznych, związane z wykonywanymi pracami ziemnymi oraz likwidację aktualnej roślinności w miejscu posadowienia nowych budynków oraz budowy dróg dojazdowych. Przewiduje się, że prace te nie będą mieć dużego zakresu. Wobec czego nie przewiduje się znaczącego oddziaływania projektu studium na ukształtowanie terenu i wykorzystanie zasobów środowiska.

W przypadku budowy ogniw fotowoltaicznych prace budowlane ograniczone będą praktycznie do wykonania fundamentów, ułożenia infrastruktury kablowej oraz montażu konstrukcji. W związku z faktem, iż elektrownie fotowoltaiczne powstaną na terenach rolniczych niepołożonych na glebach wysokiej jakości (klas I-III), ich powstanie nie wpłynie na pogorszenie się rolniczej przestrzeni produkcyjnej związanej z przydatnością rolniczą gleb. W trakcie prawidłowej eksploatacji ogniw fotowoltaicznych nie wystąpi oddziaływanie na powierzchnię ziemi i zasoby glebowe, które spowodować mogłoby negatywne skutki w środowisku.

Czas użytkowania paneli fotowoltaicznych wynosi przeciętnie 25 lat. Likwidacja przedsięwzięcia polegać będzie na demontażu paneli słonecznych wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz rekultywacji terenu zajmowanego przez stalową konstrukcję pod farmę fotowoltaiczną. Rekultywacja będzie miała na celu przywrócenie środowiska glebowego do stanu przed realizacyjnego oraz uzupełnienie ewentualnych ubytków gleby powstałych w wyniku prowadzenia wykopów. Demontaż paneli fotowoltaicznych i transport ich pozostałości oraz infrastruktury towarzyszącej będzie niekorzystnie wpływać na środowisko poprzez emisję hałasu i substancji do powietrza, szczególnie w procesie spalania paliw przez samochody ciężarowe służące do wywozu odpadów, a także przez urządzenia i maszyny służące do demontażu elektrowni słonecznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Powstałe materiały powinny zostać przekazane zewnętrznym, wyspecjalizowanym podmiotom, posiadającym odpowiednie zezwolenia, zgodnie z zasadą prewencji, w celu ich odzysku, a następnie recyklingu, natomiast gleba powinna zostać wykorzystana do uzupełnienia ewentualnych ubytków gleby. Należy zwrócić szczególną uwagę, aby likwidacja przedsięwzięcia i przeprowadzenie kompleksowej rekultywacji terenu przywróciło pierwotny stan krajobrazu sprzed realizacji inwestycji.

W przypadku funkcji mieszkaniowych, budowy dróg i działalności gospodarczych na etapie inwestycyjnym należy spodziewać się typowych prac budowlanych, prowadzących do przekształcenia obszaru, prace te będą miały charakter przejściowy, a w wyniku ich przeprowadzenia należy prognozować m.in.: przekształcenie przypowierzchniowych struktur geologicznych, związane z wykonywanymi pracami ziemnymi oraz likwidację aktualnej roślinności w miejscu posadowienia nowych budynków oraz budowy dróg dojazdowych. Negatywne oddziaływanie na środowisko wodne może wystąpić jedynie przy niewłaściwie prowadzonych pracach. W zakresie realizacji obwodnicy Promnika jak i innych przedsięwzięć przewidzianych w projekcie studium, nie należy lokalizować bazy materiałowo - surowcowej w pobliżu wód powierzchniowych. Należy też przewidzieć zabezpieczenia gruntu i wód podziemnych przed przedostaniem się produktów ropopochodnych. Przed odprowadzeniem wód opadowych do odbiornika należy zastosować urządzenia podczyszczające np. w postaci piaskowników, osadników i studni osadnikowych oraz urządzeń zamykających odpływ odbiorników.

W pierwszym etapie, przeciwdziałaniu negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi pod kątem jej potencjalnego zanieczyszczenia, ważną rolę odegra sposób zabezpieczenia

zapleczu budowy. Istnieje bowiem potencjalne niebezpieczeństwo zanieczyszczenia powierzchni ziemi substancjami ropopochodnymi pochodzącymi z pojazdów mechanicznych magazynowania olejów, smarów i innych materiałów niezbędnych do bieżącej eksploatacji i konserwacji sprzętu. Zaplecze budowy należy lokalizować na terenie utwardzonym, zabezpieczonym warstwą słabo przepuszczalną (podłoże cementowe o podwyższonej izolacji i geomembrany) jako rozwiązanie minimalizujące ewentualne niebezpieczeństwo skażenia powierzchni ziemi. Ponadto, etap budowy obiektów wymaga prowadzenia prac w taki sposób, aby zapobiec ewentualnym awariom sprzętu ciężkiego, w wyniku czego mogłoby dojść do zanieczyszczenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi. Proponuje się także, magazynowanie na etapie budowy warstwy gleby osobno i wykorzystanie do terenów zielonych.

Budowa drogi będzie wiązać się ze zdjęciem nakładu (wierzchniej warstwy terenu). Zabudowa tego terenu, który obecnie pełni ważne funkcje ekosystemowe, powierzchnią nieprzepuszczalną, eksploatowaną jako droga spowoduje bezpośrednie, długoterminowe, stałe oddziaływanie na gleby.

Eksploatacja analizowanego przedsięwzięcia drogowego będzie wiązała się z emisją do środowiska: gazów spalinowych, pyłów, innych substancji i odpadów związanych z ruchem samochodowym (np. olejów silnikowych, odpadów z opon oraz splukiwaniem soli i innych substancji z jezdni w okresie zimowym) ale też wzrostu odpadów komunalnych i ścieków w przypadku budowy miejsc obsługi podróżnych. Przy zachowaniu wszelkich norm dotyczących jakości ścieków odprowadzanych do środowiska wodnego zgodnie z wymaganiami zawartymi w załączniku rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. 2014 poz. 1800), a tym samym dyrektywy 91/271/EWG pod względem jakości ścieków.

Realizacja ustaleń projektowanego dokumentu wiąże się z niekorzystnymi oddziaływaniami na ten element środowiska: zmianami ukształtowania powierzchni terenu będących skutkiem zmiany dotychczasowego użytkowania terenu. W przypadku rozwoju nowych funkcji oraz towarzyszącym mu rozwojem infrastruktury komunikacyjnej w wyniku przeprowadzenia prac należy prognozować m. in.:

- 1) przekształcenie powierzchni ziemi, związane z pracami ziemnymi wykonywanymi w celu posadowienia budynków, poprowadzenia ciągów komunikacyjnych oraz uzbrojenia terenu - prace te będą ograniczone przestrzennie i czasowo;
- 2) likwidację aktualnej roślinności w miejscu posadowienia nowych budynków oraz budowy dróg dojazdowych, likwidacji ulegną głównie zbiorowiska związane z terenami rolnymi.

Ustalenia dokumentu będą również wpływać na stan jakości gleb pośrednio, w wyniku związanym z nimi wzrostem ruchu kołowego na drogach, skutkiem czego będzie zwiększenie się ilości zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego emitowanych do środowiska. Może

również dojść do przeniknięcia do gleby płynów eksploatacyjnych w wyniku awarii, maszyn i urządzeń obsługujących plac budowy.

Na terenach pełniących funkcję rolniczą w związku z faktem, że są one aktualnym sposobem zagospodarowania nie przewiduje się, aby doszło do powstania nowych oddziaływań na środowisko. Na tych terenach będą dalej występować oddziaływania takie jak erozja gleby zachodząca w wyniku okresowego braku roślinności, a także zmiana chemizmu gleb w wyniku używania nawozów sztucznych i środków ochrony roślin.

Korzystnie na ten element środowiska będą wpływać ustalenia dotyczące wzrostu powierzchni terenów leśnych oraz utworzenia terenów zieleni naturalnej cieków, które przyczynią się do ograniczenia procesów erozji oraz wyznaczone w dokumencie główne kierunki działań w zakresie ochrony powierzchni ziemi i gleb, które nakazują rekultywację terenów poeksploatacyjnych poprzez zalesienia, zadarnienia lub wykorzystanie na uprawy; ochronę gleb o najwyższej przydatności rolniczej przed zmianą sposobu użytkowania - utrzymanie rolniczego użytkowania terenu; ochronę gleb przed erozją i stepowaniem poprzez wprowadzenie zalesień i pasów zadrzewień śródpolnych, podnoszenie poziomu wiedzy rolników w zakresie „dobrych praktyk rolniczych” i zasad rolnictwa ekologicznego, wprowadzenie nasadzeń roślinności ochronnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych w celu minimalizacji zanieczyszczeń pokrywy glebowej wzdłuż dróg, koncentrację zabudowy w obszarze istniejących jednostek osadniczych, ograniczenie niwelacji terenu do prac niezbędnych dla posadowienia zabudowy i elementów układu komunikacyjnego.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania w zakresie ukształtowania terenu i zasobów środowiska projektu zmiany studium.

5.6. ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI, WODY POWIERZCHNIOWE I WODY PODZIEMNE

~ Ochrona gleb i ukształtowania powierzchni ziemi ~

Na terenie gminy Darłowo nie zidentyfikowano terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych.

Przewidziane kierunki rozwoju wobec obecnego użytkowania przesądzają o braku znacząco negatywnego oddziaływania ustaleń na gleby i ukształtowanie powierzchni ziemi.

~ Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych oraz ewentualnych ujęć wód i ich stref ochronnych ~

Rozwój osadnictwa (przekształcenia i uzupełnienia istniejących oraz przygotowanie nowych terenów przeznaczanych pod zabudowę mieszkaniową, mieszkaniowo - usługową z podstawowymi usługami bytowymi, zabudowy związanej z działalnością gospodarczą w zakresie usług i produkcji) pociągają za sobą potrzeby w zakresie gospodarki wodno -

ściekowej oraz realizacji dostępności komunikacyjnej. Systemowe rozwiązania w zakresie infrastruktury technicznej, szczególnie związanej z budową sieci kanalizacyjnej są niezbędne dla ochrony środowiska wodno - gruntowego.

Zgodnie z § 26 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. 2015 poz. 1422) działka budowlana, przewidziana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, powinna mieć zapewnioną możliwość przyłączenia uzbrojenia działki lub bezpośrednio budynku do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej i ciepłowniczej. Projekt studium ustala rozwój istniejącej sieci wodociągowej, utrzymanie i modernizację istniejących ujęć wód podziemnych. Projekt studium zakłada budowę kanalizacji sanitarnej dla ochrony środowiska wodno - gruntowego. Projekt stadium przewiduje: w miarę możliwości likwidację bezodpływowych zbiorników do gromadzenia ścieków, rozbudowę systemów kanalizacji sanitarnej i deszczowej, w miarę potrzeby budowę oczyszczalni ścieków na terenie gminy oraz promocję przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach rolnych, nie włączonych do systemu kanalizacji.

Tereny gminy położone są też poza strefami ochronnymi wód.

W znacznej mierze, zagrożenia dla wód powierzchniowych i podziemnych są tożsame z oddziaływaniem na gleby:

- eksploatacja i budowa obwodnicy Dąbek;
- etap realizacji - emisja zanieczyszczeń związanych z pracami maszyn - nieodpowiednie zabezpieczenie podłoża, wyciek substancji ropopochodnych z maszyn;
- niebezpieczeństwo zanieczyszczenia związane ze wzrostem wytwarzanych odpadów komunalnych;
- niebezpieczeństwo zanieczyszczenia związane ze wzrostem wytwarzanych ścieków komunalnych;

W zakresie oddziaływania obwodnicy Dąbek - eksploatacja przedsięwzięcia wiązać się będzie z wprowadzeniem do wód powierzchniowych lub do ziemi wód opadowych i roztopowych odprowadzanych z nawierzchni drogi. Wprowadzający ścieki do wód lub do ziemi są obowiązani zapewnić ochronę wód przed zanieczyszczeniem, w szczególności przez budowę i eksploatację urządzeń służących tej ochronie zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 roku w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. 2014 r. poz. 1800). Zgodnie z ustaleniami studium zrzuty wód opadowych muszą być podczyszczone do parametrów określonych w przepisach odrębnych. Oddziaływanie to będzie miało charakter lokalny i nie wpłynie ujemnie na tereny sąsiadujące.

Zapisy ustaleń studium nie przewidują działań mogących istotnie wpłynąć na stan jakościowy wód obszaru opracowania. Sposób, a także intensywność ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko wodne będzie odmienne w czasie realizacji wszelkich

inwestycji i podczas ich funkcjonowania. Utwardzenie w wyniku powstania zabudowy oraz utwardzenia podłoża spowoduje ograniczenie infiltracji wód opadowych, w wyniku czego tworząc warunki dla wzmożonego spływu powierzchniowego, a tym samym wypłukiwania z powierzchni utwardzonych wszelkich zanieczyszczeń.

Wzrost powierzchni zajmowanej przez tereny leśne oraz utworzenie terenów naturalnej zieleni cieków wodnych, pomoże zachować naturalne warunki retencji oraz stanowi naturalną barierę dla migracji zanieczyszczeń, dzięki czemu będzie korzystnie wpływać na stan środowiska wodnego na obszarze opracowania. Również korzystnie na ten element środowiska będą wpływać zapisy nakazujące utrzymanie istniejących cieków, zakaz zabudowy dolin rzecznych oraz dotyczące prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej, które przyczynią się do poprawy stanu jakości wód powierzchniowych.

~ Zasady gospodarki odpadami, z uwzględnieniem segregacji odpadów i ich odzysku oraz zasady odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych ~

Negatywne oddziaływanie na środowisko wodne może wystąpić przy niewłaściwie prowadzonych pracach - na etapie realizacji (zabudowy, infrastruktury drogowej i in.). Dlatego też nie należy lokalizować bazy materiałowo - surowcowej w pobliżu wód powierzchniowych. Należy też przewidzieć zabezpieczenia gruntu i wód podziemnych przed przedostaniem się produktów ropopochodnych.

Stosowanie się do zapisów projektu studium w zakresie gospodarki wodno - ściekowej oraz gospodarowania odpadami, a także do przepisów prawnych dotyczących ochrony środowiska oraz stosowanie odpowiednich metod, materiałów i technologii, zapewni ochronę środowiska wodnego i powierzchni ziemi.

~ Dotrzymanie celów środowiskowych określonych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry oraz oddziaływanie na stan ilościowy i stan chemiczny ~

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza jest głównym dokumentem planistycznym w gospodarowaniu wodami. W dniu 18 października 2016 r. w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej zostało opublikowane Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry - poz. 1967.

Teren objęty opracowaniem położony jest w granicach jednolitych części wód powierzchniowych -

- RW6000047149 Głównica z jeziorami Kopań i Wicko;
- RW600004589 Kanał Szczuczy;
- RW60001745814 Iwięcinka;
- RW60001746889 Dąbrowa;
- RW60001946791 Wieprza od Moszczenicy do Łąkawicy;
- RW6000174682 Grabowa do Wielinki;
- RW6000224592 Martwa Woda;

- RW600017468922 Dopływ z Domaśławic;
- RW60001746792 Łąkawica;
- RW6000174678 Krupianka;
- RW6000174669 Moszczenica;
- RW6000174676 Stobnica;
- RW6000046876 Rów Wiekowski;
- LW20950 Kopań;
- LW20912 Bukowo.

Zgodnie z aktualnym, zweryfikowanym teren objęty Opracowaniem leży w zasięgu jednolitych części wód podziemnych JCWPd 10.

Analiza stanu wód oraz przyjętych celów środowiskowych wskazuje na brak wpływu ustaleń projektu planu na dotrzymanie celów środowiskowych określonych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

5.7. WPROWADZANIE GAZÓW I PYŁÓW DO POWIETRZA, EMISJA HAŁASU, PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE I OCHRONA KLIMATU

~ Ochrona klimatu m.in. w zakresie analizy założeń projektu mających wpływ na łagodzenie skutków zmian klimatu oraz służących adaptacji do jego zmian~

Na stan aerosanitarny wpływać będzie rozwój funkcji osadniczej, aktywności gospodarczej i turystycznej. Powstanie nowych obiektów centr logistycznych, baz transportowych, stacji benzynowych produkcyjnych, składów i magazynów. Bezpośrednio poprzez zanieczyszczenia powietrza, związane z budową i użytkowaniem. Na skutek zagospodarowania tych terenów wzrośnie ruch kołowy, który jest źródłem zanieczyszczeń komunikacyjnych m.in. węglowodorów aromatycznych (WWA), dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO_x), tlenku węgla (CO) oraz substancji pyłowych. Również na etapie budowy wystąpi podwyższona emisja spalin związana z użytkowaniem pojazdów samochodowych i sprzętu budowlanego. W czasie prowadzenia prac budowlanych składowane masy ziemne będą źródłem emisji niezorganizowanej pyłów do powietrza. Będzie to oddziaływanie krótkotrwałe, rozproszone i punktowe w skali obszaru gminy. W domowych piecach grzewczych i lokalnych kotłowniach węglowych często spalanie węgla odbywa się w sposób mało efektywny.

Podłączanie nowych odbiorców do sieci ciepłowniczej powoduje likwidację lokalnych źródeł emisji wzrost efektu ekologicznego. Projekt studium przewiduje rozwój systemu ciepłowniczego obszaru gminy w oparciu o systemy wykorzystujące: energię elektryczną, olej niskosiarkowy, ogrzewanie gazowe lub oze. W projekcie studium zaleca się zastępowanie paliw stałych w kotłowniach i paleniskach indywidualnych proekologicznymi systemami ogrzewania, w tym niekonwencjonalnymi i opartymi na odnawialnych surowcach energetycznych. Postuluje się podjęcie działań w sprawie ewentualnej gazyfikacji gminy i rozwój na jej terenie tej formy ogrzewania. Zaleca się też rozwój źródeł ciepła opartych o energię z odnawialnych źródeł energii.

Do pozytywnych kierunków rozwoju należy zaliczyć budowę zbiorników wodnych. Funkcjonowanie zbiornika przyczynia się do poprawy mikroklimatu gminy. Skala zmian przewidzianych w projekcie studium wskazuje na brak znacząco negatywnego oddziaływania w zakresie ochrony klimatu.

~ Ochrona powietrza, ochrona przed hałasem, ochrona przed wibracjami i polami elektromagnetycznymi ~

W przeciwieństwie do produkcji energii elektrycznej na bazie paliw kopalnych: węgla kamiennego i brunatnego oraz ropy naftowej, które emitują zanieczyszczenia powietrza w postaci: dwutlenku siarki (SO_2), tlenków azotu (NO_x), tlenku węgla (CO), metali ciężkich: generowanych w wyniku spalania paliw stałych: ołowiu (Pb), kadmu (Cd), cynku (Zn), panele fotowoltaiczne nie generują żadnych zanieczyszczeń, przyczyniając się pośrednio do poprawy stanu powietrza. Szacuje się, iż w porównaniu do produkcji energii elektrycznej w oparciu o paliwa kopalne, każdy kW instalacji fotowoltaicznej pozwala zaoszczędzić: do 16 kg NO_x , do 9 kg SO_x oraz od 600 do 2300 kg CO_2 , w zależności od składu paliwa i natężenia promieniowania słonecznego¹⁷. Instalacje fotowoltaiczne to instalacje wytwarzania energii elektrycznej w efekcie konwersji promieniowania słonecznego przy zastosowaniu półprzewodników, które nazywane są fotowoltaicznymi. Działanie urządzeń składających się na elektrownię fotowoltaiczną tj. ogniwa fotowoltaiczne, infrastruktura naziemna i podziemna, linie kablowe energetyczno - światłowodowe, przyłącza elektromagnetyczne, transformatory, konwertery i in., samo zajęcie terenu biologicznie czynnego przez panele fotowoltaiczne będzie miało wpływ na zwiększenie się temperatury powietrza.

Podstawową zaletą energii geotermalnej są korzyści ekologiczne związane z czystością powietrza. Wykorzystanie ciepła Ziemi nie powoduje praktycznie emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Dotyczy to także emisji gazów cieplarnianych. Geotermalna sieć ciepłownicza, do której przyłączani są nowi odbiorcy ciepła przyczynia się w sposób bezpośredni do ograniczenia niskiej emisji. Udokumentowane badania jakości powietrza w rejonie, gdzie prowadzone są projekty geotermalne wykazały wzrost redukcji stężenia SO_2 i CO_2 w powietrzu. Użytkowanie geotermii nie powoduje zanieczyszczenia powietrza. Większe stężenia pyłu zawieszonego PM_{10} mogą powstać na skutek nasilenia się ruchu samochodowego. Nie będzie to jednak związane z samą geotermią, a raczej zmianą przekształcenia dotychczasowego użytkowania terenu.

W wyniku realizacji postanowień projektowanego dokumentu związanych z zabudową nowych terenów, występowaniem terenów produkcji energii oraz zabudową wzrośnie emisja hałasu do atmosfery. Będą to zarówno oddziaływania związane z użytkowaniem i sposobem zagospodarowania terenów oraz będące skutkiem wzrostu ruchu samochodowego i

---

¹⁷ S. Pietruszko. Photovoltaics in the world OPTO-ELECTRONICS REVIEW 12(1), 7-12 (2004), s. 11

związanego z tym zwiększeniem się hałasu komunikacyjnego, a także zwiększeniem się stałej obecności ludzi skutkującej emisjami hałasu komunalnego. Głównym założeniem zaplanowanych prac jest poprawa dostępności komunikacyjnej i zwiększenie przepustowości układu drogowego, a tym samym polepszenie bezpieczeństwa regionalnej sieci drogowej. Realizacja projektu studium będzie mieć pozytywny wpływ długofalowy na warunki aerosanitarne gminy.

Projekt zmiany studium przewiduje realizację obwodnicy Dąbek. W zakresie oddziaływania hałasu nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na obszary sąsiadujące, ze względu na znaczne oddalenie od terenów mieszkaniowych i terenów zabudowanych z przeznaczeniem na pobyt ludzi. Wprowadzenie hałasu na teren użytkowany dotąd jako teren rolniczy, jest głównym skutkiem oddziaływania ustaleń studium na higienę powietrza. Budowa obwodnicy ma na celu poprawę jakości powietrza w obszarze zabudowanym, poprzez zwiększenie płynności ruchu jak i ograniczenie ilości aut. Niestety konsekwencją tego jest skierowanie tego ruchu na tereny dotąd nienarażone na tego typu uciążliwości.

Korzystnie na stan klimatu akustycznego wpływać będą tereny leśne oraz tereny zieleni, które będą tłumić hałas. Również korzystnie poprzez minimalizację negatywnych oddziaływań zapisy studium wskazujące ograniczenie uciążliwości prowadzonej działalności w zakresie emisji hałasu realizację nasadzeń zwartej zielenią wysokiej na działce, na której prowadzona jest działalność powodująca pogorszenie klimatu akustycznego, ekranowanie źródeł hałasu i stosowanie urządzeń filtrujących oraz wyciszających, wprowadzenie urządzeń i technologii przyjaznych środowisku, wprowadzenie nasadzeń zieleni wysokiej w pasach drogowych, przebudowa i modernizacja dróg polegająca przede wszystkim na wymianie nawierzchni.

Powstanie elektrowni fotowoltaicznych będzie miało wpływ na klimat akustyczny obszaru opracowania jedynie na etapie montażu i będzie to oddziaływanie o nieistotnej intensywności. Na etapie użytkowania farmy fotowoltaiczne nie będą oddziaływać na klimat akustyczny. Nie przewiduje się powstania znaczących negatywnych oddziaływań na ten element środowiska. Oddziaływanie negatywne będzie miało charakter bezpośredni, ale krótkoterminowy i chwilowy. W wyniku lokalizacji farm fotowoltaicznych nastąpi zmiana bilansu cieplnego powierzchni ziemi. Wyrażać się to będzie poprzez lokalny wzrost temperatur powietrza oraz wzrost dobowych amplitud temperatury powietrza, którego skutkiem będzie przesuszanie się powietrza. W wyniku ustawienia obiektów infrastruktury dojdzie również do modyfikacji przepływu wiatru. Ze względu na charakter zmian, które zajdą w wyniku realizacji projektowanego dokumentu nie prognozuje się, aby powstałe oddziaływania na klimat były oddziaływaniami znaczącymi.

Elektrownie fotowoltaiczne składają się z szeregu urządzeń wytwarzających bądź magazynujących prąd (prócz paneli fotowoltaicznych w skład instalacji wchodzi osprzęt elektryczny - energetyczne linie kablowe, przyłącza, transformatory, konwertery oraz inne niezbędne elementy infrastruktury). Stąd przewiduje się bezpośredni i stały wzrost

oddziaływania pól elektromagnetycznych. Projekt przewiduje strefy ochronne pokrywające się z liniami rozgraniczającymi tych terenów, wewnątrz których muszą zmieścić się wszelkie negatywne oddziaływania urządzeń na środowisko. Zakłada się więc, że na negatywne oddziaływanie z zakresu pól elektromagnetycznych, będą narażeni pracownicy elektrowni. Zagrożenia podczas typowych prac przy użytkowaniu elektrowni fotowoltaicznych¹⁸:

- obsługa bieżąca i monitorowanie instalacji
- przeglądy i konserwacje wyposażenia elektrycznego oraz zespołów i części mechanicznych
- remonty i naprawy instalacji słonecznej
- prace porządkowe
- nadzorowanie i ochrona obiektów instalacji i całego terenu.

W przypadku użytkowania przemysłowych instalacji fotowoltaicznych wymagane jest zatrudnienie minimum dwóch pracowników posiadających świadectwa kwalifikacyjne SEP (Stowarzyszenie Elektryków Polskich), w zakresie eksploatacji i dozoru sieci, urządzeń i instalacji energetycznych wytwarzających, przesyłających i zużywających energię elektryczną. W ramach obsługi bieżącej i monitorowania prowadzone są odczyty wielkości pomiarowych lub sterowanie, które odbywa się w terenie za pomocą urządzeń mobilnych lub w sterowni umieszczonej w budynku stacji transformatorowej. Tu może pojawić się narażenie pracowników na pola elektromagnetyczne o poziomach istotnych. Poziomy istotne obligują pracodawcę do podjęcia, określonych w przepisach, działań prewencyjnych, takich jak:

- ograniczenie czasu ekspozycji,
- szkolenia pracowników w zakresie bezpiecznej pracy w polach,
- badania lekarskie w kontekście narażenia.

Narażenia na pola elektromagnetyczne mogą wystąpić także na etapie przeglądów i konserwacji. W ramach tych prac dokonywane są np. sprawdzania i wymiany elementów ochrony przetężeniowej i przeciwprzebieciowej. Miejscami wykonywania tych prac są skrzynki RB (rozdzielnica budowlana z przetwornicą napięcia) lub stacja transformatorowa. Do rutynowych prac wykonywanych na terenie elektrowni fotowoltaicznej należy sezonowe koszenie trawy (zaleca się najwyżej dwa pokosy w terminie od 1 czerwca do 30 września), odkurzanie sterowni, sporadyczne mycie bądź odśnieżanie paneli fotowoltaicznych. Cały teren elektrowni podlega też całodobowemu nadzorowi (stróż oraz systemy nadzorowania wizyjne).

W kontekście oddziaływania pól elektromagnetycznych należy więc stwierdzić, że zasadnicze znaczenie będą tu miały zagadnienia związane z zapewnieniem bezpieczeństwa pracownikom nadzorującym, eksploatującym i konserwującym wymienione

---

¹⁸ M.Dąbrowski, A. Dąbrowski „Urządzenia do pozyskiwania...” CIOP 2016, s.25 oraz „Stanowiska pracy BHP w energetyce słonecznej”; Centralny Instytut Ochrony Pracy - Państwowy Instytut Badawczy; www.ciop.pl

instalacje. Należy stworzyć i wdrożyć standardy bezpieczeństwa i higieny pracy uwzględniające specyfikę elektrowni oraz kwalifikacje pracowników.

Nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko w zakresie pól elektromagnetycznych spowodowanego wykorzystaniem energii geotermalnej na przedmiotowym terenie.

Projekt studium ustala zasady ochrony przed hałasem na etapie planowania, projektowania i eksploatacji systemu transportowego, poprzez : modernizowanie dróg publicznych; stosowanie innowacyjnych rozwiązań technicznych jak np. nawierzchnie o niskich emisjach hałasu od kół pojazdu; stosowanie zabezpieczeń akustycznych zabezpieczających tereny podlegające ochronie akustycznej oraz istniejącą zabudowę przy drogach o dużym natężeniu ruchu oraz terenach wzmożonej aktywności gospodarczej poprzez stosowanie ekranów akustycznych, wałów ziemnych, zieleni izolacyjnej a w przypadku zakładów produkcyjnych również instalacji i technologii ograniczających hałas produkcyjny; zwiększanie konkurencyjności transportu publicznego w stosunku do samochodu osobowego. Powyższe zapisy w najwyższym stopniu minimalizują negatywny wpływ rozwoju infrastruktury drogowej na środowisko. W zakresie pól elektromagnetycznych projekt studium przewiduje następujące zasady ochrony: ustanowienie stref ochronnych dla elektroenergetycznych linii napowietrznych wysokiego (110 kV) napięcia, w granicach których zakazać lokalizowania obiektów przeznaczonych na pobyt stały ludzi oraz ustanowienie stref ochronnych dla sieci i urządzeń radiolokacyjnych i radionawigacyjnych w granicach których zakazuje się lokalizowania obiektów przeznaczonych na pobyt stały ludzi.

5.8. ODDZIAŁYWANIE SKUMULOWANE

Oddziaływanie skumulowane przeanalizowano pod kątem oddziaływania tego samego zadania na różne elementy środowiska przyrodniczego jak i ustaleń projektu zmiany studium względem siebie. I tak, zadania z zakresu ochrony powietrza, czy zagrożeń hałasu można rozpatrywać pod kątem poprawy jakości powietrza, ale też uciążliwości powstałych na skutek ich bezpośredniej realizacji. Budowa sieci ciepłowniczej czy gazowej przyczyni się do poprawy jakości powietrza, ale będzie się też wiązać z tymczasowymi uciążliwościami na czas budowy instalacji.

Do możliwych oddziaływań skumulowanych może też dojść w przypadku przekroczenia norm dotyczących ochrony środowiska na terenach przeznaczonych dla produkcji bądź usług sąsiadujących z terenami przeznaczonymi pod zabudowę mieszkaniową. Tereny mieszkaniowe zakwalifikowane są do terenów, dla których określa się dopuszczalne poziomy hałasu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t. j. Dz.U. z 2014 r. poz. 112). Stąd lokalizacja obiektów przemysłowych i usługowych w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej powinna podlegać stałemu monitoringowi.

Badając oddziaływanie poszczególnych ustaleń studium, można stwierdzić oddziaływanie skumulowane:

- projekt studium dopuszcza lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW w zakresie energii ze źródeł fotowoltaicznych na terenach istniejących farm wiatrowych. Lokalizacja różnych rodzajów przedsięwzięć na jednym terenie nie będzie kolidować przy zastosowaniu się do wszelkich przepisów z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony środowiska. Kogzystowanie różnych instalacji z odnawialnych źródeł energii może przyczynić się do zmniejszania emisji zanieczyszczeń i jest jak najbardziej pożądana. Wskazuje się na konieczność wdrożenia i przestrzegania przepisów z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Co pozwoli uniknąć awarii instalacji elektrycznej. Pożar może powstać w wyniku celowego podpalenia lub niewystarczających zabezpieczeń ppoż. oraz jako szczególną sytuację awaryjną. Wydarzenia takiego nie da się jednak przewidzieć i trudno jest oceniać skutki, jakie może ono wywołać. Ich zminimalizowaniu służyły będą procedury postępowania wdrożone na terenach produkcji energii. Urządzenia składające się na farmę fotowoltaiczną to: ogniwa fotowoltaiczne, infrastruktura naziemna i podziemna, linie kablowe energetyczne - światłowodowe, przyłącza elektroenergetyczne, transformatory, konwertery. Należy zatem zastosować się do norm i przepisów regulujących pracę urządzeń, tak by nie doszło do zwarcia, wzrostu temperatury modułu itd., a osoby które będą mieć do niej dostęp muszą być bezpieczne.

Oddziaływanie skumulowane może więc wystąpić w przypadku nieprawidłowego funkcjonowania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii lub w przypadku nieprawidłowego zaprojektowania urządzeń i instalacji.

Ustalenia dokumentu będą miały także pewien wpływ na środowisko poza obszarem opracowania. Wprowadzenie nowej zabudowy spowoduje zwiększenie natężenia ruchu kołowego na sąsiednich obszarach, co będzie skutkowało zwiększeniem emisji spalin wzdłuż tras dojazdowych do obszaru. Na tereny przyległe będzie ponadto oddziaływać emisja z zastosowanych systemów grzewczych, nie będą to jednak oddziaływania o znaczącej intensywności.

5.9. RYZYKO WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ AWARII

Zgodnie z art. 3, pkt. 23 ustawy Prawo ochrony środowiska przez „poważną awarię” rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie przemysłowego magazynowania lub transportu, w którym występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub zaistnienie takiego zagrożenia z opóźnieniem, zaś przez „poważną awarię przemysłową rozumie się poważną awarię w zakładzie” (§ 3 pkt. 24 ustawy). Ustalenia projektu studium nie przewidują lokalizacji zakładów, które zaliczają się do zakładów stwarzających zagrożenie występowania poważnych awarii przemysłowych.

Zgodnie z informacją Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej na dzień 28 sierpnia 2019 r. na terenie gminy Darłowo nie były zlokalizowane zakłady dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

6. CHARAKTERYSTYKA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Na skutek opiniowania i uzgadniania projektu studium, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie pismem z dn. 4 sierpnia 2021 r. (znak: WOPN-OS.410.125.2021.AM) wniósł szereg uwag, które zostały częściowo rozpatrzone przez organ sporządzający studium z następującym uzasadnieniem:

1. Dot. pkt 3 lit. a) ww. pisma - dotycząca dopuszczenia budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych w granicach rezerwatu przyrody „Słowińskie Błoto” oraz wprowadzenia zapisu, z którego będzie wynikało, że w planowanym zagospodarowaniu w granicach rezerwatu należy uwzględnić przepisy ustawy o ochronie przyrody

Konieczność zachowania przepisów obowiązujących w granicach form ochrony przyrody wynika z podrozdziału 3.3 projektu Studium. Na stronie nr 190 projektu studium wskazano, że „polityka przestrzenna na obszarach tworzących system przyrodniczy będzie odbywać się zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony przyrody”. Ponadto, dopuszczenie poszczególnych funkcji w granicach terenów zieleni krajobrazowej nie zwalnia z przestrzegania przepisów odrębnych na etapie sporządzania planów miejscowych.

Niemniej, dla jasności dopisano w podrozdziale 3.1.1, że wskazane w tabeli funkcje są możliwe do realizacji „o ile przepisy odrębne (w tym w szczególności dotyczące form ochrony przyrody) ich nie wykluczają”.

2. Dot. pkt 3 lit. a) ww. pisma - dotycząca wskazania, że w granicach Natura 2000 (Słowińskie Błoto) obowiązuje plan zadań ochronnych

W rozdziale 3.3.2 dopisano że w granicach powyższego obszaru „Działania w zakresie ochrony czynnej ekosystemu należy realizować zgodnie z ustanowionym planem zadań ochronnych i planem ochrony, zatwierdzonym zarządzeniem Nr 24/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2009 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Słowińskie Błoto” (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2009r. poz. 979 z późn. zm.)”.

3. Dot. pkt 3 lit. b) ww. pisma - dotycząca odstąpienia od planowanego zagospodarowania działki nr 268/5 (Bukowo Morskie) w granicach siedliska przyrodniczego 1150 na obszarze Natura 2000 „Jezioro Bukowo”

Planowane zagospodarowanie działki nr 268/5 w Bukowie Morskim wynika z ustaleń obowiązującego planu miejscowego. Teren znajduje się częściowo w granicach siedlisk przyrodniczych zgodnie z waloryzacją z 2010r. oraz częściowo w obszarze cennym dla flory zgodnie z inwentaryzacją z 2020r. Odstąpiono od planowanego zagospodarowania tego terenu.

Rysunek 53. Granice działki nr 268/5 w Bukowie Morskim

4. Dot. pkt 3 lit. b) ww. pisma – dotycząca wskazania, że funkcje dopuszczalne w projekcie studium należy realizować poza siedliskami przyrodniczymi stanowiącymi przedmiot ochrony w obszarach Natura 2000

Jak w uwadze nr 1. W podrozdziale 3.1.1 dopisano, że wskazane w tabeli funkcje są możliwe do realizacji „o ile przepisy odrębne (w tym w szczególności dotyczące form ochrony przyrody) ich nie wykluczają”.

5. Dot. pkt 3 lit. c) ww. pisma – dotycząca rezygnacji z realizacji zabudowy w pasie do 300m od jeziora, zgodnie z projektem planu zadań ochronnych dla Natura 2000

Projekt PZO mówi o niepowiększaniu terenów zabudowanych w pasie do 300m od jeziora, więc wszystkie tereny przeznaczone w obowiązującym planie miejscowym pod zabudowę, wobec których właściciele mogliby rościć odszkodowania od gminy Darłowo z tytułu obniżenia wartości nieruchomości, pozostawiono bez zmian. Zdecydowano się natomiast usunąć spod zabudowy tereny, wobec których nie istnieje ryzyko wszczęcia postępowań

odszkodowawczych oraz usunąć tereny zaprojektowane w zmianie studium, zlokalizowane w najbliższym sąsiedztwie jeziora. Tereny zaprojektowane w zmianie studium, zlokalizowane w bliskim sąsiedztwie istniejącej lub planowanej zabudowy, pozostawiono bez zmian. Wskazane wyżej zmiany obrazuje załączona mapa nr 2.

6. [Dot. pkt 3 lit. c\) ww. pisma - dotycząca wyłączenia z możliwości lokalizowania zabudowy wskazanych w piśmie działek w strefie przybrzeżnej jeziora Kopań na podstawie projektu planu zadań ochronnych Natura 2000](#)

Wskazane działki pokrywają się ze strefą 300m o której mowa w uwadze nr 5. Zmiany w zakresie tej uwagi obrazuje załączona mapa nr 2.

7. [Dot. pkt 3 lit. d\) ww. pisma - wskazano że planowana zabudowa koliduje z siedliskami w granicach obszaru Natura 2000 \(Dolina Wieprzy i Studnicy\)](#)

Wszystkie tereny kolidujące z siedliskami w granicach Doliny Wieprzy i Studnicy przedstawiają załączone mapy 1a-1c. Wszystkie kolizje (za wyjątkiem działki nr 133 Krupy) wynikają z ustaleń obowiązującego planu miejscowego. Mapy 1b-1c przedstawiają porównanie siedlisk przyrodniczych wskazanych w Waloryzacji z 2010r., z Inwentaryzacją z 2020r. Należy zauważyć, że na przestrzeni lat siedliska przyrodnicze znacznie się zmniejszyły. W związku z powyższym zdecydowano się usunąć spod zabudowy tereny kolidujące z siedliskami przyrodniczymi i obszarem cennym dla flory wskazanymi w Inwentaryzacji z 2020 roku. Zmiany przedstawiono na mapach 1a-1c.

8. [Dot. pkt 3 lit. d\) ww. pisma - dotycząca zachowania stref wolnych od zabudowy w odległości 100m od stanowisk starorzeczy](#)

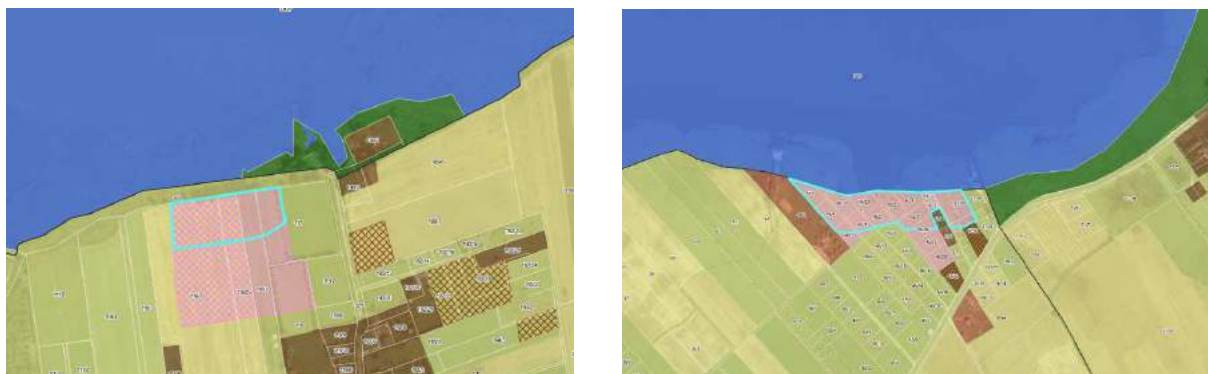
Wszystkie tereny przeznaczone pod zabudowę w odległości 100m od wskazanych stanowisk starorzeczy wynikają z obowiązującego planu miejscowego i stanu istniejącego. Uwaga wynika ze wskazań do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, będących załącznikiem nr 6 do PZO dla obszaru Natura 2000 „Dolina Wieprzy i Studnicy”. Wszystkie działki przeznaczone pod zabudowę znajdują się poza obszarem Natury 2000 i są zlokalizowane praktycznie w centrum miejscowości. Usunięcie tych terenów spod zabudowy mogłoby skutkować roszczeniami odszkodowawczymi, dlatego przeznaczenie tych terenów w projekcie studium pozostawiono bez zmian.

9. [Dot. pkt 3 lit. d\) ww. pisma - dotycząca zachowania stref wolnych od zabudowy w odległości 100m od odcinków Wieprzy z siedliskiem 3260](#)

Uwaga wynika ze wskazań do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, będących załącznikiem nr 6 do PZO dla obszaru Natura 2000 „Dolina Wieprzy i Studnicy”. Zdecydowano się usunąć tereny kolizyjne. Zmiany w tym zakresie przedstawia mapa nr 1d.

10. Dot. pkt 3 lit. e) ww. pisma – dotycząca zachowania stref wolnych od zabudowy w odległości 100m od jeziora Kopań i jeziora Bukowo – OCHK „Koszaliński Pas Nadmorski”

Jedynie nowe, zaprojektowane w studium tereny w odległości 100m od jezior to część dz. nr 124/77 Wicie, dz. nr 46/9-46/24 i 47/2-20 Gleźnowo oraz dz. nr 116/1-7 Kopań. Po ponownej analizie materiałów kartograficznych zdecydowano się usunąć ww. tereny z możliwości realizacji zabudowy.

Rysunek 54. Działki ewidencyjne nr 46/9-46/24 i 47/2-20 Gleźnowo oraz dz. nr 116/1-7 Kopań

Rysunek 55. Działki ewidencyjne nr 124/77 Wicie

Na części terenów w Gleźnowie (dz. 46/21 do 46/25) podjęto już działania inwestycyjne i teren wykorzystywany jest rekreacyjnie (głównie szkółka windsurfingu). W związku z

powyższym przeznaczono ten teren pod usługi sportu, jednakże, na rysunku studium ujawniono strefę 100m od naturalnych zbiorników wodnych, wskazującą, że na danym obszarze należy uwzględnić obowiązujące przepisy w tym zakresie.

11. Dot. pkt 3 lit. e) ww. pisma - dotycząca zachowania zakazu zabudowy w pasie technicznym

Wszystkie tereny pod zabudowę wskazane w pasie technicznym wynikają z obowiązującego planu miejscowego oraz stanu istniejącego. Nie wprowadzono zmian w tym zakresie.

12. Dot. pkt 3 lit. e) ww. pisma - dotycząca zachowania zakazu zabudowy w odległości 200m od linii brzegów klifowych

Zgodnie z waloryzacją z 2010 roku jedyne brzegi klifowe w gminie Darłowo występują w Wiciu. W projekcie studium nie przeznaczono terenów pod nową zabudowę w odległości 200 m od brzegów klifowych. Wszystkie tereny pod zabudowę wskazane w tym pasie wynikają z obowiązującego planu miejscowego. Nie wprowadzono zmian w tym zakresie.

13. Dot. pkt 3 lit. e) ww. pisma - dotycząca zachowania zakazu zabudowy w odległości 100 od kanału melioracyjnego przebiegającego od Jeziora Kopań w stronę Darłówka, przez teren wskazany do zagospodarowania głównie pod usługi turystyki (nie jest to „Kanał Kopań”, jak nazwano go w negatywnej opinii)

Kanał melioracyjny wskazany w negatywnej opinii nie jest ciekim naturalnym, a sztucznym. Mówią o tym źródła historyczne (poniższa rycina). Przedmiotowy kanał powstał w 1683 roku (Der Neue Lütow). Zdecydowano się na jego budowę z powodu wielokrotnego zasypywania w trakcie sztormów rzeki Lutowa, przebiegającej pierwotnie bliżej brzegu morskiego. Zakaz, o którym mowa w negatywnej opinii obowiązuje jedynie od naturalnych zbiorników wodnych. Nie wprowadzono zmian w tym zakresie.

Źródło informacji: Historia i Kultura Ziemi Sławieńskiej, Tom IV, Gmina Darłowo, red. Włodzimierz Rączkowski, Jan Sroka, Sławno 2007r. http://archo.edu.pl/dziedzictwo/03_Drzazga_Jezioro%20przymorskie%20Kopan.pdf

Rysunek 56. Kanał melioracyjny wybudowany ze względu na wielokrotne zasypywanie w trakcie sztormów rzeki Lutowa, przebiegającej pierwotnie bliżej brzegu morskiego [źródło: *Historia i Kultura Ziemi Sławieńskiej*, Tom IV, Gmina Darłowo, red. Włodzimierz Rączkowski, Jan Sroka, Sławno 2007r.]

14. Dot. pkt 3 lit. e) ww. pisma – dotycząca przeznaczenia dz. nr 114 w Wiciu pod teren sportu i rekreacji, gdy w obowiązującym planie przeznaczony jest na cele zieleni parkowej, a jedynie częściowo na teren usług sportu i rekreacji

Po ponownej analizie materiałów zdecydowano się dostosować projekt planu do ustaleń obowiązującego planu. Część terenu przeznaczono pod usługi turystyki, natomiast część pod zieleni krajobrazową (bez możliwości zabudowy kubaturowej).

15. Dot. pkt 3 lit. e) ww. pisma – dotycząca zakazu likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeb ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego itd.

Z uwagi na stopień ogólności studium, nie ma możliwości jednoznacznej oceny, czy na danym terenie istnieje możliwość realizacji zabudowy bez wycinki zadrzewień, czy też nie. Przedmiotowe kwestie z uwagi na skalę opracowania nie mogą być tak szczegółowo analizowane na etapie sporządzania studium, które ma jedynie za zadanie wskazanie ogólnych kierunków zagospodarowania. Tak szczegółowe kwestie jak ochrona zadrzewień śródpolnych będą każdorazowo rozstrzygane na etapie sporządzania planów miejscowych, które należy wykonać zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

16. Dot. pkt 3 lit. e) ww. pisma – dotycząca zabudowy usługowej w Koszalińskim Pasie Nadmorskim w siedlisku przyrodniczym nr 1150 w obrębie Barzowice

Po ponownej analizie materiałów (w tym w szczególności struktury własności) zdecydowano się usunąć wskazany teren spod zabudowy w projekcie studium.

17. Dot. pkt 3 lit. e) ww. pisma - dotycząca zabudowy w Koszalińskim Pasie Nadmorskim w siedlisku przyrodniczym nr 6510 w obrębach Wicie, Barzowice, Kopań, Żukowo Morskie, Bobolin

Jedyną nową zabudowę w granicach Koszalińskiego Pasa Nadmorskiego w siedlisku przyrodniczym wskazanym w Waloryzacji z 2010 roku wprowadzono w Kopaniu. Pozostałe ustalenia wynikają z obowiązującego planu miejscowego. Należy jednak zauważyć, że zgodnie z inwentaryzacją przyrodniczą gminy Darłowo z 2020r. na przedmiotowym terenie w Kopaniu nie występują siedliska przyrodnicze. Wszystkie kolizje wskazują mapy nr 3-5, na których można porównać tereny przeznaczone pod zabudowę, które kolidują z siedliskami przyrodniczymi z 2010r. z siedliskami przyrodniczymi z 2020 roku. Z uwagi na atrakcyjność inwestycyjną tego terenu nie zdecydowano się wprowadzić zmian w zakresie terenów w Kopaniu. Niemniej jednak, po ponownej analizie materiałów zdecydowano się usunąć część terenów o bardzo niekorzystnych warunkach do zabudowy w Gleźnowie (siedliska, trudne warunki gruntowo-wodne oraz obszary powodziowe). W Żukowie Morskim oraz w Bobolinie przy Martwej Wodzie rozpoczęły się już działania inwestycyjne, więc usunięcie tych terenów spod zabudowy mogłoby skutkować postępowaniami odszkodowawczymi. Wszystkie zmiany w tym zakresie przedstawiają mapy nr 3-5.

18. Dot. pkt 3 lit. e) ww. pisma - dotycząca zabudowy poza Koszalińskim Pasem Nadmorskim w siedlisku przyrodniczym nr 6150 na dz. nr 339/1 Jeżyczki, 2/1 Bukowo Morskie, 311/3 Porzecze, tereny zabudowy mieszkaniowej i turystycznej w Bobolinie, 65/4 Bukowo Morskie

Na dz. nr 65/4 Bukowo Morskie oraz 339/1 Jeżyczki przedmiotowe ustalenie wynika z obowiązującego planu miejscowego. Ponadto, zgodnie z inwentaryzacją z 2020r. nie występują tam siedliska przyrodnicze.

Zgodnie z inwentaryzacją z 2020 roku, na dz. nr 311/2 Porzecze, 2/1 Bukowo Morskie oraz na terenach zabudowy mieszkaniowej i turystycznej w Bobolinie nie występują siedliska przyrodnicze. Tereny znajdują się poza formami ochrony przyrody.

Nie wprowadzono zmian w tym zakresie.

19. Dot. pkt 3 lit. f) ww. pisma - dotycząca planowanych lokalizacji elektrowni wiatrowych w Barzowicach - planowana lokalizacja nie będzie umożliwiała zachowania odległości od form ochrony przyrody

Ustalenie wynika z obowiązującego planu miejscowego, który dopuszcza na tym terenie lokalizację elektrowni wiatrowych. Niemniej, na dzień dzisiejszy, przy obecnych przepisach faktycznie powstanie tych turbin wiatrowych jest niemożliwe. Obecnie planowana jest zmiana obowiązujących przepisów w tym zakresie, wobec czego odległości elektrowni wiatrowych m.in. od form ochrony przyrody mogą ulec zmianie.

Niezależnie od ustaleń projektu studium, na obszarze opracowania obowiązują przepisy odrębne, regulujące normy związane z zainwestowaniem terenu i zachowaniem właściwych standardów jakości poszczególnych elementów środowiska.

Należy założyć również, że działalność związana z planowanymi inwestycjami będzie prowadzona przy użyciu najlepszych dostępnych technologii, przy użyciu instalacji i z zastosowaniem metod eliminujących przedostawanie się szkodliwych substancji do środowiska.

Na skutek uzgadniania projektu studium, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie pismem z dnia 13 października 2021r. (znak: WOPN-OS.610.143.2021.AM) wskazał warunki uzgodnienia projektu, które zostały częściowo rozpatrzone przez organ sporządzający studium z następującym uzasadnieniem:

1. Warunek nr 1 - odstąpienie od zagospodarowania w granicach dz. nr 345, obręb Kopań (planowana zabudowa usług turystycznych)

Po ponownej wizji terenowej zdecydowano się odstąpić od planowanego zagospodarowania przedmiotowej działki.

2. Warunek nr 2 - odstąpienie od zagospodarowania w granicach dz. nr 82/1, 82/2 oraz 85/1, 83 (po podziale dz. nr 446/2, 446/3, 446/4, 446/5 i 446/6, 446/7), obr. Wicie, dz. nr 212/6, obręb Barzowice

Po ponownej wizji terenowej zdecydowano się odstąpić od planowanego zagospodarowania działki nr 212/6, obręb Barzowice.

W odniesieniu do pozostałych działek wizja terenowa wykazała, że rozpoczęto już na nich działania inwestycyjne, realizowane na podstawie obowiązującego planu miejscowego. Wskazane działki zostały podzielone geodezyjnie, a teren wyrównany i zasypany ziemią, celem przygotowania do lokalizacji zabudowy. Na dowód poczynionych działań, poniżej przedstawiono rys. 57 z aktualnym podziałem geodezyjnym na tle ortofotomapy z dnia 01 czerwca 2020 r. oraz zdjęcia przedstawiające stan istniejący (rys. 58). Wizja terenowa potwierdziła wyniki inwentaryzacji przyrodniczej gminy Darłowo z 2020r., w której nie wskazano występowania na przedmiotowym obszarze siedlisk przyrodniczych, a jedynie odnotowano obszary cenne dla flory.

Dodatkowo, mając na celu ochronę istniejących siedlisk rolniczych, występujących w granicach obszarów Natura 2000, na stronie 194 tekstu studium jednoznacznie wskazano, że na terenach przeznaczonych na rysunku studium pod zainwestowanie, zlokalizowanych w granicach obszarów Natura 2000, dopuszcza się lokalizację zabudowy wyłącznie poza płacami siedlisk przyrodniczych. Przed rozpoczęciem prac budowlanych na ww. terenach należy wykonać inwentaryzację przyrodniczą.

Rysunek 57. Działki nr 82/1, 82/2 oraz 85/1, 83 (po podziale dz. nr 446/2, 446/3, 446/4, 446/5 i 446/6, 446/7), obr. Wicie, dz. nr 212/6, obręb Barzowice na tle ortofotomapy, aktualnej na dzień 01 czerwca 2020 r. [źródło: geoportal.gov.pl]

Rysunek 58. Widok dz. nr 82/1, 82/2 oraz 85/1, 83 (po podziale dz. nr 446/2, 446/3, 446/4, 446/5 i 446/6, 446/7), obr. Wicie - stan na 27 października 2021 r. [źródło: zbiór własny]

3. Warunek nr 3 - odstąpienie od planowanej zabudowy w granicach siedliska przyrodniczego 6510 wskazanego w dokumentacji do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Dolina Wieprzy i Studnicy” PLH220038

Mając na celu ochronę istniejących siedlisk rolniczych, występujących w granicach obszarów Natura 2000, na stronie 194 tekstu studium jednoznacznie wskazano, że na terenach przeznaczonych na rysunku studium pod zainwestowanie, zlokalizowanych w granicach obszarów Natura 2000, dopuszcza się lokalizację zabudowy wyłącznie poza płacami siedlisk przyrodniczych. Przed rozpoczęciem prac budowlanych na ww. terenach należy wykonać inwentaryzację przyrodniczą.

W piśmie RDOŚ do odstąpienia od zabudowy wskazano następujące tereny:

- 1) Dz. nr 154-161, 162/1, 162/2, obręb Zakrzewo

Po ponownej wizji terenowej zdecydowano się odstąpić od wprowadzania nowej zabudowy na ww. działkach. Z przeznaczeniem pod zainwestowanie pozostawiono jedynie działki już zabudowane, przedstawione na poniższej rys. 59.

Rysunek 59. Działki nr 154-161, 162/1, 162/2, obręb Zakrzewo, na tle projektu zmiany studium (po uwzględnieniu warunku) oraz na tle ortofotomapy, aktualnej na dzień 01 czerwca 2020 r. [źródło: opracowanie własne na podstawie projektu zmiany studium i ortofotomapy, pobranej z geoportal.gov.pl.]

- 2) Dz. nr 178/8-178/18, 178/26-178/28, 178/31-178/44, 178/48, obręb Sulimice

Po ponownej wizji terenowej zdecydowano się odstąpić od wprowadzania nowej zabudowy na ww. działkach.

3) Dz. nr 42/1, obręb Kowalewice

Ponowna wizja terenowa (rys. 61) wykazała, że na przedmiotowej działce zlokalizowane są urządzenia sportu i rekreacji - boisko i plac zabaw dla dzieci. Zdecydowano na zagospodarowanej już części działki zmienić przeznaczenie z usług (w tym usług publicznych), na usługi sportu i rekreacji, co oddaje stan istniejący. W pozostałej części zmieniono przeznaczenie na teren rolniczy.

Rysunek 60. Działka nr 42/1, obręb Kowalewice, na tle projektu zmiany studium (po uwzględnieniu warunku) oraz na tle ortofotomapy, aktualnej na dzień 01 czerwca 2020 r. [źródło: opracowanie własne na podstawie projektu zmiany studium i ortofotomapy, pobranej z geoportal.gov.pl.]

Rysunek 61. Widok nr 42/1, obręb Kowalewice - stan na 27 października 2021 r. [źródło: zbiór własny]

4) Dz. nr 90/1, 92/3, 92/4, 93, 234, 80/1, 80/2, obręb Zielnowo

Ponowna wizja terenowa (rys. 63) wykazała, że na działce nr 90/1 zlokalizowane jest boisko piłkarskie, dość intensywnie wykorzystywane przez lokalną społeczność. Zdecydowano na tej działce pozostawić przeznaczenie pod usługi sportu i rekreacji, zgodne ze stanem istniejącym. Na pozostałych działkach wskazanych w piśmie RDOŚ odstąpiono od planowanego zagospodarowania w granicach siedliska przyrodniczego.

Rysunek 62. Działka nr 90/1, obręb Zielnowo, na tle projektu zmiany studium (po uwzględnieniu warunku) oraz na tle ortofotomapy, aktualnej na dzień 01 czerwca 2020 r. [źródło: opracowanie własne na podstawie projektu zmiany studium i ortofotomapy, pobranej z geoportal.gov.pl.]

Rysunek 63. Widok na dz. nr 90/1, obręb Zielnowo - stan na 27 października 2021 r. [źródło: zbiór własny.]

5) Dz. nr 133, obręb Krupy

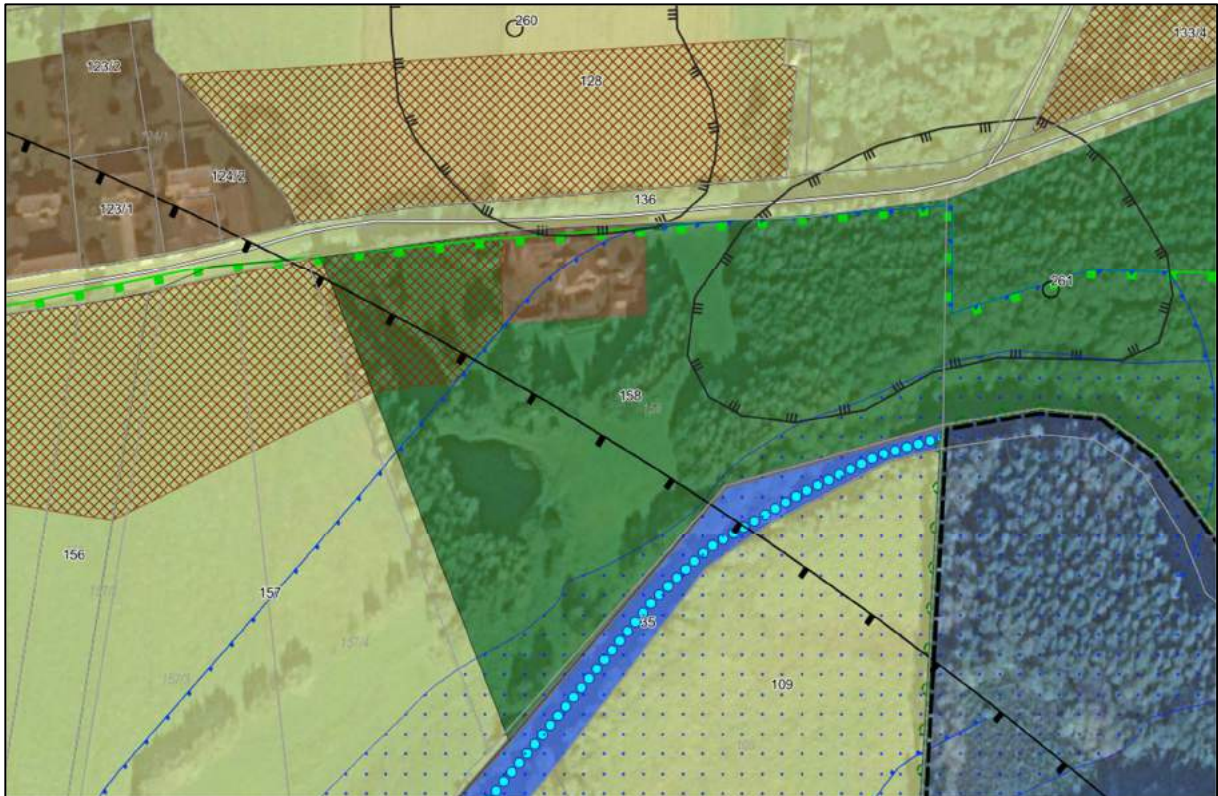
Ponowna wizja terenowa (rys. 64) wykazała, że na działce nr 133 zlokalizowane jest istniejące gospodarstwo leśne - szkółka leśna. Zdecydowano na tej działce pozostawić przeznaczenie pod teren obsługi produkcji rolnej w gospodarstwach rolnych i leśnych, co oddaje stan istniejący.

Rysunek 64. Widok na dz. nr 133, obręb Krupy - stan na 27 października 2021 r. [źródło: zbiór własny.]

- Warunek nr 4 - odstąpienie od wyznaczania terenów nowej zabudowy w pasie szerokości 100m od rzeki Wieprzy na terenach poza ukształtowanymi układami osadniczymi.

W piśmie RDOŚ do odstąpienia od zabudowy nie określono jednoznacznie działek, których przedmiotowy warunek dotyczy. Wskazano jedynie na występowanie takich terenów m.in. w Kowalewiczkach i Kowalewicach. W wyniku ponownej analizy odstąpiono od planowanego nowego zagospodarowania na działce nr 158, 52/9, 52/10 i 52/12, obręb Kowalewiczki (rys. 65 i 66). Poza ukształtowanymi układami osadniczymi nie występuje więcej działek planowanych do nowego zagospodarowania w strefie 100m od rzeki Wieprzy.

Rysunek 65. Działka nr 158, obręb Kowalewiczki, na tle projektu zmiany studium (po uwzględnieniu warunku) oraz na tle ortofotomapy. [źródło: zbiór własny.]

Rysunek 66. Działka nr 52/9, 52/10 i 52/12, obręb Kowalewiczki, na tle projektu zmiany studium (po uwzględnieniu warunku) oraz na tle ortofotomapy [źródło: zbiór własny.]

5. Warunek nr 5 - odstąpienie od planowanej zabudowy mieszkaniowej oraz terenu sportu i rekreacji (dz. nr 133/2, 130/6, 132/2, 130/4, obręb Gleźnowo) oraz usług turystycznych (dz. nr 76/2, obręb Wicie) lub przedłożenia materiałów z których będzie wynikało, iż realizacja planowanego zagospodarowania nie naruszy zakazu likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych [...]

Po ponownej wizji terenowej zdecydowano się odstąpić od planowanego zagospodarowania działek wskazanych w obrębie Gleźnowo.

W odniesieniu do działki nr 76/2, obręb Wicie, analiza i wizja wykazały, że istnieje możliwość zagospodarowania terenu bez naruszania zakazu likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych. Jak ukazuje rys. 67 i 68, przedmiotowa działka jest pokryta zadrzewieniami głównie od strony drogi (ul. Morskiej) oraz we wschodniej części, w związku z czym istnieje możliwość zagospodarowania tego terenu w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa.

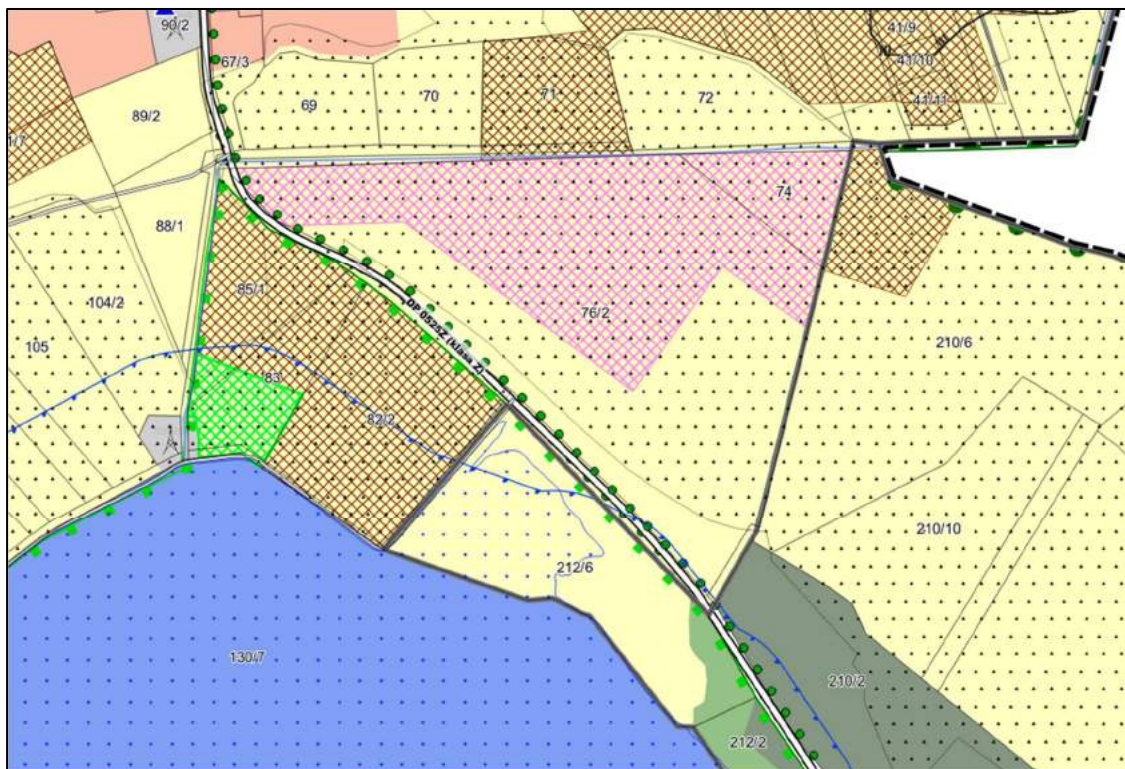

Rysunek 67. Działka nr 76/2, obr. Wicie na tle ortofotomapy, aktualnej na dzień 01 czerwca 2020 r. [źródło: geoportal.gov.pl]

Rysunek 68. Widok na dz. nr 76/2, obręb Wicie - stan na 27 października 2021 r. [źródło: zbiór własny]

W związku z powyższym, w odniesieniu do przedmiotowej działki, zdecydowano się odstąpić od planowanego zagospodarowania na części działki, porośniętej zadrzewieniami, co ukazuje rys. 69.

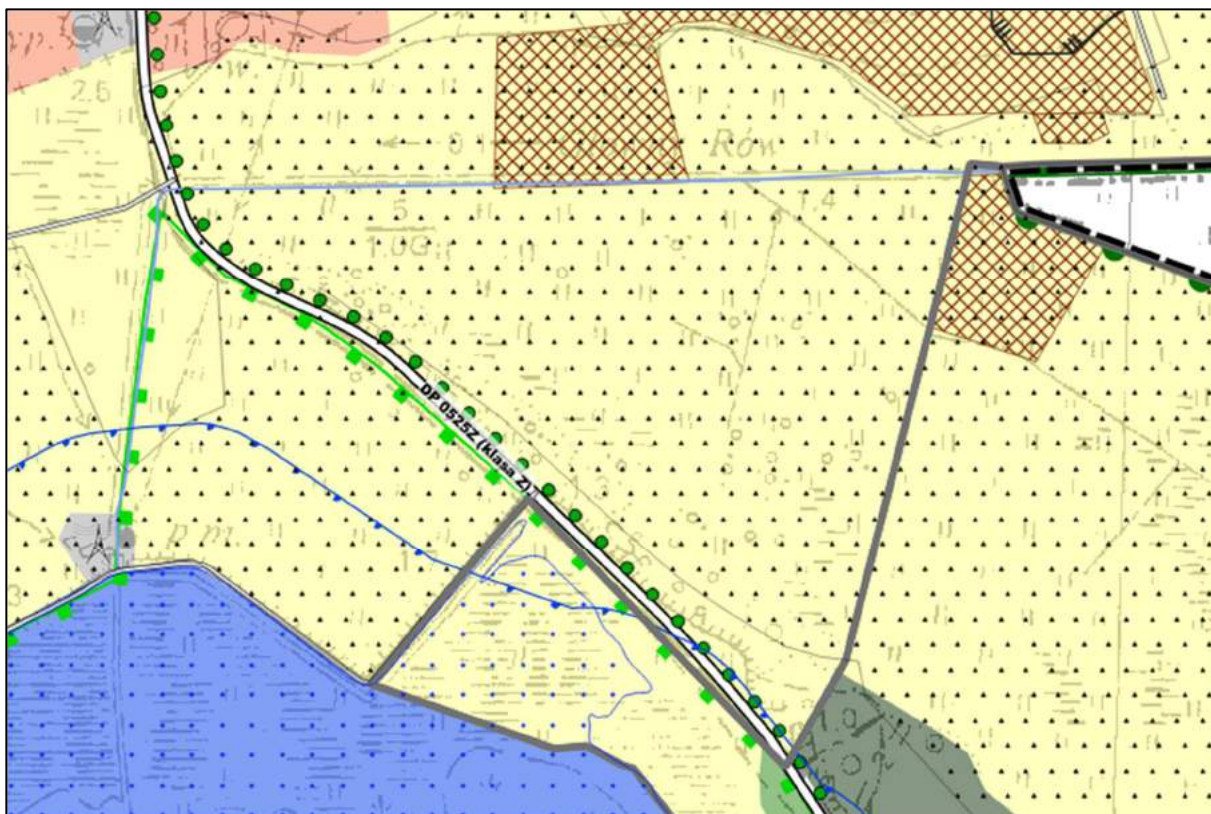

Rysunek 69. Działka nr 72/6, obręb Wicie, na tle projektu zmiany studium (po uwzględnieniu warunku). [źródło: zbiór własny]

Na skutek ponownego uzgadniania projektu studium, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie pismem z dnia 16 grudnia 2021r. (znak: WOPN-OS.610.143.2021.AM) wskazał następujące warunki uzgodnienia projektu:

- Odstąpienia od planowanego zagospodarowania w granicach dz. nr 85/1, 83, 82/2, 82/1, Wicie
- Odstąpienia od planowanej zabudowy usług turystycznych (dz. nr 76/2, Wicie) lub przedłożenie materiałów, z których będzie wynikało, iż realizacja planowanego zagospodarowania nie naruszy zakazu likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych.

Wskazane wyżej warunki uzgodnienia zostały w pełni uwzględnione, co potwierdza poniższy rysunek 70:

Rysunek 70. dz. nr 85/1, 83, 82/2, 82/1, 76/2, obręb Wicie, na tle projektu zmiany studium (po uwzględnieniu warunku). [źródło: zbiór własny]

Ustalenia uwzględniające uwarunkowania ochrony środowiska

Realizacja ustaleń studium wymaga uwzględnienia warunków ochrony środowiska poprzez zastosowanie rozwiązań zapobiegających i minimalizujących negatywne oddziaływanie. Ustanowienie tych rozwiązań ma na celu ograniczenie antropopresji na elementy środowiska przyrodniczego na obszarze opracowania, a także podnieść jakość standardu warunków życia okolicznych mieszkańców.

Uwzględniono zapisy dotyczące zasad ochrony obszarowych form ochrony przyrody, w tym użytku ekologicznego oraz pomników przyrody, na obszarach o wyznaczonych sposobach zagospodarowania związanych z powstaniem zabudowy ustalono wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenów, tym udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki minimalną i maksymalną intensywność zabudowy i wyłączenie spod zabudowy: lasów, rezerwatów przyrody i korytarzy ekologicznych.

W celu ochrony elementów środowiska przyrodniczego w dokumencie wprowadzono zapisy nakazujące na terenach rolniczych m. in. zachowanie istniejących zadrzewień śródpolnych oraz wprowadzenia nowych; zabezpieczenie lokalizacji zbiorników wodnych służących małej retencji i prowadzenie działalności rolniczej zgodnie z zasadami dobrej praktyki rolniczej, co ma na celu zachowanie bioróżnorodności na ich obszarze oraz podniesienie walorów krajobrazowych.

Zapisy studium uwzględniają również ochronę naturalnych ekosystemów wodnych, dlatego też w celu ograniczenia antropopresji na ciek wodne przepływające przez obszar gminy nakazują zapewnienie swobodnego dostępu do cieków poprzez ograniczenie grodzenia brzegów, a także ochronę zieleni naturalnej cieków nakazujące na jej terenie ograniczenie działalności rolniczej do utrzymania terenów jako trwałych użytków zielonych, zakaz wykorzystywania gruntu jako ornego i zachowanie istniejących zadrzewień nadwodnych i roślinności łęgowej, ochronę skarp i brzegów koryt cieków, w celu utrzymania istniejących ekosystemów, zachowania przepustowości korytarzy migracyjnych, a także ograniczeniu erozji powierzchniowej i spływu powierzchniowego wód opadowych skutkujących dostawaniem się do cieków zanieczyszczeń.

Na terenach leśnych dokument wprowadza w celu ograniczenia negatywnej antropopresji zapisy zalecające użytkowanie i ochronę lasów, prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej zgodnie z kierunkami określonymi w Planach urzędniowych lasów, zwiększenie różnorodności biologicznej z jednoczesnym rozwijaniem wodochronnych, klimatotwórczych i środowiskotwórczych funkcji lasów, poprzez dążenie do tworzenia drzewostanów wielogatunkowych i wielowiekowych o charakterze lasu naturalnego, którego skład powinien odpowiadać roślinności potencjalnej siedlisk leśnych, stosowanie odnowienia naturalnego jako główny sposób odnawiania lasu, realizację zalesień z uwzględnieniem zachowania bioróżnorodności istniejących żerowisk; zachowanie istniejących łąk śródleśnych, realizacji zalesień jako uzupełnienie istniejących kompleksów leśnych oraz tworzenie między nimi połączeń, dostosowania składu gatunkowego wprowadzanego drzewostanu do naturalnego drzewostanu występującego na danym terenie, odpowiednie kształtowanie granicy rolno-leśnej poprzez wprowadzanie zalesień na gruntach położonych w enklawach i pół-enklawach leśnych, przylegających bezpośrednio do kompleksów leśnych lub znajdujących się w szachownicy z użytkami leśnymi, narażonych na znaczne szkody wyrządzone przez zwierzynę leśną. Przestrzeganie tych zapisów zapewni ochronę bioróżnorodności ekosystemów leśnych na obszarze gminy oraz prawidłowy przebieg procesów przyrodniczych w nich zachodzących, a także korzystnie wpłynie na stan populacji gatunków chronionych występujących na tych terenach związanych z siedliskami leśnymi oraz ekotonowymi, a także poprawi stan zdrowotny drzewostanów.

W zakresie ochrony powierzchni ziemi i gleb studium zawiera ustalenia nakazujące wprowadzenie i ochronę zalesień i pasów zadrzewień śródpolnych w celu ochrony gleb przed erozją, wprowadzenie nasadzeń roślinności ochronnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych w celu minimalizacji zanieczyszczeń gleb pochodzenia komunikacyjnego, a także w celu minimalizacji przekształceń powierzchni ziemi dokument ustala koncentrację zabudowy w obszarze istniejących jednostek osadniczych oraz ograniczenie niwelacji terenu do prac niezbędnych dla posadowienia zabudowy i elementów układu komunikacyjnego w celu zmniejszenia ryzyka degradacji środowiska życia zwierząt. Dodatkowo dokument nakazuje po zakończeniu składowania odpadów rekultywację terenu

istniejącego składowiska odpadów, w wyniku której dojdzie do przywrócenia użyteczności terenu przy jak najmniejszej uciążliwości dla środowiska.

W zakresie ochrony środowiska wodnego na terenie opracowania ustala ochronę zasobów wodnych i racjonalizację zużycia wody we wszystkich dziedzinach gospodarki, poprzez działania takie jak modernizacja sieci oraz wprowadzanie systemu pomiaru zużycia wody dla wszystkich odbiorców, rozbudowa sieci wodociągowej równoległe z rozwojem nowych terenów inwestycyjnych i wykorzystywanie w zakładach produkcyjnych wody dla celów technologicznych w układach zamkniętych, W celu minimalizacji oddziaływań na stan jakości wód powierzchniowych dokument przewiduje: zachowanie pasa wolnego od zabudowy cieków, uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez budowę zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej, propagowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarach rozproszonej zabudowy oraz zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków komunalnych do wód lub do ziemi, propagowanie racjonalnego nawożenia gruntów rolnych oraz ograniczenie ładunku zanieczyszczeń pochodzących ze spływu wód deszczowych m.in. poprzez realizację systemu kanalizacji deszczowej dla terenów o utwardzonej powierzchni, tj. parkingów, placów z zastosowaniem, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych dotyczących odprowadzania ścieków, systemów podczyszczania wód opadowych i roztopowych. Dodatkowo w celu ochrony dolin rzecznych studium wskazuje ograniczanie przeznaczenia terenów dolin rzecznych na cele inwestycyjne, zachowanie wzdłuż cieków stref wolnych od intensywnej gospodarki rolnej poprzez zachowanie łąk i pastwisk oraz naturalnej roślinności przyrodnej, a także wyznaczenie terenów zieleni naturalnej cieków wodnych. Ocenia się, że rozwiązania zawarte w studium mające za zadanie zapobieganie i minimalizację oddziaływań gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy w wystarczającym stopniu chronią środowisko glebowe i wodne.

W zakresie ochrona powietrza przed zanieczyszczeniami w tym ochrony przed hałasem dokument wskazuje wykorzystywanie energii ze źródeł odnawialnych oraz wprowadzenie urządzeń i technologii energooszczędnych i wykonywanie termomodernizacji budynków, wdrożenie monitoringu gospodarstw domowych w zakresie niskiej emisji zanieczyszczeń, wprowadzenie nasadzeń roślinności ochronnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz zapewnienie możliwości zaopatrzenia mieszkańców w gaz do celów grzewczych z sieci gazowej w okresie perspektywnym w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza. W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania składowiska odpadów na ten element środowiska, które związane jest z lokalnym skażeniem powietrza bakteriami, pleśniami, zanieczyszczeniami oraz emisją łatwopalnego metanu wytwarzanego w procesie rozkładu, na terenach sąsiadujących w studium wyznaczono tereny dolesień. W celu ograniczenia negatywnych oddziaływań powodujących pogorszenie klimatu akustycznego gminy w dokumencie wskazuje się realizację takich działań jak tworzenie nasadzeń zwartej zieleni wysokiej na działce, na której prowadzona jest działalność uciążliwa, ekranowanie źródeł hałasu, stosowanie urządzeń filtrujących i wyciszających oraz wprowadzenie nasadzeń zieleni wysokiej w pasach drogowych, które przyczynią się do zmniejszenia się intensywności negatywnych oddziaływań.

W celu ochrony mieszkańców przed zagrożeniem ze strony promieniowania niejonizującego w studium nakazano wyłączenie spod zabudowy terenów stref ochronnych napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia.

Dodatkowo w studium zostały wymienione zasady ochrony środowiska, które powinny znaleźć się w planach miejscowych takie jak: wprowadzenie ograniczeń w zakresie wykorzystania powierzchni ziemi poprzez określenie wskaźników kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, określenie zasad gospodarowania wodami, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, zgodnie z kierunkami zawartymi w Studium, wskazanie, które z poszczególnych terenów, wyznaczonych w planie należą do poszczególnych rodzajów terenów, o których mowa w przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska, podlegających ochronie akustycznej, zachowanie istniejących zespołów zieleni, zapewnienie ochrony przed zasypywaniem i zabudowywaniem, a także groźeniem i utrudnianiem dostępu dla istniejących cieków i rowów poprzez np. ustalenie stref ochronnych, określenie ograniczeń w zakresie możliwości dokonywania niwelowania terenu, określenie ograniczeń i warunków realizacji zainwestowania w zasięgu terenów zalewowych, bezwzględne uwzględnienie zasad ochrony obszarów i obiektów objętych ochroną prawną na podstawie przepisów odrębnych, zapewnienie przerwy w pasmach zabudowy dla realizacji powiązań przyrodniczych, dostosowanie parametrów istniejących dróg do wymogów obowiązujących przepisów z zakresu warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne.

Ustalenia uwzględniające ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

W celu ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej w studium wskazano tereny i obiekty objęte ochroną. W dokumencie wprowadzono zapisy dotyczące zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków:

- obiekty chronione prawem na mocy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (obiekty wpisane do rejestru zabytków),
- obiekty i tereny wskazanych do ochrony prawem miejscowym (stanowiska archeologiczne, obiekty o wartościach kulturowych, gminna ewidencja zabytków).

Ustalenia uwzględniające ochronę krajobrazu

Realizacja rozwiązań przestrzennych, dokumentu wpłynie na walory krajobrazowe, co wiąże się z planowanym, intensywnym zainwestowaniem obszaru opracowania, będącym odpowiedzią na zapotrzebowania w zakresie rozwoju gospodarczego gminy. Planowane zainwestowanie obszaru opracowania stawia wymóg precyzyjnego określenia zasad zagospodarowania terenu, które zostały określone w projekcie. W celu osiągnięcia pewnego stopnia harmonii krajobrazu w dokumencie wprowadzono nakaz kształtowania przestrzeni na terenach związanych z powstaniem zabudowy w wyniku porządkowania układów urbanistycznych

poprzez racjonalne ukształtowanie sieci dróg i dbałości o ład i kompozycję przestrzenną oraz poprzez ustalenie w planach miejscowych form zabudowy i zachowania istniejącego zainwestowania, dodatkowo studium wyznacza wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenów takie jak stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki, minimalna i maksymalna intensywność zabudowy oraz maksymalna wysokość budynków. Dodatkowo w studium wyznaczono lokalizację nowych terenów zabudowy w sąsiedztwie istniejących terenów osadniczych, co ma na celu zahamowanie procesu rozpraszania zabudowy. Ponadto zapisy nakazujące ochronę istniejącej zieleni, zachowanie istniejących zadrzewień śródpolnych i wprowadzenia nowych oraz wprowadzenie nasadzeń zieleni wysokiej w pasach drogowych skutkować będzie wzbogaceniem monotonii krajobrazu zurbanizowanego o element przyrodniczy, podnoszący walory i estetykę krajobrazu.

7. ROZWIĄZANIA INNE NIŻ W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE, ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Standardy realizacji inwestycji nakazują, by na kolejnych etapach również użyć wszelkich możliwych środków prawnych i technicznych, zapewniających maksymalną ochronę środowiska. Ze względu na brak znacząco negatywnego wpływu na środowisko (co było przedmiotem analizy i oceny w poprzednich rozdziałach), nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych. Ustalenia projektowanego dokumentu godzą interesy wszystkich zainteresowanych stron, są optymalnymi rozwiązaniami zgodnymi z zasadami ekorozwoju i z uwzględnieniem ochrony środowiska.

8. INFORMACJE O PRZEWIDYWANYCH METODACH ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEWODZENIA

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu studium pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do:

- oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu,
- przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska oraz ładów przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

W zakresie oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu na środowisko:

- w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie i metodach określonych w wydanej decyzji,
- w odniesieniu do całego terenu może to być monitoring państwowy środowiska, prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska lub indywidualnych zamówień, w przypadku, gdy odnoszą się one do obszaru objętego zmianą studium; Monitoring poszczególnych komponentów

środowiska prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie i Państwowy Instytut Geologiczny.

Zaleca się, aby monitoringowi poddać takie elementy środowiska jak: wody powierzchniowe i podziemne, monitoring hydrologiczny i hydrochemiczny (powinien być wykonany poprzez pomiar w stałych punktach raz na rok) i stan powietrza atmosferycznego (czyli monitoring podstawowych parametrów klimatycznych oraz stężeń w powietrzu atmosferycznym głównych zanieczyszczeń SO₂ i NO_x) oraz dodatkowo wielkopowierzchniowy monitoring wybranych elementów środowiska przyrodniczego poprzez fotointerpretację zdjęć lotniczych wykonywany, co 10 - 15 lat.

W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń projektu studium powinny być okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji zmiany studium, wykonywane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej. Z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika, że analiza aktualności dokumentów planistycznych oraz analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu winna być wykonywana nie rzadziej niż raz na kadencję wójta, czyli nie rzadziej niż co 5 lat.

9. INFORMACJE O MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM NA ŚRODOWISKO

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 2, pkt 1d) ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 247), oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Projekt studium nie zawiera rozstrzygnięć ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Zagospodarowanie obszaru zmiany studium nie będzie oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

10. SPIS RYSUNKÓW, FOTOGRAFII I TABEL

Spis rysunków:

Rysunek 1. Gmina Darłowo na tle granic administracyjnych z podziałem na obręb (32 obręby) [źródło: opracowanie własne na potrzeby projektu studium].....	13
Rysunek 2. Obszary budowlane - przeznaczone pod zabudowę w obowiązujących mpzp oraz nowe tereny proponowane w studium [źródło: opracowanie Marek Żuchowski Fabryka Przestrzeni]	32
Rysunek 3. Prawne formy ochrony przyrody i korytarze ekologiczne w granicach gminy Darłowo [źródło: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska].....	33
Rysunek 4. Przebieg głównych korytarzy ekologicznych „Pobrzeże Słowińskie” (21B) i „Dolina Odry Środkowej” (19E) [Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce Włodzimierz Jędrzejewski, Sabina Nowak, Krystyna Stachura, Michał Skierczyński, Robert W. Mysłajek, Krzysztof Niedziałkowski, Bogumiła Jędrzejewska, Jan M. Wójcik, Hanna Zalewska, Małgorzata Pilot, Marcin Górny, Rafał T. Kurek, Radosław Ślusarczyk; Zakład Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk; Białowieża 2011]	34
Rysunek 5. Korytarz ekologiczny „Pobrzeże Słowińskie” [źródło: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska]....	34
Rysunek 6. Obszar Chronionego Krajobrazu " Koszaliński Pas Nadmorski na tle granicy administracyjnej gminy Darłowo [źródło: Serwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska]	35
Rysunek 7. Obszar Natura 2000 PLB990002 Przybrzeżne Wody Bałtyku [źródło: Serwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska]	36
Rysunek 8. Natura 2000 PLH320016 Słowińskie Błoto [źródło: Serwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska]	37
Rysunek 9. Granica Obszaru Natura 2000 PLH320041 Jezioro Bukowo [źródło: Serwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska]	39
Rysunek 10. Granica Obszaru Natura 2000 Jezioro Kopań [źródło: Serwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska]	40
Rysunek 11. Granica Obszaru Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy na terenie gminy Darłowo [źródło: Serwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska].....	41
Rysunek 12. Rezerwat przyrody „Słowińskie Błota” [źródło: Serwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska]	43
Rysunek 13. Użytek ekologiczny „Bagno” [źródło: Serwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska]	44
Rysunek 14. Barzowice; lokalizacja pomników przyrody przy kościele [źródło: geoserwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska]	45
Rysunek 15. Podział geobotaniczny w rejonie gminy Darłowo [źródło: Matuszkiewicz J. M. 2008]	49
Rysunek 16. Dane z inwentaryzacji z 2010 r. na tle form ochrony przyrody w gminie Darłowo [źródło: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie]	50
Rysunek 17. Zweryfikowane siedliska przyrodnicze w opracowaniu: „Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Darłowo” Biuro Konserwacji Przyrody S.C., Szczecin 2020 r.....	50
Rysunek 18. Zweryfikowane stanowiska fauny w opracowaniu: „Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Darłowo” Biuro Konserwacji Przyrody S.C., Szczecin 2020 r.....	50
Rysunek 19. Zweryfikowane stanowiska fauny w opracowaniu: „Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Darłowo” Biuro Konserwacji Przyrody S.C., Szczecin 2020 r.....	50
Rysunek 20. Lokalizacja terenu gminy Darłowo na tle jednostek fizyczno-geograficznych Polski [J. Solon i in. 2018]	60
Rysunek 21. Udokumentowane złoża na tle obszaru gminy Darłowo [źródło: Państwowy Instytut Geologiczny]	67
Rysunek 22. Sieć hydrograficzna na terenie gminy Darłowo [System Informacji Przestrzennej Urzędu Gminy Darłowo]	73
Rysunek 23. Jednolite części wód w rejonie gminy Darłowo [źródło: System Informacji Przestrzennej Urzędu Gminy Darłowo z warstwą informacyjną Państwowego Gospodarstwa Wodnego "Wody Polskie"].....	73
Rysunek 24. Granice i zasięg jednolitej części wód podziemnych nr 10 [źródło: Polska Służba Hydrogeologiczna]	81
Rysunek 25. Granice i zasięg jednolitej części wód podziemnych nr 10 oraz obszar gminy Darłowo (kolorem żółtym) [źródło: Polska Służba Hydrogeologiczna].....	81
Rysunek 26. Zagrożenie powodziowe na terenie gminy Darłowo [źródło: System Informacji Przestrzennej Urzędu Gminy Darłowo].....	84
Rysunek 27. Klasyfikacja pokrycia terenu [źródło: Polska Agencja Kosmiczna].....	87
Rysunek 28. Istniejące elektrownie wiatrowe w granicach gminy Darłowo [źródło: opracowanie Fabryka Przestrzeni 2021 r.].....	91
Rysunek 29. Projekt studium (podkład geodezyjny) w części dz. 193, 194, 195, 196, 335, obręb Zielnowo ...	104
Rysunek 30. Zgodnie z rys. 2 do niniejszej prognozy, wskazane w projekcie studium tereny wynikają z obowiązującego mpzp (kolorem szarym oznaczono tereny „przeniesione” z obowiązującego mpzp	104

Rysunek 31. Zdjęcie lotnicze w części dz. 193, 194, 195, 196, 335, obręb Zielnowo.....	104
Rysunek 32. Projekt studium (podkład geodezyjny) w części dz. 172, 174, 175, obręb Zielnowo	105
Rysunek 33. Projekt studium (podkład geodezyjny) w części dz. 163, 164, 165, obręb Zielnowo	105
Rysunek 34. Zgodnie z rys. 2 do niniejszej prognozy, wskazane w projekcie studium tereny wynikają z obowiązującego mpzp (kolorem szarym oznaczono tereny „przeniesione” z obowiązującego mpzp.....	106
Rysunek 35. Projekt studium (podkład geodezyjny) w części dz. 328 i 328/3, obręb Zielnowo	106
Rysunek 36. Projekt studium (podkład geodezyjny) w rejonie 16°27'9,43"E 54°25'11,17"N	107
Rysunek 37. Zgodnie z rys. 2 do niniejszej prognozy, wskazane w projekcie studium tereny wynikają z obowiązującego mpzp (kolorem szarym oznaczono tereny „przeniesione” z obowiązującego mpzp.....	108
Rysunek 38. Projekt studium w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy przewiduje obszar usług turystyki (różowy szraf).....	108
Rysunek 39. Projekt studium w obrębie Gleźnowo przewiduje rozwój obszarów usług turystyki.....	109
Rysunek 40. Zgodnie z rys. 2 do niniejszej prognozy, wskazane w projekcie studium tereny wynikają z obowiązującego mpzp (kolorem szarym oznaczono tereny „przeniesione” z obowiązującego mpzp.....	109
Rysunek 41. Zdjęcie lotnicze terenów na południe od Jeziora Bukowo - obręb Gleźniewo	110
Rysunek 42. Projekt studium przewiduje rozwój obszaru sportu i rekreacji w Bukowie Morskim w granicach obszaru Natura 2000, co wynika z ustaleń obowiązującego planu	111
Rysunek 43. Zgodnie z rys. 2 do niniejszej prognozy, wskazane w projekcie studium tereny wynikają z obowiązującego mpzp (kolorem szarym oznaczono tereny „przeniesione” z obowiązującego mpzp.....	111
Rysunek 44. Zakrzewo Dolne - obszary zabudowy mieszkaniowej (3 ha) oraz zabudowy zagrodowej (0,79 ha, 0,50 ha, 0,31 ha i 0,46 ha) w granicach Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy	122
Rysunek 45. Zakrzewo - obszary zabudowy mieszkaniowej (3,38 ha) w granicach Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy	122
Rysunek 46. Kowalewiczki - obszary zabudowy mieszkaniowej (4,68 ha, 1,10 ha, 2,83 ha,) oraz usług turystycznych (ok. 2 ha) w granicach Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy	122
Rysunek 47. Kowalewiczki - obszary zabudowy mieszkaniowej (3,24 ha, 1,64 ha, 0,21 ha,) w granicach Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy.....	122
Rysunek 48. Kopań - obszary zabudowy usług turystycznych (2,39 ha) w granicach Natura 2000 Jezioro Kopań	123
Rysunek 49. - Wicie obszary zabudowy mieszkaniowej w granicach Natura 2000 Jezioro Kopań	123
Rysunek 50. Obszar pomiędzy miejscowościami Dobiesław i Wiekowo przeznaczone pod rozwój farmy fotowoltaicznej położony jest w całości na terenie proponowanego obszaru chronionego krajobrazu.....	132
Rysunek 51. Obszar pomiędzy miejscowościami Krupy i Sińczycza przeznaczone pod rozwój farmy fotowoltaicznej położony jest częściowo na terenie proponowanego obszaru chronionego krajobrazu	133
Rysunek 52. Obszar w miejscowości Sulmice przeznaczony pod rozwój zabudowy mieszkaniowej położony jest częściowo na terenie proponowanego użytku ekologicznego	133
Rysunek 53. Granice działki nr 268/5 w Bukowie Morskim	150
Rysunek 54. Działki ewidencyjne nr 46/9-46/24 i 47/2-20 Gleźnowo oraz dz. nr 116/1-7 Kopań.....	152
Rysunek 55. Działki ewidencyjne nr 124/77 Wicie.....	152
Rysunek 56. Kanał melioracyjny wybudowany ze względu na wielokrotne zasypywanie w trakcie sztormów rzeki Lutowa, przebiegającej pierwotnie bliżej brzegu morskiego [źródło: Historia i Kultura Ziemi Sławieńskiej, Tom IV, Gmina Darłowo, red. Włodzimierz Rączkowski, Jan Sroka, Sławno 2007r.].....	154
Rysunek 57. Działki nr 82/1, 82/2 oraz 85/1, 83 (po podziale dz. nr 446/2, 446/3, 446/4, 446/5 i 446/6, 446/7), obr. Wicie, dz. nr 212/6, obręb Barzowice na tle ortofotomapy, aktualnej na dzień 01 czerwca 2020 r. [źródło: geoportal.gov.pl]	157
Rysunek 58. Widok dz. nr 82/1, 82/2 oraz 85/1, 83 (po podziale dz. nr 446/2, 446/3, 446/4, 446/5 i 446/6, 446/7), obr. Wicie - stan na 27 października 2021 r. [źródło: zbiór własny].....	157
Rysunek 59. Działki nr 154-161, 162/1, 162/2, obręb Zakrzewo, na tle projektu zmiany studium (po uwzględnieniu warunku) oraz na tle ortofotomapy, aktualnej na dzień 01 czerwca 2020 r. [źródło: opracowanie własne na podstawie projektu zmiany studium i ortofotomapy, pobranej z geoportal.gov.pl.]	158
Rysunek 60. Działka nr 42/1, obręb Kowalewice, na tle projektu zmiany studium (po uwzględnieniu warunku) oraz na tle ortofotomapy, aktualnej na dzień 01 czerwca 2020 r. [źródło: opracowanie własne na podstawie projektu zmiany studium i ortofotomapy, pobranej z geoportal.gov.pl.].....	159
Rysunek 61. Widok nr 42/1, obręb Kowalewice - stan na 27 października 2021 r. [źródło: zbiór własny].....	159
Rysunek 62. Działka nr 90/1, obręb Zielnowo, na tle projektu zmiany studium (po uwzględnieniu warunku) oraz na tle ortofotomapy, aktualnej na dzień 01 czerwca 2020 r. [źródło: opracowanie własne na podstawie projektu zmiany studium i ortofotomapy, pobranej z geoportal.gov.pl.].....	160
Rysunek 63. Widok na dz. nr 90/1, obręb Zielnowo - stan na 27 października 2021 r. [źródło: zbiór własny.].....	161
Rysunek 64. Widok na dz. nr 133, obręb Krupy - stan na 27 października 2021 r. [źródło: zbiór własny.].....	161
Rysunek 65. Działka nr 158, obręb Kowalewiczki, na tle projektu zmiany studium (po uwzględnieniu warunku) oraz na tle ortofotomapy. [źródło: zbiór własny.].....	162

Rysunek 66. Działka nr 52/9, 52/10 i 52/12, obręb Kowalewiczki, na tle projektu zmiany studium (po uwzględnieniu warunku) oraz na tle ortofotomapy [źródło: zbiór własny]	163
Rysunek 67. Działka nr 76/2, obr. Wicie na tle ortofotomapy, aktualnej na dzień 01 czerwca 2020 r. [źródło: geoportal.gov.pl]	164
Rysunek 68. Widok na dz. nr 76/2, obręb Wicie – stan na 27 października 2021 r. [źródło: zbiór własny].....	164
Rysunek 69. Działka nr 72/6, obręb Wicie, na tle projektu zmiany studium (po uwzględnieniu warunku). [źródło: zbiór własny].....	165
Rysunek 70. dz. nr 85/1, 83, 82/2, 82/1, 76/2, obręb Wicie, na tle projektu zmiany studium (po uwzględnieniu warunku). [źródło: zbiór własny]	166

Spis tabel:

Tabela 1. Podstawowe obszary funkcjonalne w projekcie studium gminy Darłowo	18
Tabela 2. Drzewa proponowane do objęcia ochroną jako pomniki przyrody w granicach gminy Darłowo.....	47
Tabela 3. Wykaz gatunków objętych ochroną gatunkową stwierdzonych w trakcie inwentaryzacji	52
Tabela 4. Gatunki ryb i minogów stwierdzone w ważniejszych akwenach w granicach gminy Darłowo.....	57
Tabela 5. Wykaz jednolitych części wód na terenie gminy Darłowo.....	74
Tabela 6. Klasy strefy zachodniopomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia w roku 2017	90
Tabela 7. Wykaz istniejących elektrowni wiatrowych na terenie gminy Darłowo	92

11. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

1. Wstęp

Rozdział 1.1.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się obowiązkowo, co wynika z ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 247).

Rozdział 1.2.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się dla dokumentu strategicznego jakim jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. W prognozie brany jest pod uwagę każdy element środowiska przyrodniczego, również zdrowie ludzi. Choć studium gminy ma na celu poprawę warunków życia mieszkańców, uatrakcyjnienie gminy, stworzenie lepszych warunków do życia gospodarczego, to może ono powodować negatywne oddziaływanie na środowisko. Prognoza ma też na celu sprawdzenie czy zmiana studium prawidłowo uwzględnia zagrożenia związane z bezpieczeństwem ludzi.

Rozdział 1.3.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się zgodnie z wytycznymi wypracowanymi przez ostatnie 13 lat od kiedy wszedł taki obowiązek. Podstawą sporządzenia niniejszej prognozy są informacje o stanie środowiska przyrodniczego oraz dane środowiskowe zasięgnięte z wielu urzędów m. in. z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie.

2. Ustalenia projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Rozdział 2.1

Projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Darłowo, będący przedmiotem niniejszej „Prognozy oddziaływania na środowisko...”, stanowi realizację uchwały Nr XX/164/2012 Rady Gminy Darłowo, z dnia 30 maja 2012r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Darłowo”.

Studium, obejmuje cały obszar gminy.

Rozdział 2.2.

W projekcie zmiany studium przyjęto następujące obszary funkcjonalne:

- zabudowa mieszkaniowa,
- zabudowa zagrodowa,
- usługi, w tym usługi publiczne,
- usługi kultu religijnego,
- usługi turystyczne,
- zabudowa produkcyjno - usługowa,
- obszary i tereny górnicze,
- obsługa produkcji w gospodarstwach rolnych,
- cmentarze,
- sport i rekreacja,
- rolnictwo,
- lasy,
- zieleń krajobrazowa,
- zieleń urządzona,
- ogrody działkowe,
- plaże i wydmy,
- wody powierzchniowe śródlądowe i ciekі powierzchniowe.

Rozdział 2.3.

Wykazano powiązanie projektu studium z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego (z 2020 r.), Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego 2030 r. oraz obowiązującymi na terenie gminy Darłowo miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

3. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska

Rozdział 3.1.

Gmina Darłowo położona jest w obszarze unikalnych walorów przyrodniczych i krajobrazowych, nie tylko w skali gminy, ale i województwa zachodniopomorskiego.

Gmina Darłowo leży w zasięgu pięciu obszarów Natura 2000 oraz częściowo w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu "Koszaliński Pas Nadmorski". Na terenie gminy ustanowiono rezerwat przyrody "Słowińskie Błota" oraz użytek ekologiczny „Bagno”. Ponadto, na terenie gminy ustanowiono 43 pomniki przyrody.

Rozdział 3.2.

Gmina Darłowo jest bogata florystycznie i faunistycznie. Ponadto, teren ten jest doskonale rozpoznany przyrodniczo. Ostatnia waloryzacja przyrodnicza gminy sporządzona była w 2020 r. W opracowaniu wskazano szereg cennych przyrodniczo terenów proponowanych co objęcia jako formę ochrony przyrody.

Rozdział 3.3.

Na terenie gminy Darłowo udokumentowane są 3 złoża kopalin: „Porzecze”, „Porzecze” i „Rusko”.

Rozdział 3.4.

Obszar gminy Darłowo w całości należy do dorzecza Odry. Wody gminy Darłowo są ściśle związane ze zlewnią Wieprzy i jej lewobrzeżnego dopływu – Grabowej, do których to rzek dopływają inne, mniejsze ciek. Teren objęty opracowaniem położony jest w granicach jednolitych części wód powierzchniowych RW6000047149 Głównica z jeziorami Kopań i Wicko, RW600004589 Kanał Szczuczy, RW60001745814 Iwięcinka, RW60001746889 Dąbrowa, RW60001946791 Wieprza od Moszczenicy do Łąkawicy, RW6000174682 Grabowa do Wielinki, RW6000224592 Martwa Woda, RW600017468922 Dopływ z Domasławic, RW60001746792 Łąkawica, RW6000174678 Krupianka, RW6000174669 Moszczenica, RW6000174676 Stobnica, RW6000046876 Rów Wiekowski, LW20950 Kopań, LW20912 Bukowo. Na obszarze gminy występują obszary szczególnego zagrożenia powodziowego oraz narażonych na powódzie.

Rozdział 3.5.

Gmina charakteryzuje się wysokim wskaźnikiem rolniczej przestrzeni produkcyjnej, obejmującej prawie cały obszar gminy z wyłączeniem kompleksów leśnych. Dominują gleby brunatne oraz biellicowe, wykształcone na utworach wodnolodowcowych i lodowcowych. Gleby brunatne właściwe i wyługowane, gleby pseudobiellicowe oraz czarne ziemie stanowią tu gleby chronione dla rolniczego użytkowania klas I-IVa.

Rozdział 3.6.

Klimat gminy Darłowo kształtowany jest przede wszystkim pod wpływem morskich mas powietrza (oddziaływanie Bałtyku) i przewagi wiatrów zachodnich i północno-zachodnich. Efektem zróżnicowania termicznego wód Bałtyku, wód jezior przy morskich oraz lądu jest występowanie bryzy morskiej i lądowej (cechującej się różnym stopniem wilgotności oraz zróżnicowaną obecnością cząsteczek chlorku sodu), łagodnymi zimami, chłodniejszymi miesiącami letnimi niż to ma miejsce w głębi lądu, późniejszą wiosną, w porównaniu nawet z południową i środkową częścią województwa, dłuższą jesienią. Stan czystości powietrza na terenie gminy przedstawia się zadowalająco. Nie występują tu przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń, stanowiące zagrożenia dla zdrowia ludzi.

Rozdział 3.7.

Obszar gminy Darłowo jest cenny pod względem zasobów dziedzictwa kulturowego. Znajdują się tu obiekty zabytkowe wpisane do rejestru i ewidencji Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W Gminnej Ewidencji Zabytków zostało ujętych łącznie 732 obiektów.

Rozdział 3.8.

Głównymi problemami i zagrożeniami stanu środowiska są presja urbanizacyjna, zmiany w sposobie użytkowania i gospodarowania terenów rolniczych, wzrost ruchu drogowego oraz zanieczyszczenie powietrza (brak sieci ciepłowniczej).

Rozdział 3.9.

W przypadku pozostawienia dotychczasowego użytkowania i zaniechania aktualizacji kierunków polityki przestrzennej gminy, będą obowiązywać ustalenia obecnego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, które nie uwzględniają aktualnego stanu wiedzy o środowisku.

4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Projekt zmiany studium powinien realizować cele, które zostały ustanowione w dokumentach wyższego rzędu tj. krajowych, międzynarodowych i wspólnotowych. W rozdziale tym przedstawiono zapisy dokumentów, do których odwołuje się projektowany dokument.

5. Analiza i ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru

Cały rozdział poświęcony jest analizie oddziaływania ustaleń projektu zmiany studium na geokomponenty, w szczególności: na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000, na integralność obszarów Natura 2000, na rośliny i zwierzęta, na ludzi, na ukształtowanie terenu, na wody powierzchniowe i podziemne, na powietrze, krajobraz i zabytki.

Rozdział 5.1.

W rozdziale przywołuje się wszelkie normy prawne dotyczące form ochrony przyrody. Analizie podlega zagadnienie czy projekt studium respektuje zapisy prawne.

Rozdział 5.2.

Biorąc pod uwagę obrane kierunki studium nie przewiduje się wpływu na cele ochrony obszarów Natura 2000, w tym w szczególności na stan siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków roślin i zwierząt, gatunki, dla których wyznaczono obszary Natura 2000 oraz ich integralność i powiązania między nimi.

Nie przewiduje się też negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000 ustaleń projektu studium.

Rozdział 5.3.

Nie stwierdzono kolizji kierunków projektu studium z ważnymi ostojami zwierząt i roślin.

Rozdział 5.4

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi. Uciążliwości chwilowe mogą pojawić się na czas trwania realizacji. Przeobrażenie jakim ma ulec krajobraz odwracalne - instalacje fotowoltaiczne mogą zostać zdemontowane bez przekształcania ukształtowania terenu. Zmiany w krajobrazie będą więc mieć charakter przejściowy, po którym nastąpi rekultywacja terenu. Biorąc pod uwagę powyższe stwierdza się brak negatywnego oddziaływania ustaleń projektu zmiany studium na krajobraz i wartości kulturowe.

Rozdział 5.5

Realizacja założeń projektu studium będzie wiązać się z przekształceniami powierzchni ziemi na terenach przeznaczonych pod eksploatację złóż. Udokumentowane złoża położone są głównie na terach leśnych co ułatwi rekultywację i przywrócenie obszarowi wartości krajobrazowych i przyrodniczych.

Rozdział 5.6.

W rozdziale przeanalizowano, czy ustalenia projektu studium w dostatecznym stopniu chronią środowisko wodno - gruntowe. Stosowanie się do przepisów prawnych dotyczących ochrony środowiska oraz stosowanie odpowiednich metod, materiałów i technologii, zapewni ochronę środowiska wodnego i powierzchni ziemi. Analiza wykazała brak negatywnego oddziaływania.

Rozdział 5.7.

W rozdziale przedstawiono zagrożenia jakie wynikają z realizacji ustaleń projektu studium na higienę powietrza. Ze względu na wzrost terenów zabudowy usługami turystyki przewiduje się wzrost emisji zanieczyszczeń związanych z pracą silników.

Rozdział 5.8.

Badając oddziaływanie poszczególnych ustaleń studium, można stwierdzić oddziaływanie skumulowane terenów farm wiatrowych i terenów produkcji energii ze źródeł odnawialnych - energetyka słoneczna. Wskazuje się na konieczność wdrożenia i przestrzegania przepisów z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

Rozdział 5.9.

Ustalenia projektu zmiany studium nie przewidują lokalizacji zakładów, które zaliczają się do zakładów stwarzających zagrożenie występowania poważnych awarii przemysłowych.

6. Charakterystyka rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Na etapie sporządzania projektu studium wprowadzono szereg zmian mających na celu wyeliminowanie negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze oraz aktualizację aktów prawnych obowiązujących na terenie objętym projektem studium. Wszystkie ustalenia projektu studium mają na celu minimalizację negatywnych oddziaływań ustaleń projektu, które mogą powstać na skutek ich realizacji.

Niezależnie od jego ustaleń, na obszarze opracowania obowiązują przepisy odrębne, regulujące normy związane z zainwestowaniem terenu i zachowaniem właściwych standardów jakości poszczególnych elementów środowiska. Należy założyć również, że działalność związana z planowanymi inwestycjami będzie prowadzona przy użyciu najlepszych dostępnych technologii, przy użyciu instalacji i z zastosowaniem metod eliminujących przedostawanie się szkodliwych substancji do środowiska. Technologie te powinny funkcjonować na wysokim poziomie ograniczania ewentualnych zagrożeń.

7. Rozwiązania inne niż w projektowanym dokumencie, eliminujące lub ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko

Standardy realizacji inwestycji nakazują, by na kolejnych etapach również użyć wszelkich możliwych środków prawnych i technicznych, zapewniających maksymalną ochronę środowiska. Ze względu na brak negatywnego wpływu środowisko przyrodnicze nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych.

8. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia

W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń projektu studium powinny być okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji studium, wykonywane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej. Z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika, że analiza aktualności dokumentów planistycznych oraz analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu winna być wykonywana nie rzadziej niż raz na kadencję Wójta, czyli nie rzadziej niż co 5 lat.

9. Informacje o możliwości transgranicznego oddziaływania ustaleń projektu zmiany studium na środowisko

Projekt studium nie zawiera rozstrzygnięć ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

[10. Spis rysunków, fotografii i tabel](#)

[11. Streszczenie w języku niespecjalistycznym](#)

Streszczenie jest obowiązkiem ustawowym, a sporządza się go, by zapewnić szersze udostępnienie prognozy. Streszczenie powinno zawierać nie branżowe i niespecjalistyczne słownictwo oraz najistotniejsze informacje zawarte w poszczególnych rozdziałach/częściach prognozy.

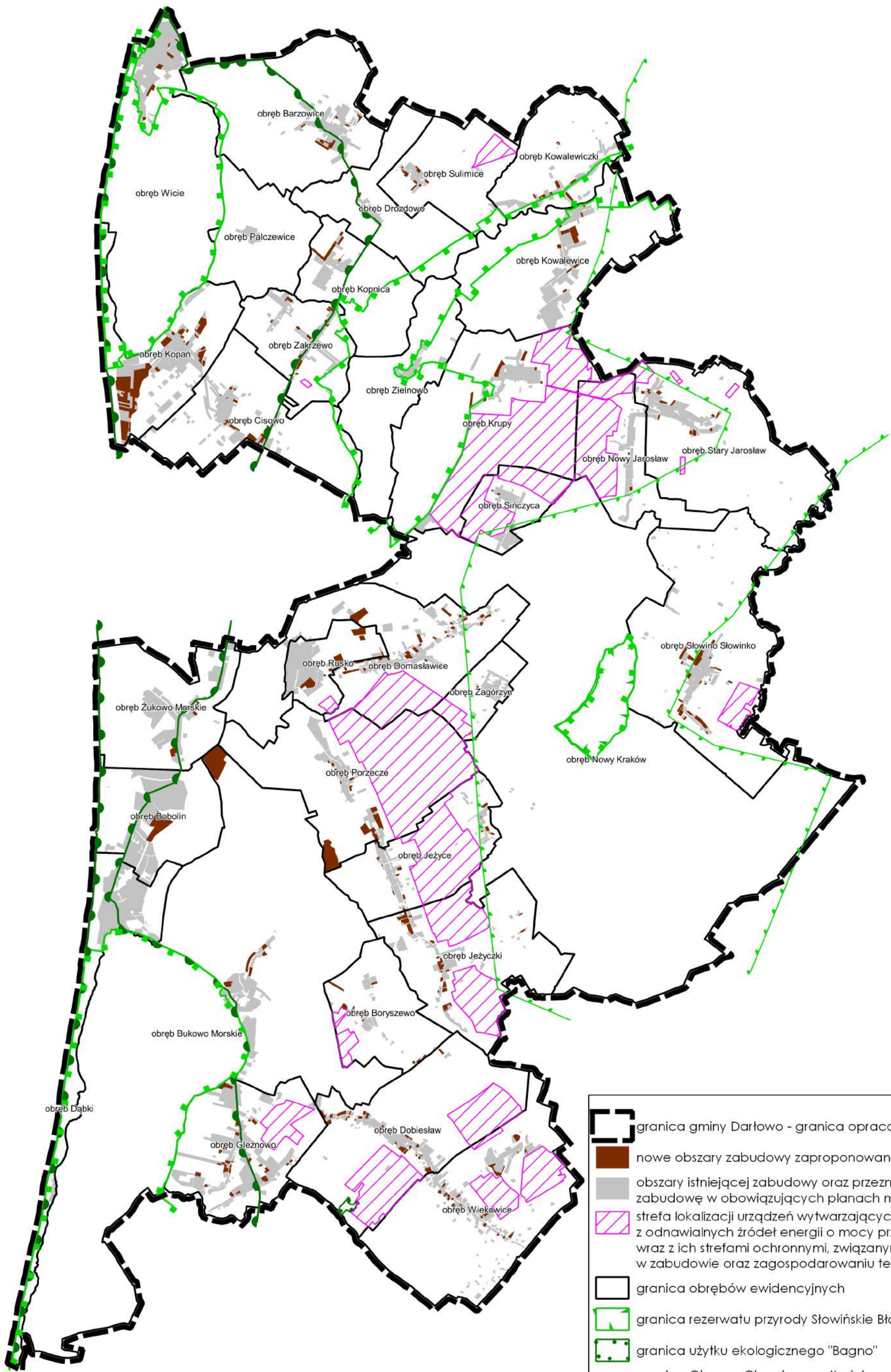
ZAŁĄCZNIK NR 1 DO PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY DARŁOWO
(WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE)

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1f ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 247), w związku z art. 74a ust. 2 ww. ustawy oświadczam, że posiadam ponad trzyletnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko i jestem autorem ponad pięciu prognoz oddziaływania na środowisko.

mgr inż. Kama Kotowicz

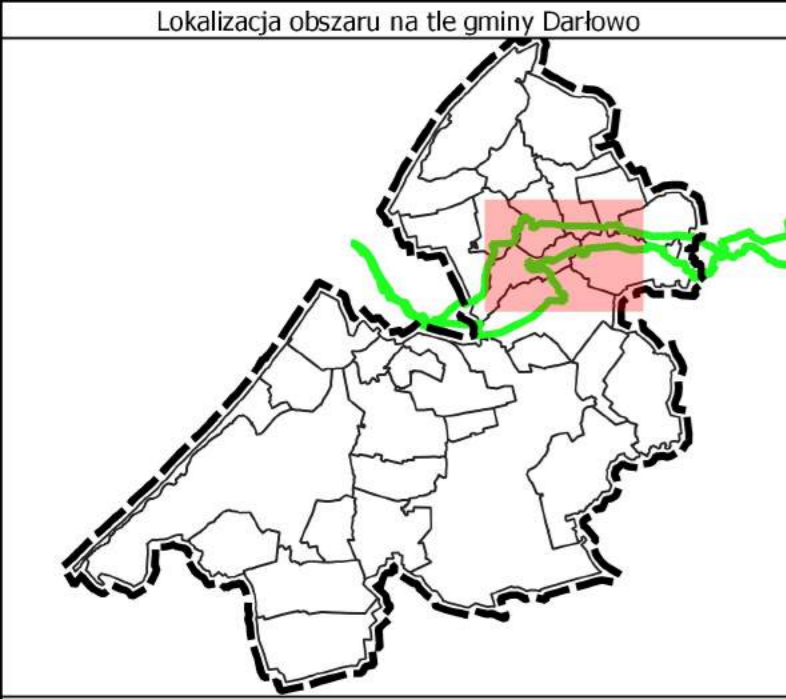

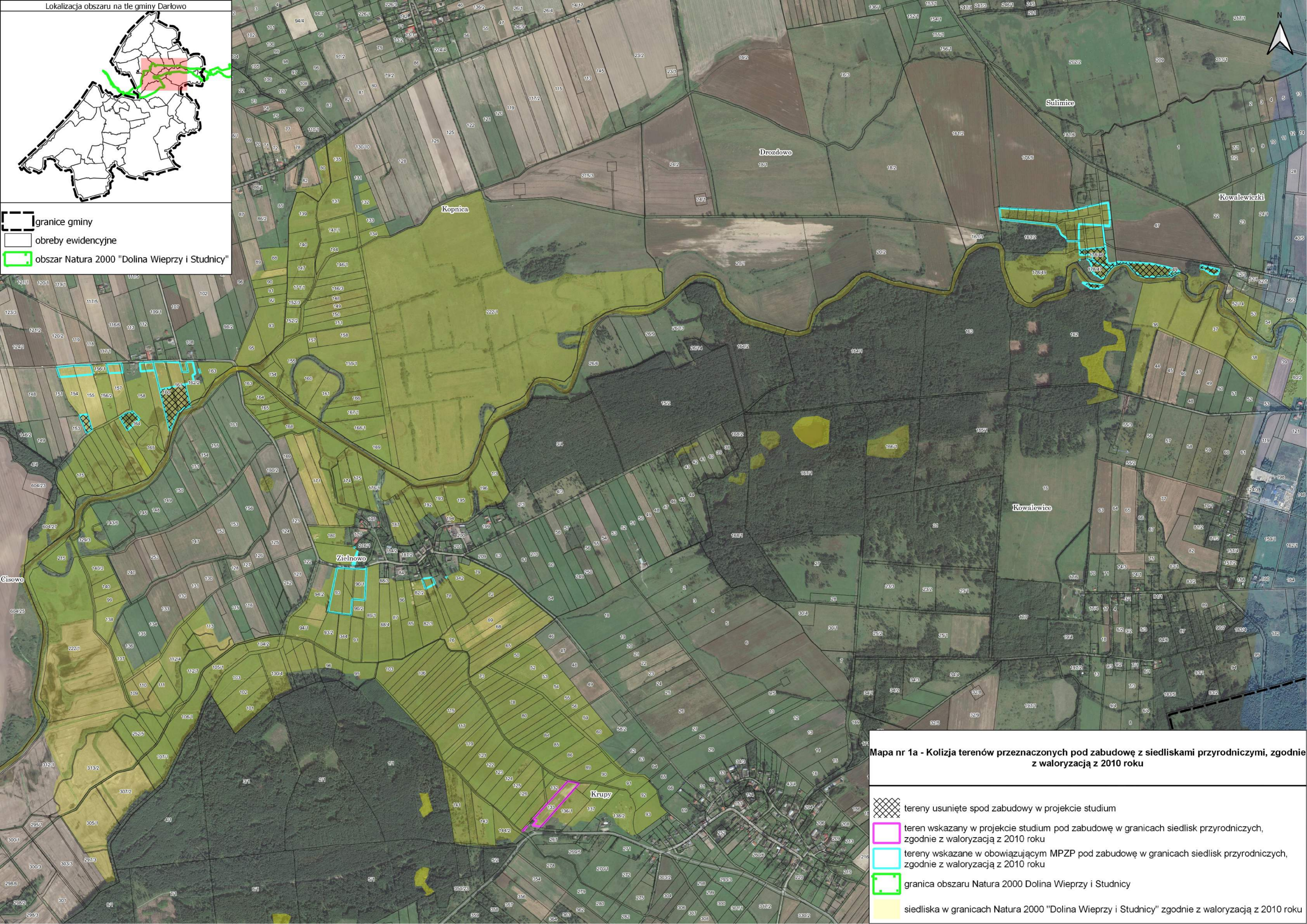
- granica gminy Darłowo - granica opracowania
- nowe obszary zabudowy zaproponowane w studium
- obszary istniejącej zabudowy oraz przeznaczone pod zabudowę w obowiązujących planach miejscowych
- strefa lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW wraz z ich strefami ochronnymi, związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu terenu - fotowoltaika
- granica obrębów ewidencyjnych
- granica rezerwatu przyrody Słowińskie Błota
- granica użytku ekologicznego "Bagno"
- granica Obszaru Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski
- granica Specjalnego Obszaru Ochrony Natura 2000
- granica korytarza ekologicznego Pobreże Słowińskie

1 0 1 2 3 km

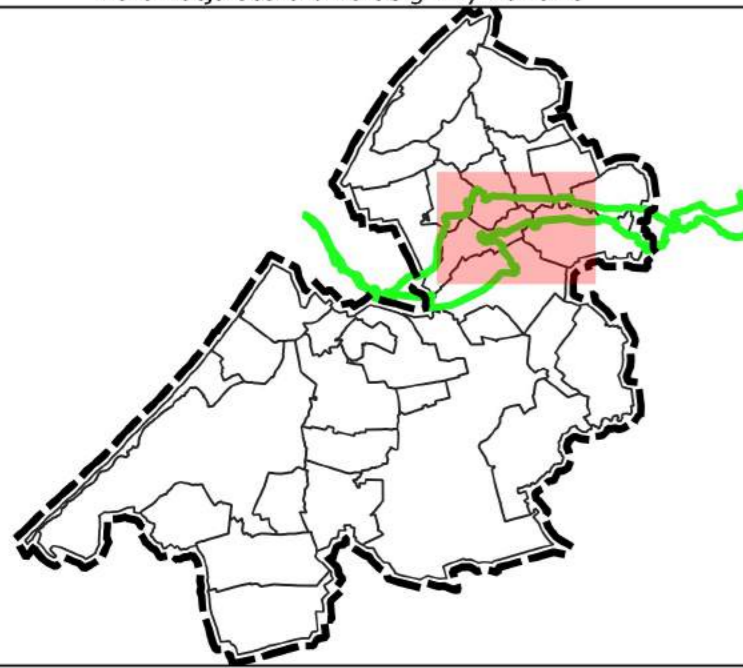

- granicz gminy
- obreby ewidencyjne
- obszar Natura 2000 "Dolina Wieprzy i Studnicy"

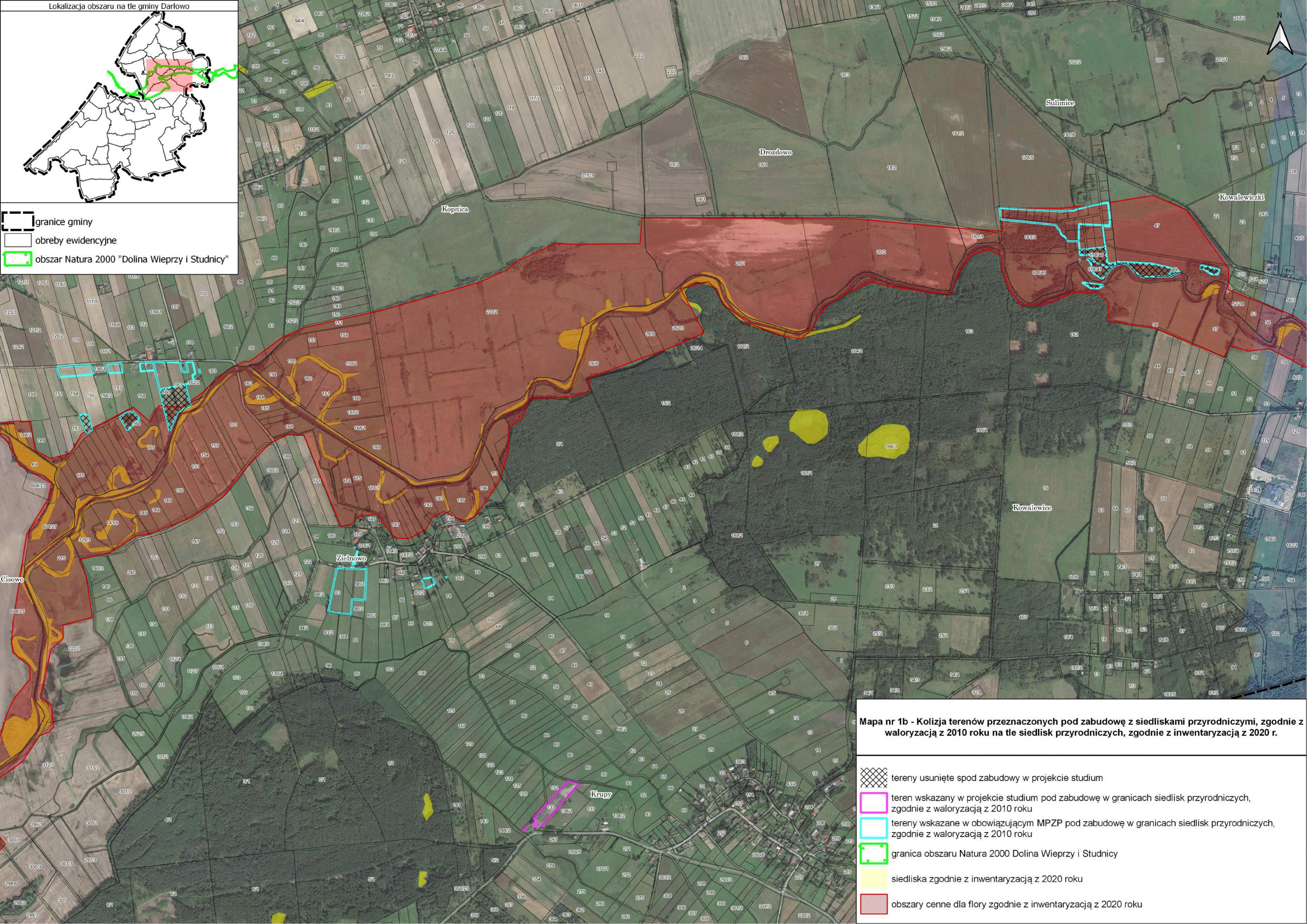

Mapa nr 1a - Kollzja terenów przeznaczonych pod zabudowę z siedliskami przyrodniczymi, zgodnie z waloryzacją z 2010 roku

- tereny usunięte spod zabudowy w projekcie studium
- teren wskazany w projekcie studium pod zabudowę w granicach siedlisk przyrodniczych, zgodnie z waloryzacją z 2010 roku
- tereny wskazane w obowiązującym MPZP pod zabudowę w granicach siedlisk przyrodniczych, zgodnie z waloryzacją z 2010 roku
- granica obszaru Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy
- siedliska w granicach Natura 2000 "Dolina Wieprzy i Studnicy" zgodnie z waloryzacją z 2010 roku

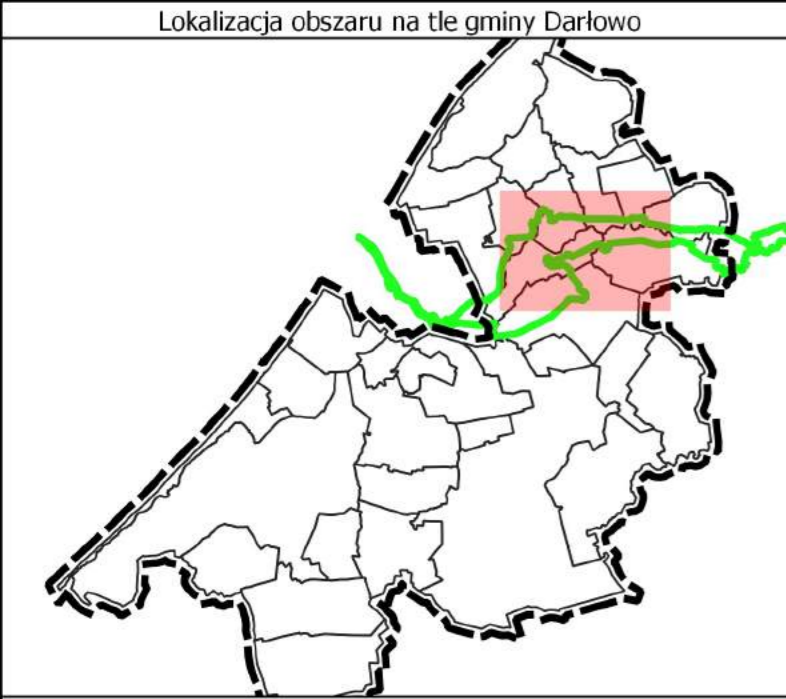

- granicz gminy
- obreby ewidencyjne
- obszar Natura 2000 "Dolina Wieprzy i Studnicy"

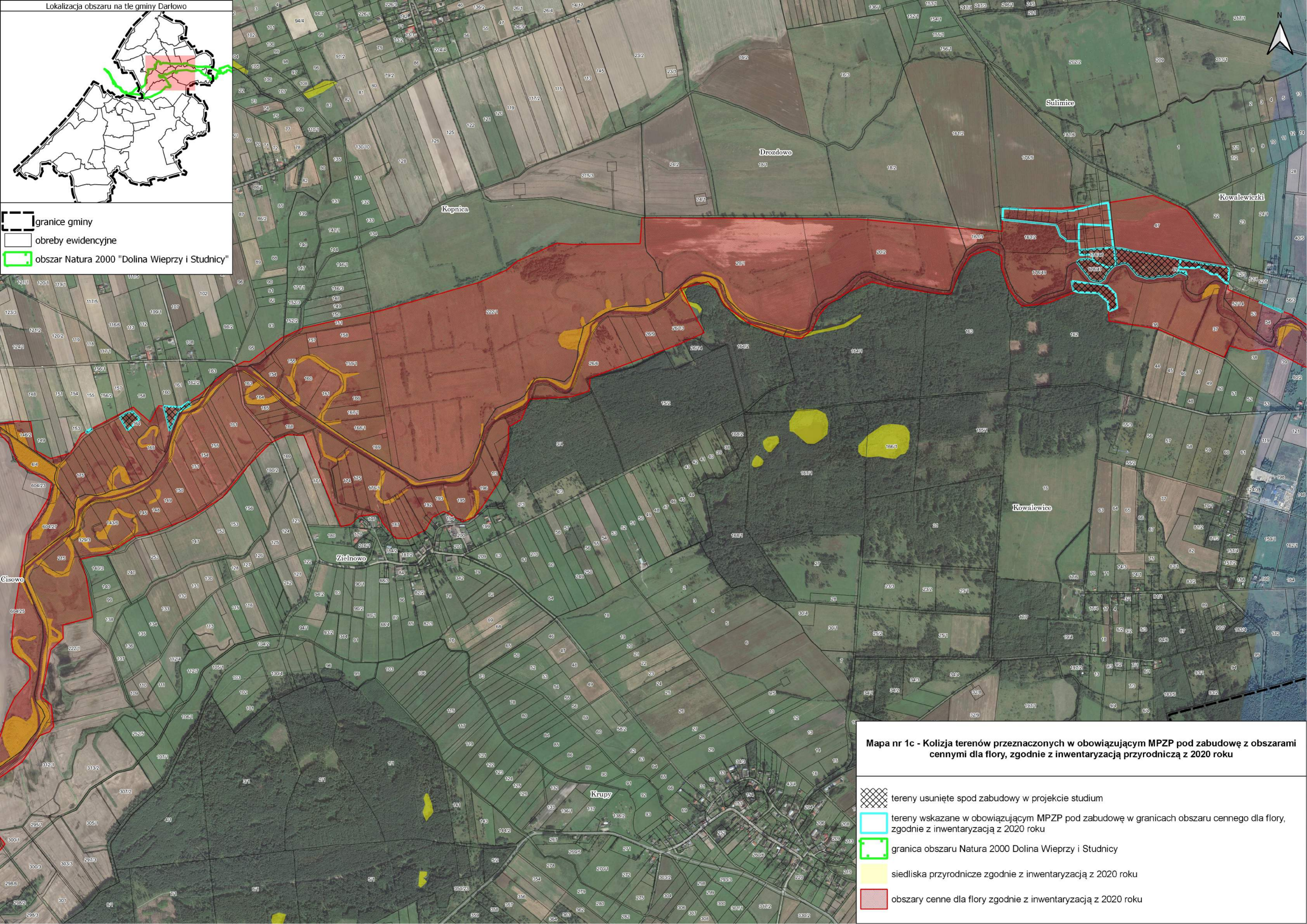

Mapa nr 1b - Kolizja terenów przeznaczonych pod zabudowę z siedliskami przyrodniczymi, zgodnie z waloryzacją z 2010 roku na tle siedlisk przyrodniczych, zgodnie z inwentaryzacją z 2020 r.

- tereny usunięte spod zabudowę w projekcie studium
- teren wskazany w projekcie studium pod zabudowę w granicach siedlisk przyrodniczych, zgodnie z waloryzacją z 2010 roku
- tereny wskazane w obowiązującym MPZP pod zabudowę w granicach siedlisk przyrodniczych, zgodnie z waloryzacją z 2010 roku
- granica obszaru Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy
- siedliska zgodnie z inwentaryzacją z 2020 roku
- obszary cenne dla flory zgodnie z inwentaryzacją z 2020 roku

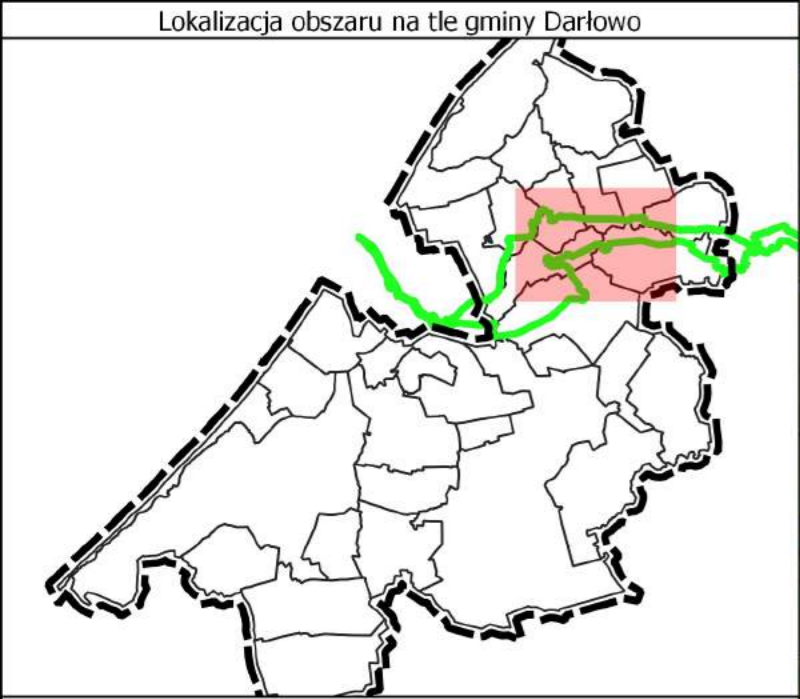
- granicz gminy
- obreby ewidencyjne
- obszar Natura 2000 "Dolina Wieprzy i Studnicy"

Mapa nr 1c - Kolizja terenów przeznaczonych w obowiązującym MPZP pod zabudowę z obszarami cennymi dla flory, zgodnie z inwentaryzacją przyrodniczą z 2020 roku

- tereny usunięte spod zabudowy w projekcie studium
- tereny wskazane w obowiązującym MPZP pod zabudowę w granicach obszaru cennego dla flory, zgodnie z inwentaryzacją z 2020 roku
- granica obszaru Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy
- siedliska przyrodnicze zgodnie z inwentaryzacją z 2020 roku
- obszary cenne dla flory zgodnie z inwentaryzacją z 2020 roku

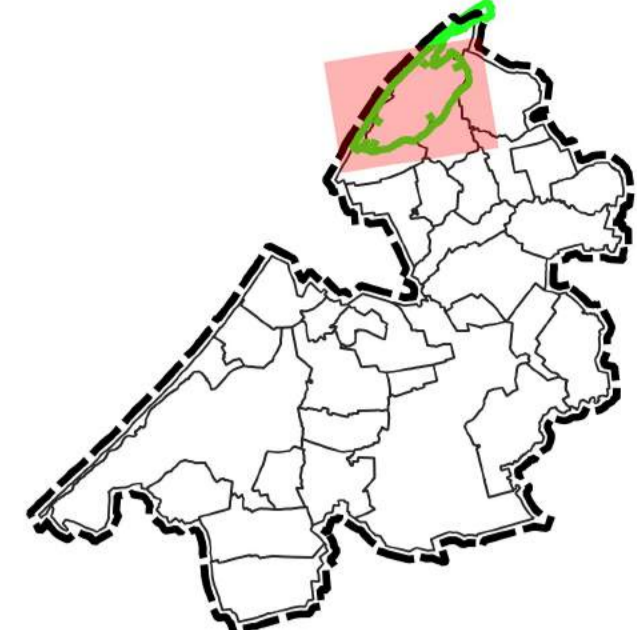

- granicz gminy
- obreby ewidencyjne
- obszar Natura 2000 "Dolina Wieprzy i Studnicy"

Mapa nr 1d - Tereny do wyłączenia spod zabudowy w odległości 100m od rzeki Wieprzy

- tereny usunięte spod zabudowy w projekcie studium
- teren wskazany w projekcie studium pod zabudowę w granicach siedlisk przyrodniczych, zgodnie z waloryzacją z 2010 roku
- tereny wskazane w obowiązującym MPZP pod zabudowę
- granica obszaru Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy

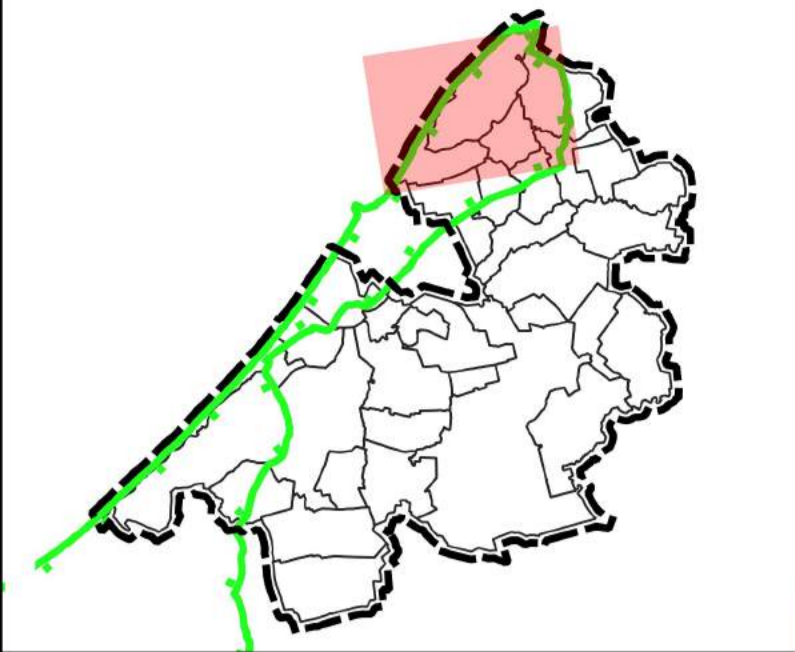

- granicz gminy
- obreby ewidencyjne
- obszar Natura 2000 Jezioro Kopań

Mapa nr 2 - Tereny do wyłączenia spod zabudowy w odległości 300m od jeziora Kopań w związku z projektem PZO dla obszaru Natura 2000

- tereny usunięte spod zabudowy w projekcie studium
- tereny wskazane w projekcie studium pod zabudowę
- tereny wskazane w obowiązującym MPZP pod zabudowę
- granica obszaru Natura 2000 Jezioro Kopań
- bufor w odległości 300m od brzegu jeziora Kopań

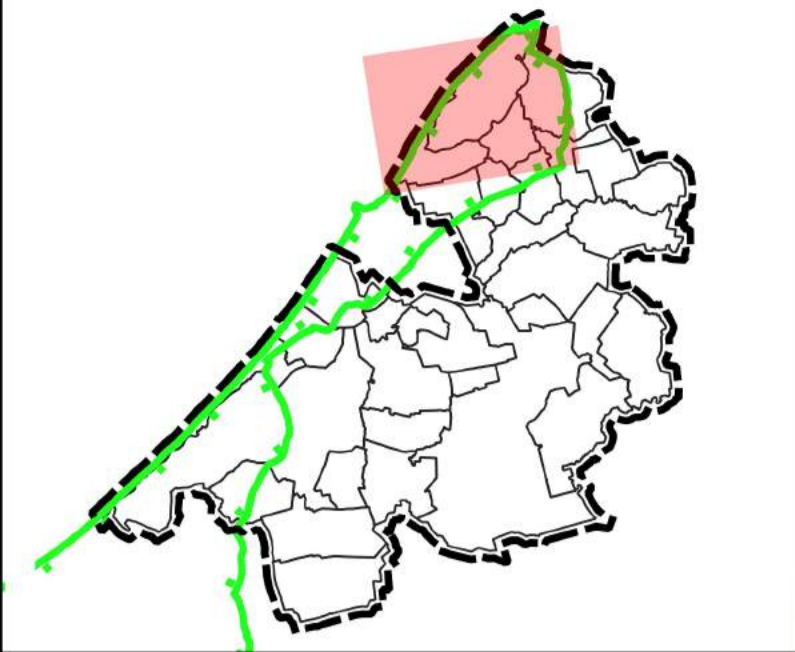

- granicz gminy
- obreby ewidencyjne
- Obszar Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski

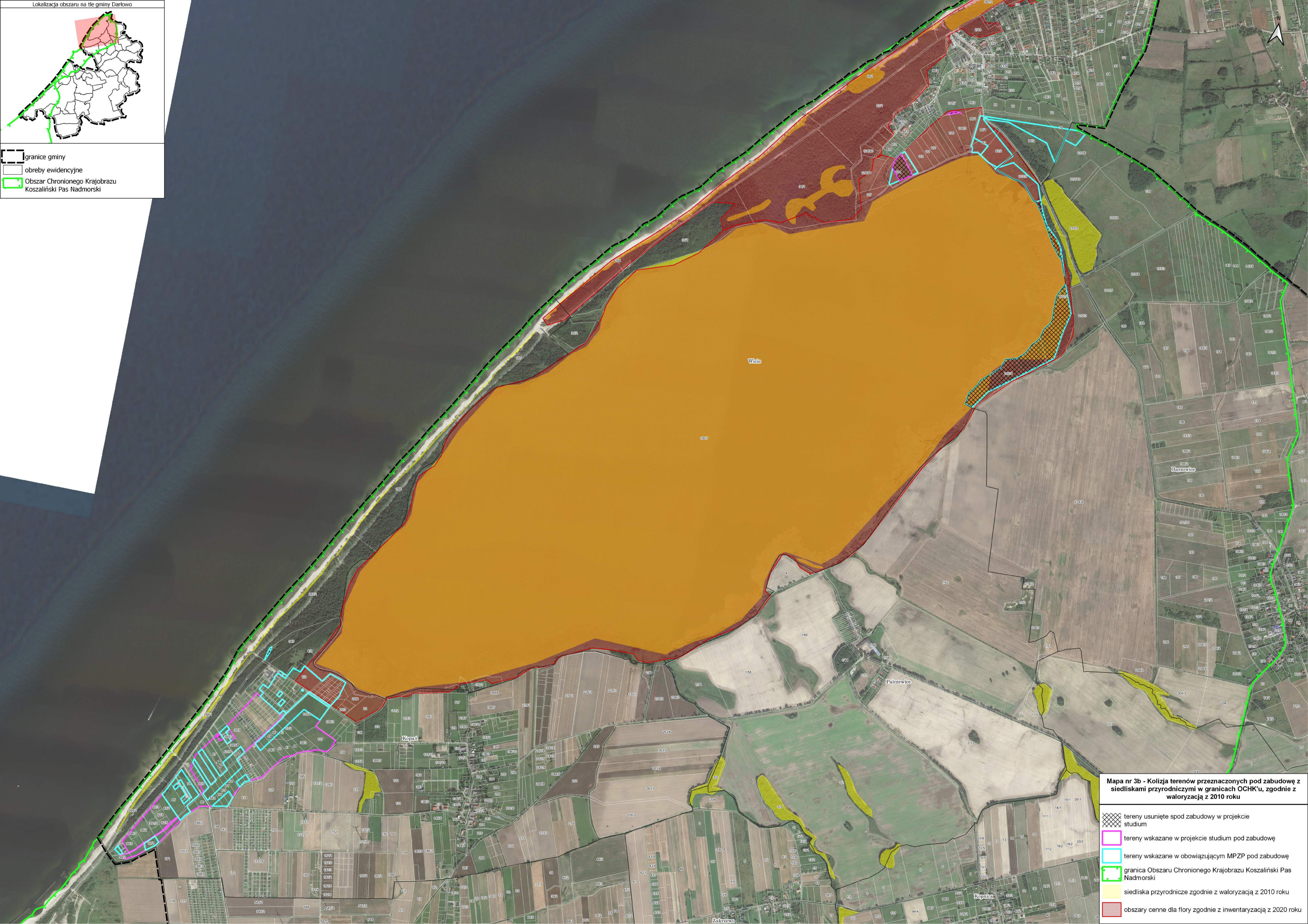

Mapa nr 3a - Kolizja terenów przeznaczonych pod zabudowę z siedliskami przyrodniczymi w granicach OCHK'u, zgodnie z waloryzacją z 2010 roku

- tereny usunięte spod zabudowy w projekcie studium
- tereny wskazane w projekcie studium pod zabudowę
- tereny wskazane w obowiązującym MPZP pod zabudowę
- granica Obszaru Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski
- siedliska przyrodnicze zgodnie z waloryzacją z 2010 roku

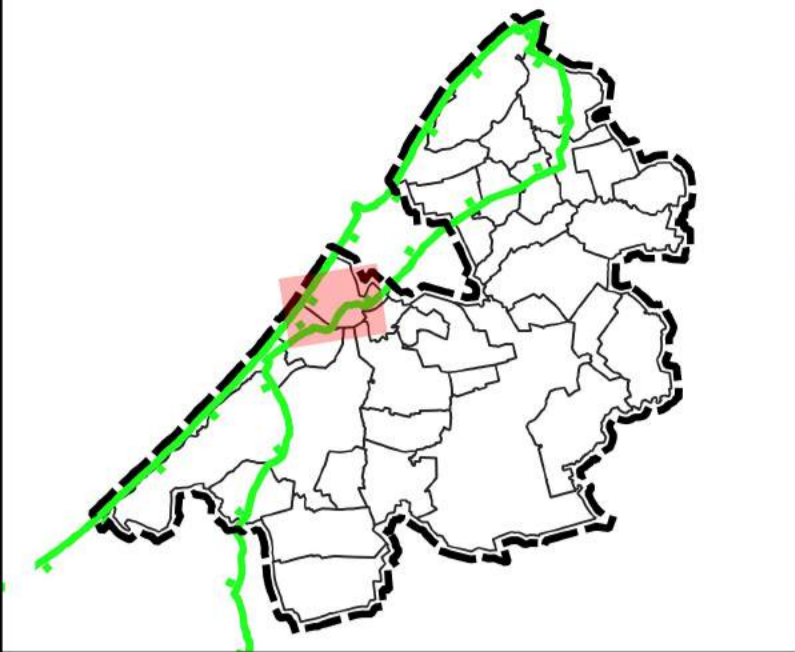

- granicz gminy
- obreby ewidencyjne
- Obszar Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski

Mapa nr 3b - Kollizja terenów przeznaczonych pod zabudowę z siedliskami przyrodniczymi w granicach OCHK'u, zgodnie z waloryzacją z 2010 roku

- tereny usunięte spod zabudowy w projekcie studium
- tereny wskazane w projekcie studium pod zabudowę
- tereny wskazane w obowiązującym MPZP pod zabudowę
- granica Obszaru Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski
- siedliska przyrodnicze zgodnie z waloryzacją z 2010 roku
- obszary cenne dla flory zgodnie z inwentaryzacją z 2020 roku

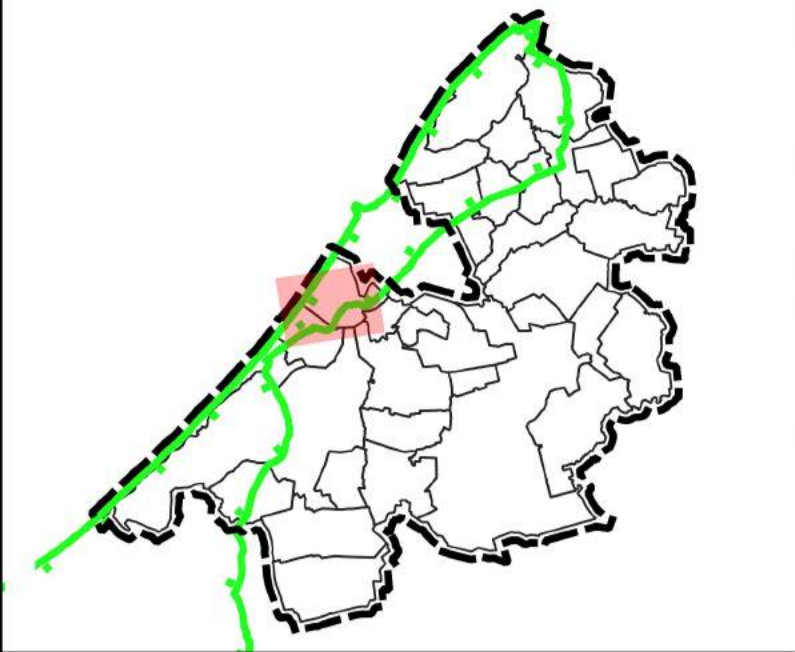

- granicz gminy
- obreby ewidencyjne
- Obszar Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski

Mapa nr 4a - Kolizja terenów przeznaczonych pod zabudowę z siedliskami przyrodniczymi w granicach OCHK'u, zgodnie z waloryzacją z 2010 roku

- tereny usunięte spod zabudowy w projekcie studium - brak z uwagi na obowiązujący mpzp i rozpoczęte działania inwestycyjne
- tereny wskazane w projekcie studium pod zabudowę
- tereny wskazane w obowiązującym MPZP pod zabudowę
- granica Obszaru Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski
- siedliska przyrodnicze zgodnie z waloryzacją z 2010 roku

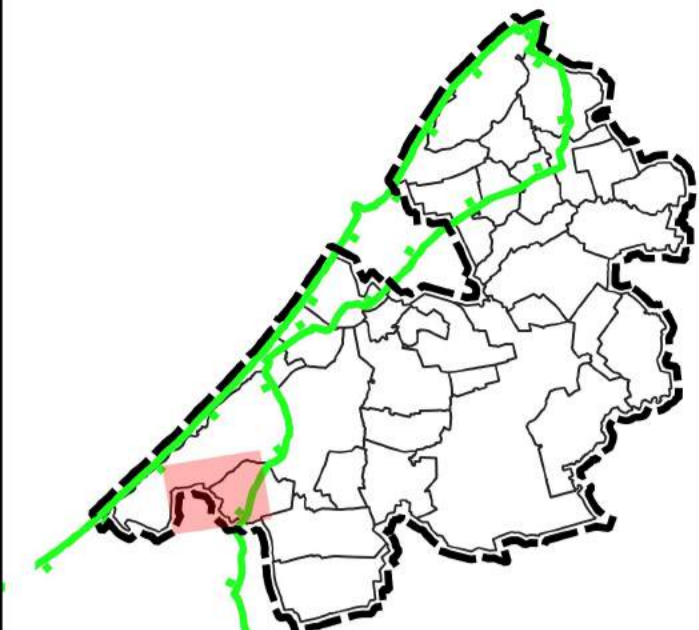

- granicz gminy
- obrzeby ewidencyjne
- Obszar Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski

Mapa nr 4b - Kolidz tereny przeznaczone pod zabudow z siedliskami przyrodniczymi w granicach OCHK'u, zgodnie z waloryzacj z 2010 roku

- tereny usuniete spod zabudowy w projekcie studium - brak z uwagi na obowiazujacy mpzp i rozpoczete dzialania inwestycyjne
- tereny wskazane w projekcie studium pod zabudow
- tereny wskazane w obowiazujacym MPZP pod zabudow
- granica Obszaru Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski
- siedliska przyrodnicze zgodnie z waloryzacj z 2010 roku
- obszary cenne dla flory zgodnie z inwentaryzacj z 2020 roku

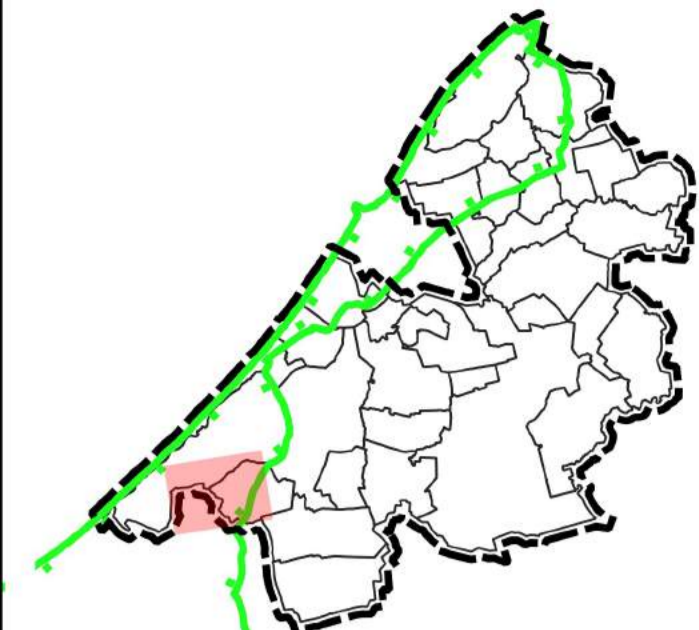
- granicz gminy
- obryby ewidencyjne
- Obszar Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski

Buhowo-Morątko

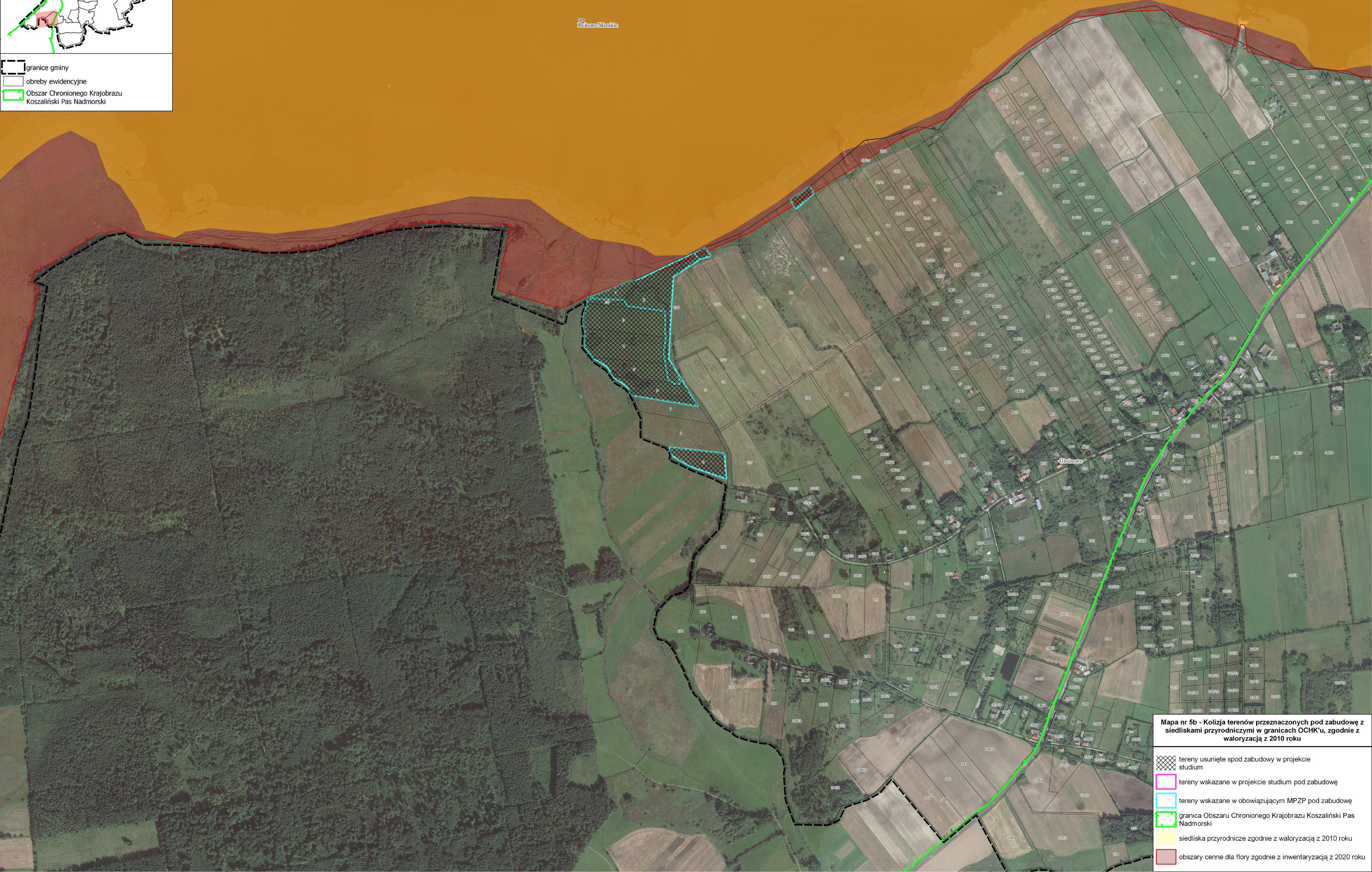
Mapa nr 5a - Kolizja terenów przeznaczonych pod zabudowę z siedliskami przyrodniczymi w granicach OCHK'u, zgodnie z waloryzacją z 2010 roku

- tereny usunięte spod zabudowy w projekcie studium
- tereny wskazane w projekcie studium pod zabudowę
- tereny wskazane w obowiązującym MPZP pod zabudowę
- granica Obszaru Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski
- siedliska przyrodnicze zgodnie z waloryzacją z 2010 roku

- granicz gminy
- obreby ewidencyjne
- Obszar Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski

Bukowo Morskie

Mapa nr 5b - Kolizja terenów przeznaczonych pod zabudowę z siedliskami przyrodniczymi w granicach OCHK'u, zgodnie z waloryzacją z 2010 roku

- tereny usunięte spod zabudowy w projekcie studium
- tereny wskazane w projekcie studium pod zabudowę
- tereny wskazane w obowiązującym MPZP pod zabudowę
- granica Obszaru Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski
- siedliska przyrodnicze zgodnie z waloryzacją z 2010 roku
- obszary cenne dla flory zgodnie z inwentaryzacją z 2020 roku